

dzieta
en. la sunt

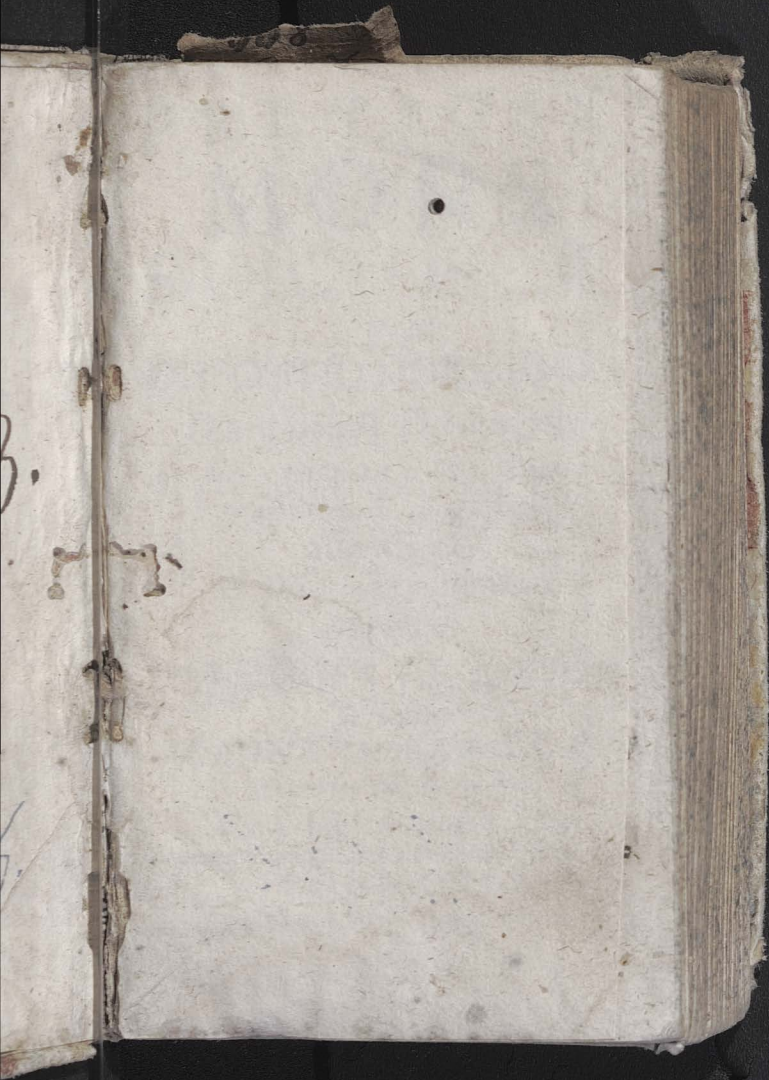
ylko z bieu
i t. d. Jez
men (t. i. pi
astreczaiac
nalowane,

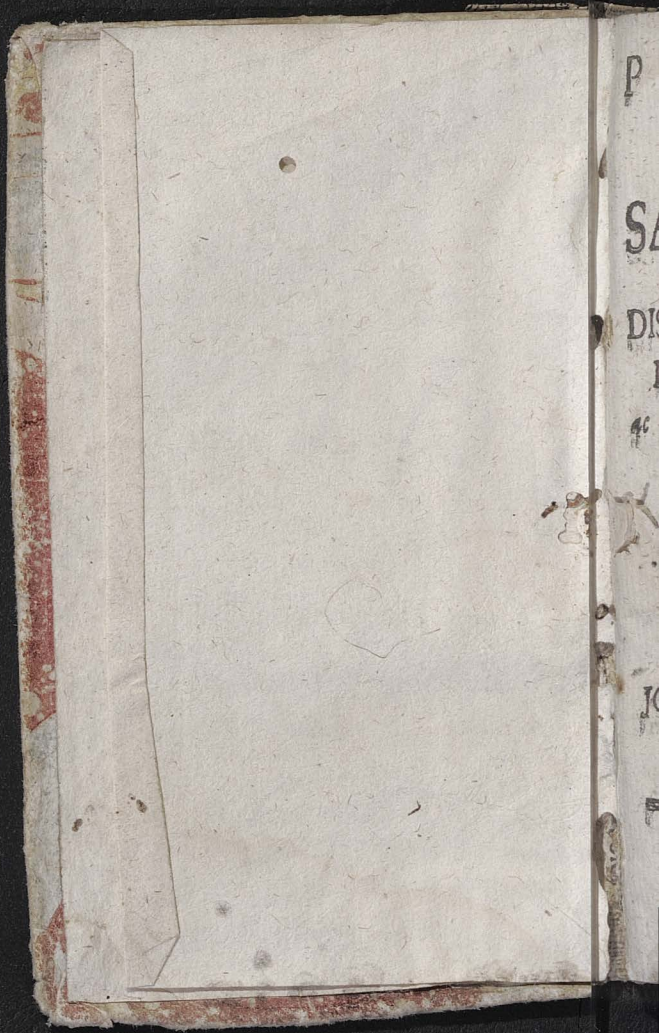
5
sca
Od
at
guin
... d

ecem tauri
t vitulus.
ie, które
do Mecenas
Reddere vict
mutuam memo
feriemus a

D. II. 13.

cg. III. 6.

PRETIOSA
MORS
SANCTORUM,

SEU

DISPOSITIO MORIBUNDI,

Documentis Theologicis,

ac piis Scriptura, SSq. Patrum,
praesertim S. Augustini,
affectibus,

& Divorum morientium
exemplis

ILLUSTRATA.

à Patre

JOANNE MORAWSKI, S. J.

Superiorum permissu,

Anno DEI mortalis 1698.

POSNANIÆ,

Typis Clari Collegii Societatis IESV.

Ite, renidentes, pretiosa pericula, gemme,
Præcipitat lubricis quas levis Hermus
aquis:
Virtute ac meritù, dum Gens LVKOM-
SCIA lucem
Accendit, gemmù concolor ipsa suis.

RE
D. S.
L
Eccle

Dñc

P

Hum
semp
imag
istud
quos
stus i
mâ J

PERILLVSTRI
& REVERENDISSIMO DNO,
D. STANISLAO
ŁUKOMSKI.
Ecclesiæ Cathedralis Posnań:
CANONICO.

Dño, Dño Observandissimo.

*Item: Amaldul.
me Cracovia*

Pallent Magnorum atria, &
velut ad clypeum Persei lapi-
descunt, quoties in conspe-
ctum primamq; incurrit pupillam,
semper invisâ Proceribus Mortis
imago. Sed iis duntaxat osseum
istud monstrum horrorem incutit,
quos cultâ simulatione virtutis, ge-
stus invitâ coloravêre: quibus exti-
mâ fronte pietas resedit, omnisq;

(2)

velut

velut in Iride, gratia morum va-
rietate florescit: quibus fracto de-
mum supercilio, fatigq; admotis pa-
tescit, quantum sub tam comptis
virtutum picturâ fuerit inane. Isti
ad primos Libitina vultus exani-
mantur, quibus inania simulachra
pietatis, atq; in diem sumpta, pro-
usuq; rerum iterum posita probitas,
pulchriq; mores, eodem fastu, quo
parabantur operose, elanguescunt.
At Tibi Penillustis & Reveren-
dissime Domine, invicta, totq; an-
norum firmata usu virtus, immor-
taliaq; decora, quibus circumfulge-
ab umbra huius de Morte Libri,
meridiem ominantur, pulchroq; cla-
rescunt sereno. Sic nubium obje-
ctu, vivacior in lucem Phoebus ex-
ardescit: sic Adamantem sollicitant
umbra, acuuntq; circumfusa radi-
os tenebra: sic & Aviti Tui LA-
PIDES, quatuor seculorum pom-

14.
de
a-
ti
15.
ni
ra
ro
as,
uo
no
16.
ra
17.
es
18.
la
19.
ye
20.
ont
di
A-
m-
m
1
pam lucemq; jaculantes, mortuali
ab hac umbra fulgebunt augustius.
Ut proinde nihil minus metuum,
quam ne Mortis horrore inumbrem
Tui Nominis claritatem; quã extra
invidia noctes, obtrebantiamq; um-
bras, semper illustris Tuo Te lumi-
ne sonas. Si primas intueri cu-
nas, splendoremq; natalium lubeat;
circumsusa tot Majorum Tuorum
gloria, niveiq; mores, in unum Te,
velut in compendium decorum con-
fluxere. Nil fato casibusq; aut
fluctuanti fortuna lubrico debes;
Nativã tutus magnitudine, omnia
velut aternitati jam tum labora-
res, Aviri splendoris decora, de Co-
mitum Cornubia gloria, non Stem-
mate magis, quam indole comple-
xus es. Pulchro felicitatis ac san-
guinis fadere Burgundiam, Bohe-
miam, & jam quatuor ab hinc sa-
culis Poloniam, meritorum ac vir-
tutis

tutis & theatrum nacti, non minus a-
vitâ gemmâ, quàm pretiosioribus
auro factis, heroicâq; virtute nobi-
litastis. Tres Caroli V exortum
serena vèrè soles: totidem aviti LA-
PIDES Vestri, Majorum gloriâ in
augem lucis publicæ proveci, velut
nativi soles tibi fulsère. Et adhuc
mortales cunctentur, Te Profapiae
Tuæ gemmam nuncupare? cui pro-
cunus Lucina gentilitias instravit
gemmas, natumq; materno inseruit
ANNULO: quem DIMIDIA SA-
PARTE Te uno implevit locuple-
vitq; superjecto lemmate: Ornate
& implet. ANNULO inserta, for-
tunatissimo auspicio SAGITTA,
victorias Genti Vestræ desponsavit,
quâ parte Martem agitis: aut men-
tis acumen Literarum Heredibus,
hac gemmâ consignavit. Nisi ere-
ctam in Superos, Divisq; devinctâ
mentem augustius portendunt SV-

BLA.

BLA
stran
fast
inse
te,
L/K
hinc
nimu
ennio
P. sn
non n
quam
que c
prodi
Num
tum
Idea
tu d
emica
tes
augu
opes
matio

BLATE ad sidera MANVS, mor-
strantq̄, quo se ultra mortalium
fastigia virtus attollat, Teq̄, caelo
inserat ingenita, & Velut heredita-
te, à VOLINSCHIS probitas in
EVROMSCIOS transfusa. Atq̄
hinc est, quod diviniorebus totum a-
nimus scientiis consecrasti, quadri-
ennio ad Theologicum nostri Collegij
P. Snaniensis, Solem Aquinaticum
non magis ingenio sciendiq̄ ardore,
quam integerrimâ pietate, morum-
que candore illustris. Et hucusq̄
prodit se moribus, quod intus animo
Numen claudis, cum accessione virtus
tum eò eluctatus sis, ut rectefactorũ
Idea plerisq̄ habearis. A Tuo vul-
tu documenta probitatis eò feliciter
emicant, quo blandius cogi se men-
tes ad meliora sentiunt, quò tam
auguste praeas. Inde Tibi ultra
apes fortunatq̄, omnes crevit esti-
matio miserorum; inde blandus, ac
nescio

nescio quam felicitatem calamita-
tibus egenorum aspirans animus,
vultusq; omnem collapsæ fortunæ
marorem abstergens. Attollis glo-
riam, probitatemq; ultrà fastigium
locas, quoties jacentem sublevas mi-
serorum sortem; pretiosior multò ef-
fusus in abjectos opibus, quàm se
Hermus Te Macenatem, aut Pacto-
lus circumflueret. Illud basilicum
at cælo par, egentium calamitates
pretioso à Te censu velut grande
patrimonium redimi, magnumq; Tibi
censeri vectigal, quoties solito
liberalitas effudit; & eas tantum
opes coruscare, ac dignam Te di-
em accendere, quæ sapius egentium
manibus versantur. Hac Perilla-
stris ac Reverendissime Domine,
ubi Te Libitina jaculis eximunt, si-
mul mortales inter, immortalitate
consecrant, mihiq; animos ac fiduci-
am firman, Pretiosam Tuis sub
auspi-

auspiciis
morient
qui oli
prompti
ologiam
rerum
bro des
mitte.
hac mo
rint, qu
asseret,

Peril

auspiciis Mortem immortalitatis
orientium consecrandi. Quare
qui olim subtiliori ab exedra,
promptiore animo pennaque The-
ologiam admisti: nunc ultimam
rerum Lineam, mortem, in hoc li-
bro descriptam, grato animo ad-
mitte. Tibi referent, quicumque ab
hac morte immortalitatem traxe-
rint, quae mortalia inter, Te Divis
asseret, ac consecrabit. Ita vovet

Perillustri & Reverendissimæ
Dominationis suæ

Servus
Devotissimus
Joannes Morawski S. J.

FACULTAS
R. P. Vice-Provincialis.

Cùm Liber qui inscribitur *Preciosa Mors Sanctorum, seu Dispositio moribundi, documentis Theologicis, piisq; SS. Patrum affectibus, ac Divorum morientium exemplis illustrata*, à P. Joanne Morawski, nostræ Societatis Sacerdote compositum, aliquot ejusdem Societatis Theologi recognoverint, & in lucem edi posse probaverint, potestate mihi factâ ab A. R. P. Nostro THYRSO GONZALEZ, præfatæ Societatis Præposito Generali, facultatem concedo, ut Typis mandetur, si iis, ad quos pertinet, ita videbitur. Cujus rei gratiâ has literas manu meâ firmatas, sigilloq; munitas dedi. Polnaniæ die 1. Novembr. 1697.

STANISLAVS BIECZYNSKI

O
P
piu
Mors
moribu
Moraw
diomat
nico c
esse pu

MISO

Approbatio Censoris.

Opus sat eruditum, doctum & pi-
um, intitulatum *Pretiosa*
Mors Sanctorum, seu Dispositio
morbundi, ab A. R. P. Joanne
Morawski Societatis JESU &c, i-
diomate tam Latino, quam Polo-
nico conscriptum, censeo dignum
esse publicâ luce.

NICOLAUS ZALASZEWSKI
Archidiaconus Posnaniensis,
& Librorum Censor
Synodalis.

Protestatio Authoris.

PArendo cum omni reverentia Decreto Urbani VIII, ejusque confirmationi & declarationi, profiteor me, haud alio sensu, quidquid in hoc libro de Viris virtute illustribus, quod cadit supra mores & opinionem illorum refero, accipere, aut accipi ab ullo velle, quàm quo ea solent, quæ humanâ duntaxat autoritate nituntur; in tantummodo exceptis, quos Ecclesia Catholica Romana Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripsit.

Ioannes Morawski S. L.

INDEX

IND

Et

CAPUT

med

Descri

tem

CAP. II

rosa

Dantu

mor

CAP. I

tu

Propo

mor

CAP. V

an

Ponu

mo

CAP. V

na

Moti

mo

INDEX CAPITUM

Et rerum notabiliorum.

CAPUT I. *Mors Sanctorum præ-
meditata & preparata. pag. 1.*

Describitur præparatio ad mor-
tem.

CAP. II. *Mors impavida & gene-
rosa. p. 13.*

Dantur solatia refugientibus
mortem.

CAP. III. *Mors ad fines superna-
turales directa. p. 31.*

Proponuntur intentiones pro
morte.

CAP. IV. *Mors tranquilla sine
anxietate. p. 33.*

Ponuntur causæ anxietatis in
morte, & remedia.

CAP. V. *Mors in doloribus ame-
na. p. 41.*

Motiva ad tolerandum hiliter
morbum, ipsamq; mortem.

CAP. 6

INDEX

CAP. VI. *Mors iustitia obligationibus soluta.* p. 46.

Ponuntur doctrinae Theologicae de obligationibus restitutionis, tum in genere, tum pro singulis hominum statibus.

CAP. VII. *Mors in Testamento provida.* p. 63.

Documenta de Testamento temporali, & praxis Testamenti spiritualis.

CAP. VIII. *Mors Sacramento penitentiae expiata.* p. 87.

Documenta Theologica de usu huius Sacramenti in articulo mortis.

CAP. IX. *Mors Sacramento Eucharistiae provisa.* p. 90.

Documenta Theologica circa Sacramentum Viaticum, & pii affectus in susceptione eiusdem.

CAP. X. *Mors Sacramento Extreme unctionis munita.* p. 108.

Documenta Theologica de administratione

nistrati
tis & p

CAP. XI.
structa.

§ 1. De I
Sugger
intu

§ 2. De I
Pii aff
dicta
fion

§ 3. De
Sugge
usu.

§ 4. De
Decla

§ 5. De
Efficac

§ 6. De
Qui li
di,

§ 7. De
Eius

CAP. XII

R E R U M

nistracione usq; huius Sacra-
ti & pii affectus in usu eiusdem.

CAP. XI. Mors supellectili pietatis in-
structa. p. 119

§ 1. De Imagine crucifixi. Ibid.
Suggeruntur pii affectus in eius
intuitu.

§ 2. De Imagine B. Virginis. p. 128
Pii affectus in eius intuitu, &
dicta SS. Patrum de interces-
sione B. Virginis.

§ 3. De Cereo benedicto. p. 136
Suggeruntur pii affectus in eius
usu.

§ 4. De Aqua lustrali. p. 141
Declaratur eius usus & effectus.

§ 5. De Reliquiis SS. p. 142
Efficacia earum.

§ 6. De Libro pio. p. 143
Qui libri moribandis prælegē-
di, & quomodo.

§ 7. De Signo Crucis. p. 145
Eius efficacia declaratur.

CAP. XII. Mors Indulgentiis ditata.

p. 146

Refere-

I N D E X

Referuntur ex Authoribus Indulgentiæ plures.

- CAP. XIII.** Mors praesidiis contra varias tentationes armata. p. 156
- § 1. Remedia contra dubia in fide. p. 157
- § 2. Remedia contra desperationem p. 164
- § 3. Remedia contra presumptionem. p. 172.
- § 4. Remedia contra odium inimicorum. p. 177
- § 5. Remedia contra impatientiam in morbo. p. 181
- § 6. Remedia contra aurorem vitæ longioris. p. 191
- § 7. Remedia contra finalem impatientiam. p. 193
- § 8. Remedia contra apparitiones in morte. p. 198
- CAP. XIV.** Mors in Domino beata. p. 201
- Declaratur in quo consistat talis mors.

CAP.

CAP. XV.

Dei
Quam hor
& qui f
ritatem

CAP. XVI

nata.
Penuntur
tum r
Sacra

§ 1. Actus

§ 2. Actus

§ 3. Actus

§ 4. Actus

nris.

§ 5. Actus

nesfici

§ 6. Actus

§ 7. Actus

tie.

§ 8. Actus

tatem.

§ 9. Actus

§ 10. Actus

R E R U M

CAP. XV. *Mors iustorum in iudicio Dei secura.* p. 207

Quàm horrendum sit hoc iudicium & qui sint modi, efficientes securitatem in illo.

CAP. XVI. *Mors virtutum actibus ornata.* p. 218

Penuntur variarum virtutum actus, tum nostris, tum ex Scriptura Sacra, tum ex libris S. August.

§ 1. *Actus fidei.* Ibid.

§ 2. *Actus spei.* p. 227

§ 3. *Actus charitatis erga Deum* p. 253

§ 4. *Actus laudis Dei & glorificationis.* p. 267

§ 5. *Actus gratiarum actionis pro beneficiis.* p. 279

§ 6. *Actus timoris Dei.* p. 297

§ 7. *Actus contritionis seu penitentiae.* p. 307

§ 8. *Actus resignationis in Dei voluntatem.* p. 324

§ 9. *Actus patientiae.* p. 331

§ 10. *Actus oblationis sui.* p. 341

§ 11,

Indul-

tra va-

p. 156

n fide.

p. 157

tionem

p. 164

tionem.

p. 172.

imico-

p. 177

iam

p. 181

vite

p. 191

impe-

p. 193

ones in

p. 198

beata.

p. 202

talis

CAP.

INDEX

- § 11. Actus desiderii gloriae caelestis
P. 34
- § 12. Petitiones morientis. P. 35
- CAP. XVII. Mors inter brachia Christi Crucifixi.** P. 36
- Proponuntur varia pietatis exercitia erga Christum crucifixum.
- § 1. Orationes eiaculatoriae erga Christum crucifixum. P. 37
- Orationes ad ipsum ex S. Augustino. P. 38
- § 2. Considerationes officiorum Christi crucifixi. P. 40
- § 3. Horologium passionis Christi P. 41
- § 4. Peregrinatio spiritualis ad visitanda loca, in quibus Christus operatus est nostram salutem. P. 42
- § 5. Praxis duplex applicandi sibi merita Christi. P. 43
- § 6. Oblatio Patri aeterno meritorum Christi. P. 42
- CAP. VIII. Mors in sinu Dei Matris.** P. 43
- Exhibentur

Exhibentur

B. Virgo

§ 1. Affectum.

§ 2. Involuntarium officium.

§ 3. Aliter per modum.

§ 4. Orationem Virginis.

CAP. XIX.

Habentur

§ 1. in parte.

CAP. XX.

Exhibentur

Sanc

Idea mor

B. Virgo
S. Andre
S. Ioann

R E R U M

**Exhibentur variaz devotiones ad
B. Virginem in mortis articulo**

§ 1. *Affectus pii erga Beataam Virginiem.* p. 439

§ 2. *Invocationes B. Virginis ex eius officiis.* p. 441

§ 3. *Alie invocationes B. Virginis per mysteria vite ipsius.* p. 447

§ 4. *Orationes ex SS. Patribus ad B. Virginem.* p. 456

AP. XIX. *Mors in manibus Angelorum & SS. Patronorum.* p. 463

Habentur variaz invocationes Sanctorum tum in communi, tum in particulari.

AP. XX. *Mors exemplis sanctorum pie morientium illustrata.* p. 476

Exhibentur exempla quorundam Sanctorum morientium.

Idea morientium Christus moriens. p. 476.

B. Virgo moriens. p. 481

S. Andreas Apostolus. p. 484

S. Ioannes Apostolus p. 486

s. S.

I N D E X

5.	S. Stephanus Protomartyr.	p. 4
6.	S. Igratius Martyr,	p. 4
7.	S. Augustinus Ep. & Doct.	p. 4
8.	S. Hieronymus Doctor,	p. 4
9.	S. Ioannes Chrysofomus Episc. Doctor.	p. 4
10.	S. Thomas de Aquino Doct.	p. 5
11.	S. Bonaventura Ep. & Doct.	p. 5
12.	S. Dominicus Fundator Ord. Praed.	p. 5
13.	S. Franciscus Fundator Ord. Min.	p. 5
14.	S. Ignatius Fundator Soc. IESV.	p. 5
15.	S. Fran. Xaverius S. I.	p. 5
16.	B. Aloysius Gonzaga S. I.	p. 5
17.	B. Stanislaus Kostka S. I.	p. 5
18.	S. Ludovicus Rex Gallie.	p. 5
19.	S. Casimirus Princeps Polon.	p. 5
20.	S. Agnes Virgo & Martyr.	p. 5
21.	S. Dorothea Virgo & Martyr	p. 5
22.	S. Clara Virgo, prima sororum S. Francisci,	p. 5
23.	S. Terefia Virgo, Fundatrix Discal. Carmelitarum,	p. 5

S. Maria
go Car
S. Hedvig
S. Elisabe

A P
abibentur Ps
fie, qua
ribundo

R E R U M

S. Maria Magdalena de Pazzis Vir-
go Carmelitana. p. 530

S. Hedvigis Ducissa Polonia. p. 534

S. Elisabeth Vidua Regu Hung. Filia.
p. 636

A P P E N D I X.

Adhibentur Psalmi, & Orationes Eccle-
siae, quae recitari possunt supra mo-
ribundos. p. 538

Pagina

p. 5. v.

p. 5.

p. 13.

p. 16.

p. 19.

p. 29.

p. 41.

p. 157.

p. 164.

Ibidem

p. 165.

p. 170.

p. 178.

p. 119.

p. 255.

p. 355.

p. 371.

p. 413.

p. 419.

p. 500.

p. 540.

Errata sic corrigenda.

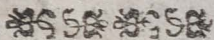
- Pagina 1. v. 14. *Ubi non dicit* Adde *prove
considerat P. Paulus Segneri in Medit.*
- P. 5. v. 2. *Quidam Ecclesiastes.* lege *idem
Ecclesiastes.*
- P. 5. v. 16. *ut* ~~indicet~~ lege *ut iudicet.*
- P. 13. v. 26. ~~omnum~~ *omnium*
- P. 16. v. 13. ~~2.~~ *3.*
- P. 19. v. 1. ~~Siam~~ *vitam*
- P. 29. v. 3. *Aug. lib.* adde *lib. 1*
- P. 41. v. 8. ~~oran~~ lege *orant*
- P. 157. v. 13. ~~Ecclenam~~ *Ecclesiam*
- P. 164. v. 1. ~~murietur~~ *morietur.*
- Ibidem v. 6. ~~cap. 16.~~ adde *§ 1.*
- P. 165. v. 18. ~~hoc ipsum~~ lege *hoc ipso*
- P. 170. v. 14. ~~mndi~~ *mundi.*
- P. 178. v. 7. ~~crmmiseris~~ *commiseris*
- P. 119. v. 11. ~~verus~~ *verius*
- P. 255. v. 19. ~~aiqz~~ *eiqz*
- P. 355. v. 4. ~~spetiosa~~ *speciosa*
- P. 371. v. 7. ~~mibo~~ *mibi*
- P. 423. v. 4. *in tenebras inferiores* lege
exterioribus.
- P. 429. v. 14. ~~Pater aterna~~ *aterne.*
- P. 500. v. 11. ~~Multe~~ *Multe.*
- P. 540. v. 9. *Item sequentes.* Adde *Orati-
ones.*

C

Mors Sand

quâ horâ n
nis veniet,
tum unive
ne sæculi,
morte cuj
non dicit
sed *Estote p*
mortem
ficut solet
instructa v
fariis, itan

CAPUT I.

*Mors Sanctorum premeditata, &
preparata.*

D nobis sapius com-
mendat Dominus
in Evangelio, tum
alibi, tum Luc. 12.
Estote parati, quia
quâ horâ non putatis, Filius homi-
nis veniet, nempe ad iudicium
tum universale in consummatio-
ne sæculi, tum ad particulare in
norte cujuscunq; nostrum. Ubi
non dicit Dominus: *Parate vos,*
sed *Estote parati;* quia vult nos ad
nortem semper ita esse paratos,
icut solet esse navis parata, quæ
nstructa velis, omnibusq; neces-
sariis, stans in portu, solum ven-
tum

tum exspectat; non verò ita, sicut solet esse navis illa non parata, quæ indigét reparatione. Et ratio est, quia qui aliquando non est paratus ad mortem, fieri potest, ut mors improvisa illum inveniat imparatum; sicut invenit sponsus Virgines fatuas imparatas, eò quod non semper essent paratæ; quibus proinde clausa est janua vitæ æternæ: in hoc autem negotio exponere se periculo amittendi vitam æternam, quantum stultitia est! Deinde illa præparatio ad mortem, quæ fit in ipso mortis articulo, est præparatio tumultuaria, imo non est præparatio, sed confusio, ac proinde est præparatio improporcionata negotio beatæ æternitatis, quæ a morte dependet. Non ergo differenda est ad mortem præparatio.

Hujus

de præ
 Hujus
 vix ad mor
 nem Don
 non putat
 Non dicit
 quo die no
 non putat
 ad substan
 one Dei, e
 tum ex co
 certissima
 quoad ho
 illud Mat
 scitis diem
 paratur t
 enti, ibid
 Scimus a
 nostram p
 mus an in
 tertia vig
 juventute
 senectute

de preparat: ad mortem 3

Hujus preparationis tempesti-
væ ad mortem meritò dat ratio-
nem Dominus: *quia quâ horâ
non putatis, Filius hominis veniet.*
Non dicit: *quo anno, quo mense,
quo die non putatis, sed quâ horâ
non putatis:* quia mors, quæ quo-
ad substantiam, tum ex revelati-
one Dei, tum ex ratione naturali,
tum ex continua experientia, est
certissima, est tamen incertissima,
quoad horam, quâ veniet, juxta
illud Matt. 25. *Vigilate, quia ne-
scitis diem neq; horam.* Unde cõ-
paratur furi ex improvise veni-
enti, ibidem Luc. 12. & Apoc. 16.
Scimus ab hoc latrone domum
nostram perfodiendam, sed nesci-
mus an in prima, an in 2da, an in
tertia vigilia noctis, id est, an in
juventute, an in virili ætate, an in
senectute: semper ergo & ubiq;

exspectandus est. Nam ut ait
 Aug: *Latet unus dies, ut obser-*
vetur omnis dies. Et verò exspe-
 ctanda mors est, ut proxima. Fru-
 stra illam putant remotam juve-
 nes. Nam per illam *Deus gladi-*
um suum vibravit, arcum suum
tetendit, & paravit illum, & in eo
paravit vasa mortis, sagittas suas
ardentibus effecit. Psal. 7. Nem-
 pe hoc gladio mors senes, sibi vi-
 cinos, perimit: juvenes autem
 fugientes se, ex arcu, emissis sa-
 gittis, o quàm sæpè ex improvi-
 so conficit. Itaq; monet Spiri-
 tus S. Eccl. 5. *Ne dixeris est mihi*
sufficiens vita: sed persuade tibi,
mortē instare vicinam. Non pu-
 ta præcessurum morbum, non de-
 bilitatem; potius dic cum Jobo
 32. *Nescio quamdiu subsistam, &*
si post modicum tollat me factor
meus.

Hac

de preparat: ad mortem 5

Hac de causa etiam, ut notat
Quidam Ecclesiastes, addit Domi-
nus: *Quâ horâ non putatis, Fili-
us hominis veniet, nempe ut Iu-
dex vivorum, in iudicio particu-
lari, & mortuorum in iudicio uni-
versali; siquidem Pater dedit Filio
potestatem facere iudicium, quia
filius hominis est.* Joan. 5. Non
enim dicit: *Quâ horâ non puta-
tis, Iudex mittet apparitores, mit-
tet citationes ad iudicium:* quia
nec illud breve præparationis tē-
pus sperandum est, quod habet
reus, dum citatur, vel adducitur
ad iudicem: sed dicit: *Veniet Iu-
dex, scilicet ut indicet per quod
denotatur, non fore tempus ido-
neū præparationis: sicut reus nul-
lum habet tempus præparandi se,
quando domū ejus ipse Iudex ve-
nit in sua persona, ut illū capiat.*

A 3

Modo

Modo quidem quando venit ad nos Christus cum suis inspiratio-
nibus, possumus illi dicere: *Ex-
specta, Reexpecta*, Isaia 28. quia
modo venit ad nos, ut Amicus;
sed in morte, quando veniet ut
Iudex, tali dilationi tempus non
erit.

Illud etiam considerandum est,
mortem non modo esse incertam
quoad tempus, non modo esse
proximam, sed esse unicam, non
enim datur bis mori. Unde er-
ror in morte commissus est irre-
parabilis. Agitur autem ibi de a-
nima, quæ unica est, aut perdenda,
aut conservanda in æternū: agitur
de uno necessario summo bono,
id est de beatitudine æterna, aut
lucranda, aut amittenda. Itaq; in
illo mortis instati, lignum sive ce-
ciderit ad Austrū, ubi cubat Spō-
sus

sus in me
unde pan
erit semp
ah nunqu
tūm igit
tæ tempo
beo, ne
pendet
ternitas.
um tridu
jaculand
triduum
tingeret
attinger
diligent
triduo
in vita
lorum o
damq; p
At in
mort em
hanc pr

de præparat: ad mortem 7

venit ad spiratio-
ne: Ex-
28. quia
Amicus
eniet ut
pus non
lum est,
certam
do esse
n, non
nde er-
st irre-
oi de a-
rdenda,
agitur
bono,
na, aut
taq; in
ive ce-
at Spõ-
sus

sus in meridie; sive ad Aquilonē,
unde panditur omne malum; ibi
erit semper, & inde nunquam,
ah nunquam transferetur. Quan-
tūm igitur me tempestivè hoc vi-
tæ tempore sedulō exercere de-
beo, ne errem in morte, à quā
pendet sive beata, sive infelix æ-
ternitas. Si alicui daretur spati-
um tridui, quo se exerceret ad
jaculandum, eo pacto, ut si post
triduum, unico lusu scopum at-
tingeret, fieret rex: si autem non
attingeret, vivus cremaretur: quā
diligentiā is se exerceret toto
triduo? Cur non idem faciam
in vita præsentē, ut regnum cœ-
lorum obtineam in morte, eva-
damq; pœnas inferni æternas?

At in quo hæc præparatio ad
mortem consistit? Respondeo,
hanc præparationem esse dupli-

cem, remotam & proximam, ut
dicere possimus bis, Psal. 56. *Pa-
ratur cor meum Deus: paratur
cor meum.* Remota præparatio
consistit in hoc, ut nulla habea-
mus peccata, quæ nos torqueant
in morte, & ut congregemus no-
bis multa merita, pro quibus pro-
mum referamus in Dei iudicio
juxta illud Eccl. 18. *Ante iudici-
um, para justitiam tibi.*

Præparatio proxima consistit
in emundatione conscientia ab
omnibus peccatis, etiam & dubi-
is, per Sacramentum Pœnitentiæ.
Conscientia enim est adversarius
noster, qui nobis perpetuò con-
tradicit, & nos arguit de pecca-
tis: de hoc ergo Adversario dicit
Dominus: Matt. 5. *Eslo consenti-
ens adversario tuo citò, dum es in
via cum eo, ne fortè tradat te ad
versa-*

versarius.
te ministro

Conscientia
modo qui
non latrat
offam, & l
te, cum h
apparebun
mones con
tis nostris
tunc canis
tunc latre
peccata à

2do. A
requiritur
peccatoru
illis satisfac
tibi poenæ
hujus vita
Psal. 37. E
fit, tum p
contritioni

de preparat: ad mortem 9

*versarius Iudici, & Iudex tradat
te ministro, & in carcerem mittaris.*

Conscientia nostra est canis, qui modo quidem in vita aliquando non latrat, quia ei obtrudimus offam, & blandimur: sed in morte, cum hæc cessabunt, & cum apparebunt latrones, id est demones concurrentes cum peccatis nostris ad nostram perditionem, tunc canis iste latrabit. Ergo ne tunc latret, modo removenda peccata à nobis.

2do. Ad hanc præparationem requiritur satisfactio pro pœna peccatorum, in hac vita, ne pro illis satisfaciamus in purgatorio; ubi pœnæ superant omnes pœnas hujus vitæ, ut docet S. August. in Psal. 37. Hæc autem satisfactio fit, tum per frequentem actum contritionis: Tum per usum In-

As

dulgen-

dulgentiarum: Tum per patientiam occurrentium adversitatum: Tum per spontaneam mortificationem, tam internam passionū, quàm externam carnis & sensuum: Tum per frequentem appropriationem nobis, satisfactionum Christi: Tum per frequentem in sanguine Christi ablutio- nem, de quo infra Cap. 17.

3tio. Requiritur solutio debitorum, sive ex justitia, sive ex gratitudine, & fidelitate, de quibus infra Cap. 6.

4to. Testamentum condere tempestivè de quo Cap. 7.

5to. Juvat multum ad habendam mortem jucundam, tempestivè mori spiritualiter mundo, & inordinato affectui erga mundum, id est erga concupiscentiam oculorum, concupiscentiam car-
nis,

de prava
nis, & super
sunt tres Pa
bus regnat
Sic verò m
mnet, ut ait
Matt. nec h
grè & dole
qui vitæ hu
hærit. E c
quàm ama
(multò mag
homini pace
tiis suis. Ec
6to. Juv
fidei, spei,
virtutum,
eos exercer
7mo. C
facere, ac
quamvis ut
bet die, du
vicina; tam

De preparat: ad mortem 11

nis, & superbiam vitæ: hæc enim sunt tres Provinciæ mundi, in quibus regnat Princeps hujus mundi. Sic verò *mortuus mortem contemnet*, ut ait S. Bernar: in cap: 25. Matt. nec habebit causam cur ægrè & dolenter avellatur à vita, qui vitæ hujus illecebris non adhæsit. E contra autem: *O mors quam amara est memoria tua*, (multò magis ipsa præsentia tua,) *homini pacem habenti in substantiis suis.* Eccl. 41.

6to. Juvat sæpè exercere actus fidei, spei, charitatis, aliarumque virtutum, ut acquiratur facilitas eos exercendi in articulo mortis.

7mo. Conducit, omnia opera facere, acsi essent ultima. Quod quamvis utile esset facere quolibet die, dum putatur mors esse vicina; tamen saltem unus in mēse vel

se, vel in hebdomada dies esse constituendus, quo facias meditationem, confessionem, communionem &c, planè tanquam ultimas. Eodem die, aliquo tempore quieto, constitue te in statu illo, in quo eris moribundus & accepto in manus crucifixo, elice actus virtutum, quos velles elicere in morte, & qui habentur infra cap. 7. Sic enim te exercebis quadam proluione & probatione præviâ, ut in theatro mortis futuræ, tragædiam benè absolvas. Similiter eodem die relegendum est & renovandum Testamentum animæ, quod habetur infra eodem cap. 7.

8vo. Commendare sapè mortem suam Christo morienti, & B. Virgini Matri morientium. Quod fieri deberet singulis diebus,

de præp.

bus, primo i
per fraction
tatur separa
suo Corpor
pomeridian
spiravit in
cubitum, d
ad somnum.
go, multos
conjunxit.
bimur Apof
bat I. Cor.

C A

Mors Sancti

MOrtem.
um terr
siderationes
timendam.

i. Statuti

de preparati ad mortem 13

bus, primo in sacro Missæ, dum per fractionem Hostiæ repræsentatur separatio Animæ Christi à suo Corpore. 2do, horâ tertiâ pomeridiana, quâ Dominus exspiravit in Cruce. 3tio, eundo cubitum, dum disponimus nos ad somnum, qui est mortis imago, multosq; morti repentinæ conjunxit. Hæc faciendo imitabimur Apostolum, qui de se dicebat I. Cor. 15. *Quotidie morior.*

C A P U T II.

Mors Sanctorum Impavida & Generosa.

MOrtem, quæ alioquin omnium terribilissima est, hæc considerationes Sanctis faciunt non timendam.

i. Statutum est omnibus hominibus

nibus

nibus semel mori. Heb. 9. Id
certum est ex fide, & evidens ex
ratione. Quid ergo volo resiste-
re Decreto Dei infruſtrabili?
Quid volo ſultè fugere, quod e-
vitari non poteſt! An non præ-
ſtat potiùs ex neceſſitate facere
virtutem obediètiæ, parendo Di-
vinæ voluntati? Nonne Deo ſub-
jecta erit anima mea? Pſal. 61.
Ita monet Aug. ſer. 36. de diver.
*Quid times, quod eſi nolueris, e-
rit? nempe mortem. Time poti-
ùs, quod ſi nolueris, non erit, nem-
pe infernum.*

2dum ſolacium, exemplum
Chriſti, aliorumq; morientium.
Omnes qui hactenus vixerunt,
quamvis Potentiſſimi, Sapienſi-
ſſimi, Sanctiſſimi, mortui ſunt, &
quidem multi in adoleſcentia, &
in flore ætatis. Ipſe quin Au-
thor

thor vitæ Cl
vitam ſuam
in mûdo præ
poſuit pro n
tis trigelimo
Pretioſiſſima
ſors manet o
tur. Vita n
cur illam D
Si Chriſtus
alis, pro om
mortem. He
dulcis eſſe de
id eſt mors,
dit, ſuum a
Petr. Chryſ
Ieſus tuus?
Dominus me
Domino meo
periſſi, ait
Gaudium fit
tantos habet

de morte non timenda

13

eb. 9. Idem
evidens ex
nolo resistere
frustrabili
e, quod c
n non pra
tate facere
arendo Di
e Deo sub
? Psal. 61.
de diver.
solueris, e
Time poti
erit, nem
exemplum
orientium.
vixerunt,
Sapientif
tui sunt, &
efcentia, &
quin Au
thor

thor vitæ Christus Deus Homo,
vitam suam mortalem, quâ nihil
in mûdo pretiosius fuit, generose
posuit pro nobis anno suæ eta
tis trigesimo tertio. Obiit &
Pretiosissima Dei Mater. Eadem
fors manet omnes, qui nos sequē
tur. Vita mea non est melior,
cur illam Deo immolare nolo?
Si Christus gratia Dei substanti
alis, pro omnibus nobis gustavit
mortem. Heb. 2. jam mors mihi
dulcis esse debet. Nam vespa hæc
id est mors, quæ Christum momor
dit, suum amisit aculeum, ut ait
Petr. Chrysol. *Vbi est mors acu
leus tuus? nonne confregit illum
Dominus meus? O mors quando
Domino meo hasisti, tunc & mihi
periisti.* ait August. 86. de diver.
Gaudium sit mihi misero, tot &
tantos habere mortis socios.
Quid

Quid indignaris humana conditi-
 habere exitum mortis? Et Domi-
 ni tui exitus non alius, quàm mor-
 tis fuit. Domini enim exitus mer-
 itis. Aug. in Psal. 67. Non habe-
 bat Christus quare moreretur, &
 mortuus est: tu habes, quare: & m-
 ri dedignaris? dignare æquo ani-
 mo pati per meritum tuum, quod
 ille pati dignatus est, ut te à morte
 sempiterna liberaret, ait Idem in
 Joan: Tr. 3. de cap. 1.

2. Mors liberat nos tot malis
 nempe à tot indigentis, morbis
 doloribus, à periculis peccandi, à
 passionibus, à tentationibus. Nā
 ut ait Aug. cap. 21. Med. *Vita*
hæc, vita misera, vita caduca, vi-
ta incerta, laboriosa, vita immun-
da, vita domina malorum, regina
superborum, plena miseriis, & er-
roribus, quæ non est vita dicenda,
 sed

de mor-
 sed mors, in
 bis morimur
 tatis defectu
 mortis. Unc
 vitalis, & vi
 licet hic vivi
 ubi non sunt
 les: non viva
 torum obli
 tectus, qu
 tur: non viv
 gidè amat su
 viva imagina
 non vivi sens
 tenuantur. F
 istius arum
 transfertq; ac
 rentem, ab e
 mari procelle
 quis navigans
 stinat ad port
 properat ad p

una conditio
Et Domi
quàm mor
exitus mor
Non habe
reretur, et
quare: Et mo
e aquo ani
uum, quod
t te à morte
ait Idem in
tot malis,
is, morbis,
peccandi, à
onibus. Nā
Med. Vita
caduca, vi
ta immun.
um, regina
eriis, Ser
ita dicenda,
sed

sed mors, in qua momentis singu-
lis morimur, per varios mutabili-
tatis defectus diversis generibus
mortis. Uno verbo: Mors ista est
vitalis, et vita mortalis. quia sci-
licet hic vivimus mortuo modo;
ubi non sunt vivæ potentiaæ vita-
les; non viva memoria, quia mul-
torum obliviscitur; non vivus in-
tellectus, quia cogitando fatiga-
tur; non viva voluntas, quia fri-
gidè amat summum bonum; non
viva imaginatio, quia alteratur;
non vivi sensus corporis, quia at-
tenuantur. His ergo vitæ miseræ
stus ærurnnis mors nos liberat,
transfertq; ad vitam, his malis ca-
rentem, ab exilio in patriam, à
nari procelloso ad portum. Et
quis navigans in procellis non fe-
lminat ad portum? quis exul non
properat ad patriam regredi? ait
Cypr.

Cypr. de mortal. *Festinemus ergo ingredi in illam requiem beatam.* Heb. 4. *Non enim habemus hanc manentem civitatem, sed futuram inquirimus.* c. 13. *Ibi absterget Deus omnem lacrymam ab oculis nostris. Ibi non erit amplius, neque luctus, neque dolor erit ultra.* Apoc. cal. 21.

4tum solatium, spes vitæ melioris. *Melior est Deus misericordia tua super vitas.* Psal. 62. qui scilicet post mortem, speramus vitam beatam ex Dei misericordia. *Scimus enim, ut ait Apost. Cor. 5. quoniam si terrestis domus nostra huius habitationis dissolvatur, quod edificationem ex Deo habemus, domum non manufactam aternam in cælis.* Cur ergo vitam hanc miseram nolo commutare pro beata? *Quid hinc volo, quod in cœ-*

de mor
in cœlo no
appeto, qui
turâ? de qua
O vita quam
ligentibus se,
ata, vita setu
vita pulchra,
casta, vita s
mortis, nescia
labe, sine dolor
ne corruptione
sine varietate
tius elegant
nissima. Si d
quaro: Ibi gl
mo Dei mei. I
licias: ibi dele
ejus usque ad fin
et amicorum
tus ibi nos char
spectat, Angelo
Martyrum, Ca

de morte non timenda rē

in celo non habebō? Si viam
appeto, quid melius illâ vitâ fu-
turâ? de qua August. Med. c. 22.
O vita quam preparavit Deus di-
ligentibus se, vita vitalis, vita be-
ata, vita secunda, vita tranquilla,
vita pulchra, vita munda, vita
casta, vita sancta, vita ignara
mortis, nescia tristitiæ, vita sine
labe, sine dolore, sine anxietate, si-
ne corruptione, sine perturbatione,
sine varietate & mutatione, vita
otius elegantia & dignitatis ple-
nissima. Si divitias aut gloriam
cupero: Ibi gloria & divitiæ in do-
mo Dei mei. Psal. III. Si volo de-
lectationes: ibi delectationes in dextera
Domini usque ad finem. Psal. 15. Si pla-
cet amicorum consuetudo: quan-
tus ibi nos charorum numerus ex-
spectat, Angelorum, Apostolorum,
Martyrum, Confessorum? Cypr.
de mort.

de mort. Ergo mihi vivere Christi
 sus est, & semori lucrum. Phil. 1
 Quæ verba ita exponit Cypr. ibid
 Lucrum maximum computo, jam
 seculi laqueis non teneri, jam nu
 lis peccatis & vitiis carnis obnox
 um esse, exemptum pressuris an
 gentibus, & venenatis diaboli fa
 cibus liberatum, ad letitiam salu
 tis aeternæ, Christo vocante, pro
 cisci. Legatur hac de re Aug. S
 hiloq. 35. ubi sic ait: Felices qui
 periculo maris hujus educti, ad
 Deum, portum tutissimum per
 nire meruere. O verè felices, qui
 de pelago ad littus, de exilio
 patriam, de carcere ad palatium
 pervenerunt, optata jam quiete
 ati; qui bravium illud perpet
 gloria, quod hic per multas tribu
 lationes quæsierunt, jam felici
 cunditate adepti, latantur in p

petuum

de morte

petuum. O

quaterq; beat

malorum exu

marcescibili

decoris perven

aeternum regni

sculorum, ubi

pax Dei, qu

sum. O qu

num, in quo

nant omnes S

sicut vestit

capite suo coron

so. Ibi gaudi

sine tristiti

sine labore

sine morte

tanti malo.

nam senescit,

ubi deco

pit, ubi amor

sanius nu

vivere Christum. O verè beati, o terque
um. Phil. 1. 23. Quaterq; beati, qui jam omnium
Cypr. ibid. malorum exuti, securi de sua im-
puto, jam marcescibili gloria, ad regnum
ri, jam nullo corporis pervenire meruerunt. O
rnis obnoxio. eternum regnum, regnum omnium
pressuris an. seculorum, ubi lumen indeficiens,
diaboli fau. pax Dei, quæ exsuperat omnem
nitiam salu. sum. O quàm gloriosum est re-
cante, profun. num, in quo tecum Domine re-
re Aug. So. rant omnes Sancti, amicti lumi-
Felices qui de sicut vestimento, habentes in
educti, ad apite suo coronam de lapide preti-
simum pervo. Ibi gaudium infinitum, lati-
rè felices, quæ sine tristitia, salus sine dolore,
de exilio. ia sine labore, lux sine tenebris,
ad palatiu. ita sine morte, omne bonum sine
am quiete. roni malo. Vbi juvenitus nun-
lud perpetuam senescit, ubi vita terminum
multas trib. scit, ubi decor nunquam palle-
jam felici. e, ubi amor nunquam tepescit,
tantur in pe. i sanitas nunquam marcescit,
petuum ubi

ubi gaudium nunquam decrescit,
 ubi dolor nunquam sentitur, ubi
 gemitus nunquam auditur, ubi
 triste nihil videtur, ubi letitia se
 per habetur, ubi malum nullum
 timetur, quoniam ibi summum bo
 num possidetur. Felices igitur
 qui de naufraga vita presenti a
 tanta gaudia iam pervenire me
 ruerunt. Infelices heu nos & mi
 seri, qui per hujus maris magni
 fluctus, procellosasq; voragine
 navem trahimus, ignorantes, a
 ad portum salutis pervenire val
 amus. Infelices inquam, quor
 via est in exilio, vita in pericul
 finis in dubio. &c.

Similia habet Man. c. 17.

- ” quam gloriosa dicta sunt de
 ” Civitas Dei: sicut latantium
 ” omnium habitatio est in t
 ” Fundaris exultatione univer
 terre

de morte

terra. Non e
 nec senectutis
 in te mancus,
 ribbosus, ne
 omnes occur
 lectum, in n
 plenitudinis C
 vita beatus?
 pertatis metus
 nis imbecillita
 tur, nemo ira
 videt, Cupid
 scit, nullum
 nulla honori
 pulsat ambiti
 poli metus, i
 nullæ, terror
 mors neq; co
 inæ: sed immo
 te jucunda vit
 tunc mala, nu
 sed cuncta co

erræ. Non est in te senectus, ,,
nec senectutis miseria; non est ,,
in te mancus, nec claudus, neq; ,,
hibbosus, neq; deformis, quia ,,
omnes occurrunt in virum per- ,,
fectum, in mensuram ætatis ,,
lenitudinis Christi. Quid hac ,,
ita beatius? ubi non est pau- ,,
ertatis metus, non ægritudi- ,,
nis imbecillitas. Nemo lædi- ,,
tur, nemo irascitur, nemo in- ,,
idetur. Cupiditas nulla exarde- ,,
scit, nullum cibi desiderium, ,,
nulla honoris, aut potestatis ,,
pulsat ambitio. Nullus ibi dia- ,,
boli metus, insidiæ dæmonum ,,
nullæ, terror gehennæ procul, ,,
nors neq; corporis, neq; ani- ,,
mæ: sed immortalitatis mune- ,,
re jucunda vita. Nulla erunt ,,
hinc mala, nusquam discordia, ,,
sed cuncta conventio - - nox ,,

ibi

„ ibi nulla, nullæ tenebræ, con-
 „ cursus nubium nullus, nec fri-
 „ goris ardorisq; asperitas, sed
 „ talis erit rerum temperies, qua-
 „ lem nec oculus vidit, nec auris
 „ audivit, nec in cor hominis a-
 „ scendit - - Verum super hæc om-
 „ nia est consociari choris An-
 „ gelorum, Archangelorum, at-
 „ que omnium celestium virtut-
 „ tum, intueri Patriarchas & Pro-
 „ phetas, videre Apostolos, atq;
 „ omnes Sanctos, videre etiam
 „ parentes nostros. Gloriosa
 „ sunt hæc, sed multò gloriosius
 „ est, præsentem Dei vultum
 „ cernere. incircumscriptum lu-
 „ men videre. Super excellens
 „ gloria erit, cum Deum videbi-
 „ mus in seipso, & habebimus
 „ in nobis.

Idem S. Doctor Man. c. 24.

ita

ita fatur:
 mea? quid
 mea? Ibi e
 quid amas, ib
 sideras, Si de
 tudo? fulgeb
 Si velocitas, a
 libertas corpo
 stere possit?
 gelis Dei: qu
 pus animale,
 potestate uti
 Si longa, aut
 cet? ibi erit
 æterna sanita
 petuum vive
 rum à Domi
 satiabuntur,
 gloria Domini
 ebriabuntur
 mus Dei. Si r
 geli concinen

dra, con- ita fatur: Quid amas caro ,,
s, nec fri- mea? quid desideras anima ,,
ritas, sed mea? Ibi est (in cœlo) quid ,,
series, qua- quid amas, ibi est, quidquid de- ,,
nec auris- sideras. Si delectat pulchritu- ,,
dominis a- tudo? fulgebunt iusti sicut sol: ,,
er hæc o- Si velocitas, aut fortitudo, aut ,,
horis An- libertas corporis, cui nihil obli- ,,
orum, at- tere possit? erunt similes An- ,,
um virtu- gelis Dei: quia seminatur cor- ,,
has & Pro- pus animale, surget spirituale, ,,
alos, atq; potestate utique non naturâ. ,,
ere etiam Si longa, aut salubris vita placet? ,,
Gloriosa ibi erit sana æternitas, & ,,
gloriosius eterna sanitas; quia iusti in per- ,,
ei vultum petuum vivent, & salus iusto- ,,
riptum lu- rum à Domino. Si satietas? ,,
r excellens satiabuntur, cum apparuerit ,,
um videbi- gloria Domini. Si ebrietas? in- ,,
habebimus ebriabuntur ab ubertate do- ,,
Man. c. 34- nus Dei. Si melodia? ibi An- ,,
ita geli concinent sine fine Deo. ,,

„ Si quælibet non immunda, sed
 „ munda voluptas? torrente vo-
 „ luptatis suæ potabit eos Domi-
 „ nus. Si sapientia? ipsa Dei
 „ sapientia ostendet eis seipsam.
 „ Si amicitia? diligent Deum,
 „ plusquam seipsos, & invicem
 „ tanquam seipsos, & Deus illos,
 „ plusquam illi seipsos; quia illi
 „ illum, & se invicem per illum
 „ & ille se, & illos per seipsum.
 „ Si concordia? omnibus illis e-
 „ rit una voluntas: quia nulla il-
 „ lis erit nisi Dei summa volun-
 „ tas. Si potestas? omnipoten-
 „ tes erunt suæ voluntatis, sicut
 „ Deus suæ: nam sicut Deus po-
 „ terit, quod volet, per seipsum:
 „ ita poterunt illi quod volent,
 „ per illum; quia sicut illi non
 „ aliud volent, quam ille volet,
 „ ita ille volet, quidquid illi vo-
 „ lent,

de mori
 lent, & quid
 poterit non
 divitiarum? De
 nos & fidele
 na constitue
 ra de gloria
 in affectibus
 lestis. Et ho
 bundi ex spe
 s solatiu
 nus vitæ &
 premum in
 creationis,
 titulo essen
 dignus est,
 immoleat i
 tissimi Dan
 restitutam I
 quam ab ill
 accipi? Ret
 ram suam,
 vedent ad D

lent, & quidquid ille volet, nō poterit non esse. Si honor & divitiæ? Deus servos suos bonos & fideles supra multa bona constituet &c, &c. Vide plura de gloria coelesti infra cap. 16. in affectibus desiderii gloriae coelestis. Et hoc est solatium moribundi ex spe illius gloriae.

5 solatium. Deus est Dominus vitæ & necis. Habet jus supremum in vitam meam titulo creationis, titulo redemptionis, titulo essentialis Dominii. Ergo dignus est, ut vitam meam illi immolem in protestationem altissimi Dominii ipsius. Cur non restituam Domino suo vitam, quam ab illo ad tempus mutuò accepi? *Revertatur pulvis ad terram suam, unde erat, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum*

Eccl. 12. Tot millia Martyrum per tantos cruciatus vitam suam sacrificaverunt Deo: volo & ego illam modo sacrificare, sine cæde & sanguine, ut sum victima charitatis.

6. Tot tantisq; meis criminibus promerui mortem, fortè etiam æternam, latro & fur gloriæ Divinæ: spontè igitur jugulum gladio Divinæ justitiæ subijcio, in satisfactionem pro peccatis meis. *Iram Domini portabo, quia peccavi ei.* Mich, 7.

7. *Deus sic me dilexit, ut Filiū suum unigenitum daret, ut non perirem, sed haberem vitam æternā.* Ioan. 3. Ipse Filius Dei dilexit me, & tradidit semetipsum pro me, usq; ad mortem, mortem autem crucis. Igitur ex amore Dei amatoris mei, trado libenter ipsi,
& pro

de mo
& pro ipso
8 solati
lib. de Civ
mortalium
hujus casib
tes quodam
quamdiu in
arum vent
tius sit una
omnes time
ro, quam in
vere sub
quàm seme
incept form
endum est
modo?
"cùm dispo
n postea t
His mot
quamvis a
vem redde
ma justii di

& pro ipso lucrando, vitam meā.
8 solatium suggōit S. August.
lib. de Civ. c. II. *Cum unicuique
mortalium, sub quotidianis vite
hujus casibus, innumerabiles mor-
tes quodam modo comminentur:
quamdiu incertum est, quanam e-
arum ventura sit; quero utrum sa-
tius sit unam perpeti moriendo, an
omnes timere vivendo? nec igno-
ro, quam incertiū eligatur diu vi-
vere sub timore tot mortium,
quā semel moriendo, nullam de-
inceps formidare. Igitur si mori-
endum est aliquando, cur non
modo? præsertim modo benè
cum dispositus sim: quis scit enim
n postea talis ero?*

His motivis, Sancti, mortem,
quamvis acerbissimam, sibi sva-
vem reddebant. Unde de Ani-
ma justī dicitur Prov. 31. *Ridebit
in die*

in die novissimo. Ita nuntio mortis accepto, lætus dicebat B. Aloysius Gonzaga: *Te Deum laudamus. Latatus sum in his quæ dicta sunt mihi.* Ita S. Franciscus Assisias, S. Antonius de Padua, S. Nicolaus Tolentinas, & tot alii cantando & gestiendo, mortui. Ita Ursinus ille Præbyter, ut refert S. Gregor. l. 4. Dial. c. II. moriens cum lætitia salutabat Apostolos Petrum & Paulum: *Bene veniant Domini mei: Venio, venio. Gratias ago.*

Ac ut innumeros omittam, è nostra Societate Doctor ille, Pontificis Pauli V. oraculo, Eximius, P. Franciscus Suarez, in ipsa morte exultans dicebat: *Non putabam tam suave esse, tam dulce mori.* Alter verò, P. Vincentius Carafa Generalis VII. Societatis ita mor-

mortem de
Ego quotidie
non merior
Etis dicitur
mortem, &
entes thesau
menter, cum

Sicut vita
nostras a
ac omisio
elevamus
intendend
virtutum;
quæ ex se in
nibus super
venit, ut si
autem capi
morte inte

mortem desiderabat, ut diceret :
*Ego quotidie morior, morior, quia
non morior. Quare de viris San-
ctis dicitur Job. 3. Exspectant
mortem, & non venit, quasi effodi-
entes thesaurum, gaudentq; vehe-
menter, cum invenerint sepulchrū.*

C A P U T III.

*Mors ad fines supernaturales
directa.*

Sicut vitam nostram, omnesq;
nostras actiones, & passiones,
ac omissiones, ut sint meritoria,
elevamus ad fines supernaturales,
intendendo in iis varia motiva
virtutum: ita & mortem nostrā,
quæ ex se indifferens est, intentio-
nibus supernaturalibus ornare cō-
venit, ut sit meritoria. Ex dictis
autem capite præcedente, talis pro
morte intentio fieri potest.

Deus supreme vitæ & necis
Domine, volo mori. 1. Ex mo-
tivo religionis, in protestatione
hnius supremi tui dominii, ut im-
molem tibi vitam meam, tan-
quam jumentum tuum.

2. Volo mori ex motivo obe-
dientiae, ut me subijciam tuo de-
creto immutabili, quo me mori
ab aeterno statuisti.

3. Volo mori ex motivo gra-
titudinis, ut pro morte Filii Dei
reponam tibi mortem meam.

4. Volo mori ex motivo pœ-
nitentiæ, ut morte mea exsolva-
debitum pro meis peccatis con-
tractum, sicq; aliquo modo pro
iis satisfaciam tuæ justitiæ; siqui-
dem non una morte pro illis di-
gnus sum.

5. Volo mori ex motivo imi-
tandi Christum, eiusq; Preiosis

simam

de mor
simam Matre
modo ijs sin
6. Volo
moris erga t
mea te glori
voluntati tuæ
te amplius in
sed ut destr
pariete, te vid
& glorificem

C A P

Mors tranq

M Eritò de
Iustorum
sunt, & non t
mortis,, id est
pios in morte
Potrò morte
unt, nempe, a
aut nimius vit

simam Matrem morientes, ut hoc modo ijs sim similis.

6. Volo mori ex motivo amoris erga te, ut scilicet morte tua te glorificem, demq; gustū voluntati tuæ hoc volenti, & ne te amplius in hac vita offendam, sed ut destructo hoc corporis pariete, te videam, magisq; amem, & glorificem in æternum.

CAPUT IV.

Mors tranquilla sine anxietate.

Meritò de justis dicitur Sap. 3. *Iustorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentū mortis,* id est anxietas, quæ impios in morte nimium torquet. Porro mortem anxiam duo faciunt, nempe, aut conscientia mala, aut nimius vitæ, amicorum, aliorumq;

rumq; bonorum temporalium amor, quæ in morte deserēda sunt. Nam de hoc amore temporalium dicit S. Augustinus: *Cum dolor amittitur, quidquid cum amor possidetur.* Et lib. 1. de doctrina Christi c. 20. *Cujus animus non moritur huic seculo, neq; incipit configurari veritati, (quod utiq; fit per moderationem concupiscentiæ,) in graviores mortem morte corporis trahitur, ideoq; in morte perturbatur.* De mala verò conscientia, dicit in Psal. 45 *Inter omnes tribulationes humane anime nulla est major tribulatio, quàm conscientia delictorū.* Ideo S. Bernar. ser. 4. de Assumptionem conscientiam vocat *Infernum portatilem.* Et de Inter. domo c. 28. de morte dicit: *Eruntq; angustia homini; hinc accusans pecca-*

de mor
peccatum,
subtus pater
ratus judex.

Utramq;
causam non
Non prima
mortem ter
stolis, reliq;
bona tempo
stum, prout
proinde in
ri non tam
sedentes su
cum Christ
promission
runt affect
nendo cor
unt, & mor
norum ter
deria illor
arq; ita ant
sibi, suisq;

peccatum, inde terrens justitia,
subtus patens infernus, de super i-
ratus iudex.

Utramq; istam inquietudinis
causam non habet mors justorū.
Non primam: nam ij aut ante
mortem tempestivè, cum Apo-
stolis, reliquerunt re ipsa omnia
bona temporalia, sequendo Chri-
stum, prout faciunt Religiosi, qui
proinde in extremo iudicio secu-
ri non tam judicabuntur, quam
sedentes super sedes judicabunt
cum Christo alios, juxta ejusdem
promissionem: aut certè relique-
runt affectu omnia, non appo-
nendo cor ad ista bona, si afflu-
unt, & mortificando amorem bo-
norum temporalium, ac desi-
deria illorum prava & inutilia;
atq; ita ante mortem moriuntur
sibi, suisq; concupiscentiis, ut vi-
vant

vant Christo & iustitiæ. De illis enim ait Apostolus Gal. 5. *Qui sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis suis.* Et ad Coloss. 3. *Mortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo:*

Sed nec 2dam anxietatis causam habent iusti in morte: quia vitam duxerunt à gravibus peccatis immunem. Quod si illis gravior aliquis lapsus contigit in vita, sine dilatione peccata sua tempestivè expiarunt per Sacramentum pœnitentiæ: atq; ita illis *secura mens* in morte est *adinstar jucundi convivij.* Prov. 15. Nam ut ait Aug. in Psal. 33. *Beati qui gaudent, quando intrât in cor suum, & nihil mali ibi inveniunt.* Unde concludit: *Ergo ut possis liberè redire ad cor tuum, munda illud:*
Be ato

Beati enim
inde cupidit
varitiæ, au
cogitationes,
tiq; tempel
mortem. M
pœnitentian
justo iudicio
ut nequeant
confessarii al
desperationē
exempla pro
fiteri possint
fessio eorum
dilata, evadi
defectum do
quem imped
morbi, amic
negotiorum t
fectam serii p
illos, impelle
peccati, malâ

Beati enim mundo corde. Aufer
inde cupiditatum soles, labem a-
varitie, aufer sacrilegia, malas
cogitationes, odia, &c. Quod u-
tiq; tempestivè fieri debet ante
mortem. Nam ii qui differunt
pœnitentiam usq; ad mortem,
justo iudicio Dei puniuntur, vel
ut nequeant tunc confiteri ob
confessarii absentiam: vel ut ob
desperationē nolint, prout multa
exempla probant. Quod si con-
fiteri possint, & velint, sæpè con-
fessio eorum ad articulum mortis
dilata, evadit sine fructu; vel ob
defectum doloris supernaturalis,
quem impedire tunc solet vis
morbi, amicorum concursus, &
egotiorum tumultus; vel ob de-
fectum ferri propositi, retrahente
illos, impellentēq; ad amorem
peccati, malâ consuetudinē. Nā
ut ait

De illis
al. s. Quo
am crucifi-
concupiscen-
3. Mortuū
condita est
etatis cau-
orte: quia
ibus pec-
i illis gra-
ntigit in-
cata sua
er Sacra-
q; ita illis
t adinstar
s. Nam
Beati qui
cor suū,
t. Unde
s liberè
da illud:
Be ato

ut ait August: lib: de vera & falsa poenit: *Qui prius à peccato relinquitur, quam ipse relinquat, non liberè illud, sed ex necessitate condemnat.*

Væ igitur in articulo mortis differentibus ad illud tempus confessionem. Sed non minus væ illis, qui in vita habent *cauteriatam conscientiam*, ut ait Apost. I. Tim. 4. *adum quam conscientiam operantur, imò etiam confessiones faciunt.* Est autem conscientia cauteriata, aut illa, juxta S. Thomam, ex qua per consuetudinem peccati corrupta, continuo effluit sanies peccatorum, sicut ex carne cauterio corrupta egreditur continuo putredo: aut certè illa conscientia vocatur cauteriata, juxta Theodoretum, quæ voluntariè obstupescit, nec sentit

divi-

divinas in
cauterio in
amittit: aut
entia cauter
quasi perfor
perforatur c
in operando
bus peragen
& tenuis pi
nes Doctoru
tia, sicut de
Eccl. 3. *O q
novissimo: N
cauteriata in
generabit in
mum torqu
animam in
Nam sicut h
venas latas,
venenum tra
ita & hi qui
tentias, facile*

divinas inspirationes, sicut caro
cauterio inusta, priorem sensum
amittit: aut deniq; illa est consci-
entia cauteriata, quæ est laxa, &
quasi perforata, sicut cauterio
perforatur caro; quia videlicet
in operando, & in confessio-
nibus peragendis amplectitur laxas,
& tenuis probabilitatis opinio-
nes Doctorum. Talis conscien-
tia, sicut de corde duro dicitur
Eccl. 3. *O quam malè habebit in
novissimo:* Nam hæc conscientia
cauteriata in articulo mortis de-
generabit in gangrænam, quæ ni-
miùm torquebit, ac fortè etiam
animam moribundi enecabit.
Nam sicut ii qui in corpore habent
venas latas, citò ad cor per illas
venenum transiens admittunt:
ita & hi qui sequuntur laxas sen-
entias, facile admittunt peccatum
mor-

vera & fal-
peccatore
linquat, nõ
ssitate con-
alo mortis
tempus cõ-
minus va
t cauteria-
it Apost. I.
conscientiam
confes-
tutem con-
illa, juxta
per conse-
ptà, conti-
peccatorum,
o corrupta
tredo: aut
ocatur cau-
etum, quæ
nec sentit
divi-

mortale. At è contra conscientia iustorum, timorata, tunc exultabit in Deo salutari suo, dicetq; cum Simeone iusto & timorato: *Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace: quia tunc timenti Domini benè erit in extremis, & in die defunctionis sua benedicetur.* Eccl. 1.

Hæc ergo quæ dixi, plurimum conducunt ad habendam in morte animi pacem & tranquillitatem. Ad eam autem majorem comparandam plurimum juvat, ut moribundus quamdiu integris pollet sensibus, accepto nuntio de periculo mortis, generalem totius vitæ instituat confessionem, vel saltem ampliorem, ab ultima generali incipiendo. Juvat præterea, ut facto testamento, intercidantur visitationes consanguine-

de patie
gvineorum a
cem animi
admittantur
tualia, sequè
qui ulceribu
plurimis labo
batur myster
ideoq; relict
ei labia circa

C A

Mors in

Q Uod de
2. Cor.
ribundus die
firmitatibus
Repletus sum
bundo gaudi
ne mea. Ad
vire possunt
1. Dignu

gvineorum ac amicorum, quæ pacem animi turbare solent; nec admittantur colloquia nisi spiritalia, sequendo exemplum Jobi, qui ulceribus plenus, morbisque plurimis laborans, *Divina loquebatur mysteria*, ut ait Ambrosius: ideoque *relicta tantummodo erant ei labia circa dentes suos.*

C A P U T V.

Mors in doloribus amena.

Quod de se dicebat Apostolus 2. Cor. 12. idem justus moribundus dicit: *Placeo mihi in infirmitatibus meis.* Et 2. Cor. 7. *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione mea.* Ad hoc motiva ista servare possunt infirmis.

I. Dignitas voluntatis Divinæ,

næ, & voluntas ejus dignitatis
Vult me pati & mori voluntate
Dei sapientissima & benevolentis-
sima: quis mihi potest aliâ ra-
tione melius consulere, aut melius
velle? Ergo me illi lætus, ple-
ne subijcio, & conformo.

2. *Virtus in infirmitate perficitur* 2. Cor. 12. Si ferrum sum
per hunc ignem amitto æruginem
si aurum sum, per hunc ignem
probatum, evadam vas in hono-
rem Dei. *Ergo libenter glorior in
infirmitatibus meis, ut in me inhi-
bitet virtus Christi.* Ibid.

3. *Anima morbo affecti propinqua est Deo*, dicit Gregor: Nazianzenus. Orat. 2. ad Cives, nempe
propinqua est Christo, qui est Vis
dolorum, sciens infirmitatem, &
in quo à planta pedis usq; ad ver-
ticem non erat sanitas. Itaque
infirm-

de patient
firmus mane
ruce, confes
dei crucifixi.

conglorificat
Christo con
Patiar & n
cruce: quia i
tempus evelle
mortem, in
solvet.

4. *Infirmitas purgatorius ignis*
igitur ad gravi-
differo? Huius-
modo me geren-
in purgatori-
dare Deum,
5. Non fuit
tyrium pro a-
aliquam ejus
cur pati nolo
(quod de Ba

de patientia moribundi 48

firmus manet cum Christo in
uce, conformis imagini Filii
ei crucifixi. *Cum illo si patimur,
conglorificabimur.* Rom. 8. *Ero
Christo confixus sim cruci.* Gal.
Patiar & moriar cum illo in
uce: quia in hac vita non est
tempus evellendi clavos: post
mortem, inde Virgo Mater me
olvat.

4. *Infirmitas carnis est, quasi
purgatorius ignis,* ait Beda. Quid
igitur ad gravius purgatorium me
differo? Hic potius in hoc mor
bo me gerere volo, sicut animæ
in purgatorio, id est pati, & lau
dare Deum, ardere, & amare.

5. Non fui dignus subire mar
tyrium pro amore Dei mei, nunc
aliquam ejus occasionem habeo:
cur pati nolo? Ero hac ratione
(quod de Basilio dixit Nazianz.)

citra

contra sanguinem Martyr. Nam et
Chrysoft. hom. 25. ad popul. Jo-
b. ubi dicitur: *Ulcere percussus, & 30 mo-
bis, ut censet Pineda, laborantem
vocat Martyrem, & pluribus Ma-
tyribus majorem.*

6. Infernum toties meis pec-
catis promerui: cur tam parvos
doloribus poenas inferni æternam
redimere nolim?

7. Quid hactenus pro amore
Dei mei feci? quid passus sum
nunc habeo occasionem cum-
landi merita. *Momentaneum hoc
& leve tribulationis meæ, æternam
gloriæ pondus operabitur. Volo
igitur pati amando Deum, & a-
mare patienti.*

His aliisque motivis excitatus a-
ger dicat cum S. Francisco Sera-
phico: *Gratias tibi ago Domine
pro cunctis doloribus meis, quibus*

rogo

*de patienti-
rogo ut addas
et mea consola-
dimpletio.*

*Plures actus
promeritis cum
e infra c. 16.*

*ustus animam
bus suis, offe-
ribus Deo, ta-
citique; cum Pla-*

*mea in ma-
cum Jobo i-
orto in manibus
erdos portat*

*nam Deo offe-
morte har-
ctinam in n-
mplectitur, &*

*tur Sap. 3. I-
anu Dei sunt,
mentum mor-
tæ patientiæ*

ro ut addas centuplum, & hæc
mea consolatio, tua voluntatis
impletio.

Plures actus patientiæ, & con-
mittitatis cum Dei voluntate, vi-
infra c. 16. Per hos verò actus
flus animam suam portat in ma-
bus suis, offerendo illam in do-
ribus Deo, tanquam victimam,
citq; cum Psalmista Pf. 118. Ani-
mea in manibus meis semper:
cum Jobo 13. Animam meam
ro in manibus meis: sicut sa-
dos portat manibus hostiam,
am Deo offert: Deus autem
morte hæc animam veluti
nimam in manus suas recipit,
plectitur, & coronat: unde di-
ir Sap. 3. Iustorum animæ in
nu Dei sunt, & non tanget illos
mentum mortis. Eximia lætif-
æ patientiæ in morbis exem-
pla

yr. Nam &
popul. Jo
, & 30 mo
laborantem
uribus Mar
s meis pec
tam parv
erni æterna
pro amor
affius sum
em cum
tancum ho
ea, æternu
ur. Volo i
eum, & a
excitatus æ
ncisco Sera
ago Domini
meis, quibu
rogo

pla præsertim Caroli Casatii, &
P. Leonardus Lessii, utriusq; è So-
cietate JESU, vide apud P. Na-
dasi in Pret. occup.

CAPUT VI.

*Mors iustitiæ obligationibus
soluta.*

Virtus Iustitiæ est maximè ne-
cessaria in morte. Nam *Quis
habitabit in tabernaculo Domini
aut quis requiescet in monte sa-
cto eius? nonne is, qui operatur
iustitiam?* Psal. 14. Porro
iustitia est virtus reddens unicuique
quod suum est. Ut ergo mors
iusta sit, moribundus debet factum
facere obligationibus iustitiæ,
scilicet omnes alias, reddendo unicuique
quod suum est, si hoc ante mortem
non præstitit. Et quidem factum
facere debet ante mortem, si

de satisfi-
est per se ipsu
est, saltem p
recutores su
endo oblig
mento, vel in
uendo autem
ationes iustit
uemlibet sub
b mortali, si
iuxta omnes T
ima obligat
ona, pecuniã
illis aliqu
radix autem h
iuxta omnes
lex: prima ex
ex injusta acc
debet aliquid a
ceptione, nem
pna, ex fraude
alio contractu
potum illud re

st per se ipsum: vel si non potest, saltem per successores, seu executores suæ voluntatis, exprimens obligationem in testamento, vel in alio scripto.

Locutiones autem in communi, obligationes justitiæ, quæ obligant nemlibet sub peccato, & quidem mortali, si materia sit gravis, juxta omnes Theologos sunt hæc: prima obligatio est restituenda pecuniâ æstimabilia, si quis illis aliquem damnificavit.

Radix autem hujus restitutionis, juxta omnes Theologos, est duplex: prima ex re accepta, & 2da, ex injusta acceptione. Si quis accipiat aliquid alteri ex injusta acceptione, nempe ex furto, ex rapina, ex fraude, ex usura, vel ex iniusto contractu injusto, is debet restituere illud, imò etiam cum

VI.
Casatii, &
triusq; è So
apud P. Na

VI.
ationibus

maximè ne
Nam Qu
culo Domini
monte Sa
qui operat

Porro
dens unicui
t ergo mo
s debet fat
s justitiæ, a
endo unio
si hoc an
t quidem h
ortem, si p
re

am compensare omne damnum inde emergens, lucrumq; cessans & quidem quamvis rem ablatam non habeat, & quamvis ex ea non sit factus ditior. Si quis autem debet alteri aliquid restituere ex re accepta, quia scilicet rem aliam etiam accepit inculpabiliter, bona fide putans esse suam, is commisso errore, rem debet restituere in quantum adhuc existat apud illum: si autem non existat, qui scilicet illam bona fide, putans esse suam, consumpsit, tunc nihil debet restituere, nisi tantum quantum factus est ditior ex usu illius rei, quia v. g. alienam pecuniam in victum expendendo, si eam non expendit.

Secunda obligatio iustitiæ est restituendi famam, seu bonam opinionem alterius læsam. Si quis enim

nim iniuste non solum delictum alium velando verum et occultum est ex iustitia famam, si non recuperata, vel condonata a se. Et quidem commisit falsum committitur tenetur retrahere etiam iudicium cessarium sit nimis hominum autem verum, revelatum, sit dicere, se committitur; tamen laudatum coram omnibus infamatum.

damnum
q; cessans,
in ablatam
is ex ea nō
uis autem
stitueret ex
et rem ali
biliter, bo
am, is com
pet restitue
exstat apud
exstat, quia
de, putan
tunc nihil
si tantum
tior ex usu
enam pecu
dendo, su
e est resti
nam opini
Si quis e
nim

nam injuste detraxit famæ alienæ,
non solum imponendo falsum
delictum alterius, sed etiam re
velando verum, dummodo fue
rit occultum, seu non notorium;
is ex justitia tenetur restituere
famam, si nondum aliunde sit re
cuperata, vel si non sit detractio
condonata ab eo, qui læsus est.
Et quidem qui alterum infama
vit falsum crimen imponendo,
tenetur retractare quod dixit, ad
dito etiam juramento, si hoc ne
cessarium sit, ut falsa opinio ex a
nimis hominum eximatur. Qui
autem verum crimen, sed occul
tum, revelavit, quamvis non pos
sit dicere, se falsum dixisse, ne
mentiatur; tamen tenetur infamatum laudare in simili materia,
coram omnibus iis, coram qui
bus infamavit, non facta mentio
ne cri

ne criminis detecti, ut docet Bas-
sæus citans alios Authores.

Justitia obligatio justitiæ est repa-
randi honorem alterius læsum.
Nam si quis injustè aliquem de-
honoravit contumeliosis verbis,
irrisione, aut gestibus contempti-
vis; is ex communi Doctorum
sententiâ tenetur ad satisfactionem,
sive id fecerit publicè coram ali-
is, sive privatim coram illo solo:
quod sit vel honorifica salutatio-
ne, seu tractatione dehonora-
ti idq; à superioribus erga inferi-
ores fieri debet: vel deprecatio-
ne, quam præstare debent inferi-
ores superioribus, & sæpè æqua-
les inter se. Quare hanc depre-
cationem siquidem aliquis per se
ipsum facere non potest, facia-
per tertium.

Justa obligatio justitiæ est repa-
randi

randi con-
seu amicitia
per susurrat
minando di
is enim ten
conciliare, i
stitutione fa
sto. Pro
item pro m
rum, & pr
quamvis m
non esse ob
dandi bona
stitutionis,
na ordinis
commensura
brorum, & v
superioris:
bligatio ex
ad aliquam
ctionem, (C
pauperes, &

de satisfactione iustitiæ 51

randi concordiam inter fratres, seu amicitiam, quam quis dissolvit per susurationem injustam, seminando discordias inter fratres: is enim tenetur eos inter se reconciliare, illis modis, qui pro restitutione famæ nuper dicti sunt, *isto*. Pro lassa sanitate alterius, item pro mutilatione membrorum, & pro vita injustè ablata, quamvis multi docent Theologi non esse obligationem ex iustitia dandi bona pecuniaria titulo restitutionis, eò quòd per hæc bona ordinis inferioris, non possint commensurari bona sanitatis, membrorum, & vitæ, quæ sunt ordinis superioris: potest tamen esse obligatio ex æquitate & charitate ad aliquam pecuniariam satisfactionem, si heredes occisi sint pauperes, & non putentur aliter

marorem deposituri, nisi per ta-
 lem satisfactionem, quam homi-
 cidæ sine gravi incommodo præ-
 stare possit. Cæterum injustus
 homicidæ, mutilator, & nocens
 sanitati, ex justitia tenentur ad
 compensanda omnia damna con-
 secuta propter morbum, vulnus,
 & mortem; v.g. ad solvendas ex-
 pensas pro chirurgo: immo tenen-
 tur ad lucrum cessans, arbitrio bo-
 ni viri, non quidem ad totum, sed
 quantum spes lucri valebat; v.g.
 si propter vulnus inflictum vulne-
 ratus non potuit artem suam ex-
 exercere lucrosam, vulnerans tene-
 tur illi tantum dare, quantum va-
 lebat arbitrio boni viri, spes lu-
 cri, detractis illis quæ, ipse artifex
 consumere solebat. Insuper
 homicidæ tenetur resarcire da-
 mnnum emergens, & lucrum ces-

sans
 1728

sans ex ho-
 cili, proli, &
 docent com

Præter ha-
 bus statibus
 sunt aliæ in
 pro diversa
 Atq; ita

i. Obliga-
 stastici Benefi-
 juxta pluri-
 Canonistarum
 pendendam
 partem fruc-
 est superflua
 oni eorum;
 bligantur ad
 pera pia, ex
 bus, vel ex ii-
 ricorum, abs-
 per modum
 tationis, p

fans ex homicidio, parentibus occisi, proli, & uxori. • Quæ omnia docent communiter Theologi.

Præter has communes omnibus statibus obligationes justitiæ: sunt aliæ in particulari diversæ, pro diversa conditione hominû. Atq; ita

I. Obligantur ex justitia *Ecclesiastici Beneficiarii* non religiosi, juxta plurium Theologorum & Canonistarum sententiam, ad expendendam in pias causas illam partem fructuum beneficii, quæ est superflua congruæ sustentationi eorum; & si secus fecerint, obligantur ad restitutionem in opera pia, ex bonis patrimonialibus, vel ex iis, quæ ministeriis Clericorum, absq; beneficio, acquirunt per modum stipendii, aut sustentationis, puta ex celebratione

missæ, ex concionibus, & similibus: horum enim bonorum habent plenum dominium, non autem illius partis superflue fructuum, quæ ex beneficiis provenit. Non desunt tamen Theologi, qui huiusmodi Clericos excusent à restitutione, quia putant eos peccare quidem mortaliter contra obedientiam ecclesiæ, non tamen contra justitiam.

Præterea iidem Beneficarii omittere culpabiliter horas canonicas, vel ex toto, vel ex parte, tenentur restituere ecclesiæ vel pauperibus fructus beneficii illi diei correspondentes ratione officii divini, detractis illis fructibus, qui respondent aliis functionibus puta missæ, concioni &c. Vide Toletum, qui docet eum beneficarium, qui habet ex fructibus

ctibus beneficiis unum annum officii eo die restititiam partem ad duas partes a laboribus.

2. Principes belli tenentur restituere si omittant que civium sine suo nomine, honoris, quia juxta ad id tenentur officii.

Imò Præterea bellum tenetur ad restituenda militum unde isti ad ut docet La

tribus beneficii pro singulis diebus unum aureum, si omiserit totum Officium divinum, debere eo die restituere ad minimum tertiam partem aurei, nam alia duæ partes aurei respondent aliis laboribus.

2. *Principes, Magistratus, Duces belli* tenentur ad restitutionem, si omittant impedire furta, aliaque civium damna, cum possint sine suo notabili damno vitæ, famæ, honoris, aut fortunarum: quia juxta communem sententiã ad id tenentur ex justitia vi sui officii.

Imò Princeps, cujus auctoritate bellum geritur, peccat, & tenetur ad restitutionem, si justa stipendia militibus non provideat, unde isti ad rapinas stimulantur, ut docet Layman, & alii.

Item tenetur princeps ad restitutionem Reipub. faciendam, si ad officia secularia Gubernatoris, Prætoris, Judicis, assumat ineptos, qui malè administrant officium. Et multò magis tenentur ad restitutionem, qui imponunt injustas gabellas seu vectigalia. Ita communiter Theologi.

3. *Index* tenetur ad restitutionem damnorum, si vel non habita jurisdictione, vel non sufficienter inquisita veritate, vel non servata formâ juris, aliquem injustè condemnaverit, imò si expeditionem causarum notabiliter distulerit, indeq; fuerit causa expensarum, seu damnorum Actoris, vel Reo.

4. *Advocatus seu Patronus cause*, tenetur ad restitutionem de damno illato, si causam injustè
cogni-

cognitam ut ignorantia su perdat, sive vel si allego vel si leges aperte falsos sum. l. s. c.

5. *Dominus* tenetur ad restitutionem, si eos su consuetudine do ab iis laboria. Item diminuendo vel conduct Dominus, si lum domo lapso terminatur ad integritatem onem.

6. *Famulus* tenetur ad restitutionem Domini

cognitam ut talem evincat: si ignorantia sui officii causam iustam perdat, sive etiam ex negligentia: vel si alleget falsum pro vero, vel si leges distorqueat in sensu aperte falsos. Vide Tolet. in sum. l. 5. c. 60.

5. *Domini temporales* tenentur ad restitutionem subditis suis, si eos supra contractum, seu consuetudinem gravent, exigendo ab iis labores, vecturas, donacia. Item non solvendo, vel diminuendo mercedem famulis, vel conductis operariis. Imo si Dominus, sine gravi causa, famulum domo expellat, nondum capso termino constituto, tenentur ad integram mercedis solutionem.

6. *Famulus* tenetur ad restitutionem Domino, si per ejus fraudem,

Cs

dem,

dem, vel negligentiam Dominus
 damnum patitur: v. g. quando
 ei à Domino custodia domus,
 vel rerum demandatur. Simili-
 ter custodes sylvarum, lacuum,
 tenentur ad restitutionem damni
 Domino, dum non accusant ve-
 natores, piscatores.

7. *Milites* tenentur ad resti-
 tutionem, si per seipsos, vel per
 famulos plus exigant, sive in sta-
 tionibus, sive in transitu, quam
 illis lex, seu consuetudo permit-
 tat: nisi fortè milites sint in ex-
 trema necessitate. Item in bel-
 lo injusto milites qui deprædan-
 tur civitatem, tenentur ad resti-
 tutionem propriis dominis, si fi-
 eri possit: sin minus restitutio fa-
 cienda in bonum publicum &
 commune, v. g. per Episcopum.
 Et quidem si omnes simul mili-

tes

tes conflua-
 & iuvantes,
 damnum rep-
 lias singuli
 jus, quod acc-
 de Bassæum

8. *Patres*

filii in futur-
 stè possunt, h
 stantiarum p
 terea non po
 os, sine justa
 lege permiss
 tum possun
 ma portio
 Pater dotar
 loco alimen
 Navar.

9. *Filii*

possunt subv-
 rentum tam
 porali: und

tes confluant, excitantes se invicē,
& juvantes, unusquisq; tenetur
damnum reparare in solidum: al-
ias singuli tenentur pro rata e-
jus, quod acceperunt singuli. Vi-
de Bassæum Tit: *Bellum*.

8. *Patres* tenentur providere
filiis in futurum, quantum hone-
stè possunt, habitâ ratione circū-
stantiarum particularium. Præ-
terea non possunt exheredare fili-
os, sine iusta causa, & nisi in casibus
lege permissis, nec per testamen-
tum possunt illos privare legiti-
ma portione. Insuper tenetur
Pater dotare filias, quia dos est
loco alimentorum. S. Thom.
Navar.

9. *Filii* tenentur, quantum
possunt subvenire necessitati Pa-
rentum tam spiritali, quàm cor-
porali: unde si Parentes nō pos-
sint

sint

sint vivere, sine notabili iactura
& detrimento sui status & condi-
tionis, v. g. mendicando, vel fa-
mulando aliis, tenentur filii pro-
videre illis necessaria, si possint.
D. Thom. Filliucius, Tolet. & a-
lii.

Item, filius qui surripuit bona
quorum pater habet dominium,
vel usum fructum, si notabilem
summam accepit, rationabiliter
invito patre, nec condonante
furtum probabiliter; tenetur re-
stituere, vel ex re ablata, si existet,
vel ex bonis castrensibus, seu
quasi castrensibus. Quod si ea nō
habeat, tenebitur in divisione he-
reditatis cum fratribus computa-
re, quod surripuit; nisi forte con-
stet, fratres tantundem surripuis-
se. Molina, Lessius.

10. *Heredes tenentur ad rea-*
lia

lia debita Te
postquam h
Imò heres f
foro conscie
primum pot
Præterea in
pias causas, h
scientia ad
testatoris, qu
expresserit in
propria man
juris civilis,
xiii. & alii.

11. *Marit*
superstiti ux
re dotem.
omnia bona
pothecata, u
peranda præ
ditoribus, et

12. *Vxor*
onem, si suæ

lia debita Testatoris persolvenda, postquam hereditatem adiverint. Imò heres seu testamentarius in foro conscientiæ tenetur, quamprimum poterit solvere legata. Præterea in iis quæ pertinent ad pias causas, heres tenetur in conscientia adimplere voluntatem testatoris, quamvis illam testator expresserit in schedula, subscripta propriâ manu, sine solemnitate iuris civilis, ut docet Sa. Covarruu. & alii.

II. *Maritus*, post mortem suâ superstiti uxori tenetur relinquere dotem. Et per hanc dotem omnia bona mariti sunt tacite hypothecata, uxoriq; pro dote recuperanda præfertur omnibus creditoribus, etiam prioribus.

12. *Vxor* tenetur ad restitutionem, si summâ notabilem ex bo

nis mariti, vel quorum administratio ipsius est, ipso rationabiliter invito acceperit, etiam si ex dote, vel ex bonis communibus accepisset. Molina, Filliuc. lædit enim ius mariti. Plura de his Theologi.

His ergo omnibus iustitiæ obligationibus curet moribundus satisfacere priusquam moriatur, per seipsum, aut si non potest per seipsum, saltem per suos successores, id diligenter & securè præcavendo; ne cum servo debitore mittatur in carcerem, unde non exibat, donec solvat ad novissimum quadrantem: sed potius ut cum Zachæo reddendo, si quem defraudavit, mereatur audire: *Hodie huic homini à Deo salus facta est.* Et ad hæc Confessarii debent obligare moribundos.

C A.

TEstamentum let à piis est dispositio alterum spiritus usq; bonis.

De primo tanda sunt p ribundi. 1.

Ita enim mo cura Animæ:

sanus es, durus es. Sic e

morte, tunc bundus ad

deq; salute a

2. Curand fiat, aut ratif

nam si fiat in peccato n

CAPUT VII.

Mors in Testamento provida.

Testamentum duplex fieri so-
let à piis hominibus: unum
est dispositio de bonis fortunæ;
alterum spirituale de Anima, e-
usq; bonis.

De primo testamento hæc no-
tanda sunt pro instructione mor-
tibundi. 1. ut tempestivè fiat.
ta enim monet August. lib. de
cura Animæ: *fac testamentum dñe
Sanus es, dum sapiens es, dum tu-
us es.* Sic evitabitur tædium in
morte, tuncq; liberior erit mori-
bundus ad cogitandum de Deo,
deq; salute animæ suæ.

2. Curandum ut testamentum
fiat, aut ratificetur in gratia Dei;
nam si fiat ab homine existente
in peccato mortali, actus illi di-
spo-

sponētes de eleemosynis, & de pi-
is legatis, non erunt meritorii vi-
tæ æternæ, nec satisfactorii pro pœ-
na, cum magno morientis damno.

3. Si est aliqua obligatio resti-
tuendi, ex iis, quæ expositæ sunt
capite præcedenti, nec potest illi
de præsentis, dum adhuc vivit
quis, satisfieri, (quod omninò cu-
randum esset;) ante omnia credi-
toribus detur vi testamenti secu-
ritas clara, secundum rigorem
justitiæ, ad exsolvendum quàm
citissimè debitum: ut ita tollan-
tur odia, lites, scandala, quæ post
mortem gravare solent animam;
cujus saluti non debet præferri
bonum extrinsecum pecuniæ, nec
preces seu respectus parentum, fi-
liorum, amicorum: hi enim bre-
vi obliviscentur tui post mortem.
Quod si esset scrupulus de obliga-
tione

one restitui-
st consiliu-
& doctorum.
quibus debet
possent exprin-
tine aliquo da-
to, nec mani-
tis vel execu-
tur fideli prud-
secura debiti-
testamento,
onem illi,
schedam man-
pram attuleri
pro securita-
to, de solve-
sonæ.

4. Provid-
tur filiis mi-
stituat si o-
cundum pass-
vindictæ, se

one restitutionis, sequendum
 et consilium virorum piorum
 doctorum. Si verò personæ,
 quibus debetur restitutio, non
 possent exprimi, sine infamia, vel
 sine aliquo damno, in testamen-
 to, nec manifestari Testamenta-
 riis vel executoribus; committa-
 tur fidei prudentiq; viro solutio
 cura debiti; vel exprimat in
 testamento, dandam esse soluti-
 onem illi, qui scripturam vel
 eadem manu Testatoris subscri-
 ptam attulerit; etiamsi opus esset
 pro securitate, juramento præsti-
 to, de solvendo debito tali per-
 sonæ.

4. Provideatur uxori; assignen-
 tur filiis minoribus Tutores; in-
 stituatur si opus est heres, non se-
 cundum passionem odii, amoris,
 vindictæ, sed secundam rectam
 ratio-

s, & de pi-
 torii vi-
 ri pro pos-
 is damno,
 ratio resti-
 bitæ sunt
 potest illi
 nuc vivit
 minò cu-
 nia credi-
 enti secu-
 rigorem
 m quàm
 ra tollan-
 quæ post
 animam
 præferri
 unia, nec
 entum, si-
 enim bre-
 mortem.
 de obliga-
 tione

rationem, ne Deus à te auferat hereditatem vitæ æternæ. Assignentur etiã executores testamenti, quibus securè confidere possis.

5. Cavendum ne assignentur sumptus superflui circa funus quales sunt *memoria marmorata* ut eas vocat Augustinus, apparatus circa sarcophagum, convivium hospitum lauta. De quo Chrysost. hom. de morte: Quid sibi vult inutilis circa funera sumptus qui funerantibus commodum defuncto nullum adfert emolumentum? An non utiliùs hæc Christo in pauperibus nudo conferrentur?

6. Si divitiæ affluunt, provideatur potiùs animæ propriae per elemosynas in pauperes, & in sacrificia, aliâq; suffragia; item pe-

pia

ta legata, c
sustentatio
otè orphan
defunctis, pro
existentibus in
ornatum te
Sic institues
ris suis, vel i
dem, qui tibi
am in coelo
pauperes tibi
ne deficias in
cipient te in
Nam ut dicit
syna non pat
ipsa est; qua
cordiam, & a
monet Chry
elem. The
peris, quidqu
celo. Quare
monitum Au

te auferat
 ra. Aste
 tores testa
 confideret
 assignentur
 ca funus
 marmorata
 us, appara
 n, convivio
 quo Chry
 Quid fib
 ra sumptus
 mmodum
 ert emolu
 utilius ha
 nudo con
 t, provide
 priæ per e
 es, & in sa
 a; item pe
 pia

a legata, quales sunt fundatio
 sustentationem pauperum; in
 otē orphanorum; in missas pro
 efunctis, pro agonizantibus, pro
 existentibus in peccato mortali
 in ornatum templorum &c.
 Sic institues Christum in mem
 ris suis, vel in suis Ecclesiis, here
 em, qui tibi dabit meliorem su
 am in cœlo hereditatem. Sic
 auperes tibi facies amicos, qui
 e deficias in via æternitatis, re
 cipient te in æterna tabernacula.
 Nam ut dicitur Tob. 12. *Eleemo
 yna non patitur ire in tenebras, &
 opha est; quæ facit invenire miseri
 ordiam, & à morte liberat.* Unde
 nonet Chrysol. ser. 8. de jejun. &
 eleem. *Thesaurus est manus pau
 peris, quidquid recipit, reponit in
 celo.* Quare hic servandum est,
 nonitum Augustini, ut moriens
 si ha;

si habet unum filium, putet Christum esse alterum; si habet duos Christum putet tertium.

6. Quodsi quis est pauper; desideret saltem, & in voto faciat eleemosynas, & pia legata, Nam ut dicit August. in Psal, 103. *Coronat Deus intus voluntatem, ubi non invenit facultatem.*

Quod spectat ad alterum Testamentum spirituale; hoc faciunt tempestivè ante mortem viri sancti, cum magno meritorum proventu, habentq; illud subscriptum manu sua, & semper affixum a lectum; quod sæpius singulis mensibus, vel saltem semel in hebdomada, maximè in morbo relegunt, innovant, & restaurant. Exemplum ejus hîc propono.

Testamentum spirituale animæ
In nomine, & in conspectu omni
 viden-

viden. Sancti
 patris, & Fili
 am Sacratiss

curia coelest
 à scriptus, fa
 re, cum perfe
 liberatione, fa
 restorq; hanc
 & irrevocabi

quam nolo u
 pus esse mutat
 singulis reliqu
 tas, ac in ext
 stanti, volo ap
 re, jamq; ex
 probo, & inn

1. Protesto
 Catholicum
 manæ Ecclesi
 in fide Filii D
 & tradidit se
 Hac fide sum

Sanctissimæ Trinitatis,
Patris, & Filii, & Spiritus S, com-
m Sacratissima Virgine Maria,
curia cœlesti universa, ego in-
scriptus, sanus mente & corpo-
re, cum perfecta libertate, & de-
 liberatione, facio Testamentum,
 testorq; hanc esse meam ultimã
 & irrevocabilem voluntatem;
 quam nolo ullis contrariis acti-
 bus esse mutatam, sed potiùs eam
 singulis reliquæ vitæ meæ momē-
 tis, ac in extremo vitæ meæ in-
 stanti, volo approbare ac innova-
 re, jamq; ex nunc pro tunc ap-
 robo, & innovo.

1. Protestor, me vivere & mori
 Catholicum, & filium S. Ro-
 manæ Ecclesiæ obsequentissimū,
 in fide Filii Dei, qui dilexit me,
 & tradidit semetipsum pro me.
 hac fide firmissime credo super

omnia

omnia, & profiteor omnia & finem Christum
 gula, quacumq; eadem S. Romanum, tota
 na Ecclesia, credenda proponitur, nihil
 idq; propter infallibilem veracitatem cultu lat
 tem Dei revelantem, quæ in hac recipio in p
 Ecclesia non potuit facere, neultimumq; sine
 permittere in confirmatione, proinde ejus a
 hujus fidei, tot prophetias implec juri propri
 tas, tot miracula, tot martyria me, meaq;
 tot virorum sanctorum & deali, tum acq
 storum, totiusq; orbis consensu, confer
 quin revelaret ea, quæ credimus, meaq;
 Hanc fidem usq; ad extremū hanc, me totum
 litum conservare volo; & si a nna tam intr
 qua contraria cogitatio mihi o seca bona, pl
 curreret, vel signum excideret, morte,
 id ex nunc pro tunc revoco, inquam ejus, ju
 tumq; esse volo, & me ad hanc, & signum
 protestationem refero.

3. Confiteor
 2. Protestor, quod Deum Patrem, coelo in
 trem, Filium, & Spiritum S. C. dignum infer
 atorem meū, simulq; Dei Filium penitus merit

Jesum

omnia & filium Christum Redemptorem
 in S. Romae, tota substantiæ meæ ad
 a proponitur, nihil mei demissione a
 em veraciter pro cultu patriæ, & recognosco
 quæ in hac recipio in primum principium
 facere, ne tumq; finem rerum omnium.
 firmatione. Poinde ejus altissimo dominio,
 etias impli juri proprietatis, quod habet
 ot martyri me, meaq; omnia, tum essen-
 drum & dtali, tum acquisito titulo crea-
 s consensio- nis, conservationis, redempti-
 æ credim- nis, meaq; spontaneæ electio-
 extremū huius, me totum penitus, ac mea o-
 lo; & si a- nia tam intrinseca, quàm extrin-
 tio mihi ca- ca bona, plenissimè subiicio, in
 m exciden- ta, morte, & æternitate, tan-
 revoco, in- quam ejus, jumentum, vermicu-
 me ad ha- us, & figmentum.

o. 3. Confiteor me esse peccato-
 od Deum rem, cœlo indignum, non semel
 ritum S. dignum inferno, ideoq; diffido
 s; Dei Filii enitus meritis meis, sed me pro-
 Jesu jicig

jicio in abyssum misericordiam
 Dei, & in mari infinitorum Christo
 sti meritorum submergo. Abyssus mihi est
 sus abyssum invocat: abyssus mea
 miseria, abyssum Dei misericordiam
 dia. Abscondo me à facie furoris
 ris Domini in humo fossa, & in
 foraminibus petrae, id est in vultu
 neribus Salvatoris mei. Ab ipsius
 irato fugio ad ipsum pro me veni
 neratum. In ejus infinita bonitate,
 & in meritis Redemptoris mei
 spero veniam peccatorum gratiam,
 & gloriam. Ita spero deo spirare,
 & exspirare volo.

4. Protestor, quod velim mecum
 cum charitate in Deum, in charitate,
 & ex charitate ferventissime. Hac
 charitate nunc & presentis instanti
 mortis meae, aestimo, amo super
 omnia Deum meum toto cordis mei
 affectu, summi Deum offerre, quam
 ullo peccato, quia haec est voluntatis
 meae, & haec est voluntatis meae
 ti omnia mala, quae sunt in terra,
 quam offerre.

meritorum Christi
go. Ab
byssus me
i misericord
facie futu
fossa, & i
est in vul
i. Ab ips
pro me vi
finita bon
redemptor
peccatorum
Ita spera
are volo.
d velim m
eum, in ch
e ferventil
nunc & p
, aestimo,
eum me
ectu, sum
inte

tenfive, summè objective, sum-
mè appretiative; non solum ideo,
quia mihi est summè bonus, sed
multò magis, quia in se & sibi est
summum bonum, purum bonū,
omne bonum, tanquam fons &
pelagus omnis boni tam natura-
lis, quàm supernaturalis.

5. Ex hoc erga Deum amore,
per omnia detestor & retracto
omnia & singula peccata mea,
quo usq; doleo, quia Deo displi-
cent, quia sunt offensa & malum
Dei summi boni, quem super o-
mnia diligo. Utinam nunquam
Deum offendissem. Nolo un-
quam ullo peccato cum offende-
re, quia hæc est voluntas dignita-
tis ejus, & hæc est dignitas ejus
voluntatis; maloq; propterea pa-
ni omnia mala temporalia & æ-
terna, quàm ullum peccatum cõ-
mittere.

D 6. Pro:

6. Protestor, quod in articulo mortis ardeat exoptem suscipere prout oportet, Sacramenta poenitentiae, Eucharistiae, & extremae unctionis. Ad haec vasa misericordiae divinae, & thesauros meritorum Christi, tunc cum omni fiducia, & dispositione requisita recurrere volo, ut vi horum sacramentorum recipiam ex opere operato remissionem peccatorum, augmentum gratiae sanctificantis, & auxilia gratiae actualis opportuna.

7. Protestor, quod in eodem mortis articulo, velim consequi omnes indulgentias, quascunque tunc lucrari possum, ideoque mihi eas tunc applicari peto. Ad hunc finem, cum vera cordis contritione sacrosancta nomina IESU & MARIAE, tunc etiam proferre desidero.

8. Ne

8. Ne ingratus meo gratias a omnibus beneficiis mo ab instant per omnia mortu hucusque collatis te conferendis. beneficio creaturae tionis. Gratias pro redemptione titui S. pro beatitudinis & vocati Matri pretiosissimi studii, omnibus pro tutela & Gratias omnibus Superioribus, Amicis, pro officiiis.

9. Deprecatione meos ores, Amicos

D

8. Ne ingratus moriar : Deo meo gratias ago infinitas pro omnibus beneficiis mihi indignissimo ab instanti meæ existentia, per omnia momenta durationis hucusq; collatis, & totâ æternitate conferendis. Gratias Patri pro beneficio creationis & conservationis. Gratias Filio pro beneficio redemptionis. Gratias Spiritui S. pro beneficio sanctificationis & vocationis. Gratias Dei Matri pretiosissimæ, Angelo custodi, omnibusq; SS. Patronis pro tutela & protectione mea. Gratias omnibus meis Parentibus, Superioribus, Benefactoribus, & Amicis, pro omnibus in me charitatis officiis.

9. Deprecor cum omni demissione meos Parentes, Superiores, Amicos, omnesq; alios

quoscunq; aliqua ratione affixi,
vel exemplo pravo ad malum
provocavi, vel læsi sive in fama,
sive in honore: & cum pedes sin-
gularum modo osculari neque-
am, in hoc Crucifixo osculor, ac
per Christi mansuetudinem oro,
ut mihi omnes offensas condo-
nare velint.

10. Protestor, quod ipse sice-
rè & ex animo condono omni-
bus, quicunq; me quocumque
læserunt, vel affixerunt: omnes
amanter in Domino amplector,
iisque omnia bona tam temporalia
quàm æterna à Deo peto. Quam
charitatem extendo ad eos etiam,
quicunq; me post mortem in fa-
ma vel honore læderent. Do-
mine ne statuas illis hoc pecca-
tum: sed illis ignosce.

11. Dispositionem bonorum
meo-

de Te
meorum talem
non nisi duo a
corpus & anim
pus revertatur
suam, unde est
ad Deum, qui
Restituo ergo
um, escam ver
omni honore
dignum est.
stituo Deo Cr
demptori, &
proprietas in
ac immolo.
tot peccatis
vulnera Salv
re: sed depon
ejus, ut sit sca
us, cum aliis
autem cum A
no meo restit
tentias, & q
V

meorum talem facio. Habeo
 non nisi duo æra miqua, nempe
 corpus & animam. Ex his, *cor-*
pus revertatur ut pulvis in terram
suam, unde est: & spiritus redeat
ad Deum, qui dedit illum. Eccl. 16
 Restituo ergo terræ corpus me-
 um, escam vermibus, optoq; ut
 omni honore careat, quia nullo
 dignum est. Animam verò re-
 stituo Deo Creatori ejus, ac Re-
 demptori, & supremo Domino
 proprietatis irrevocabiliter trado,
 ac immolo. Non audeo eam,
 tot peccatis contaminatam in
 vulnera Salvatoris mei deponere:
 sed depono illam sub pedibus
 ejus, ut sit scabellum pedum ipsi-
 us, cum aliis suis inimicis. Simul
 autem cum Anima eidem Domi-
 no meo restituo omnes meas po-
 tentias, & qualitates, quidquid

sum, quidquid possum, quidquid habeo ab eius bonitate. Item omnes meas actiones, passiones, omissiones, si quæ in vita mea per eius gratiam bonæ fuerunt, omnes nunc approbo, renovo, & sanguine Christi aspersas, ac manibus ejus benedictas, depono in vulneribus Salvatoris mei; nam merita mea sunt dona Dei; nec ego illa feci, sed gratia Dei mecum.

12. Protestor, quod de omnibus post mortem meam eventibus, tam quoad corpus, quàm quoad animam, & alia mea bona, totum me plenissimè resigno in Dei voluntatem, ut de omnibus ille disponat pro suo arbitrio, ad gustum & gloriam suam: atq; ita me ejus subjecio voluntati ad omnem apud homines contemp-
ptum

ptum & infam
longum purg
gloriæ quem
etiam ad mei
& annihilatione
to, si ita ei p
est, quod bonum
faciat. i. Reg.

13. Protesto
bonorum me
Heredem insti
am, & Matrem
Virginem Ma
vivere & mor
nis & Heredi
maternas eju
am, & omnia

14. Quia v
spero me hab
fragias ex char
tem illorum a
purgatorio, pr

m, quidquid
 e. Item o-
 passiones,
 vita mea per
 fuerunt, o-
 renovo, &
 rfas, ac ma-
 s, depono in
 s mei; nam
 na Dei; nec
 tia Dei me-
 od de omni-
 am eventu-
 pus, quàm
 ia mea bo-
 simè resigno
 ut de omni-
 tío arbitrio,
 suam: atq;
 voluntati ad
 nes contem-
 ptum

ptum & infamiam, ad breve vel
 longum purgatorium, ad gradū
 gloriæ quem dare voluerit, imò
 etiam ad mei condemnationem
 & annihilationem, secluso pecca-
 to, si ita ei placeret. *Dominus*
est, quod bonum est in oculis suis,
faciat. 1. Reg. 3.

13. Protestor, quod omnium
 bonorum meorum post Deum
 Hæredem instituo Dominā me-
 am, & Matrem pretiosissimam,
 Virginem Mariam, cujus volo
 vivere & mori, mancipium, Fili-
 us & Hæreditas, ac proinde in
 maternas ejus ulnas animam me-
 am, & omnia mea repono.

14. Quia verò post mortem
 spero me habiturum aliqua suf-
 fragia; ex charitate, mediam par-
 tem illorum applico animabus in
 purgatorio, præsertim illis quæ in

amore JESU & MARIE fuerunt magis ferventes, & quæ meis magis indigent iuffragiis, aut quæ omnibus carent.

15. Hujus meæ ultimæ voluntatis pro Executoribus, & animæ meæ in supremo agone Tutoribus, post Deiparam Virginem, eligo & esse precor SS. N. N. Cōtra dæmonis in morte assultus. Protectorem eligo S. Michaelē militiæ coelestis Principem, draconisq; Victorem. Ductorem animæ meæ ad cœlum eligo S. Angelum Custodem. Pro ultima dispositione mea ad mortem, & pro suggerendis piis affectibus, S. Franciscum Xaverium. Procuratricem contritionis & Sacramenti Poenitiæ, S. Magdalenam. Procuratricem Sacri Viatici S. Barbaram, cui comites, ad
esse

de T
esse precor B.
nislaum. D
mas purgatori
cor S. Lauren

In fidem ho
meum Testam
fatis SS. Patro
ter requisitis,
bo, ratum firm
Anno N. die
N. N.

C A P
Mors Sacra

Circa hoc
meliori i
aliqua sunt ob
i. Consult
in principio n
mittere sacra
rum confessi

esse precor B. Aloysium, & B. Stanislaum. Deniq; contra flammās purgatorii Protectorem precor S. Laurentium Martyrem.

In fidem horum omnium, hoc meum Testamentum, coram prae-faris SS. Patronis, ad id specialiter requisitis, manu mea subscribo, ratum firmumque esse volo. Anno N. die N. mense N. Ego N. N.

C A P U T VIII.

*Mors Sacramento Pœnitentiæ
expiata.*

CIRCA hoc Sacramentum, pro meliori instructione infirmi, aliqua sunt observanda.

I. Consultissimum esse, statim in principio morbi eujusvis præmittere sacramentalem peccatorum confessionem; de quo ex-

Ds

stat,

stat Constitutio Innocentii III. & Pii V. pro medicis. Ratio hujus est: Tum quia ut ait Ambr. lib. 6. in cap. 8 Lucæ: *Infirmitas pœna peccati est*; & ut ait Basil. *morbi flagella sunt peccatorum*: quibus proinde per confessionem sublatis, morbi etiam sæpè cessât. Tum quia infirmus si est in statu peccati mortalis, per confessionem initio morbi præmissam, fit in statu gratiæ, adeoq; redditur capax, ut per morbum mereatur, & satisfaciatur pro peccatis. Tum quia fieri potest, ut ager crescente morbo, aut nimis debilitetur, aut incidat in phrenesim, vel deliquium, vel alienetur à sensibus, & sic reddatur, cum damno suo irreparabili, incapax hujus Sacramenti. Unde Aug. serm. 17. de verb. Domini dicit: *Ipsa res est, qua mul-*

de Sacra
eos occidit, dum
& subito osti
mansit foris
non habuit ge

2. Observa
fideles, in articulo
pro divino ob
nem sacramen
anno confessi
scii peccati m
si tunc omitt
novum pecca
mittunt. T
cavere pericu
nis, & consul
lutis, ad qua
dium necessa
Ita communis
Reginal. Lay
&c.

3. Observa
ut in periculo

eos occidit, dum dicunt, cras, cras,
& subito ostium clauditur. Re-
mansit foris cum voce corvina, qui
non habuit gemitum columbinum.

2. Observandum est, omnes
fideles, in articulo mortis, præce-
pto divino obligari ad confessio-
nem sacramentalem, etiamsi eo
anno confessi fuerint, si sint con-
fessii peccati mortalis; ac proinde
si tunc omitant confessionem,
novum peccatum mortale com-
mittunt. Tenentur enim præ-
cavere periculum suæ dârnatio-
nis, & consulere securitati suæ sa-
lutis, ad quam securitatem me-
dium necessarium est confessio.
Ita communiter Theologi Vasq.
Reginal. Layman. Sotus. Henriq.
&c.

3. Observandum est, utile esse,
ut in periculo mortis fiat confessio ge-

sio generalis, si non est facta, vel
 si facta pridem; quod maximè sva-
 dendum iis, Qui vitam licentio-
 rem egerunt, vel cum minori præ-
 paratione Sacramentum Pœni-
 tentiæ frequentarunt. Quan-
 quam viri etiam sancti, hujus ge-
 neralis ante mortem confessionis
 nobis exemplum dederunt, nem-
 pe S. Dominicus, S. Elzearius,
 S. Catharina Senensis, & alii. Sic
 enim magis providetur securitati
 salutis, dum per hujusmodi con-
 fessionem generalem suppletur
 defectus, qui fortè in confessio-
 nibus particularibus contigerunt,
 aut ex parte jurisdictionis in con-
 fessario, aut ex parte doloris &
 propositi in pœnitente, aut ex
 parte non integrè explicati nu-
 meri peccatorum, vel circumstā-
 tiarum necessariorum, sive id cō-
 tige:

tegerit per ob-
 defectum præ-
 sum id fieri
 morbi, aliāq;
 mittent, sine
 de numero, ni
 confessiones;
 mere peccata,
 Si tamen æger
 pulis, prudentis
 stabit, an sit i
 tiam confessio

4. Exempla
 Borgiæ, bis qu
 morbum con
 utile est, tem
 ter confessio
 quia hoc mod
 re operato g
 ficantis, & cur
 one augmentur
 turum per se

est facta, vel
maximè sva-
am licentio-
minori præ-
tum Pœni-
t. Quan-
i, hujus ge-
confessionis
erunt, nem-
Elzearius,
& alii. Sic
securitati
modi con-
supplentur
confessio-
ontigerunt,
onis in con-
doloris &
te, aut ex
plicati nu-
circumstā-
sive id cō-
tigit.

tigerit per oblivionem, sive per defectum præparationis. Cate-
rum id fieri debet, quantum vis morbi, aliæq; circumstantiæ per-
mittent, sine nimia sollicitudine de numero, nisi fuissent invalidæ confessiones; sufficitq; sola expri-
mere peccata, quæ magis gravât. Si tamen æger esset obnoxius scrupulis, prudentis confessarii judicio stabit, an sit illi facienda tunc etiam confessio generalis.

4. Exemplo Sancti Francisci Borgiæ, bis quotidie, etiam extra morbum confitentis, & aliorum, utile est, tempore morbi frequenter confessiones repetere; tum quia hoc modo augentur ex opere operato gradus gratiæ sanctificantis, & cum eadem proportione augentur omnes habitus virtutum per se infusi, & similiter
gradus

gradus gloriæ. Tum quia vi Sacramenti conferuntur plura auxilia ad præcavenda peccata. Tum quia hoc modo perfolvitur satisfactio pro pœna.

5. Cùm juxta omnes Theologos ad valorem hujus Sacramenti non sufficiat dolor de peccatis naturalis, sed requiratur supernaturalis; excitari debet infirmus, ut per fidem apprehendat Deum quem offendit, tanquam finem supernaturalem ultimum, à quo se avertit, ut Authorem gratiæ & gloriæ, ut summè in nos, etiam per dona supernaturalia, ac præsertim per incarnationem beneficium, ut summum in se ac infinitum bonum; ita enim eliciet actum supernaturalem doloris, dolendo quod tale bonum contempserit, quod tantæ maiestati præcipien

de Sacram
cipienti inobe
beneficiis in
Filiū Dei co
guinem testan
lutum duxerit

6. Quia fieri
na infirmi ma
catum occultu
meminit; ut h
menti saltem
curandum om
& propositum
omnia peccata,
ant ex motivo
pe dolendo
tia, quia pe
transgressio p
premi Legisla
vo justitia, qu
tum est lætio f
quod habet su
nes: vel ex

icipienti inobediens, quod tantis beneficiis ingratus fuerit, quod *Filium Dei concuſerit, & sanguinem testamenti (Hebr. 10.) pollutum duxerit.*

6. Quia fieri potest, ut in anima infirmi maneat aliquod peccatum occultum, cujus ipse non meminit; ut hoc etiam vi Sacramenti saltem indirectè tollatur; curandum omninò est, ut dolor & propositum extendant se ad omnia peccata, ac proinde ut fiant ex motivo universalis, nempe dolendo ex motivo *obedientie*, quia peccatum quodvis est transgressio præcepti Dei, ut supremi Legislatoris: vel ex motivo *justitie*, quia quodvis peccatum est læsio supremi juris divini, quod habet supra nostras actiones: vel ex motivo religionis,
quia

quia quodvis peccatum est irreverentia summæ divinæ majestatis, & subtractio cultus illi debiti: vel ex motivo *gratitudinis*, quia quodvis peccatum est ingratitude pro tot beneficiis divinis: vel ex motivo *spei*, quia quodvis peccatum avertit hominem à fine ultimo, ad quem est conditus. Sed potissimum curandum est, ut dolor hic fiat ex motivo *charitatis*, quia peccatum est malum Dei summi boni, quia displicentia contra gustū Patris omni-amore dignissimi. Quod ideo addo, quia non desunt aliqui Theologi, qui ad valorem hujus Sacramenti requirant dolorem conceptū ex aliquo erga Deum amore.

7. Eodem modo concipiendū est firmum emendationis propositum absolutum & universale vitandi

tandi omnia pro
hæc est dignitas
& hæc voluntas

8. Siquidem
testi quandoq;
ri poenitentia a
satisfactionis i
morbi, qui hoc
ut ex opere c
pars Sacramen
genere præster
de causa aliqu
in vim satisfad
mortem sibi à

9. Illud ad
expedire, ut
habeat cum C
stantibus suan
tem, Confess
dam, se deside
tis absolution
& in ordine a

tandi omnia prorsus peccata, quia hæc est dignitas Dei voluntatis, & hæc voluntas ejus dignitatis.

8. Siquidem infirmo non potest quandoq; commodè assignari poenitentia alia, possent in vim satisfactionis imponi ipsi dolores morbi, qui hoc modo elevantur, ut ex opere operato, tanquam pars Sacramenti, majorem in hoc genere præstent effectum. Quæ de causa aliqui morituri petunt in vim satisfactionis etiam ipsam mortem sibi à confessario injūgi.

9. Illud addendum est, multum expedire, ut moribundus pactum habeat cum Confessario, vel adstantibus suam exponat voluntatem, Confessario per illos testandam, se desiderare in puncto mortis absolutionem sacramentalem; & in ordine ad eam obtinendam teste.

refletur suum de omnibus peccatis dolorem, & propositum emendationis. Sic enim alienatus a sensibus, vel nullum signum in morte exhibere valens, posset absolvi saltem sub conditione.

Actus varios contritionis, qui possent elici in susceptione hujus Sacramenti, ex scriptura, & ex S. Augustino vide infra cap. 16.

Hic etiam servire potest applicatio sibi sanguinis Christi per modum balnei, & oblatio Christi crucifixi, ejusque meritorum pro suis peccatis, cujus utriusque exercitii praxis habetur infra cap. 17.

C A P U T IX.

*Mors Sacramento Eucharistie
provisa.*

Circa hoc Sacramentum hæc sunt observanda.

imum:

de sac
imum: esse
num de fumen
articulo mortis
ut fert sententia
ologorum cum
Layman; quod
svetudine, in p
firmata. Unde
in morbum in
tempus, puta
communicaver
riculoso obliga
onem sacram
obligari in art
qui extra hun
vis proximè co
2do observa
Eucharistiam si
mo, vel per n
precise; vel p
Ut hoc Sacram
ma viatici æger

IX.
nibus peccat
positum emē
alienatus à
n signum in
s, possit ab
ditione.
tritionis, qui
ptione hujus
ura, & ex S.
cap. 16.
otest appli-
Christi per
atio Christi
torum pro
riusq; exer-
nfrà cap. 17.

IX.
ucharistia
entum hæc
imum:

de sacro viatico

imum: esse præceptum divi-
num de sumenda Eucharistia pro
articulo mortis, graviter obligas,
ut fert sententia communis The-
ologorum cum Suarez, Henriqu.
Layman; quod colligitur ex con-
suetudine, in pluribus conciliis
firmata. Unde si quis antequam
in morbum incidat per longius
tempus, puta per mensem, non
communicaverit, is in morbo pe-
riculoso obligatur ad communi-
onem sacram. Imò aliqui putat
obligari in articulo mortis eum,
qui extra hunc articulum quam-
vis proximè communicaverit.

2do observandum est, Sacram
Eucharistiam sumi posse ab infir-
mo, vel per modum Sacramenti
præcisè; vel per modum viatici.
Ut hoc Sacramentum non in for-
ma viatici æger sæpè sumat in sua
infit-

infirmirate consultissimum est. Imò in nostræ Societate permittit omnibus nostris infirmis P. Vincentius Carafa Præpositus Generalis, ut singulis diebus possint vesci hoc cœlesti pane, tum propter incrementum solatiū, tum propter robur contra vim morbi, & contra varias tentationes periculaq; peccandi. Quod enim majus infirmo solatium esse potest, quam sæpius intra se suscipere Patrem, Pastorem, Medicum animæ, imò vitam animæ, & pignus vitæ æternæ? juxta illā Christi promissionem Joan. 6. *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam, & ego resuscitabo eum in novissimo die.* Unde verò robur majus ægro provenire potest, quam ab hoc cibo, efficacissimo

ad

de sac

ad restituendas animæ vires, sunt, eisdemq; triendas, & an patientiam, alia tationes.

3. Per modum mitur hoc Sacramentum fert ex opere auxilia juvantur hoc modo in adest dari non potest expecta pus, ut administrat statuit Conci se. Imò infirmo communicavit per jejunus, post a per Suarez, He dum, Filliucium sto dies; per Gasp. Hurtado

ad restituendas ex opere operato animæ vires, si quæ deperditæ sunt, easdemq; conservandas, nutriendas, & augendas, contra impatientiam, aliasq; in morbo tentationes.

3. Per modum viatici dum sumitur hoc Sacramentum, confertur ex opere operato specialia auxilia juvantia in morte. Et hoc modo in articulo mortis potest dari non jejuno, quando non potest expectari commodè tempus, ut administraretur jejuno, prout statuit Concilium Constantiense. Imò infirmus qui semel communicavit per modum viatici non jejunos, post aliquot dies, (puta per Suarez, Henriquez, Reginaldum, Filliucium, post sex vel octo dies; per Layman verò, & Gaspar Hurtado etiam post duos dies

dies, si æger assuetus sit frequenter communiare, & urgeat devotio, seu desiderium communicandi,) potest communicare per modum viatici non jejunus, etiam in eodem morbo, durante periculo mortis. Inducendus autem æger ut sacrum viaticum sumat tempestive, propter casus insperatos. Nec timenda mors sumentis illud. Nam ut ait Ambr. ser. 18. in Psal. 118. *Quomodo morietur cui cibus vita est?* Et Ignat. ep. 24. ad Eph. hoc Sacramentum vocat mortis antidotum, pharmacum immortalitatis.

4. Porro curandum est, ut hoc Sacramentum propter summam excellentiam ejus, sumatur cum magna reverentia, non solum interna, sed etiam externa, ita ut sumatur si fieri potest genibus flexis

de sacris,
 xis, proceden
 Christo hosp
 multis factum
 si morbus id n
 tem erigat se a
 sentem in hoc
 misso capite ve
 plum hujus rev
 litatis præbet S
 alii, de quibus c
 reverentia pos
 Prosa S. Thom
 tando Christum
 doro te devotè,
 sub his figuris
 cor meum totum
 mando, totum e
 Augustino: A
 fra creationis.
 nostra reparati
 cium nostra rec
 antidotum nostr

xis, procedendo etiam obviam Christo hospiti advenienti, ut à multis factum est infirmis. Quod si morbus id non permittat, saltem erigat se æger, Deumq; præsentem in hoc Sacramento, demisso capite veneretur. Exemplum hujus reverentiæ, & humilitatis præbet S. Hieronymus, & alii, de quibus cap. 20. Cum hac reverentia posset tunc recitari Prosa S. Thomæ Aquinatis, salutando Christum præsentem: *A*doro te devotè, latens Deitas, quæ sub his figuris verè latitas, tibi se cor meum totum subjicit, & te amando, totum deficit. vel cum S. Augustino: *Ave principium nostræ creationis. Ave principium nostræ reparationis. Ave sacrificium nostræ reconciliationis. Ave antidotum nostræ curationis. Ave*

viaticum nostrae peregrinationis. Ave refugium nostrae tribulationis. Ave praeium nostrae expectationis.

6. Eliciantur *actus fidei* de hoc Sacramento, dicendo: Agnosco te JESU Christe Fili Dei, & *firma* fide credo ac profiteor, in Sacramento te esse verè & realiter praesentem verum Deum & hominem, cum corpore, sanguine, anima, & divinitate tua, idq; ideo quia tu id dixisti. *Verè tu es hic Deus absconditus & Salvator.* Isa. 45. Cum hac fide, in hac fide, & ad protestandam hanc fidem, modo te Redemptor mi volo suscipere in hoc Sacramento.

Item *Actus spei.* JESU benignissime in tua infinita bonitate omnipotentia, & fidelitate promittentè vi hujus Sacramenti vi
tam

de facti
tam aeternam,
tuis, quae sunt
col, spero re
torum, gratiam
aeternam. Cum
hac spe, te susci
mili merita tua
tuo me abluam
beam Auxiliat
forem meum,
impleam tuae pr
eis: *Qui mandavit*
vivet in aeternum.

7. Sed praec
majorem devo
rem charitatis,
infirmo hac mo
sus venit; exea
cum ardente lau
stri, ut cum eo
nas ingrediamu
go: Paratum
E

grinationis.
tribulatio.
nostra expe-

fidei de hoc
o: Agnosco
Dei, & fir-
miter, in Sa-
crè & realiter
Deum & ho-
re, sanguine,
tia, idq; ideo
terè tu es hic
saluator. Ita
in hac fide, &
in hac fide, mo-
ni volo susci-
ento.

JESU beni-
gnitate,
delitate pro
sacramenti vi-
tam

tam æternam, necnon in meritis
tuis, quæ sunt in hoc Sacramen-
to, spero remissionem pecca-
torum, gratiam finalem, & vitam
æternam. Cum hac, in hac, ex
hac spe, te suscipio, ut applicem
mihi merita tua, ut in sanguine
tuo me abluam, ut te in me ha-
beam Auxiliatorem & Defen-
sorem meum, ut conditionem
impleam tuæ promissionis dicen-
tis: *Qui manducat hunc panem,
vivet in æternum.*

7. Sed præcipuè ad excitandã
majorem devotionem, & fervo-
rem charitatis, proponi possunt
infirmo hæc motiva. Ecce spon-
sus venit; exeamus obviam illi
cum ardente lampade cordis no-
stri, ut cum eo ad nuptias æter-
nas ingrediamur. Dicamus er-
go: *Paratum cor meum Deus,*

E

para;

paratum cor meum: tu illud accende amore tuo ô ignis, qui semper ardes, & nunquã extingveris.

Venit, & quasi obviam nobis cum Angelis procedit Ductor noster ad cœlum, ut nos illuc assumat, ducatq; in via tam periculosa, sicut promisit Joan. 14. *Si abiero, & preparavero vobis locum, iterum veniam, & accipiam vos ad meipsum.* O Dux peregrinationis meæ, me totum tibi trado, accipe me, & duc ad te ipsum.

Venit bonus Pastor, ut ovem errantem humeris suis impositam ferat ad cœlum. En ego ovis perdita. Veni bone Pastor, suscipe animam meam, & nemo poterit eam de manu tua rapere; impone eam humeris tuis, & fer ad pascua semper virentia.

Venit

de sacr

Venit Pro
noster, ut in
me contra assil
bis assisat. V
ma meæ: *Pon*
ta te, & cuiusq
contra me. Job

Venit Princ
omnia pacificavi
ut nos reconci
gnumq; suæ a
dicitque: *Pax*
lite timere. Lu

plector toto
tam bonum,
Dominum, se

Venit Dom
mus, & in suis
mus, datq; se
tura gloriæ,
viram beatam
hujus sacræ co

E

Venit Protector & Defensor
noster, ut in hoc periculoso ago-
ne contra assultus dæmonum no-
bis adsistat. Veni Protector ani-
mæ meæ: *Pone Domine me iux-
ta te, & cujusvis manus pugnes
contra me.* Job. 17.

Venit Princeps pacis, qui o-
mnia pacificavit in sanguine suo,
ut nos reconciliet cum Deo, si-
gnumq; suæ amicitiae declaret,
dicitque: *Pax vobis, ego sum no-
lite timere.* Luc. 24. Ergo am-
plector toto cordis mei affectu
tam bonum, tam mei amantem
Dominum, servus ipsi rebellis.

Venit Dominus munificentissi-
mus, & in suis promissis fidelissi-
mus, datq; se nobis in pignus fu-
turæ gloriæ, & promittit nobis
vitam beatam post mortem, vi
hujus sacræ communionis; dicen-

Venit

E 2

do:

do: Joan. 6. *Qui manducat me, etiam si mortuus fuerit, vivet.* I-
mo corpus suum uniendo nobis,
dat corpori nostro, vitā mox spo-
liando, jus ad futuram felicem
resurrectionem, dicendo Joan. 6.
*Qui manducat meam carnem, &
bibit meum sanguinem, habet vi-
tam eternam, & ego resuscitabo
eum in novissimo die.* Ergo istud
pignus vitæ æternæ, lætus susci-
pio, & intra penetralia cordis
mei repono.

8. Addi possunt Invitationes
Christi venientis in Eucharistia,
ex S. August. JESU nostra
redemptio, amor & desiderium,
te invoco, ad te clamo clamo-
re magno, te invoco in ani-
mam meam, intra in eam, &
coapta eam tibi, ut possideas
eam sine ruga, & sine macula:
sancti.

de sacr
sanctifica me v
fecisti, de mali
ple de gratia,
serva, ita ut dig
habitationis tua
& in perpetuum
Deus lumen
dentium, & vit
amantium, ver
meum, & ab ub
tis tuæ inebria i
scatur ista temp
ni ad me, ut vi
angusta est mihi
meæ, quousq;
& dilaterur à r
refice eam:
quæ offendant
teor, & scio: se
bit eam? aut c
te clamabo: A
mundā me, & a
servo tuo? M

manducat me, sanctifica me vas tuum, quod
 rit, vivet. fecisti, de malitia evacua, im-
 endo nobis, ple de gratia, & plenum con-
 vitâ mox spo, erva, ita ut dignum efficiatur
 tam felicem, habitationis tuæ templū nunc
 endo Joan. 6, & in perpetuum. Med. c. 35.

Deus lumen cordium te vi-
 dentium, & vita animarum te
 amantium, veni rogo in cor-
 neum, & ab ubertate volupta-
 tus tuæ inebria illud, ut obli-
 scatur ista temporalia - - - Ve-
 ni ad me, ut videam te. Sed
 angusta est mihi domus animæ
 meæ, quousq; venias ad eam,
 & dilatetur à te. Ruinosa est,
 refice eam: habet plurima
 quæ offendant oculos tuos, fa-
 teor, & scio: sed quis munda-
 bit eam? aut cui alteri præter
 te clamabo: Ab occultis meis
 munda me, & ab alienis parce
 ervo tuó? Manual. c. 5.

Invitationes
 Eucharistia,
 ESU nostra
 & desiderii,
 amo clamo-
 loco in ani-
 a in eam, &
 ut possideas
 sine macula:
 sancti.

„ Ignis qui semper lucēs, amor
 „ qui semper ardes, dulcis Christi
 „ ste, bone JESU, lumen æternū
 „ & indeficiens, panis vitæ, qui
 „ nos reficis, & tu non deficis,
 „ quotidie comederis, & semper
 „ integer manēs, resplende mihi,
 „ illumina me, & sanctifica vas
 „ tuum, de militia evacua, im-
 „ ple de gratia, & plenum con-
 „ serva, ut ad salutem animæ
 „ meæ manducem cibum carnis
 „ tuæ; quatenus manducando te,
 „ vivam de te, vivam per te, per
 „ veniam ad te, & repausam in
 „ te. Man. c. II.

9. Post sacram communionē
 occupet se æger in quiete cum
 tanto Hospite, quem suscepit, e-
 liciatq; quantum vires permittēt

Actus amoris, dicendo affectu
 ardentissimo: Dominus meus &

Deus

Deus meus, &
 ego volo præ
 im Deus cordi
 Deus in æternu
 ficis omne bonu
 gitur unicum bo
 cessarium deside
 quæro, in te so
 in æternam.

*Actus gratiarū
 itatione Sacram
 tas Dei mei, qu
 multiplicas mise
 unde hoc mihi,
 us venerit ad
 Domine super
 similem mei.*

æternum hac t
 nedicta viscera
 nostri, in quibu
 ens ex alto.

mea Dominum

E

IX
r lucēs, amo
s, dulcis Chri
umen æternū
nis vitæ, qu
non defici
ris, & semper
splende mihi,
sanctifica vas
evacua, im-
pleum con-
tatem animæ
tubum carnis
nducando te
n per te, per
repausē in
communionē
a quiere cum
n suscepit, e
es permittēt
cer do affectu
minus meus &
Deus

Deus meus, & omnia. Quid e-
go volo præter te, aut quid ve-
rim Deus cordis mei, & pars mea
Deus in æternum. Tu mihi suf-
ficis omne bonum meum. Te i-
gitur unicum bonum meum ne-
cessarium desidero, te amo, te
quæro, in te solo quiescere volo
in æternum.

*Actus gratiarum actionis pro vi-
sitatione Sacramentali.* O boni-
tas Dei mei, quomodo super me
multiplicas miserationes tuas! Et
unde hoc mihi, quod Deus me-
us venerit ad me? Respexisti
Domine super canem mortuum
similem mei. Benedicta sit in
æternum hæc tua bonitas. Be-
nedicta viscera misericordie Dei
nostri, in quibus visitavit me ori-
ens ex alto. Magnificat anima
tua Dominum, & exultavit spi-
ritus

E 4

ritus meus in Deo salutari meo,
quia respexit humilitatem servi
sui.

*Actus spei fieri potest, cum
Psalmista hoc modo. Non ti-
mebo mala quoniam tu mecum
es. vel cum S. Paulo. Si Deus
mecum, quis contra me? Si De-
us se mihi modo donavit, quo-
modo etiam secum non omnia
mihi donabit, etiam finalem per-
severantiam, & vitam æternam?
Ita spero: miserere mei Deus,
quia in te confidit anima mea.
Psal. 56.*

*Actus oblationis sui. Quid re-
tribuam Domino, pro omnibus
quæ retribuit mihi? Ecce me
totum, vitam meam, & omnia
mea, pro te toto Domine, tibi re-
stituo, dono, & sacrifico. Totus
sum tuus, erog; in æternum, si-
cut*

de sal
cut modo tot
iusti. Susci-
sam libertate
morum, inter
am, omnes po-
omnia que mi-
omnia intra v-
pono, & sepe-
tuum cum gra-
& dives sum f-
ultra posco.

Actus petit
me præsens t-
& paupertate
mei sicut scis
ra intellectu
& illumina fi-
obdormiam
mortem da tu-
meam tepida
accende illan-
tui, quem ve-

ut modo totus tu meus esse voluisti. Suscipe Domine universam libertatem meam, accipe memoriam, intellectum, vitam meam, omnes potentias meas, & omnia quæ mihi largitus es: hæc omnia intra vulnus lateris tui depono, & sepelio: amorem solum tuum cum gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec quidquam ultra posco.

Actus petitionis. Domine in me præsens tu vides indigentias, & paupertatem meam: miserere mei sicut scis, vis, & potes. Visita intellectum meum obscurum, & illumina fide viva, ne unquam obdormiam in morte, & post mortem da lumen gloriæ. Visita meam tepidam voluntatem, & accende illam igne illo amoris tui, quem venisti mittere in ter-

ras; da illi etiam constantiam in bono, & conformitatem cum tua voluntate. Visita appetitum concupiscibilem: ibi vides inordinatum ad creaturas amorem, desideria nociva, inanem latitiam, tristitiam inutilem: compone istas passiones. Visita appetitum irascibilem, da in eo mansuetudinē, patientiam, fortitudinem. Tolle Domine in anima mea, quid tibi displicet, & pone in ea quod tibi placet. Addi potest devota S. Ignatii oratio: *Anima Christi sanctifica me, Corpus Christi salva me.*

P. Vincentius Carafa svadet post sumptum viaticum, recitare illud ex hymno S. Thomæ: *Osclutaris hostia, que cœli pandis ostia, bella premunt hostilia, da robur fer auxilium.* Possent item usur;

de facti
usurpari illud
Doctoris: *IE*
tum aspicio, or
stio, ut te rev
visu sim beatu.

Carolus V
sumptum viatic
se: Domine m
ego maneam
Hofius Card: c
maus dicebat
mine, quoniam
inclinata est ja
nus Stredoni
meus & Deus
mam meam p
ex hac vita m
obsecro: Tuo
riens amaritu
hi amaritudin
Plures actu
tis, adoratio

usurpari illud ex prosa ejusdem S:
Doctōris: *IESV quem nunc vela-
tum aspicio, oro fiat illud quod tam
sctio, ut te revelata cernens facie,
visu sim beatus tue glorie.*

Carolus V. Imperator post
sumptum viaticum fertur ita ora-
se: *Domine manes in me, utinam
ego maneam in te in aeternum.*
Hosius Card: cum Apostolis in E-
dinus dicebat: *Mane mecum Do-
mine, quoniam advesperascit, &
inclinata est jam dies.* P. Marti-
nus Stredonius S. I. orabat: *Rex
meus & Deus meus, dona mihi ani-
mam meam pro qua oro, & beatā
ex hac vita migrationem, pro qua
obsecro. Tua dulcissime IESV mo-
riens amaritudines, dulcorent mi-
hi amaritudines mortis meae.*

Plures actus fidei, spei, charita-
tis, adorationis, gratiarum actio-
nis

nis, oblationis sui, petitionis, habentur infra cap. 16.

CAPUT X.

*Mors Sacramento extremae unctio-
nis munita.*

IN usu & administratione hujus Sacramenti hæc observanda.

I. Ad concipiendam hujus Sacramenti æstimationem exponendi sunt infirmo effectus illius, quod institutum est à Christo *tanquam consummativum totius vite Christianæ*, ut docet Concil. Trident. sess. 14. imo enim hoc Sacramentum ex opere operato auget gratiam sanctificantem in anima suscipientis. 2do. minuit ex opere operato reliquias peccatorum, nempe habitus, & inclinationes malas, ac pœnã. 3tio juxta aliquos Theologos ex opere ope-

de Extrema
to operato, n
sed per accid
mortale, quan
per Sacramen
piatum, ob ig
missum est pol
nitentia, nec
aliquando con
poralem, si sal
sto, ex oper
auxilia, id est
inspiraciones,
in ægro virtus
fiduciam con
fortitudinem
tiones dæmo
cum Dei vo
tutibus allevi
S. Jacobus, &
cipitq; solatia
stias morbi, a
go effectus p
vi hujus Sacra

to operato, non quidem per se, sed per accidens, tollit peccatum mortale, quando scilicet non fuit per Sacramentum poenitentiae expiatum, ob ignorantiam; vel commissum est post Sacramentum poenitentiae, nec advertitur. 4to, aliquando confert sanitatem corporalem, si saluti animae expedit. 5to, ex opere operato confert auxilia, id est illustrationes, & inspirationes, quae excitant varias in aegro virtutes, nempe spem, & fiduciam contra timorem mortis, fortitudinem ad vincendas tentationes daemones, conformitatem cum Dei voluntate; quibus virtutibus alleviatur infirmus, ut ait S. Jacobus, & corroboratur, percipitque solatia, quae leniunt molestias morbi, ac morris. Hos ergo effectus petat à Deo infirmus vi hujus Sacramenti, 2. Ad

2. Ad excitandam devotionē
possunt narrari quidam favores
divini in usu hujus Sacramenti
exhibiti, quos refert inter alios P.
Recupitus. Nam fertur hoc Sa-
cramentum recepisse B. Raynal-
dus Dominicanus, per manus B.
Virginis. S. Lidvina dicitur il-
lud recepisse à Christo, in præsen-
tia B. Virginis, & Angelorum.
Mariæ Oegniacensi, dum ungeretur,
dicitur Christus astuisse cum
cruce, & Apostoli. Etiam B.
Virgo hoc Sacramentum recepit
ante suam mortem, prout docet
Suarez, Canisius, & alii.

3. Quamvis ergo non sit præ-
ceptum graviter obligans ad hoc
Sacramentum suscipiendum, nec
sit mortale peccatum illud omit-
tere secluso contemptu, aut scan-
dalo; tamen propter multas utili-
rates

de Extremis
sacris, monent
Sacramentum
at, dum adhu
rationis & vir
ctuosius illud
do signa symb
menti, & per
sponendo ad
vi hujus Sacra
Tempus aute
Sacramentum
lum ex morbo
li, ex veneno
ctute: hi enim
hujus Sacra
hoc periculum
sacramentum
sed etiam in
Cæterum peri
sufficit ut sit
spectandum e
mum viæ pe

tates, monendus est æger, ut hoc Sacramentum tempestivè suscipiat, dum adhuc pollet integro usu rationis & viribus, ut tanto fructuosius illud suscipiat, intelligendo signa symbolica hujus Sacramenti, & per varios actus se disponendo ad uberiores effectus, vi hujus Sacramenti recipiendum. Tempus autem suscipiendi hoc Sacramentum est mortis periculum ex morbo, ex vulnere lethali, ex veneno, ex partu, ex senectute: hi enim soli sunt capaces hujus Sacramenti. Si autem hoc periculum non esset, hoc Sacramentum non solum illicitè, sed etiam invalidè conferretur. Cæterum periculum istud mortis sufficit ut sit probabile, nec expectandum est evidens, aut extremum vitæ periculum, ita ut omnino

minino salus desperetur. Ita cōmuniter Theologi.

4. Hoc Sacramentum est iterabile, recurrente novo periculo mortis, & quidem non tantum in diversis morbis, sed etiam in eodem diuturniore, si morbi status mutetur: ut si inunctus mortis periculum evaserat, & in idem periculum rursus incidat, quamvis non recuperavisset sanitatem post morbum, potest iterum inungi, & quidem toties, quoties hoc periculum recurrit. Quando tamen infirmitas non est diuturna, & unum tantum est periculū mortis, non debet repeti hoc Sacramentum. Ita Bassæus cum D. Thoma, Suario, Sylvio, & aliis.

5. Circa administrationem huius Sacramenti sciendum, ad valorem ejus requiri quinque unctio-

nes

nes quinque; scilicet ungere pedes; non sit essentia unguenda sit manus immo grassante potest ga, oleo tincta, est. Ita Sylv. D. cessitatis sufficiens ma crucis; vel oculus, unam manum, dicitur unctioes in d. quidquid per gustum, odorati liquisti. Ita Siquez.

6. Sano vel test dari hoc nec infanti, a

res quinque sensuum, quamvis un-
gere pedes, multo magis renes,
non sit essentielle. Quod si pars
ungenda sit mutilata, vicina pars
est unguenda: id tamen non ne-
cessario fit à sacerdote contactu
manus immediato; quia peste
grassante potest fieri virgâ oblon-
ga, oleo tinctâ, quæ comburenda
est. Ita Sylv. Diana. In casu ne-
cessitatis sufficit, etiam sine for-
ma crucis, velociter unguere unū
oculum, unam aurem, narem, os,
manum, dicendo: *Per has sacras
unctiōes indulgeat tibi Dominus,
quidquid per visum, auditum,
gustum, odoratum, & tactum de-
liquisti.* Ita Suarez, Diana, Hen-
riquez.

6. Sano vel mortuo non po-
test dari hoc Sacramentum, sicut
nec infanti, aut perpetuo à nati-
vitate

virate amenti, aut non baptizato, aut damnato ad mortem, aut naufraganti. Si tamen quis antea sanus, in phrenesim incideret, in periculo mortis, posset illi conferri hoc Sacramentum, cessante periculo irreverentiæ. In dubio verò de vita infirmi, dandum est ei sub conditione. Ita communiter Theologi.

7. Quod spectat ad dispositionem proximam suscipientis hoc Sacramentum, requiritur imprimis ex parte ejus intentio aliqua suscipiendi illud, saltem interpretativa, qualem habent, qui Christianè vixerunt, ut cum aliis docet Bassæus. Deinde usu receptū est, ut prius conferatur infirmo Sacramentum poenitentiae, & Eucharistiæ, tum Sacramentum extremæ unctionis; quamvis antea hoc

hoc Sacramentum ante Sacramentum post confessionem tamen peccatorum ordinem immutatum non posset conferri. In eo autem non possent opprimitur illi administratum ante aliam conscientiam teneretur amenti elicere attritionis, ne peccati moram attritio. Ita quez & Sylvius 8. Pro maxime dum eliciat dolorem, singulorum

hoc Sacramentum conferebatur ante Sacramentum Eucharistiæ, post confessionem. Non est tamen peccatum mortale talem ordinem immutare. Imò si quis non posset confiteri & communicare oppressus infirmitate, deberet illi administrari hoc Sacramentum ante alia. Præterea infirmus compos mentis, & habens conscientiam peccati mortalis, tenetur ante usum hujus Sacramenti elicere actum perfectæ contritionis, ne ponat objcem gratiæ. In eo autem qui non est conscius peccati mortalis, sufficit prævia attritio. Ita Bassæus cum Henriquez & Sylvio.

8. Pro majori devotione, infirmus dum sacro oleo ungitur, eliciat dolorem de abusu sensuum, singulosq; interna abluat in balneo

balneo sanguinis Christi, qui sanguis symbolicè significatur per oleum. Nam Christus à Deo Patre est unctus oleo exultationis, & nomen ejus dicitur *Oleum effusum*. Itaq; dum ungentur oculi, dicat: Doleo propter te Deus, summum bonum meum, de omnibus peccatis per visum commissis; abluo oculos meos in sanguine D. JESU, quo oculi ejus suffusi fuerunt. *Dum ungentur aures*: Doleo propter te, de omnibus peccatis per auditum commissis; abluo aures meas in sanguine D. JESU manante ex auribus ejus, coronâ spineâ vulneratis. *Dum ungentur manus*: Doleo de peccatis manuum mearum, abluo illas in sanguine D. JESU, manante ex manibus ejus transfixis. Similiter dum ungentur pedes.

Vel

de-Extre

Vel certe o
nitati singulos
simos D. JESU
atos, pro pecca
ferat singuloru
mortem, dum i
us meus, pro c
minatis, offer
JESU velatos,
que mortem oc
Pro meis auribu
aures D. JESU
simulq; morte
Pro naribus me
JESU fatore c
mortem nariu
peccatis oris n
JESU felle & ac
mulq; privation
mei per mortem
meis, manus JE
tas, simulq; mo

Vel certè offerat tunc SS. Tri-
nitati singulos sensus innocentis-
simos D. JESU in passione cruci-
atos, pro peccatis suis, simulq; of-
ferat singulorum sensuum suorum,
mortem, dum inunguntur. De-
us meus, pro oculis meis conta-
minatis, offero tibi oculos D.
JESU velatos, & lividos, simul-
que mortem oculorum meorum.
Pro meis auribus vitiatis, offero
aures D. JESU spinis vulneratas,
simulq; mortem aurium mearum.
Pro naribus meis, offero nares D.
JESU factore cruciatas, simulque
mortem narium mearum. Pro
peccatis oris mei, offero os D.
JESU felle & aceto imbutum, si-
mulq; privationem hujus sensus
mei per mortem. Pro manibus
meis, manus JESU clavis transfi-
cas, simulq; mortem manuum me-
arum.

Vel

arum. Similiter pro pedibus meis, pedes Christi clavis perforatos, ac pedum meorum mortem.

9. Gratia agenda sunt Deo, pro hoc Sacramento, Domine sis benedictus in æternum pro institutione, & usu hujus Sacramenti. Effunde in animam meam oleum misericordiae tuae, & fac me vi hujus sacrae unctionis Luctatorem & Athletam robustum contra hostes animae meae.

Huc servit post suscepta Sacramenta, quod dicitur Psal. 22. usurpari; potest: Domine sis benedictus, qui *parasti mensam Eucharistiae, adversus eos qui tribulant me. Impingvasti in oleo extremæ unctionis caput, immo & corpus meum; & calix meus sanguinis tui, quam præclarus est. Et misericordia tua subsequetur me.*

§ 1. de Im

me, ut inhabitet
ni omnibus dieb

C A P

Mors, supellestili

Hæc supellex
fixi, ac Deip
eus benedictus
Liber pius. Sing
nam sit in peric
lum est.

§ 1. De Im

Sapius exhibe
do, ut eam dev
di apprimat, pi
tur. Interim au
tu ad varios affe
est. Imo ad pat
gitemus eum, qu
peccatoribus ad
contradictionem,

X.
pedibus me
s perforatos,
mortem.

e sunt Deo,
o, Domine
nam pro in-
jus Sacramē-
nam meam
e tua, & fac
unctionis Lu-
am robustum
mea.

cepta Sacra-
Psal. 22. u-
omine sis be-
mensam Eu-
ros qui tribu-
sti in oleo ex-
ut, immo &
lix meum san-
praeclarus est
subsequentu-
me,

§ 1. de Imagine Crucif. 119
pe, ut inhabitem in domo Domi-
ni omnibus diebus vite mee.

C A P U T XI.

Mors, supellectili pietatis instructa.

HÆc supellex est, Imago Cruci-
fixi, ac Deiparæ Virginis, Ce-
tus benedictus. Aqua lustralis,
liber pius. Singulorū usus quis-
quam sit in periculo mortis, vidē-
tum est.

§ 1. De Imagine Crucifixi.

Sæpius exhibenda est moribun-
do, ut eam devotè aspiciat, cor-
am apprimat, piis osculis veneren-
tur. Interim autem in ejus intu-
tu ad varios affectus exhortandus
est. Imo ad patientiam. Reco-
gitemus eum, qui talem sustinuit
peccatoribus adversus semetipsa
intradictionem, & non defatige-

mur animis nostris deficientes. Heb. 12. Ergo in his morbi doloribus non defatigemur, nec per impatientiam deficiamus: cum Filius Dei tanta pro nobis pati dignatus est. Domine JESU, quia fecisti hanc rem, & non pepercisti animæ tuæ propter me; ecce ego ad omnes dolores propter te patiendos præsto sum. Statue de me, quid, quantum, quamdiu vis ut patiar. Si te Regem gloriæ oportuit ita pati, & sic intrare in gloriam tuam. Luc. 24. quid me non oportet pati servum inutile & rebellem, ut intrem in gloriam Domini mei? Eja anima mea carnis, patiamur, & moriamur cum illo. Joan. II. Christo in carne passo, & nos eadem cogitatione ad patiendum armemur. 1. Petr. 4. *Aspiciamus in authorem fidei, & consum-*

§ 1 de Ima
consummatorem
posito sibi gaudium
confusione contem
nos ad exemplum
sustineamus libere
sâ mortali contem
2do excitari
Quanta, in hac
Dei erga nos misericordia? quales autem
Deus dilexit nos
Unigenitum dicitur
credit in illum
beat vitam æternam
ter proprio Filii
sed pro nobis ostendit
Rom. 8. Filius
didit semetipsum
Venit in hunc mundum
habeamus, & ab
mus. Joan. 10.
mortem suam, &

cientes. Heb.
 tibi doloribus
 nec per impa-
 : cum Filius
 pati digna-
 SU, quia se-
 on pepercisti
 ne; ecce ego
 propter te pa-
 Statue de
 quamdiu vis
 gem gloriae
 sic intrare in
 24. quid me-
 vum inutile
 m in gloria
 anima mea
 moriamur cu-
 sto in carne
 gitatione ad
 i. Petr. 4.
 rem fidei, &
 consumo:

S 1 de Imagine Crucif. 121
 consummatorem IESVM, qui pro-
 posito sibi gaudio, se sinuit crucem,
 confusione contempta. Heb. 12; &
 nos ad exemplum Ducis nostri
 sustineamus libenter mortem, vi-
 ta mortali contempta.

2do excitari potest ad spem.
 Quanta, in hac effigie habemus,
 Dei erga nos misericordiae indici-
 a? quales arrhas salutis? Sic
 Deus dilexit nos, ut Filium suum
 Unigenitum daret, ut omnis qui
 credit in illum non pereat, sed ha-
 beat vitam eternam. Ioan. 3. Pa-
 ter proprio Filio suo non pepercit,
 sed pro nobis omnibus tradidit eum.
 Rom. 8. Filius dilexit nos, & tra-
 didit semetipsum pro nobis. Eph. 5
 Venit in hunc mundum, ut vitam
 habeamus, & abundantius habea-
 mus. Joan. 10. Qui dedit nobis
 mortem suam, quomodo negabit
 vitam

vitam suam? Ecce quid præstiti, & quid promisit nobis Deus. *Plus fecit quàm promissa.* (Augustinus) *Quid fecit? mortuus est pro me.* *Quid promisit? ut vivam cum illo.* *Incredibiliùs autem est, quòd mortuus est æternus, quàm ut in æternum vivat mortalis.* Quomodo ergo non sperem in hac tua, mi Deus, bonitate?

3tio ad amorem sic excitari potest. Ecce cor patens lance apertum. Vide & lege in eo anima mea amorem JESU erga te hoc vulnere exaratum. Retinuitne sibi vel guttam sanguinis quam in te non effuderit? mi JESU amore tui moriar, amore mei dignatus es mori.

En caput spinis crudelissimè compunctum, ut nobis coronari gloriæ mereretur. Ad osculum tui,

cede reverentium pacis, & eternæ, pro hac En brachia explectendum portum: projice te omni fiducia, cui e Vide oculos ne suffusos: his respexit, & solvitritionis; Utinam Vide pedes e ante oves suas biter monstrâs a Clem; sequere vequentiam: sicut gdalena vestigia Alio modo p rari ad varios v quasi è cruce

XI.
te quid præst
it nobis Det
missi, (August
us est pro m
vivam cum
utem est, que
e, quam ut
ortalis. Quo
berem in ha
itate?
n sic excie
atens lance
ege in eo an
JESU erga t
um. Recini
am sanguinis
effuderit?
ni moriar, qu
s es mori.
s crudelissim
obis coronat
Ad oscula
tui,

G 1. de Imagine Crucif. 123

ni, o anima mea inclinatum est:
accede reverenter, et accipias o-
culum pacis, & coronam vitæ
eternæ, pro hac corona spinea.

En brachia extenta, ad te com-
plectendum portandumq; in cœ-
lum: projice te in illum cum o-
nni fiducia, cui est cura de te tāta.

Vide oculos livore & sangvi-
ne suffusos: his Petrum benignè
respexit, & solvit in lacrymas cō-
tritionis; Utinam te quoq; ita re-
cipiat.

Vide pedes clavis perfossos: his
ante oves suas bonus Pastor vadit,
ter monstrās ad vitam immorta-
lem; sequere vestigia ejus per pa-
tientiam: sicut ad hos pedes Ma-
dalena vestigia recta quærebat.

Alio modo posset æger exci-
ari ad varios virtutum affectus,
quasi è cruce Christum audirēt

alloquentem se. Dicit ergo in
 Christus crucifixus tibi: *Emptus*
es à me pretio magno, quia sang-
 ne deificato. Jus supra te acqui-
 sivi hoc titulo emptionis: nun-
 quid non subijcis te totum hu-
 meo juri? an totum te mihi non
 trades, qui totum me tradidi pre-
 te? Responde ergo & dic:
Domine ego servus tuus. Totum
 me, toto cordis affectu, tibi tra-
 do & dono in aeternum.

2. Quod olim ex discipulis
 quarebat Christus, idem nun-
 quærit ex te: *Quem me esse dica-*
 Matth. 16: *me quem Prophetæ*
prædixerunt Deum in terris cum
hominibus conversaturum. Bar. 3
Virum dolorum, propter scelus
populi percutiendum à Deo, vulne-
randum & atterendum propter
niquitates nostras Isa. 53. *Sanctus*

Sancto.

§ 1. de Imagin
 etorum post he
 dificatione tem
 n. 9. illum Don
 in cuius medio
 uræ erant. Zac
 pones firmâ fi
 es Christus Fili
 m Centurione:

est
 3. Idem quærit
 ex Petro: Cre
 is me plus om
 e qui dilexi te
 sum pro te. M
 lavi te à pecc
 e meo. An n
 odem Petro?
 aia amo te: tot
 oto te.

4. Quærit ex
 it ex Saulo. A
 persecutus es pec

actorum post hebdomadas 73 à
edificatione templi, occidendum.

21. 9. illum Dominum exercitu-
um in cuius medio manuum plage
supra te acq[ui]sita erant. Zach. 12. An nō

respondes firmā fide cum Petro:
Tu es Christus Filii Dei vivi? vel
Tu Centurione: Verè Filius Dei
est?

3. Idem quærit ex te, quod o[mn]i-
um ex Petro: Creatura mea, di-
xisti me plus omnibus. Joan. 21.
Tu qui dilexi te, & tradidi me-
um pro te. Me qui dilexi te,
lavi te à peccatis tuis in sangui-
meo. An non respondes cū
idem Petro? Domine tu scis
quia amo te: toto me; vellem,
tuto te.

4. Quærit ex te, quod quæsi-
t ex Saulo. Act. 9. Quid me
persecutus es peccatis tuis? Nun-
quid

quid non ego sum Pater tuus, qui
creavi, & redemi te? Cur ergo
Deum qui creavit te dereliquisti
& oblitus es Redemptoris tui?
Cur me, meamq; voluntatem con-
culcasti, & hunc sanguinem testi-
menti pollutum duxisti? **A**-
non doles super omnia? Dic ergo
corde contrito: Peccavi Do-
mine, miserere mei. O Deus tu-
tinam te nunquam offendissem.

3. Quærit ex te: *Quid ultra
tibi facere debui, & non feci?* Re-
sponde, & dic: Quid retribuam
Domino pro omnibus quæ retri-
buit mihi? Calicem passionis &
mortis hujus de manu Domini
libens accipio, ut ad gustum ipsi-
us moriar, qui pro me mori dæ-
gnatus est.

6. Quærit: *Quæ utilitas in san-
guine meo? Quomodo tot grati-
as habeo?* **R**esponde: **is hoc**

nis, hoc sanguin
hactenus corre
non confundi
coram Deo
profiteri tuam
nunc saltem hu
sto fructum ejus
ste moriaris, I
morte tua.

7. Dicit tibi
xus, quod di
15. Noli timere
sum, & merces
Et illa. 46. Eg
ego portabo, &
Nunquid obli
infantem suum
filio uteri sui
erit, ego tamen
Et Mat. 9. Co
tur tibi peccata
ci: Domine

te? Cur ergo haec sanguine effuso, pro meritis
te dereliquisti? Cur ergo haec sanguine effuso, pro meritis
demptoris tui non confundi merito debes, &
voluntatem coram Deo tuo humili corde
ingvinem testam profiteri tuam ignaviam? Ergo
duxisti? An nunc saltem hunc repende Christi
nna? Dic ergo fructum ejus passionis, ut sancte
morte tua. moriaris, Deumq; glorifices

7. Dicit tibi Christus crucifixus, quod dixit Abrahæ Gen. 15. Noli timere, ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis. Et Isa. 46. Ego feci te, ego seram, ego portabo, & salvabo. Et Isa. 49 Nunquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Et Mat. 9. Confide fili, remittentur tibi peccata tua. Dic ergo Domine sub umbra alarum

utilitas in san
odo tot grati
is hoc

tuarum sperabo. Non aliam vo-
lo mercedem nisi te.

Alias ad Christum Crucifixum
devotiones vide infra Cap. 17.

§ 2. De Imagine B. Virgi-
nis & Sanctorum.

Pari modo exhibenda est mo-
ribundo Imago Deiparæ Virginis,
& inter ejus venerationem ac pia-
oscula, excitandus est ad affectus
amoris ac fiduciæ erga Dei Ma-
trem, proponendo varios ejus
titulos, nempe dicēdo. 1. Hanc
esse Matrem nostram, quæ nos
stans sub cruce in doloribus ge-
nuit; ubi de quolibet electorum
ei dictum est: *Ecce filius tuus*:
ad illam proinde in morte recur-
rendum.

2. Esse Dominam, quæ non
solum in quemlibet habeat jus
jurisdi.

§ 2 de In-
jurisdictionis
prietatis, tan-
cura n proind
te servi sui, n
buerit curam
3. Esse Heredem
autem ejus esse
go hanc hered
te proteget, d
sibus.

4. Esse A-
humani apud
mam, & timē
Ergo cum fi
mortis nostræ
5. Esse post-
cem inter De-
se Atylum &
torum. Invo-
ut nos Deo
liet.

6. esse Cor-

F

jurisdictionis, sed etiam jus proprietatis, tanquam Dei Mater: cura n̄ proinde habiturā in morte servi sui, majorem quam habuerit curam Centurio sui servi.

3. Esse Heredem nostram, nos autem ejus esse hereditatem. Ergo hanc hereditatem ipsa in morte proteget, defendetque ab hostibus.

4. Esse Advocatam generis humani apud Deum potentissimam, & simul clementissimam. Ergo cum fiducia ei negotium mortis nostræ commendandum.

5. Esse post Christum Mediaticem inter Deum & homines; esse Aylum & Refugium peccatorum. Invocanda proinde est, ut nos Deo offenso reconcilier.

6. esse Consolatricem afflictorum.

rum. In his ergo tristitiis solatium ab illa expectandum.

7. esse Scalam paradisi, & Januam coeli. Per ejus igitur merita de congruo, ac intercessionē, patebit aditus ad coelum.

8. esse Stellam maris: hac igitur duce iter monstrante tutum pervenietur ad portum felicitatis.

9. Illa habet jus in sanguinem Christi, in passione effusum pro nobis: nam illum Christo dedit ut Mater: Ergo illum potest nobis applicare ad consequendam remissionem peccatorum.

10. Illa habet jus in omnes gratias & dona Spiritus S; tanquam ejus sponsa: Ergo potest nobis illa obtinere.

11. Istae sunt manus, quae gestabant Dei Filium: in eas ergo
secure

§ 2. de In
secure depono
mortem.

Hi oculi fle
um Dei mo
me quoq; ben
spirantem. N
tissima Mater
suo dixit Agar
debo morientem

Istud cor Vir
sonis Christi g
pter mea pecca
tinam cor me
pro peccatis n
vulnere chari

Isti pedes
Cruci Christi.
pedes meos,
Domini const
tem. Utinan
adjutorium m

Possunt etia

securè depono vitam meam & mortem.

Hi *oculi* flebiles videbant Filium Dei morientem: Utinam me quoq; benignè respiciant expirantem. Nec enim hæc amantissima Mater dicit, quod de filio suo dixit Agar Gen. 21. *Non videbo morientem puerum.*

Istud *cor* Virgineū in hora passionis Christi gladius doloris propter mea peccata pertransiuit. Utinam cor meum gladio doloris pro peccatis meis transfigatur, & vulnere charitatis divinæ.

Isti *pedes* adstabant fideliter Cruci Christi. Utinam perficiant pedes meos, ut stem ad crucem Domini constanter usq; ad mortem. Utinam veniant nunc in adiutorium mihi.

Possunt etiam revocari in mentem

XI.
tristitiis solam
indum.

radili, & Ja-
tis igitur me-
intercessionē,
um.
ris: hac igi-
rante tutum
um felicita-

sanguinem
effusum pro
istis dedit ut
potest nobis
endam remis

omnes gra-
tanquam e-
est nobis il-

is, quæ ge-
in eas ergo
securè

tem dicta SS. Patrum de B. Virgine, quæ infirmi moveant affectû. Quale est illud S. Germani Patriarch. Constantinop. orat. de zona. *Nullus est qui salvus fiat, nisi per te ô Sanctissima. Nullus est qui liberetur à malis, nisi per te ô purissima. Nullus est cui donum concedatur, nisi per te ô castissima. Nullus est cui misereatur gratia, nisi per te ô honestissima.*

S. Anselm. de Excell. Virg. dicit: Intolerabile esset mori, & quis esset qui evaderet salvâ animâ? nisi & JESUS Patri vulnera, & MARIA Filio ubera monstraret: & hinc lac Matris, inde sanguis Filii apud Patrem, pro me, heu nimium prodigo filio, misericordiam extorquerent.

Damascen. in Ann. B. V. Devotum ubi esse ô Maria, est quædam

dam artha sal
dar, quos vni

Bernar. ser.

debitricem se
omnibus miseri
rit, & de pleni
unt universi.

cipit redempti
tionem, tristis
peccator veni

S. August. §

Deus descend
ipsam homine
tur in coelum

S. Anselm

felix Maria, i
sus, & à te de
ut interear: i
te conversus,
impossibile est

S. Petr. Da

B. V. Tu ô D

dam

XI.
de B. Virgi-
neant affectu.
ermani Patri-
oror. de zo-
vus fiat, nisi
Nullus est qui
per te o pu-
donum con-
o castissima.
atur gratia,
na
ll. Virg. di-
t mori, &
et salvâ ani-
ati vulnera,
era monstra-
is, inde san-
em, pro me,
filio, mise-
ent.
B. V. De-
ria, est qua-
dam

§ 2. de Imagine B. V. 133

dam artha salutis, quam Deus ijs
dat, quos vult salvos fieri.

Bernar. ser. 2. de Ass. Omnibus
debitricem se pia Virgo facit, o-
mnibus misericordiae sinum ape-
rit, & de plenitudine ejus accipi-
unt universi. Ab ea captivus ac-
cipit redemptionem, aeger cura-
tionem, tristis consolationem,
peccator veniam.

S. August. ser. II. Per Mariam
Deus descendit in terram, & per
ipsam homines ascendere meren-
tur in coelum.

S. Anselm. Orat. ad B. V. O
felix Maria, sicut omnis à te aver-
sus, & à te despectus, necesse est,
ut intereat: ita omnis peccator ad
te conversus, & à te respectus,
impossibile est, ut pereat.

S. Petr. Damian. ser. de Nativ.

B. V. Tu o Despara accedis an-
te il-

te illud aureum summæ recōcili-
ationis altare, non rogās, sed im-
perans, non ancilla, sed Domina.

S. Anselm. de excell. B. V. c. 6.
Velocior est nonnunquam salus
memorato nomine Mariæ, quàm
nomine D. Jesu unigeniti Filii Dei.

S. Bernardin. ser. 61. Nulla cre-
atura aliquam à Deo obtinuit gra-
tiam, nisi secundum Matris ejus
dispensationem.

S. Laurent. Iustin. ser. de Ann.
Maria pro nobis effecta est para-
disi scala, coeli janua, Dei ac ho-
minum verissima mediatrix.

S. Bonav. in Apoc. c. 5. Abyf-
sus est Maria in bonitate & mise-
ricordia profundissima; unde pro-
fundissimam misericordiam sui
Filii pro nobis interpellans, abyf-
sus abyssum invocat.

Bernardus ser. 7. Qui hab. Ad
omnem

§ 2. de h
omnem tribu
tatem aperta
gii, sinus Mari

Damase. ser.
Quid negabitur
tum non est, T
plis perditionis
nihil illi impos
est desperatos
nis relevare.

Sed maxim
debet, id quod
sensu Ecclesie
Prov. 8. Bea
me, cavendo
lat ad fores m
stantem devot
ad postes ostii
me. Qui me
do, inveniet v
ria, & hauriet
Ipsa enim est
apud Deum, c

§ 2. de Imagine B. V. 135

omnem tribulationem & necessitatem aperta nobis, est urbs refugii, sinus Matris expansus.

Damasc. ser. 1. de Nativ. Virg.
Quid negabitur Matri, cui negatum non est, Theophilum de ipsis perditionis faucibus revocare? nihil illi impossibile, cui possibile est desperatos in spem beatitudinis relevare.

Sed maximi solatii nobis esse debet, id quod ipsa de se dicit ex sensu Ecclesie, Virgo piissima. *Prov. 8. Beatus homo qui audit me, cavendo peccata, & qui vigilat ad fores meas quotidie, per constantem devotionem, & observat ad postes ostii mei, per imitationem me.* *Qui me invenerit hoc modo, inveniet vitam gratie & glorie, & hauriet salutem à Domino.* Ipsa enim est *que invenit gratis apud Deum, etiam pro nobis.*

71.
ma recõcili-
ogās, sed im-
ed Domina.
ll. B. V. c. 6.
quam salus
Mariæ, quam
niti Filii Dei.
i. Nulla cre
obtinuit gra
Matris ejus
er. de Ann.
ta est para-
Dei ac ho-
liatrix.
c. 5. Abyf-
ate & mise-
a; unde pro-
rdiam sui
llans, abyf-
qui hab. Ad
omnem

Devotionis ad B. V. praxes. vi.
de cap. 18.

§ 3. De Cereo benedicto.

Sicut prudentes Virgines cum
lampadibus ardentibus exierunt
obviam sponso, ideoq; in januam
beatitudinis receptæ sunt: ita in
articulo mortis, cum vox intonu-
erit: *Ecce sponsus venit, exite ob-
viam ei, æger sumere debet, exē-
plo B. Stanislai Kostka, & aliorū,
Cereum accensum, in protestati-
onem suæ fidei, quæ à Deo illumi-
natus est, & in protestationem
suæ in Deum charitatis, quæ ar-
dere, & in Dei gloriam consumi
desideret, adinstar cerei ardentis.
Dicat ergo: Domine qui voluisti
nos habere lucernas ardentes in
manibus, esseq; similes hominibus
expectantibus Dominum suum.*

Luc.

§ 3. de Cere

Luc. 12, isto
iteor me à te,
omnem homin
illuminatum: pr
ago: & protesto
dei lumine tibi
currere. Et sic
dens, igne consu
desidero igne ar
& consumi ad g
permittas Dom
ut cum fatuis v
hoc fidei, & ign
de meo exting
hi vitæ janua c
Lucerna fidei
bus meis in hac
dirigente ad te
Domine da,
tux, lucenti in l
co, attendam, c
atur in corde n
gloria,

XI.
V. praxes. vi.

enedicto.
Virgines cum
bus exierunt
q; in januā
lunt: ita in
vox intonu-
nit, exite ob-
debet, exē-
a, & aliorū,
n protestati-
Deo illumi
testationem
tis, quā ar-
am consumi
ei ardentis.
qui voluisti
ardentes in
s hominibus
num suum.

Luc.

§ 3. de Cereis benedicto 137

Luc. 12, isto cereo accenso pro-
teor me à te, qui lux es illuminās
omnem hominem, esse verà fide
illuminatum: pro qua tibi gratias
ago: & protestor me cum hoc fi-
dei lumine tibi Domino meo oc-
currere. Et sicut hic cereus ar-
dens, igne consumitur: ita ego
desidero igne amoris tui ardere,
& consumi ad gloriam tuam. Ne
permittas Domine Deus meus,
ut cum fatuis virginibus, lumen
hoc fidei, & ignis charitatis in cor
de meo extingvatur, atq; ita mi-
ni vitæ janua claudatur.

Lucerna fidei tuæ sit lumen pedi-
bus meis in hac via tenebrofa, quo
dirigente ad te securè perveniam.

Domine da, ut lucernæ fidei
tuæ, lucenti in hoc caliginoso lo-
co, attendam, donec lucifer ori-
tur in corde meo, nempe lumē
gloriæ, Da

Da Domine, ut hoc lumen fidei, quo me illuminasti, commutetur in lumen gloriæ æternum.

Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei, lumine fidei illustrati, salutare tuum, lumen ad revelationem gentium. Tu es lucerna mea Deus meus: illumina tenebras meas, ne unquam obdormiam in morte.

Ex S. Augustino.

„ *Ad hoc lumen ostende te mi-*
 „ *hi consolator meus, videam*
 „ *te lumen oculorum meorum,*
 „ *videam te lætitia cordis mei.*
 „ *Solil. I. Illustra oculos meos*
 „ *lux incomprehensibilis, fulgu-*
 „ *ra conuscatione, & dissipa eos,*
 „ *ne videant vanitatem. Tribue*
 „ *visum lux invisibilis, qui te vi-*
 „ *deat. Ibid. O lux*

O lux invisibilis: ecce tibi faciem abyssus, quod dixisti in lux, & facta est mihi, fiat lux, videam lumen, quicquid non sine te mihi te lumen tenebrae. Nil. 3.

Illuminare
 illuminatio n
 Illuminare l
 qui in tenebr
 tis sedet, &
 in viam pacis,
 diat in locum
 mirabilis, usq;
 Solil. 4.

O lux invisibilis, cui omnis
abyssus humani cordis est visi-
bilis: ecce tenebræ sunt super
faciem abyssi mentis meæ, tu
es lumen, illumina me. Verbū
quod dixisti in principio, fiat
lux, & facta est lux: dic etiam
mihi, fiat lux, & facta sit lux, &
videam lumen, & cognoscam
quidquid non est lumen, quia
sine te mihi tenebræ lumen, &
lumen tenebræ ponuntur. So-
liloq. 3.

Illuminare Domine lux mea,
illuminatio mea, & salus mea.
Illuminare lux huic cæco tuo,
qui in tenebris & umbra mor-
tis sedet, & dirige pedes ejus
in viam pacis, per quam ingre-
diar in locum tabernaculi ad
mirabilis, usq; ad domum Dei.
Solil. 4.

O lux

O lux

„ O lux à qua omnis lux, lumē
 „ à quo omne lumen, lumen
 „ ad quod lumen est tenebræ, ad
 „ ad quod omnis lux obscuritas:
 „ lux cui omnes tenebræ lumē,
 „ cui omnis obscuritas lux: lux
 „ suprema, quam cæcitas non ob-
 „ nubilat, quam caligo non he-
 „ betat, quam tenebræ non ob-
 „ scurant: Lux quæ illuminas
 „ omnia tota simul, semel, &
 „ semper, absorbe me in claritatis
 „ abyssum, ut videam undiq; te
 „ in te, & me in te, & cuncta
 „ sub te. Ne derelinquas me,
 „ nec accrescant umbræ ignoran-
 „ tiæ meæ, & ne multiplicentur
 „ delicta mea. Sine te enim o-
 „ mnia mihi sunt tenebræ, omnia
 „ mala, quia nihil bonum sine te
 „ vero solo summo bono. So-
 „ lil. c. 13.

§ 4. D
 Usus aqua
 clesia antiqua
 nit Clemens
 August. lib.
 ep. 70. Am
 Basil. lib. de
 stat autem du
 Aus: nam im
 nes, ut collig
 Ecclesie, qui
 aqua. De in
 nialia, accede
 ut docent Th
 Est ergo u
 aqua lustrali
 monitus, ut
 tritionis elici
 Psal. 50: Asp
 mundabor, la
 vem de alba bo
 dos daemones
 Exurgat Deu.

§ 4. De Aqua lustrali. 141

Uſus aquæ benedictæ eſt in Ec-
cleſia antiquiſſimis. Ejus memi-
nit Clemens conſt. lib. 7. c. 43.
Auguſt. lib. 50. Hom. 27. Cypr.
ep. 70. Ambr. lib. de initiatis.
Basil. lib. de Spir. S. c. 77. Præ-
ſtat autem duos potiſſimum effe-
ctus: nam imprimis fugat dæmo-
nes, ut colligitur ex orationibus
Eccleſiæ, quibus benedicitur hæc
aqua. Deinde tollit peccata ve-
nialia, accedente dolore de iſdē,
ut docent Theologi.

Eſt ergo utile, ut moribundus
aqua luſtrali ſæpius aſpergatur,
monitus, ut interim actum con-
tritionis eliciat, dicaturque ex
Pſal. 50: *Aſperges me Domine, &
mundabor, lavabis me & ſuper ni-
vem dealbabor.* Item ad fugan-
dos dæmones, dicatur ex Pſal. 67.
*Exurgat Deus, & diſſipentur ini-
mici*

mici eius, & fugiant qui oderunt eum à facie ejus. Ita S. Gregorius apparens Monacho vsasit, ut totum Monasterium, quod à dæmonibus infestabatur, aspergeretur aquâ benedictâ, cantando Litanias de omnibus Sanctis: quo facto, dæmones fugati sunt.

§ 5. *De Reliquiis SS, & Cereæ agni imagine.*

Etiæ hæc præsidia magna esse solent in morte. Patet enim experientiâ, Deum per merita Sancti, cuius anima in hoc quod habemus esse, vel alia ejus reliquia, multa pro Dei honore & amore gessit, aut toleravit, beneficia hominibus conferre. Credibile item est, Sanctos adesse solatio & auxilio iis, qui eos invocant, gestando illorum reliquias. De cerea

§ 6. de
rea similiter
tificæ benedi
ad impediend
ceant, refert
in flor. exem.
& de Reliqui
in morbis san
bus pellendis
eodem cap. 3.

§ 6. De

Perquam ut
aliquid identit
gatur ex aliqu
solatium ipsi
Etibus sanctis
modo id lentè
simul prælegar
terumpatur,
ctionis sugger
Hujusmodi lib
liloquia, (quæ

XI.
qui oderunt
S. Grego-
tho vsavit, ut
quod à dæ-
aspergere
antando Li-
nctis: quo
ti sunt,

S, & Cereæ
ne.

magna esse
atet enim ex
merita San-
oc quod ha-
ejus reliquia,
re & amore
beneficia ho-
Credibile i-
se solatio &
nvocant, ge-
nias, De ce-
rea

§ 6. de Libro pio 143

rea similiter Agni imagine, à Pō-
rifice benedictâ, quantum proficit
ad impediendos dæmones, ne no-
ceant, refert exempla Dauroula
in flor. exem. c. 3. Tit. 72. Sicut
& de Reliquiarum SS. efficacia
in morbis sanandis, & dæmoni-
bus pellendis, refert exempla in
eodem cap. 3. Tit. 53. & 54.

§ 6. De Libro Ascetico.

Perquam utile est, ut infirmo
aliquid identidem breviter præle-
gatur ex aliquo libro pio, tum ad
solatium ipsius, tum ad cor affe-
ctibus sanctis inflammadum: dum-
modo id lentè fiat, & non multa
simul prælegantur, sed lectio in-
terrumpatur, & ex occasione le-
ctionis suggerantur pii affectus.
Hujusmodi libri esse possunt So-
liloquia, (quæ ante mortem præ-
legi

legi sibi curavit B. Aloysius,) & Meditationes, S. Augustini. Pre-
 riosæ occupationes morientium
 P. Nadasi S. I. De arte patiendi
 & compatiendi opusculum P.
 Georgii Mentzii S. I. Itinerariū
 pro futura vita P. Vincentii Ca-
 rafa.

Sed potissimum in his eminet
 Sacra Scriptura, & Evangelium
 Christi. Censendum enim est,
 Spiritum S. qui dictavit Sacram
 Scripturam, ad ejus etiam præsen-
 tiam, multò magis ad ejus præle-
 ctionem, multas gratias audienti
 elargiri. Ac imprimis magnum
 moribundo solatium, roburq; ad
 fortiter tolerandos morbi dolores,
 & mortem generosè perferendā,
 afferet, si Passio Redemptoris no-
 stri eidem prælegatur, ita, ut per
 interstitia quiescendo, reflexiones
 sanctæ

§ 7. de sig

sanctæ suggera
 Francisci de Pa
 Ferrerii, quibus
 si passio præle

§ 7. De sign
 ma be

Svadetur à m
 se frequenter si
 gnet, vel ab aliis
 tum in fronte, a
 las cogitationes
 inordinatos affe
 Tum quia dæ
 sacrum signum
 signo prolesta
 rem Crucifixi.
 ante obitum sig
 nivit, & S. Se
 corpus.

Svadetur etia
 Carafa, gestare

G

Aloysius) & sanctæ suggerantur, exemplo S. Augustini. Pre- Francisci de Paula, & S. Vincentii Ferrerii, quibus morientibus Christi passio prælecta, teste Surio.

§ 7. De signo Crucis, & Palma benedicta.

Svadetur à multis, ut infirmus se frequenter signo S. Crucis signet, vel ab aliis signetur, præsertim in fronte, ad repellendas malas cogitationes, & in corde ad inordinatos affectus repellendos: Tum quia dæmones timent hoc sacrum signum: Tum quia hoc signo protestamur fidem, & amorem Crucifixi. Ita S. Chrysostr. ante obitum signo Crucis se munivit, & S. Severinus totum suum corpus.

Svadet etiam P. Vincentius Carafa, gestare manu palmam benedictam.

neditam, vel eam ad lectum habere; hoc enim modo practice rogatur Deus, ut det victoriam de hostibus, & ut in caelo annumeremur Sanctis, palmas habentibus in manibus. Refert etiam, Angelum Gabrielem B. Virginiae ante obitum ramum palmae praesentasse.

C A P U T XII.

Mors Indulgentiis ditata.

DE obitu iusti merito dixit Iob c. 5. *Ingredieris in abundantia sepulchrum, sicut infertur aceruus tritici.* Tantis ille tum in sua infirmitate, tum in morte cumulatur meritis, gradibusq; gratiae sanctificantis. Has autem divitias spirituales consequitur, tum ex actibus virtutum, tum ex usu Sacramentorum. Sed non minora

lucra

lucra proveniunt meritorum. Vicario Christi indulgentiae, ad meritum tollendas, vel in hac vita, debitas praesentibus, ut lucent morbi, quam in variis pii omni sunt.

Porro huiusmodi multa collatae ternitatibus servibus, tum Religio recitationem q. vel ad prolationem SU & MARIA tritione: vel su imaginibus, crucibus. Et ex his ipse moribund

lucra proveniunt ex thesauro
 meritorum Christi ac Sancto-
 rum, relicto in Ecclesia, unde à
 Vicario Christi dispensantur in-
 dulgentiæ, ad minuendas, aut pe-
 nitus tollendas poenas tempora-
 res, vel in hac vita, vel in purga-
 torio, debitas peccatis. Has e-
 nim ut lucrentur tam tempore
 morbi, quàm in articulo mortis,
 viri pii omni studio curant.

Porro hujusmodi indulgentiæ
 multæ collatæ sunt tum Confrat-
 ernitatibus seu Congregationi-
 bus, tum Religiosis ordinibus, ad
 recitationem quarundam precû,
 vel ad prolationem nominis JE-
 SU & MARIE, cum vera con-
 tritione: vel sunt applicatæ sacris
 imaginibus, crucibus, numismati-
 bus. Et ex his aliquæ sunt quas
 ipse moribundus sibi applicare
 potest

XII
 lectum ha-
 modo practicè
 et victoriam
 in celo an-
 palmas habē-
 fert etiam
 B. Virgini
 palmæ præ-

XII.
is ditata.
 tō dixit Iob
in abundan-
infertur acer-
 s ille tum in
 in morre cu-
 adibusq; gra-
 Has autem di-
 nsequitur, tū
 tum ex usu
 d non minora
 lucra

potest: alias verò ipsi superior, Confessarius, vel quivis alius. Certiores magisq; nostras suggero,

1. Ad sonum æris campani recitantibus saltem vesperi, ter Angelicam salutationem cum versibus *Angelus Domini*, concessit Adrianus VI indulgentiam plenariam, ut refert Diana, & Gobat Tr. 4. p. 2. c. 30, & approbatam testatur Lezana à Paulo III, & Gregorio XIII, additâ supra versiculos oratione *Gratiam tuam. Et fidelium animæ &c.* Item Innocentius XII modernus recitâtionibus manè, vel meridiè, aut vesperi easdè salutationes, concessit indulgentiam 100 dierum, si habeât numismata ab eo benedicta.

2. Varias indulgentias ab Innocentio XII, aliisq; præcedentibus Pontificibus alligatas imaginibus

nibus, coronis, tribus, exhibentiarum ab iisdeditæ, dummod præstentur, & sunt indulgentiantur, non ab juxta decretum

3. Sodales B Collegia Soc. um Congregati sequuntur plenam, tum in adalitatem, si charistiam, ulsumpserint: tumtis: tum verefesi, ac sacranostro templo in festis Nativnis Domini, Assumptionis

XII
ipsi superioribus, coronis, crucibus, nummis, tabulis, exhibent formæ indulgentiarum ab iisdem Pontificibus editæ, dummodo opera assignata præstentur, & res quibus alligatæ sunt indulgentiæ, propriæ habeantur, non ab alio commodatæ, juxta decretum Alexandri VII.

3. Sodales B. Virginis, qui ad Collegia Soc. JESU, nomine suum Congregationi dederunt, consequuntur plenariam indulgentiam, tum in admissione sui ad Sodalitatem, si eo die Sacram Eucharistiam, ubicunq; potuerint, sumperint; tum in articulo mortis: tum vere poenitentes & confessi, ac sacra communione in nostro templo vel alibi, refecti, in festis Nativitatis & Ascensionis Domini, ac Annuntiationis, Assumptionis, Conceptionis, & Nati-

Nativitatis B. Virginis. Præterea
 iidem toto anni tempore conse-
 quuntur omnes indulgentias sta-
 tionum urbis, si eo die nostrum
 templum ubi id esset, alioquin a-
 liam ecclesiam, aut capellam de
 votè visitaverint, ibiq; 7 Pater &
 Ave recitaverint. Quas indul-
 gentias iis concessit Gregor: XII
 in Bulla *Omnipotentis Dei*. Ea
 verò sunt tam amplæ, ut per an-
 num possint Sodales consequi in-
 dulgentiam plenariam vicibus 360
 & 16 animas è purgatorio libera-
 re, ut censet Gobat c. 33.

4. Eisdem stationum urbis in
 dulgentias, sed tantùm in Quadra-
 gesima, & in Adventu, & in fe-
 stis Christi, Deiparæ, & Aposto-
 lorum, concessit idem Gregori-
 us XIII 25 Junii 1573, pro parti-
 bus Septemtrionalibus, non so-
 lum

lùm omnibus
 strorum stud
 mibus qui in
 cramenta pœ
 ristia frequent
 ebus, in templ
 Ave in honore
 sti recitaverint
 clesia; & hare
 lidem etiam
 dicendo ter
 endo ter ped
 indulgentiam
 in festis Chri
 mâ Dominici
 munionem d
 ferere pro Pa
 Ave,

3. Præterea
 tuitu Regula
 (quales sunt I
 ni, S. Domini
 G

XII
 us. Præterea
 mpore conse
 indulgentias sta
 die nostrum
 et, alioquin a
 capellam de
 q; 7 Pater &
 Quas indul
 Gregor: XII
 tis Dei. Ea
 e, ut per an
 k consequi in
 vicibus 360
 atorio libera
 t c. 33.
 onum urbis in
 m in Quadra
 tu, & in fe
 e, & Aposto
 em Gregori
 73, pro parti
 bus, non so
 lum

lūm omnibus Collegiorum ho
 strorum studiosis, sed etiam o
 mnibus qui in templis nostris Sa
 cramenta pœnitentiæ & Eucha
 ristiæ frequentant, si prædictis di
 ebus, in templo nostro 5 Pater &
 Ave in honorem vulnerum Chri
 sti recitaverint, pro Romana Ec
 clesia, & hæresum extirpatione.
 Idem etiam in articulo mortis
 dicendo ter *IESVS*, aut percuti
 endo ter pectus, consequuntur
 indulgentiam plenariam. Item
 in festis Christi, Deiparæ, & pri
 mâ Dominicâ mensis, si post cõ
 munionem dicant Psalmum *Mi
 serere* pro Papa, vel ter Pater &
 Ave,

3. Præterea, omnes fideles in
 tuitu Regularium, Mendicantiū,
 (quales sunt Religiosi S. Augusti
 ni, S. Dominici, S. Francisci Af
 sina-

qui totum rosarium, lucratur
annorum 15 indulgentiam, ut cō-
cessit Sixtus IV: ij autem quis re-
citet tertiam partem rosarii in fe-
sto Resurrectionis Domini, vel in
festo Annuntiationis, aut Assum-
ptionis B. V, lucratur indulgenti-
am annorum 100, ut concessit
Pius V. Ita Navar. & cum eo
Gobat. c. 30. Qui reverenter no-
minat JESU aut MARIE nomi-
na, consequitur indulgentiam di-
erum 25; & qui habet hanc con-
suetudinem, in articulo mortis
consequitur indulgentiam plena-
riam, hæc eadem nomina ore,
vel si non potest, corde proferēs.
Qui recitat Litanias de nomine
JESU, consequitur indulgentiam
dierum 300: qui de B. Virgine
Litanias Lauretanis, consequitur
dierum 200. Hæc omnia con-
cessit

cessit Sixtus V, teste Rodriquez apud Gobat ibidem.

7. De indulgentiis quæ Religiosis variis concessæ erant directè & principaliter, sciendum est, eas revocatas esse à Paulo V, idque declaravit etiam Alexander VII. Non tamen revocatae sunt illæ indulgentiæ, quæ concessæ erant Religiosis p̄ omiscuè cum sæcularibus, nec illæ, quæ erant concessæ Ecclesiis Regularium, nec illæ quæ concessæ erant in articulo mortis, vel in purgatorio existentibus. Ita cum aliis Gobat ibid. c. 27. Cæterùm ipse Paulus V, in locū sublatarum indulgentiarum has concessit Religiosis. Nempe indulgentiam plenariam in ingressu, & in professione confessis & cōmunicantibus. Item in festis principalibus

bus ordinis con
orantibus pro
pum, pro exti
pro exaltation
Papa. Item ce
missam, vel qu
sunt, & confes
Item in articulo
que concessit in
habitant, nemp
sitando suam Ec
do pro concord
extirpatione h
tatione Ecclesia
pæ, (ad quam
Gobat, satis est
Ave.) singulis
tur indulgentias
eo die sunt Ro
plo: sunt aute
amplissimæ. It
a. c. 28. qui put

77.
Rodriquez
s quæ Reli-
erant dire-
ciendum est,
Paulo V, id-
Alexander
vocatae sunt
concessa e-
niscuè cum
quæ erant
Regularium,
erant in ar-
purgatorio
m aliis Go-
eterum ipse
platarum in-
cessit Reli-
dulgentiam
, & in pro-
cōmunican-
s principali-
bus

bus ordinis communicantibus, &
orantibus pro concordia Principum,
pro extirpatione hæresum,
pro exaltatione Ecclesiæ, & pro
Papa. Item celebrantibus primā
missam, vel qui huic missæ inter-
sunt, & confessi communicant.
Item in articulo mortis. Deni-
que concessit iis, qui in Claustris
habitant, nempe ordinariè, ut vi-
sitando suam Ecclesiam, & oran-
do pro concordia Principum, pro
extirpatione hæresum, pro exal-
tatione Ecclesiæ, & pro salute Pa-
pæ, (ad quam intentionem, ait
Gobat, satis est recitare 5 Pater &
Ave,) singulis diebus consequan-
tur indulgentias stationum, quæ
eo die sunt Romæ in aliquo tem-
plo: sunt autem singulis diebus
amplissimæ. Ita Gobat Tr. 4. p.
c. 28. qui putat has indulgētias
posse

possunt obtineri ab his, qui per accidens extra claustrum vivunt, si vilitent oratoriam sui ordinis, v. g. in pago. Plura de Indulgentiis videri possunt apud eundem Authorem.

C A P U T XIII.

Mors praesidiis contra varias tentationes armata.

IN mortis articulo potissimum illud verificatur, quod dicitur Apoc: 12: *Descendit diabolus ad nos, habens iram magnam, sciens quod modicum tempus habet*: unde tunc maximâ rabie nos invadere solet variis suggestionibus, ut Christo, animam ejus sanguine redemptam, eripiat, trahatq; secum ad infernum. Quamobrè habenda sunt contra ejus tentationes

S. i. contra
ones remedia
firmo oportu

S. i. Remedia

i. Nullo m
hæc dubia, cu
disputandum
cum sit vas ferri
iori ingenio p
fallacis impli
tantem in rel
mittendus est
bia hæc ogger
quæ est colu
velit, cum i
nec est orand
illuminet ad
fidei articulos
dubitare de fi
sus damoni. r
resq; occlude

Remedia
qui per ae-
n vivunt, si
i ordinis, v.
de Indulgē-
tud eundem

§ 1. contra dubia in fide 157
ones remedia in promptu, & in-
firmo opportunè suggerenda.

§ 1. Remedia contra dubia
in fide.

I. Nullo modo solvenda sunt
hæc dubia, cum occurrunt, nec
disputandum cum dæmone, qui
cum sit vaferrimus, & longè ma-
jori ingenio polleat, facile suis
fallaciis implicabit secum dispu-
tantem in rebus obscuris. Re-
mittendus est igitur dæmon, du-
bia hæc oggerens, ad Ecclesiam,
quæ est columna veritatis, ut si
velit, cum illa disputet. Imò
nec est orandus tunc Deus, ut re-
illuminet ad discernendos veros
fidei articulos; hoc enim esset
dubitare de fide: sed nihil pro-
sus dæmoni respondendum, au-
resq; occludendæ tñlibus dubiis,
solum

XIII.
varias ten-
ta.
potissimum
od dicitur
diabolus ad
nam, sciens
habet: un-
e nos inva-
gestionibus,
jus sangvi-
t, trahatq;
Quamobrè
jus tentati-
ones

solum dicendo: Credo quidquid credit Sancta Ecclesia, in qua tot millia Martyrum hanc fidem suo sanguine confirmarunt, & innumerum viri Sanctissimi, ac Doctores sapientissimi, totius orbis consensu eam tenuerunt, & tenent. Hanc fidem usque ad extremum spiritum tenebo, & profitebor.

2. Confundat se de sua arrogantia, qui hæc dubia patitur, dicatque: Quis ego sum, qui meo iudicio corrigere velim consensum toti sapientissimorum Doctorum, tot sanctissimorum virorum, totiusque orbis, fidem hanc firmissimè profitentis? An Dei omnipotentia plus facere non potest, quam ego meo vili intellectu possum comprehendere? Quam multa ignoro! v. g. compositionem continui. Quam sæpè erravi circa fa-

ca r. contra
ca faciliora ob
yolo iudicio
dis Divinis an
obscuris. Qu
git meus intell
doctrina Aug
Ambrosii, tot
scendunt in n
Dei in navibus
onem in aquis
runt opera Do
in profundo. P

3. Recurrat
vincula, quib
in Ecclesia Ca
ctor Augustin
Epist: fundam
Tenet me in fia
sus populorum
authoritas mir
nutrita, charita
firmata: tene

ca faciliora objecta! Ergo stare volo iudicio Ecclesiæ in credendis Divinis arcanis, mysteriisque obscuris. Quo enim non pertingit meus intellectus, eò pertingit doctrina Augustini, Hieronymi, Ambrosii, totq; aliorum qui descendunt in mare mysteriorum Dei in navibus, facientes operationem in aquis multis. Ipsi videntur opera Domini, & mirabilia in profundo. Psal. 126.

3. Recurrat ad illa charissima vincula, quibus se dicebat teneri in Ecclesia Catholica Magnus Doctor Augustinus, scribens contra Epist: fundam: dicatq; cum illo: *Tenet me in fide Catholica consensus populorum atq; gentium, tenet authoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata: tenet ab ipsa sede Petri,*
cui

160 Caput XIII. Remedia
cui pascendas suas oves Dominus
commendavit, usq; ad presentem
Episcopum Innocentium XII suc-
cessio Sacerdotum. Hæc sunt mea
charissima vincula.

4. Considerandum, quod ea
sit perfectio veracitatis Divinæ,
ut Deus non potuerit in confir-
mationem falsæ doctrinæ facere
vel permittere tot miracula, tot
prophetiarum impletionem, tot
martyria, tantum virorum san-
ctissimorum, ac sapientissimorū,
totiusq; orbis, per x. sæcula, con-
sensum: quæ omnia sunt quædā
sigilla Dei loquentis: alioquin
Deus nos seduceret & mentire-
tur: sicut mentiretur Rex, si sci-
ens, obugnaret suo sigillo falsam
scripturam. Cū ergo Deus
hæc omnia fecerit, vel fieri per-
miserit in confirmationem do-
ctrinæ

§ 1. contra
doctrinæ, quam p
Ecclesia, & De
mentiri non po
doctrinam esse
quin possemus
Richa do lib. 1.
mine si error ej
à te decepti sum
bis, tantis signi
firmata sunt, &
nisi à te fieri po

5. Reflexio
mnes sectas co
Mahometanan
theranam, Ca
manifestum er
his, sint tot ta
nis Divinæ,
gmatū fidei, qu
Ecclesia. Hæc
impositam nub
catur Hebr: 1.

Remedia
ves Dominus
ad presentem
um XII suc-
ac sunt mea

n, quod ea
tis Divinæ,
it in confir-
trinæ facere
iracula, tot
onem, tot
orum san-
ntissimorū,
sæcula, con-
sunt quædā
s: alioquin
& mentire-
Rex: si sci-
gillo falsam
ergo Deus
el fieri per-
ionem do-
trinæ

§ 1. contra dubia in fide 161
Trinæ, quam profiteretur Romana
Ecclesia, & Deus nos seducere, &
mentiri non possit, oportet hanc
doctrinam esse veram. Alio-
quin possemus dicere Deo cum
Richardo lib. 1. de Trin. c. 2. *Do-
mine si error est, quem credimus,
à te decepti sumus: ea enim in no-
bis, tantis signis & prodigiis con-
firmata sunt, & talibus, quæ non-
nisi à te fieri possunt.*

5. Reflexione facta supra o-
mnes sectas cōtrarias, Judaicam,
Mahometanam, Arianam, Lu-
theranam, Calvinianam &c, &c.
manifestum est, quod in nulla ex
his, sint tot tantaq; signa locutio-
nis Divinæ, & credibilitatis do-
gmatū fidei, quanta sunt in nostra
Ecclesia. *Habemus enim tantam
impositam nubem testium,* ut di-
citur Hebr: 12, nempe tot Pro-
phetas

phetas, tot Martyres, (qui nisi ex dono fortitudinis Spiritus S, non vicissent pro fide nostra tanta supplicia:) habemus tot Doctores, tot sanctos Viros, qui nulli sunt extra Romanam Ecclesiam. Ergo hæc sola vera est Ecclesia Dei quia ad Providentiam Dei, quæ non deest in necessariis, spectabat, suam Ecclesiam, tanquam mediū ad salutem unice requisitum, majoribus signis facere conspicuam omnibus, & discernibilem ab omnibus falsis sectis. Unde possumus gloriari, dicendo: *non est alia natio seu secta, tam grandis, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis.* Deut. 4. Et Psal. 147. *Non fecit Deus taliter omni nationi, sicut fecit Ecclesiæ Romanæ, & iudicia sua non manifestavit eis.*

6. Opor-

Si contra

6. Oportet
one, non ex
referre se ad
in quibus cre
nostram esse v
Scio cui credidi

7. Ultimur
tanto periculo
crymosis & n
bus implorare
salva me, pe
patior, respon
respondere n
adauge mihi f
juva incredul
Allumina ocul
obdormiam in
dicat inimicu
eum. Psal. 12.
fidem, quæ qu
tuo, dedisti eis
fieri. Joan. 1.

Remedia
s, (qui nisi ex
piritus S, non
nostra tanta
tot Doctores,
qui nulli sunt
lesiam. Er-
Ecclesia Deis
m Dei, que
tis, spectabat,
quam mediū
uisitum, ma-
conspicua
ibilem ab o-
Unde possu-
o: non est a-
tam grandis,
ppropinquan-
stet adest no-
l. 147. Non
ri nationi, si-
Romanæ, &
nifestavit eis.
6. Opor.

§ 1. contra dubia in fide 163

6. Oportet in tali perturbati-
one, non examinare dubia, sed
referre se ad illa pacata tempora,
in quibus credidi & agnovi fidē
nostram esse veram, dicereque:
Scio tui credidi.

7. Ultimum remediū est, in
tanto periculo Divinam opem la-
crymosis & miserabilibus voci-
bus implorare dicendo: *Domine
salva me, pereo. Domine vim
patior, responde pro me, nam ego
respondere non valeo. Domine
adauge mihi fidem. Luc. 17. Ad-
juva incredulitatem meā. Mar. 9.
Illumina oculos meos, ne quando
obdormiam in morte, ne quando
dicat inimicus, prevalui adversus
eum. Psal. 12. Domine da mihi
fidem, quā qui credunt in nomine
tuo, dedisti eis potestatem filios Dei
feri. Joan: 1. Da fidem, quā qui
credi-*

164 Caput XIII, Remedia

credit in te, non morietur in aeternum Joan. 11. *Da fidem, quâ qui credit in te, non peribit, sed habebit vitam aeternam.* Joan. 5.

Actus fidei habentur infra cap.

16.

§ 2. *Contra Desperationem remedia.*

1. Vel conscius es peccati mortalis nondum per confessionem expiati? Vel non es conscius? Si es conscius? recurre ad Sacramentum confessionis, in quo sanguis Christi emundat nos ab omni peccato, ut dicitur I Joan. 1. Aut si ademptâ loquelâ, vel ob defectum Confessarii, non potes confiteri, elice actum contritionis, super omnia dolendo de peccatis, ex amore Divinæ bonitatis. Et hoc modo remittetur tibi peccatum, quia fidelis Deus est, qui id pro-

§ 2. *contra*
promittit, ut hab
confiteamur pec
est & iustus, ut
cata nostra, &
omni iniquitate.
Ezechielem pol
tem morientium
revertimini & v
ego, dicit Domi
impii, sed ut con
via sua, & vi
impii non nocebi
die conversus
sua. Item per
ta 70, Quac
rit peccator, s
nullius peccati
hoc ipsum habe
spem salutis;
in anima tua
quod nondum
sus; tamen con

Remedia
ictur in eter
fidem, quã
peribit, sed
um. Joan. 5.
ur infra cap.
rationem
peccati mor
onfessionem
consciis? Si
e ad Sacra-
in quo san-
nos ab omni
oan. i. Aut
vel ob defe-
n potes con
ontritionis,
de peccatis,
nitatis. Et
ur tibi pecca-
us est, qui id
pro-

§ 2. contra desperat. 165

promittit, ut habetur I. Joan. 1. Si
confiteamur peccata nostra, fidelis
est & iustus, ut remittat nobis pec-
cata nostra, & emundet nos ab om-
ni iniquitate. Et per Prophetã
Ezechielem pollicetur: *Nolo mor-
tem morientium, dicit Dominus,
revertimini & vivite.* Et 33. *Vivo
ego, dicit Dominus, nolo mortem
impii, sed ut convertatur impius à
via sua, & vivat.* -- *Impietas
impii non nocebit ei, in quacun-
que die conversus fuerit ab impietate
sua.* Item per Isaiam cap. 30. iux-
ta 70, *Quacunq; hora ingemue-
rit peccator, salvus erit.* Si autẽ
nullius peccati gravis conscius es;
hoc ipsum habere debes magnam
spem salutis: tum quia quamvis
in anima tua lateret peccatum,
quod nondum plenè confessus
es; tamen confitendo alia pecca-
ta, jam

ta, jam es absolutus indirectè à tali peccato, tibi occulto, ut docent omnes Theologi; cum Deus nequeat remittere unum peccatum mortale sine alio: & quamdiu latet te hoc peccatum, non est obligatio illud confitendi; siquidem materia confessionis sunt peccata, prout sunt in conscientia poenitentis, ut definit Concilium Tridentinum. Tum quia, cum tu facias quod potes, confitendo omnia peccata quorum recordaris, Deus etiam tibi non negat suam gratiam; juxta illud principium Theologicū: facienti quod in se est, Deus non denegat gratiam.

6. At dices: Peccata mea sunt multa & gravissima. Respondet ad id Basilius in reg. brev. qu. 13. *Si peccata magnitudine & numero possunt*

*§ 2. contra
possunt definiri.
Dei neg. magni
eo possunt circum
non est, cur de
at, sed agnosce
Dei, & commissi
da. Et Chrysol
per Jsaïam: Et
peccatis sauciati
niteat, & bonum
omnia abolet, ut
stigium appareat
dicendum cum
iniquitas mea,
merear: Nam
omni genere i
tem nostra pec
mero infinitorū
citer finita, a
inferiori ordin
autem bonitas
tum est ex se e*

possunt definiri, miserationes autē
 Dei neq; magnitudine, neq; nume-
 ro possunt circumscribi, sine dubio
 non est, cur desperatio adhibenda
 sit, sed agnoscenda misericordia
 Dei, & commissa peccata detestan-
 da. Et Chrysost. in præmio su-
 per Jaiam: *Et si quis innumeris
 peccatis sauciatus sit, si eorum pe-
 nitent, & bonum agat, ita Deus o-
 mnia abolet, ut nullum eorum ve-
 stigium appareat.* Non est ergo
 dicendum cum Caimo: *Major est
 iniquitas mea, quam ut veniam
 merear.* Nam bonitas Dei est in
 omni genere infinita: malitia au-
 tem nostra peccatorum etiam nu-
 mero infinitorum, aut est simpli-
 citer finita, aut ad summum in
 inferiori ordine infinita est. Hæc
 autem bonitas Divina vult quan-
 tum est ex se efficaciter te salva-

media
 indirectè
 dito, ut do-
 gi; cum De-
 unum pec-
 io: & quam
 atum, non
 nificandis fi-
 sionis sunt
 conscientia
 Concilium
 quia, cum
 confitendo,
 n recórdan-
 non negat
 illud princi-
 cienti quod
 negat gra-
 a mea sunt
 Respondet
 rev. qu. 13.
 & numero
 possunt

re: Quia ut dicit Apostolus 1. Timoth. 2. *Vult omnes salvos fieri.* Et sane, si Deus sic dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Joan. 3. *Si Deus proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo non omnia nobis cum illo donabit?* Rom. 8. Certe donabit etiam nobis vitam æternam: quia hoc est minus donum, quam existentia Christi: qui ergo dedit hoc plus, dabit & minus. Præterea, cum tibi eadem Dei bonitas dederit tot media & tam efficacia ad salutem, qualia sunt, vocatio ad fidem, & fortè etiam ad statum religiosum, usus Sacramentorum frequens, & præsertim corporis Christi, quod est pignus futuræ gloriæ,

§ 2. contra
 gloriæ, tot illu-
 ationes, & nu-
 dam mortem
 tempus; signum
 ficiter te salva-
 dum est in bonit-
 Domino, qui
 buit antequam e-
 ram de te non ha-
 dicit August: at-
 sollicitudinem tua
 peli te in abyss-
 us, quoniam ipse
 1. Petr. 5.
 3. Aspice R
 cruci affixum,
 didit semetipso
 hostiam Deo i-
 sis. Eph. 5. Hi
 iustos sed peccat
 eos salvare. Hi
 lit peccatum mu-
 H

Remedia
ostolus i. Ti
salvos fieri.
dilexit mun-
unigenitum
edit in illum,
vitam eter
s proprio Fi-
ro nobis o-
o, quomodo
illo donabit?
abit etiam
s quia hoc
am existen-
o dedit hoc
Præterea,
i bonitas de-
tam efficacia
unt, vocatio
iam ad statū
ramentorum
tim corporis
ignus futura
gloria,

§ 2. contra desperat. 169

loriæ, tot illustrationes & inspi-
ationes, & nunc etiam ad bo-
am mortem dat præparationis
empus; signum est quod velit ef-
caciter te salvare. Ergo sentien-
um est in bonitate, de tam bono
Domino, qui si curam de te ha-
uit antequam esses, quomodo cur-
am de te non habebit cum jam es?
licit August: atq; ita projice omnē
ollicitudinem tuam in eum, & se-
veli te in abysso misericordiæ e-
is, quoniam ipsi cura est de nobis.
Petr. 5.

3. Aspice Redemptorem tuū
cruci affixum, qui dilexit te, & tra-
didit semetipsum pro te oblationē
& hostiam Deo in odorem suavitatis.
Eph. 5. Hic non venit vocare
iustos sed peccatores, adeoq; vult
ios salvare. Hic est Agnus, qui tol-
lit peccatum mundi. Joan. 1. Hic

H

est

170 *Caput XIII. Remedia*
est propitiatio pro peccatis nostris.
I. Joan. I. Hic est Pastor ovem
perditam quærens, suisq; humeris
reportans, Luc. 15. Hic est Pater
filium prodigum benignè recipi-
ens. Ibid. Hic est Rex servo de-
bitori roganti dimittens decem
millia talenta. Idem tibi præsta-
re vult. Merita ejus & satisfaci-
ones sunt valoris simpliciter infi-
niti, quia dignificantur Personâ
Divina Verbi: adeoq; superant
omnem malitiam peccatorum to-
tius mundi etiam possibilem.
Has satisfactiones & merita tibi
reliquit, ut ea tibi appropries, Pa-
trique pro tuis peccatis offeras.
Atq; ita dicit tibi per servum su-
um Augustinum: *Accipe me, &*
redde pro te. Ergo, *quidquid tibi*
deest, usurpa ex vulneribus Chri-
sti: & ex his thesauris accipe, Pa-
triq;

§ 2. contra
triq; æterno of-
cia, merita &
nitas Filii ejus
certo tibi per
gutta sanguinis
balance divinæ
derabit tuis in-
hæc in altera
Audi Augustini
74. ad fr. in E-
in celo non ero:
Christi, tenemus
stis: si quod plus
minus speremus
dedit mortem
est vitam suam
pertulit mala,
qua possidet be-
4. Revocan-
riam exempla e-
vissimis peccat-
am emerferun-
H 2

Remedia
tatis nostris.
Pastor ovem
suis; humeris
Hic est Pater
ignem recipi-
x servo de-
tens decem
tibi presta
& satisfacti-
pliciter infi-
tur Persona
superant
torum to-
possibilem,
merita tibi
propries, Pa-
tatis offeras.
r servum su-
accipe me, &
quidquid tibi
meritis Chri-
tis accipe, Pa-
trique;

triq; æterno offer cum omni fidu-
cia, merita & satisfactiones infi-
nitas Filii ejus unice dilecti; &
certo tibi persuade, quod una
gutta sanguinis Christi posita in
balance divinæ justitiæ, præpon-
derabit tuis infinitis peccatis, si
hæc in altera parte ponantur.
Audi Augustinum dicentem ser.
74. ad fr. in Erem: *Noli dicere,
in caelo non ero: Tenemus mortem
Christi, tenemus sanguinem Chri-
sti; si quod plus est tenemus, quod
minus speremus. Qui pro nobis
dedit mortem suam, non daturus
est vitam suam? Qui pro nobis
pertulit mala, non is daturus est
qua possidet bona?*

4. Revocanda sunt in memo-
riam exempla eorum, qui ex gra-
vissimis peccatis per poenitenti-
am emerferunt, & ad salutem
æternam

172 *Caput XIII. Remedia*

æternam pervenerūt, quales sunt, David adulter & homicida, Magdalena peccatrix, Matthæus, & Zachæus iniusti, Petrus Christi abnegator, Thomas incredulus, Latro in cruce, Paulus Ecclesiæ persecutor, Theophilus qui se dæmoni devoverat, & alii innumeri. Idem mihi quoq; sperandū, quia non est minor nunc Dei misericordia, quam antea fuerit.

5. Aliquos infestant timores, quod fortè non sint prædestinati. Contra hunc timorem est remedium ex doctrina Augustini: *Si non es prædestinatus, fac ut prædestineris*, id est, fac actus amoris Dei, contritionis, cave peccata, si cadis, resurge; & hoc modo usq; ad extremum vivendo, efficies, ut sis in numero prædestinatorum. Nam Deus te prædestinavit

§ 2. *contr*
navit depend
torum, & de
ctis actibus vir
te Deus ex int
pendenter à fi
næ: sicut ergo
non negligis m
re, quod te D
morbo velit m
negligas actus
timore, quod
probavit. D
mor infestat, c
mea est occul
nora: hoc sci
in suo iudicio
am, cum sit
ergo iustissima
iicio. Quod si
dānandus sur
vivo, volo eun
re; siquidem il
amarem.

Remedia
quales sunt,
picida, Ma-
lathans, &
trus Christi
incredulus,
us Ecclesie
is qui se dæ
lii innume-
sperandū,
nc Dei mi-
a fuerit.
ot timores,
rædestinati.
a est reme-
gustini: *Si*
fac ut præ-
ctus amoris
ve peccata,
hoc modo
vendo, effi-
prædestina-
te prædesti-
navit.

§ 2. contra desperat.

173

navit dependenter à fuga pecca-
torum, & dependenter à prædi-
ctis actibus virtutum: sicut voluit
te Deus ex infirmitate sanare de-
pendenter à sumptione medici-
næ: sicut ergo cum infirmus es,
non negligis medicinam ex timo-
re, quod te Deus fortè in hoc
morbo velit mori; ita etiã non
negligas actus virtutum ex hoc
timore, quod fortè te Deus re-
probavit. Deinde, si te hic ti-
mor infestat, dic: Prædestinatio
mea est occultissima, & soli Deo
nota: hoc scio, quod Deus mihi
in suo iudicio non faciet injuri-
am, cum sit justissimus. Ipsi-
us ergo justissimæ voluntati me sub-
iicio. Quodsi justo ejus iudicio
damnandus sum: nunc quamdiu
vivo, volo eum laudare, & ama-
re; siquidem illum in inferno nõ
amarem. H 3 6. Opti-

6. Optimum etiam in his tentationibus remedium est recursus ad B. Virginem. Illa enim est Mater sanctæ spei, Mater misericordiæ, Mater salutis. Ita monet Bernar. ser. 2. super missus est: *Si trimum immanitate turbatus, conscientie feditate confusus, iudicii horrore perterritus, barathro incipias absorberi tristitie, desperationis abisso, cogita Mariam. In periculis, in angustiis, in rebus dubiis, Mariam cogita, Mariam invocata. Ipsam sequent non devias, ipsam rogans non desperas, ipsam cogitans non erras. Quod ipsum probati potest pluribus exemplis.*

§ 3. Remedia contra Presumptionem, seu vanam gloriã.

Solet Dæmon hac etiam infestare homines tentatione, ut nimiam

§ 3. contra
miam habeant
duciam, vel d
placentiam.
denda Remedi
derare, opera
sunt, esse imp
lis Deo debita
Servi inutiles
mus fateri, se
inde hæc oper
Dei, qui ad ea
sufficiantiam &
sed etiam ipse
causa principa
cum, ea oper
dicendum est
stra operatus
ita in nullo g
totum est Dei
Præterea, in
nostris adver
plures imperf

§ 3. contra præsumpt. 17

miam habeant de meritis suis fiducia, vel de suis operibus complacentiam. Ad hæc tela retundenda Remedium est I. Considerare, opera nostra bona si quæ sunt, esse imprimis plurimis titulis Deo debita: unde dicendum: *Servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus.* Luc. 19. Deinde hæc opera bona, esse dona Dei, qui ad ea non solum nobis sufficientiam & vires gratiæ dedit, sed etiam ipse in nobis tanquam causa principalis, quamvis nobiscum, ea operatus sit, ac proinde dicendum est *Omnia opera nostra operatus es nobis.* Isa. 26: atq; ita in nullo gloriandum, quando totum est Dei, ut ait Cyprianus. Præterea, in his bonis actionibus nostris advertendum est, misceri plures imperfectiones nostras, tū

174 *Caput XIII. Remedia*
ex defectu intentionis, tum ex defectu applicationis, tum ex aliis circumstantiis. Unde dicebat Job. 9. *Verebar omnia opera mea. Cum etiam habuero quippiam justum, non respondebo, sed meum iudicem deprecabor.* Et Isa: 64. dicitur: *Vt immundus omnes nos, & quasi pannus menstruata universa iustitia nostra.* Et August. lib. 9. confes. *Va vita etiam laudabili, si sine misericordia discutiatur à Deo.*

2. Potius peccata nostra sint contra nos semper, & præ oculis semper habeantur; quæ certum est quod commiserimus, est autem incertum, an ea sufficienti poenitentia seu justificativâ, expiaverimus: unde enim habeo certitudinem, quod in mea poenitentia aliquis defectus non contigerit vel ex parte

§ 3. contra
parte doloris
vel ex parte
solvente, vel ex
Quare dicendū
Nihil mihi conf
in hoc justificat
iudicat me, Dom
3. Consider
tholica definita
ne speciali Dei
ni constare, an
Divina, juxta il
scit homo an od
fit. Item illuc
dum, quod m
perseverante
mo possit libi
gno, ut docet
& tamen solus,
rit usq; in sinen
Mat. 10. Itaq;
lus omnes Phil.
H

Remedia
s, tum ex de-
tum ex aliis
dicebat Job.
ra mea. Cum
iam justum,
eum iudicem
64 dicitur:
nos, & quasi
niversa iusti-
t. lib. 9. con-
laudabili, se
scutiatur a
nostra sint
& prae oculis
certum est
st autem in-
nti poenite-
piaverimus:
ertitudinem,
entia aliquis
gerit vel ex
parte

§ 3. contra presumpt. 175

parte doloris mei supernaturalis,
vel ex parte jurisdictionis in ab-
solvente, vel ex parte intentionis.
Quare dicendum cum Apostolo:
*Nihil mihi conscius sum, sed non
in hoc justificatus sum; qui enim
iudicat me, Dominus est.* 1. Cor. 4.

3. Consideranda veritas Ca-
tholica definita in Tridentino, si-
ne speciali Dei revelatione nemi-
ni constare, an sit in statu gratiae
Divinae, juxta illud Eccles. 9: *Ne-
scit homo an odio an amore dignus
sit.* Item illud quoque consideran-
dum, quod *magnum illud donum
perseverantiae finalis*, nullus ho-
mo possit sibi mereri de condi-
gno, ut docet idem Concilium:
& tamen solus, *qui perseverave-
rit usque in finem, hic salvus erit.*
Mat. 10. Itaque, monei Aposto-
lus omnes Phil. 2: *Charissimi cum*

H 5

metu

176 Caput XIII. Remedia
meta, & tremore vestram salutem
operamini. Et Prov. 23: In timo-
re Domini esto tota die, quia habe-
bis spem in novissimo: quasi carēs
hoc timore, spem in morte non
debeat habere de sua salute.

4. Considerandum est, hanc
de bonis operibus propriis com-
placentiam esse gravissimum pec-
catum, Deo valde exosum. Un-
de dicit Job cap. 31: Si osculatus
sum manum meam ore meo, quae
est iniquitas maxima, & negatio
contra Deum altissimum. Quae
verba ita exponit Gregor. 22.
mor. 10. Ego mea opera tanquam
mea non profero, quia auctoris sui
gratiam negare convincitur, quis-
quis sibi tribuit, quod operatur.
Nec desunt exempla plurimum, qui
cum sanctè vixissent, ob hanc ta-
men superbiam in morte admis-
sam, miserè perierunt. § 4

§ 4. cont
§ 4. Remedia
Est nonninq
hoc, ut infirmu
offensas inimicis
ri potest.

1. Quia sine
donatione, no
rest suscipere fa
sertim Sacram E
est Sacramentu
te Domino Ma
nus tuum ante
conciliari prim
riam non pote
Dominicam; q
ret: Dimitte n
sicut & nos dimi
nostris: vel con
stulando, ut De
mittat peccata,

4. Remedia contra odium inimici.

Est nonnunquam difficultas in hoc, ut infirmus condonet suas offensas inimicis. Ad id excitari potest.

1. Quia sine hac sincera conlotione, non modo non potest suscipere sacramenta, & præsertim Sacram Eucharistiam, quæ est Sacramentum unionis, dicente Domino Mat. 5: *Relinque murus tuum ante altare, & vade reconciliari prius fratri tuo*; sed etiam non potest dicere orationem Dominicam; quia vel falso diceret: *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris*; vel contra se oraret, postulando, ut Deus ita illi non dimittat peccata, sicut ipse non dimittit

mittit offensam suam. Quare
 monet August. ser. 5. de S. Steph.
 O quicumq; illis attendis quid tibi
 fecerit homo, & non consideras,
 quid tu feceris Deo. Cum enim
 tu multum graviora in Deum pec-
 cata commiseris, quare non dimit-
 tis homini parum, ut tibi dignetur
 Deus remittere multum? Recole
 quid tibi in Evangelio veritas ipsa
 promiserit, & quam tibi quodam-
 modo cautionem fecerit: si enim
 inquit Mat. 6, dimiseritis homi-
 nibus peccata eorum, dimittet &
 vobis Pater vester caelestis peccata
 vestra: si autem non dimiseritis,
 nec Pater vester dimittet vobis de-
 bita vestra. Videtis fratres, quia
 cum Dei gratia in potestate nostra
 positum est, qualiter à Domino ju-
 dicemur. Patetq; id exemplo
 servi debentis decem millia talen-
 ta,

ca, cui
 tum e
 let suo
 tum de
 ribus, d
 debitum
 drantem
 conclus
 nem ca
 remiser
 cordibus

2. C
 viter D
 ximi.

Qui oo
 est, &
 scit qu
 cet, in
 Et: Q
 te. O
 homicid
 stit, mo

ta, cui cum Dominus hoc debitum condonasset, ille autem nollet suo conservo condonare centum denarios, traditus est tortoribus, donec redderet universum debitum, usque ad novissimum quadrantem. Quam parabolam sic concludit Christus: *Sic et Pater meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.* Mat. 18.

2. Considerandum, quam graviter Deo displiceat odium proximi. Nam 1. Joan. 2. dicitur: *Qui odit fratrem suum in tenebris est, et in tenebris ambulat, et nescit quò eat.* Quod maxime nocet, ingredienti viam aeternitatis. Et: *Qui non diligit, manet in morte.* Omnis qui odit fratrem suum homicida est. Addit Baill. de instit. monach: *si, ut Joannes ait, Deus*

Deus charitas est, sine dubio necesse est diabolus odium esse. Vt igitur qui caritatem habet, is Deum habet; sic qui odium habet, diabolus in se nutrit.

3. E contra videndum, quam sit gratus Deo actus heroicus diligendi inimicos. Nam Deus Davidi propter ejus mansuetudinem, quam pepercit Sauli inimico, dedit ex ejus sanguine Messiam, ut colligitur ex Psal. 131: ubi cum ille orasset: *Memento Domine David, & omnis mansuetudinis ejus, Deus ipsi responderet: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam, id est Christum.* De eadem virtute dicit Christus Marc. 12: *Diligere proximum tanquam seipsum, majus est omnibus holocaustis, & sacrificiis.* Eadem dilectio inimicorum facit nos filios Dei,

os Dei, dicitur vestros sibi. H Joannis Paracety inimico odem d pendens Stephan cis, cum dit celo. rem a d rum vid phani, pse ran peruit. 4. U morem eo imag quod fi tinctus,

os Dei, consequenter heredes, ut dicitur Matth. 5: *Diligite inimicos vestros - - ut sitis filii Patris vestri.* Huc spectat Exemplum S. Joannis Gualberti, qui cum die Parasceyes ob amorem Crucifixi, inimico injuriam condonasset, eodem die Christus illum e cruce pendens amplexus est. Sic & S. Stephanus Act. 7 orans pro inimicis, cum ab eis lapidaretur; *Vidit caelos apertos, & JESVM stantem a dextris virtutis Dei,* paratum videlicet ad amplexum Stephani, ob hanc virtutem, quam ipse tanquam clavi coelum sibi aperuit.

4. Ut excitemus in nobis amorem inimici, consideremus in eo imaginem SSS. Trinitatis; ite quod sit sanguine JESU Christi tinctus, quod ad eandem domum
Eccle.

Ecclesiæ Christi vocatus, quod e-
iusdem mensæ Corporis & sangvi-
nis Christi particeps, quod ad ean-
dem beatitudinem supernaturalẽ
creatus. An non sunt hæc mo-
tiva efficacia ad diligendum pro-
ximum, etiam inimicum?

Notandum autem est, hoc mo-
tulo obligari quemlibet ad diligen-
dum inimicum: imprimis ut in a-
nimo odium non habeat, non o-
ptando illi malum, sed potius o-
ptando bonum, sicut sibi ipsi: de-
inde ut velit efficaciter ostendere
illi externa signa benevolentia
saltem communia, si & quando se
offerret occasio: esto possit jure,
vel alio modo licito, satisfactio-
nem pro injuria sive reali, sive
personali ab inimico exigere: hoc
enim justum est.

i. Per
mus, tum
da quæ i
ex neglig
corum, &
venire ex
tia, quæ
dispositio
gloriæ su
perfectio
malum qu
Am. 3.
omniaq;
paterna
& osculen
tionis sua
tranquam
dentia, &
quam gu

§ 5. Remedia contra Impatien-
tiam in morbo.

I. Persvasum sibi habeat infir-
mus, tum morbos, tum incommo-
da quæ in illis proveniunt, sive
ex negligentia, sive errore medi-
corum, aut ministrantium, pro-
venire ex paterna Dei providen-
tia, quæ in omni circa nos sua
dispositione, unicè intendit bonū
gloriæ suæ, & bonum salutis aut
perfectiōnis nostræ. *Non enim est
malum quod non fecerit Dominus.*
Am. 3. Quare dolores morbi
omniaq; incommoda suscipiat de
paterna Dei manu, amplectarur
& osculetur tanquam prædestina-
tionis suæ argumentum & effectū:
tanquam munera Divinæ Provi-
dentia, & arrhas amoris Dei: tan-
quam guttas ex amaro calice pas-
sionis

sionis Christi sibi propinatas: tan-
 quam particulas sanctæ erucis, con-
 tactu Christi sanctificatas: tanquã
 sacra vulnerum Christi stigmata,
 suo corpori communicata: quas
 pijs considerationes latius pro-
 ponit P. Georg. Mentzius lib. I. de
 Arte patien. cap. 5. Simul autẽ
 humillimè subijciat & resignet
 se Divinæ voluntati omnipoten-
 tissimæ, sapientissimæ, benevolen-
 tissimæ; sæpè repetendo verba
 Salvatoris, suscipientis de manu
 Patris calicem suæ passionis; *Pa-
 ter non mea, sed tua voluntas fiat;*
 quæ verba in gravissimis suis febrim,
 ulcerum, podagræ, chiragræ
 morbis, simul infestantibus, crebrò
 repetebat Philippus II Rex Hispa-
 niæ. Vel certè dicat cum P. Fran-
 cisco Momfroy S. I. inter dolores
 calculi ingeminãte: *Domine Jesu*
quid-

§ 5.
 quidquid
 diu vis,
 quia tu
 bo ulcer
 linio san
 bona susc
 mala qua
 2. Co
 uales, qu
 inde S. Ig
 firmitate
 quam sani
 1. acquiri
 Dei. 2.
 peccatis.
 men dep
 nis veni
 morbi si
 gent grat
 inde grat
 4. faciur
 nis Filii

§ 5. contra impatient. 183

quidquid vis, quantum vis, quam-
liu vis, quomodo vis, ego volo,
quia tu vis. Aut dicat cum Jo-
bo ulceribus pleno, & in sterqui-
nio saniem radente: cap. 2: *Sz*
bona suscepimus de manu Domini,
nata quare non sustineamus?

2. Considerandi fructus spiri-
tuales, qui ex morbis proveniunt;
inde S. Ignatius meritò dixit, in-
firmam non esse minùs bonù,
quam sanitatem. Nam in morbis
1. acquiritur major notitia sui, &
Dei. 2. præservatur homo à
peccatis. Forte enim in discri-
men depravationis & damnatio-
nis venires, si sanus esses. 3.
morbi si patienter tolerantur, au-
gent gratiam & meritum, ac pro-
inde gratiorem te Deo reddunt.
4. faciunt nos conformes imagi-
nis Filii Dei, qui *fuit vir dolorù,*
sciens

sciens infirmitatem, & à planta pedis, usq; ad verticem capitis non erat in eo sanitas; ut dicit Isaias c. 53. s. supplem voluntariam satisfactionem pro peccatis. Ob hæc igitur æger debet Deum benedicere, eiq; gratias agere, exemplo P. Leonardi Lessii S. I. viri doctrinâ & sanctitate celebris, qui in acutissimis tiliarum exesarum, intestinorum, stomachiq; torminum, calculorum etiam, per 4 ultimos vitæ annos, doloribus, sæpè dicebat: *Benedictus Deus in æternum. Benedic anima mea Domino, & omnia qua intra me sunt nomini sancto ejus. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium & digitos meos ad bellum. Quod idem faciebat*

diebat Job
dit, Domi
mino plac
nomen D
Clara, q
morbo in
minabat:
P. Petrus
morbo hæ
Laus Deo
tias Deo,
exempla
zium, præ
3. Cog
peccatis f
esse torm
purgatori
cisco Bor
mea est:
ductum e
pœnitenti
ad evitan

ciebat

iebat Job, dicens: *Dominus de-*
dit, Dominus abstulit, Sicut Do-
mino placuit, ita factum est, sit
omen Domini benedictum. Et B.
Clara, quæ continuè 28 annis
morbo intabescens, assiduè inge-
ninabat: *Deo gratias.* Sicut &
P. Petrus Canusius S. I, cujus in
morbo hæ voces erant familiares:
Laus Deo. Benedictus Deus; Gra-
tias Deo. Vide si placet plura
exempla apud citatum P. Ment-
ium, præsertim c. 12.

3. Cogitet infirmus, se pro
peccatis suis majora promeritum
esse tormenta in inferno, vel in
purgatorio, dicendo cum S. Fran-
scisco Borgia: *Infernus domus*
mea est: vel certè cogitet se e-
luctum ex inferno ad agendam
penitentiam in hac vita. Ergo
d evitandas vel minuendas alte-
rius

rius vitæ poenas, offerat Deo morbi sui dolores, petendo cum S. Augustino: *Domine hic ure, hic seca, ut in aeternum parcas.*

4. *Aspiciat in authorem & summatozem fidei IESVM passū, & crucifixum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem, & acerbissimos in toto corpore ac in anima cruciatus, Heb. 12, audiatque illum dicentem Thr. 1: O vos omnes, qui transitis per viam huius vitæ, attendite & videte, se est dolor, sicut dolor meus. Spectans autem in cruce Dominum suum, comparet sua tædia & tristitias cum ejus tristitia usq; ad mortem: comparet cum durtie sui lecti ejus crucem: suos capitis dolores, cum spinis ipsius: suam sitim cum siti ejus ardentissima; suos podagræ aut chiragræ dolores*

I s. es, cum que trans onsidere querelis, longanim tur Domi recogitand tri talia s in dolorib res; nondu nem restit tius Chris eadem cog tiendum S. Petrus patimur, man: 8. nostræ an do in ma sti patient si passioi revelation

§ 5. contra impatient. 189

es, cum pedibus ejus, manibus-
que transfixis. Ex altera parte
consideret, quam patienter sine
querelis, quam hilariter, quam
conganimiter, hæc omnia patia-
tur Dominus majestatis. Ergo
recogitando eum, qui amore no-
stri talia sustinuit, non fatigemur
in doloribus, animis nostris deficien-
tes; nondum enim usq; ad sangui-
nem restitimus. Heb. 12. Sed po-
tius Christo in carne passo, & nos
eadem cogitatione armemur ad pa-
tiendum, ejus amore, ut monet
Petrus 1. cap. 4. Si enim com-
municatimur, & conglorificabimur. Ro-
man. 8. Ac proinde stillam hanc
nostræ amaritudinis submergen-
do in mari amaritudinum Chri-
sti patientis, communicantes Chri-
sti passionibus gaudeamus, ut & in
revelatione gloriæ ejus gaudeamus.

exul

exultantes 1. Petr. 4: dicamusque
 cum S. Bernardo: *Non licet sub
 spinoso capite membrum esse deli-
 catum*: vel cum S. Bonaventura:
*Nolo Domine sine vulnere vivere,
 dum te video vulneratum.*

5. Voluistine aliquando esse
 martyr pro fide Christi? si non
 habuisti hoc desiderium, saltem
 deberes acceptare martyrium pro
 fide, si Deus vellet. En ergo De-
 us vult, ut pro amore ejus nunc
 subeas hoc martyrium charitatis.
 Si voluisti? Cur recusas? Quam
 hæc tormenta minora sunt cruci-
 ciatibus Martyrum? Cogita crati-
 culam & incendia Laurentii, fer-
 reos ungyes candentesq; laminas
 Vincentii; prunas ardentes Tibur-
 tii; picem & resinam ferventem,
 sulphur, plumbumq; liquefactum,
 quo fuit perfusus Erasmus. Co-
 gita

gita equi
 aliorum
 pateris e
 Vide info
 § 9, & A

1. Co
 Deus del
 ta, tunc,
 pedire, ut
 tur hunc
 periculos
 an prolon
 animæ tu
 tis pericu
 an postea
 tam bene
 sacrament
 positus e
 2. Qu

ita equileos, rotas, gladios tot
aliorum. Quam minora sunt quæ
pateris comparatione illorum?
Vide infra Actus patientiæ cap. 16
§ 9, & Actus conformitatis § 8.

§ 6. Remedia contra amorem
longioris vitæ.

1. Cogitandum, quod nobis
Deus destinaverit terminum vi-
tæ, tunc, quando nobis vidit ex-
pedire, ut moriamur. Velle igi-
tur hunc terminum prorogare,
periculosum est. Quis enim scit,
si prolongatâ ulterius vitâ, salus
animæ tuæ, non exponetur mul-
tis periculis peccandi? Quis scit,
si postea mors tibi contingeret
tam bene disposito, & extremis
sacramentis munito, sicut jam di-
positus es?

2. Quamvis nunc evadas mor-
tem,

ten, nunquid illa brevi iterum non est oppetenda? nunquid non easdem, imò fortè majores molestias, dolores, ac timorem sui afferet? Quid ergo superatis jam molestiis, alias iterum optas recurrere, fortè etiam graviores?

3. Si desideratur amplius spatium poenitentiae? fortè per longiorem vitam potius accrescerent majora merita poenitentiae, quam poenitentia. Si modo timetur purgatorium, fortè postea plures stipulae congregabuntur, igne majori purgatorii exurendae. Submittamus igitur nos Divino decreto, non tantum quoad substantiam mortis, sed etiam quoad circumstantiam temporis providentissimo.

Vide ea quae supra habentur cap. 2. contra timorem mortis.

1. Int
us, unde
omnium
firmi pro
sitatione
medus su
tionem i
ratione,
contra e
quod infi
tem con
vel ob a
dum est
S. Ecel:
confund
confusio h
gloriam.
ut coram
aperias tu

§ 7. Remedia contra finalem
Impœnitentiam.

I. Intelligere curet Confessarius, unde hæc obstinatio, quæ est omnium gravissima tentatio, infirmi procedat. Si enim ex hæsitatione in fide, utendum est remediis supra datis, contra dubitationem in fide § 1. Si ex desperatione, utendum est remediis contra eam datis § 2. Si ex eo quod infirmus horreat difficultatem confessionis, ob pudorem, vel ob aliam rationem: exponendum est illi, quod dicit Spiritus S. Eccl: 4: *Fili pro anima tua non confundaris dicere verum, est enim confusio hæc adducens gratiam & gloriam.* Vide, quid expediat, an sit coram uno homine tibi simili, aperias tua peccata, sub strictissi-

mo sigillo, sicque illa sanguine Christi deleas; an verò ut ea in die iudicii, non expiata, toti mundo revelentur ad tuam maximam confusionem. Sequere potius exempla Magdalena, Augustini, Marcellini, Martiniani, publice profitentium sua peccata, unde gloriam sibi apud Deum & homines compararunt immortalem. Si timeat infirmus difficultatem, & quasi impossibilitatem exprimendi tot peccata, quoad numerum, & speciem, ob eorum multitudinem: sciat à Deo impossibilia non requiri. Dicat peccata prout sunt in conscientia sua, & morali adhibitâ diligentia, explicet quantum potest speciem peccatorum, & numerum: v. g. si aliter non potest, quoties in annum, vel in mensem, aut in heb-

doma-

domadam
nariè co
ciet ad ju
etiam illi
tam, quâ
per interr
2. Exp
pœnitenti
gravissim
citur con
contra D
titui S. a
muniter d
que hoc
neq; in h
lo remitt
Unde dic
cordis imp
niam con
ergo, qui
tionem,
tam facil

omadam, plus, minusve, ordi-
ariè contingebant; & hoc suffi-
iet ad justificationem. Offerat
tiam illi suam Confessarius ope-
am, quâ illum facili methodo,
per interrogationes juvare possit.

2. Exponendum est, quod Im-
œnitentia finalis, est omnium
gravissimum peccatum, quod di-
tatur contra Spiritum S, hoc est
contra Dei bonitatem, quæ Spi-
ritui S. attribuitur, prout com-
muniter docent SS. Patres; adeo-
que hoc solum est peccatû, quod
neq; in hoc, neq; in altero sæcû-
o remittitur, juxta Evangelium.
Unde dicit Hieron: *Solum crimē
ordis impœnitentis esse, quod ve-
riam consequi non potest.* Time
ergo, qui talis es, certam damna-
tionem, quam effugere modo
tam facilè potes, confitendo uni

homini peccata tua. Hac autem omiſſa confessione, viſne miſer potius habitare cum igne devorante, cum ardoribus ſempiternis? Audi Apoſtolum Rom. 2. *An divitias bonitatis Dei, & patientia & longanimitatis contempnis? ignoras, quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? ſecundùm autem duritiam tuam & impœnitens cor theſaurizas tibi iram in die iræ, & revelationis juſti judicii Dei.*

3. Audiatur Hieronymus ep. 48. qui Sabinianum Diaconum luxurioſum, & in ſcleribus obduratum, ira monet: *Nunquam ſera eſt pœnitentia. Quamvis de Hieroſolymis deſcenderis, & ſis in itinere vulneratus, inde te Samaritanus impoſitum jumento ad ſtabulum referet. Sed etſi mortuus jaces*

§ 7. e
aces in ſep
em Domi
ab utero ſi
tis te con
bit te, &
Quid incu
tus in cœn
tem & octo
rat, à Sal
ſpexit.

4. Ad
horrendu
obdurato
ſcus Borg
tentiam
maginen
ejus vul
Chriſtus
ſanguiner
pſiſſe, &
projeciſſe
ſit tibi in

400
T. lescit.

§ 7. contra impœnitent. 197

ices in sepulchro, tamen & faten-
tem Dominus suscitabit. - - Licet
ab utero sic genitus sis, & in deli-
ctis te conceperit mater tua, lava-
vit te, & super nivem dealbaberis.
Quid incurvus terra hares, & to-
tus in cœno jaces? Illa quam de-
cem & octo annis satanas vinxe-
rat, à Salvatore curata, calum su-
bexit.

4. Adduci potest exemplum
horrendum, de quodam infirmo
obdurato; quem cum S. Franci-
cus Borgias non posset ad pœni-
entiam inducere, ostendendo i-
naginem Christi crucifixi, & per
ejus vulnera obtestando; fertur
Christus manu revulsa è cruce,
sanguinem ex vulnere lateris sum-
psisse, & in faciem impœnitentis
projecisse, dicendo: Sanguis hic
est tibi in perditionem, Ne igi-

tur idem tibi contingat: *Ingre-
dere in petram, absconde te in fos-
sa humo à facie timoris Domini.*
Isai. 2, id est in vulneribus Salva-
toris. Ab ipso fuge ad ipsum, ab
irato tibi, ad vulneratum pro te:
à Judice ad Redemptorem.

*§ 8. Remedia contra appari-
tiones in morte.*

In morte fieri apparitiones rû
Sanctorum, tum dæmonum, re-
stantur exempla, & S. Gregorius
in suis Dialogis. Ubi refert, Me-
litiōi Monacho morituro appa-
ruisse Angelum, eiq; legendum
ostendisse in libro nomen suum
aureis literis scriptum. Item pu-
ellæ Musæ apparuisse B. Virginem,
cui illa dicebat: *Ecce Domina ve-
nio, ecce venio, & in his verbis ex-
spiravit.* Item Tersillæ Virgini,
suæ

§ 8.
suæ Am
JESUM
clamaba
SVS ven
tra aliis
dæmone.
Sicut re
qui trem
deret dæ
cias usq;
ne, atq;
est. lie
ro ficto
morti c
Draconi
sum: ja
sorbuit:
bus frat
monibu
Cater
est, semp
firmis a

quæ Amitæ, morti vicinæ visum
JESUM venientem: quæ ideo
clamabat: *Recedite, Recedite, IE-*
SVS venit, & sic obiit. E con-
tra aliis ante obitum apparuisse
dæmones testatur idem Sanctus.
Sicut refert de quodâ Crytorio,
qui tremens ac pallens, cum vi-
deret dæmones, clamabat: *Indu-*
cias usq; mane, inducias usq; ma-
ne, atq; in his vocibus mortuus
est. Item de quodam Theodo-
ro ficto Religioso, qui vicinus
morti clamabat: *Recedite: ecce*
Draconi ad devorandum traditus
sum: jam caput meum suo ore ab-
sorbuit: quanquam hic orationi-
bus fratrum liberatus fuit à dæ-
monibus.

Cæterum non facilè putandū
est, semper veras esse, quæ ab in-
firmis asseruntur apparitiones: sæ-

se enim proveniunt, vel à vehe-
 me ti infirmi imaginatione, vel
 à debilitate capitis, vel ab humo-
 re melancholico, vel ab illusionē
 dæmonis. Quodsi esset vera dæ-
 monis apparitio: 1. Recurren-
 dum est ad orationem, ut procul
 dæmon abigatur, præsertim ad
 B. Virginem, ad S. Michælelem
 Archangelum, & ad chorū An-
 gelorum, qui Potestates vocan-
 tur; hi enim omnes specialem
 habent supra dæmones potestatem.
 2. Invocanda sacrosancta JESU
 & MARIE nomina, quæ sunt
 malignis spiritibus tremenda, &
 quorum recordationem timent
 dæmones, (ut S. Bernardus ait de
 nomine MARIE,) *fugiuntq; tan-*
quam cera à facie ignis. 3. Uten-
 dum aquâ lustrali, & signo crucis,
 ut supra dictum, ad hunc finem.

4. Ad-

de
 4. Adh
 cera be
 go Agn
 tum val
 nes, ter
 flor. ex
 que faci
 renuntia
 me tibi
 æternita

C

M

Ita ea
 Apoc
 dicente
 mino m
 cit Spir
 ribus sa
 sequunt
 modo
 Deo?

4. Adhibendæ SS. reliquiæ, & cera benedicta à Pontifice, vulgo Agnus Dei; hæc enim quantum valeant ad fugandos dæmones, testantur multa exempla in flor. exempl. c. 3. Tit. 72. Denique faciendæ abrenuntiatio: Abrenuntio tibi satana, & conjungo me tibi Christe in vita, morte, & æternitate.

C A P U T XIV.

Mors in Domino Beata.

ITa eam describit S. Joannes Apoc. 14: *Audivi vocem de cælo dicentem: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis: Opera enim illorum sequuntur illos. Et verò, quomodo non beatum est mori in Deo? Cùm enim Deus sit vita, immo*

immo & beatitudo nostra obiectiva, mori in Deo, est mori in ipsa vita & in beatitudine, seu potius, est vitam mortalem & miseram commutare cum vita immortali, & cum beatitudine; quâ morte quid beatius contingere potest?

Sed quid est mori in Deo? Respondeo ex iis, quæ habet P. Paulus Segneri in sua supra hæc verba meditatione: est mori in gratia Dei, seu in habitu charitatis. Nam ut ait idem Apostolus I. Joan. 4: *Deus charitas est, & qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in illo: consequenter, qui moritur in charitate, moritur in Deo.* Et hoc modo omnes iusti moriuntur in Domino. Sed perfectius moriuntur in Domino ij, qui moriuntur in
acti-

ctibus charitatis; qui videlicet moriuntur, se totaliter proi- cendo in sinum Divinæ providen- tiæ, qui suam animam in vulnera salvatoris deponunt, qui inter implexus Christi moriuntur; hos enim vicissim ipse brachiis suis amplectitur, ita ut moriatur cum Moyse in osculo Domini. O portam beatam!

Verum ut quis hoc modo moriatur in Domino, debet etiam vivere in Domino, sicut de seipso dicebat Apostolus Gal. 2: *Vivam non ego, vivit verò in me Christus*, consequenter vivo in Christo. Nam ordinariè homines ibi moriuntur, ubi stabiliter vivunt. Proinde qui vivit in Domino, vitam suam abscondēdo in Deo, quod fit per crebram Dei memoriam, per cogitationē de Deo

de Deo, per amorem Dei frequentem, & per relationem omnium suarum actionum in gloriam Dei & gustum; is moritur etiam in Domino. E contra autem qui vivit in peccato, seu in habitu peccandi, is etiam ordinariè in peccato moritur. Et ideo Dominus dixit Judæis Joan. 8: *In peccato vestro moriemini, quia vivebant in peccato infidelitatis, & odii in Christum.*

Porro ut quis ita vivat & moriatur in Domino, debet esse prius sibi & mundo mortuus, videlicet negligendo se, obliviscendo sui, non amando se, nec quidquã aliud amando propter se, nisi in Deo, & propter Deum. Nam ideo dicitur: *Beati mortui qui in Domino moriuntur;* quia tales qui in Domino moriuntur, jam prius sup-

de
us suppo
mundo
xit S. Pa
sta, & v
clm Chri
mortem
est habere
ditam? n
spectes in
gustes &
que volu
est absco
det, nihil
Qui h
tur in D
habet m
rim, au
quies no
cessatio
hujus vita
tiva, id
summi &

us supponuntur mortui, nempe mundo & sibi. Et de talibus dixit S. Paulus Colos. 3: *Mortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo;* adhuc ante mortem naturalem. Quid autem est habere vitam in Deo absconditam? nisi ita vivere, ut nihil spectes in tuis actionibus, nihil gustes & ames, nisi Deum, ejusque voluntatem: sicut apis dum est abscondita in melle, nihil videt, nihil gustat præter mel suum.

Qui hoc modo vivit, & moritur in Domino, o quam beatam habet mortem! Nam illam statim, aut brevi post, sequetur quies non solum negativa, id est cessatio à molestiis & laboribus hujus vitæ; sed etiam quies positiva, id est possessio & fructio summæ & omnis boni. Et ideo additur

additur; *Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis.* Ubi notandum est, quod talè mortem beatam, & quæ eam cõsequitur statim quietem, non unus, sed multi præcedere debent labores, pro gloria Dei tolerati, alioquin non diceretur, *ut requiescant à laboribus suis;* nec requiescerent *Amodo,* sed quies differretur diutius in purgatorio, si pauci præcederent labores. Cum autem multi præcedunt in hac vita labores, sequitur mors gloriosa, quam videlicet sequuntur opera, quasi quidam comitatus honorificus in triumpho. Et sicut victores antiqui ingrediebantur urbem ducendo post se in triumpho Duces debellatos, & imagines urbium expugnatarum: ita iusti ingrediuntur cœlum, ducendo

de morte
 cendo qua
 ones sup
 nes, diffic
 vino vict
sequuntur

C A

Mors lu

Timore
 potissim
 materia ju
 & sentent
 Materie
 omnia pe
 na quam
 onis, quæ
 defectus
 us non rec
 rabit, pro
 talibus h

408
T. C. C. C.

de morte secura in iudicio 207

cendo quasi in triumpho tentationes superatas, debellatas passionibus, difficultates in obsequio divino victas: *opera enim illorum sequuntur illos.*

C A P U T X V.

Mors Iustorum in Dei iudicio secura.

Timorem Divini iudicii tria potissimum incutiunt, nempe materia iudicii, Persona Judicis, & sententia.

Materia iudicii erunt imprimis omnia peccata nostra tam interna quam externa, tam commissi-
onis, quam omissionis, omnesq; defectus occultissimi, quos Deus non recitabit, aut commemorabit, prout fieri solet in Tribunalibus hominum, sed illos ita
simul

simul in uno momento temporis revelabit, ut omnes appareant in omni parte nostri intima, sicut in vitro transparente posito ad solem, omnes maculae apparent. Et ideo illa verba Apostoli 2. Cor. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante Tribunal Christi*, textus Graecus legit: *Pellucidos fieri*, quia scilicet tunc apparebit anima nostra ante tribunal Christi, tanquam crystallus ante solem. **O** quaerit confusio tunc nostra erit, cum anima alia apparebit intus, quam modo videatur exterius ab hominibus. Tunc enim verificabitur illud Thr. 1. *Omnes qui glorificabant eam, spreverunt eam, quia viderunt ignominiam eius.*

Deinde tunc iudicabuntur non tantum iniquitates nostrae, sed etiam

de mor
tiam iust
Ego cum
as iudica
nostra, q
iustitiae,
intentione
nem, & q
tias, an n
ut dicitur
runt iusta
quia non
requiritur
Nunc et
tae sunt
tia cont
virtutis,
prout de
Indutus e
opertus e
pe item
tia laxa v
ad iustitiam

728
T. leuit.

de morte secura in iudicio 209

riam iustitiæ, juxta illud Psal. 74:
*Ego cum accepero tempus, iustiti-
 as iudicabo:* nempe tunc opera
 nostra, quæ nunc videntur de se
 iustitiæ, examinabuntur quoad
 intentionem, quoad applicatio-
 nem, & quoad alias circumstan-
 tias, an non fuerint vitiata. Nam
 ut dicitur Sap. 6: *Qui custodie-
 rint iusta justè, justificabuntur,*
 quia non satis est facere iusta, sed
 requiritur ut iusta fiant justè.
 Nunc etiam multæ nostræ iusti-
 tiæ sunt palliatæ, quia scilicet vi-
 tia contegimus aliquo prætextu
 virtutis, v. g. iracundiam zelo,
 prout de quodam dicitur Isa. 59:
*Indutus est vestimentis ultionis, &
 opertus est quasi pallio zeli.* Sæ-
 pè item operamur ex conscien-
 tia laxa vel affectata, iudicando
 id iustum esse & licitum, quod
 est

mpo-
 arecãt
 a, si-
 osito
 appa-
 posto
 ifesta
 bristi,
 uidos
 arebit
 Chri-
 te so-
 c nõ
 ppare-
 eatur
 unce-
 hr. 1.
 n, spre
 igno-
 ur nõ
 sed e-
 tiam

est injustum, v. g. me hic & nunc non teneri ad restitutionem, non teneri ad reconciliationem cum inimico, ad removendam talem occasionem peccandi; potestq; de talibus dici, quod *ipsi sibi sunt lex* Rom. 2. Sed in die iudicii tales iustitiæ iudicabuntur, & apparebunt iniustitiæ.

Præterea materia iudicii Divini erunt media nobis ad salutem concessa, uti sunt Christus, ejusq; merita, Sacramenta, conciones, exempla bonorum, illuminationes, inspirationes Divinæ: item occasiones meritorum: item doctes & talenta à Deo collata; insuper ipsum tempus ejusq; momenta: unde dicitur Thr. 1. *Vocavit adversum me tempus.* De his enim omnibus stricta ratio reddenda erit, quomodo his uti simus.

Atq;

de mor
Atq; ita
servus, p
talentoru
ni sui to
fructu ex
Quod
dicis, ho
manus. D
enim hic
mus, qui
pua perder
nemo reli
entissimus
test, qui
sunt oculi
lus eum
stissimus,
tunc corr
lege iustit
quem non
serpens di
aliaz simili

Atq; ita non unus tunc apparebit servus, plusquam decem millium talentorum debitor, quod Domini sui tot talenta prodigè & sine fructu expenderit.

Quod spectat ad Personam Iudicis, horrendum est incidere in manus Dei Iudicis Heb. 10. Est enim hic Iudex omnipotentissimus, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam, & cui nemo resistere potest. Est sapientissimus, quem nihil latere potest, quia omnia nuda & aperta sunt oculis eius. Heb. 4. nec ullus eum potest fallere. Est iustissimus, qui nullis muneribus tunc corrumpi, nullis precibus à lege justitiæ flecti poterit: apud quem non valebit illa excusatio: *serpens diabolus decepit me*: nec aliæ similes excusationes; nullis etiam

nunc
n, non
cum
talem
tq; de
sunt
iudicii
& ap-
Divi-
lutem
eiusq;
ones,
natio-
item
m do-
; insu-
omen-
ocavit
his e-
reddè-
simus.
Atq;

etiam respectibus ducetur, non nobilitate, non ingenio, non sapientiâ, non eloquentiâ. Est Judex in suis decretis immutabilis, ac proinde feret sententiam irrevocabilem. Est Judex supremus, à quo ad forum altius non datur appellatio.

Quàm porro exactè omnia examinabit, ipse testatur Soph. I. *Er*
erit in tempore illo, scrutabor Ierusalem in lucernis, id est cum tanto studio & sollicitudine quæret in anima nostra bonum opus, cum quali, mulier illa *accendit lucernam*, drachmam quærendo. Itaque ad has lucernas apparebunt tunc omnia nostra opera quæ sūt in tenebris, id est sive interna, quæ sunt in profundo cordis, sive externa, quæ sunt in tenebris occultationis, vel oblivionis; imò
appa-

de mor
apparebu
mæ nost
lucerna a
reâr ea q
quæ sunt
dum est c
suis medi
Judex hi
scrutabit
scrutabit
Nam scr
entiæ sua
spectu non
tura. Heb
men ratio
bat hoc
dicitur I
per nos lu
Scrutabit
legis suæ
& per Pr
datum lu

400
T. Lucit.

de morte secura in iudicio 213

apparebunt tunc etiam minutissi-
 mæ nostræ imperfectiones; quia
 lucerna ad id adhibetur, ut appa-
 reāt ea quæ sunt in tenebris, aut
 quæ sunt minuta. Ubi adverten-
 dum est cum P. Paulo Segneri in
 suis meditationibus, quod tunc
 Iudex hic non in una lucerna
 scrutabitur animam nostram, sed
 scrutabitur in multis lucernis.
 Nam scrutabitur ad lumen sapi-
 entię suæ infinitæ, *in cuius con-*
spectu non est invisibilis ulla crea-
tura. Hebr. 4. Scrutabitur ad lu-
 men rationis nostræ, quod dicta-
 bat hoc esse illicitum: de quo
 dicitur Psal. 4: *Signatum est su-*
per nos lumen vultus tui Domine.
 Scrutabitur ad lucernam fidei, &
 legis suæ promulgatæ per libros,
 & per Prædicatores: nam *Man-*
datum lucerna est, & lex lux Pro-
verb.

non
 on sa.
 Est Ju-
 rabilis,
 n irre-
 emus,
 datus
 a exa-
 . i. Et
 por le-
 m tā-
 uaret
 s, cum
 lucer-
 Ita-
 rebunt
 uæ sūt
 terna,
 is, si-
 nebris
 si imō
 ppa-

verb. 6. Scrutabitur ad lucernam
 exemplorum Christi & Sanctorū,
 videndo an opera nostra fuerint
 illis conformia; nam ideo Chri-
 stus tam seipsum, quàm Sanctos
 vocavit *Lucem mundi*, propter
 exempla, quæ nos illuminant.
 Deniq; scrutabitur ad ipsum lu-
 men solis, quod multa nostra ma-
 la opera videt de die, & ad lumen
 stellarum, quæ vident mala no-
 stra opera de nocte: Unde dici-
 tur Job. 20: *Revelabunt cæli ini-
 quitatem ejus.* Tam exactum e-
 rit hoc scrutinium, seu iudicium.

Deniq; illa hujus Judicis sen-
 tentia: *Discedite à me maledicti
 in ignem aeternum*, quàm tremen-
 da est! Quæ videlicet remove-
 bit reprobos à statu beatitudinis,
 seu à statu omnium bonorū ag-
 gregatione perfecto, & à Deo
 summo

de mort
 summo b
 um malo
 mulatisc
 mi & infi
 revocabil
 Quod eni
 gitari pot
 Cæterū
 Dei ex his
 rendum, n
 di, quibus
 lud facile
 in illo secu
 imus m
 examen co
 per confe
 iudicare,
 re: Nam o
 u. Si nos
 non utiq; j
 zduus. E
 frequentat

798
T. Levit.

de morte secura in judicio 215

summo bono, ad statum omnium malorum aggregatione cumulatissimum, cum jactura summi & infiniti boni, & quidem irrevocabiliter, & in æternum. Quod enim hoc malo pejus cogitari potest?

Cæterum quamvis judicium Dei ex his capitibus sit adeò horrendum, non desunt tamen modi, quibus justii homines sibi illud facile reddunt, & quandam in illo securitatem sibi conciliant,

primus modus est, seipsum per examen conscientie exactum, & per confessionem sacramentalem judicare, condemnare, & plectere: Nam dicit Apostolus I. Cor. I. *Si nosmetipsos judicavimus, non utiq; judicemur.*

Secundus. Exemplo S. Hieronymi frequenter recordari Divini judi-

K

cii;

cuius nam ejus timore vitabimus peccata, subtrahemusque materiã ejusdem horrendi judicii. Ita de seipso dicit David Psal 17: *Custodi vias Domini, nec impiè gestasti à Deo meo, quoniam omnia iudicia ejus in conspectu meo.*

3^{tius}. Neminem judicare. Est enim promissio Christi Mat: 7. & Luc. 5: *Nolite judicare, ut non judicemini: in quo enim iudicio judicaveritis, judicabimini.*

4^{tus}. Condonare offensas inimicis, ut Deus nostras condonet in suo iudicio. De quo talis est Christi promissio Mat. 6: *Si dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet & vobis Pater vester cælestis delicta vestra: si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra.*

5. Nunc

de morte
3. Nun
dere favor
exemplo
ens fratre
infensum
muneribus
forstan pr
6^{tus}. M
judicii eri
runt in m
sunt Chri
Nam illi
promissio
fores Chri
lis enim
dico vobis
stis me, (c
omnia, qu
regenerati
hominis in
debitis &
tes.

700
T. lecit.

3. Nunc conciliare sibi & red-
dere faventem Christum Judicē,
exemplo Jacob Gen. 32, qui sci-
ens fratrem suum Esau sibi esse
inensum, dixit: *Placabo illum
muneribus, & postea videbo illum:
forsitan propitiabitur mihi.*

6tus. Maxima securitas in die
iudicii erit Religiosis, qui relique-
runt in mundo omnia, & secuti
sunt Christum per imitationem.
Nam illi juxta juratam Christi
promissionem, erunt tunc Asses-
sores Christi, & alios judicabunt.
Iis enim dicitur Mat. 19: *Amen
dico vobis, quod vos qui secuti e-
stis me, (relinquendo videlicet o-
mnia, quod præmissum fuit,) in
regeneratione, cum venerit Filius
hominis in sede majestatis sue, se-
debitis & vos super sedes, judican-
tes.*

K 2

CA-

CAPUT XVI.

Mors Sanctorum, virtutum Actibus ornata.

Ponentur hinc variarum virtutum Actus ex Sacra scriptura, qui morientibus usui esse possunt. Producentur item fufius affectus ex S. Augustino: tum quia eius opera apud multos non habentur: tum quia in ejus libris, hi affectus non habentur hoc ordine dispositi.

§ I. *Actus Fidei.*

I. Prima summaq; tam in cognoscendo, quam in dicendo Veritas Deus meus, credo in te; & omnia quæcunq; in Ecclesia Catholica revelasti, ac per tot prophetias impletas, per tot miracula, per tot martyria, per consensum

§ I
sum popul
luti figill
firmissime
tuam ver
hac, in ha
operari, &
tiam mor
sum.
2. Cre
Filius: ni
verus. S.
presse fir
omnia, & p
esseq; unu
in Person
um, & S.
Deum est
norum o
Credo et
esse veru
humani g
mortem

VI. *Acti.*
 um populorum ac gentium, ve-
 uti sigillis tuis confirmasti, ego
 firmissimè amplector, propter
 tuam veritatem revelantē. Cum
 hac, in hac, ex hac fide vivere,
 operari, & mori volo: immo et-
 iam mori pro hac fide paratus
 sum.

2. Credo quidquid dixit Dei
 Filius: nihil hoc verbo veritatis
 verus. S. Thom. Nominatim ex-
 pressè firmâ fide credo super om-
 nia, & profiteor Deum existere,
 esseq; unum in Essentia, & trinū
 in Personis, nempe Patrem, Fili-
 um, & Spiritum S, atq; eundem
 Deum esse Remuneratorem bo-
 norum operum & malorum.
 Credo etiam JESUM Christum
 esse verum Deum & hominem,
 humani generis per passionem &
 mortem suam Redemptorem

Judicem vivorum & mortuorum.
 Credo Spiritum S. esse eundem
 verum Deum, à Patre Filioque
 procedentem. Credo unam San-
 ctam, Catholicam, & Apostolicam
 Romanam Ecclesiam, ejusq; om-
 nes definitiones firmissimè as-
 sero.

3. Circa omnes articulos hu-
 jus fidei captivo in obsequium tu-
 um Christe intellectum meum,
 quia veracitas tua revelans digni-
 or est assensu, omnibus scientiis
 naturalibus.

4. Renovo omnes actus fidei,
 à SS. Martyribus, & Ecclesie Do-
 ctoribus unquam elicitos, eosq;
 approbo, & tibi Domine offero
 in supplementum meæ fidei im-
 perfectæ. Omnes infidelium se-
 ctas, & hæreses quascunq; ab Ec-
 clesia damnatas, ego pariter rei-
 cio

cio, dam-
 veracitati
 s. Pro
 extremu
 dem conf
 & quidqu
 mentem v
 & fore c
 tem. Ita
 demptoris

Actus

Credo L
 litatem m
 Domine
 credit, eti
 vet, & om
 me, non m
 an. II, im
 Credo es
 Dei vivi,
 venisti. J

708
V. lecit.

§ 1. Actus fidei. 227

cio, damno, & execror, quia veracitati Divinæ oppositas.

5. Protestor coram te, usq; ad extremum Spiritum, me hanc fidem constantissimè retenturum, & quidquid mihi contra illam in mentem venerit, id penitus esse & fore contra meam voluntatem. Ita me adjuvet gratia Redemptoris mei.

Actus fidei ex Scriptura.

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam. Mar. 9.

Domine qui dixisti: Qui in me credit, etiamsi mortuus fuerit, vivet, & omnis qui vivit & credit in me, non morietur in eternum: Joan. 11, imple promissum tuum.

Credo enim quia tu es Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti. Joan. 11.

JESU mi amo te, & credo, quia
à Deo existi. Joan. 16.

Credo Filium Dei esse IESUM
Christum. Act. 8.

Non erubescio Evangelium: vir-
tus enim est in salutem omni cre-
denti. Rom. 1.

Domine, adauge mihi fidem.
Luc. 17.

Domine, sicut dixisti Magdale-
næ & aliis, dic animæ meæ: Fi-
des tua te saluum fecit. Matt. 8.
Luc. 7.

Tu es Christus Filius Dei vivi.
Mat. 16.

JESU bone roga pro me Patrè,
ut non deficiat fides mea, sicut pro
Petro rogasti. Luc. 22.

In fide vivo & morior Fili-
us Dei, qui dilexit me, & tradidit se-
metipsum pro me. Gal. 2.

Non est in aliquo alio salus, nisi
in

si in nou
aliud non
minibus,
vos fieri.

Habem
sermonem
lucerna lu-
donec dies
2. Petr. 1.

Credo es
mini in ter

Testimon-
bilia facta

Tu es i-
meus, qui

Psal. 42.

Emitte
tuam, ipsa

cant ad te
ad coelum,

Psal. 42.

Lex D

700
T. leuit.

S I. Actus fidei 223

si in nomine JESU Christi, nec aliud nomen sub caelo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri. Act. 7.

Habemus firmiorem propheticum sermonem, cui attendimus quasi lucernae lucenti in caliginoso loco, donec dies illucescat aeternitatis.

2. Petr. 1.

Credo & spero videre bona Domini in terra viventium. Psal. 26.

Testimonia tua Domine credibilia facta sunt nimis. Psal. 92.

Tu es ipse Rex meus & Deus meus, qui mandas salutes Jacob.

Psal. 42.

Emitte lucem fidei & veritatem, ipsa me deducant, & adducant ad templum sanctum tuum, & coelum, & in tabernacula tua.

Psal. 42.

Lex Domini immaculata convertens

vertens animas, testimonium Domini fidele, sapientiam prestans parvulis, præceptum Domini lucidum illuminans oculos. Psal, 18.

Tu illuminas lucernam meam, intellectum meum, Deus meus illumina tenebras meas ignorantia meæ. Psal. 17.

Adhæst per fidem testimoniis tuis Domine, noli me confundere. Psal. 118.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis. Ib.

Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, revelatio tua, super mel ori meo. Ib.

Lucerna pedibus meis verbum tuum, Flumen semitis meis in via æternitatis, Ibid.

Hereditate acquisivi testimonia tua, quia exultatio cordis mei sunt. Ibid.

Domini

S
Domini
dem. Jere
am.

Iste D
um, Deus
eum. Exc
Da mih
lectum. P

E

Vide t
ubi habet

In ten
hac servi
Soliloq. c
cui omni
dis est vi
super faci
tu es lum
aquis co
ras. O
sta sunt c

700
T. lecit.

¶ 1. Actus fidei 225

Domine oculi tui respiciunt fidem. Jerem. 5. Respice fidem meam.

Iste Deus meus, glorificabo eum, Deus Patris mei, & exaltabo eum. Exodi 15.

Da mihi Domine fidei donum electum. Prov. 3.

Ex S. Augustino.

Vide totum caput 32. Soliloq. ubi habetur confessio fidei.

In tentationibus contra fidem hæc servire possunt, quæ habentur Soliloq. c. 3. O lux invisibilis, cui omnis abyssus humani cordis est visibilis: ecce tenebræ super faciē abyssi mentis meæ: tu es lumen. Ecce caligo super aquas cordis mei: tu es veritas. O verbum per quod facta sunt omnia, sine quo factum est

„ est nihil - - Verbum quod di-
 „ xisti ab initio, fiat lux, & facta
 „ est lux, &c etiam mihi, fiat
 „ lux; & facta sit lux, & videam
 „ lumen, quia sine tua luce non
 „ est veritas, adest error, adest
 „ vanitas; non est discretio, ad-
 „ est confusio; adest ignorantia,
 „ non est scientia: adest cæcitas,
 „ non est visio: adest mors, non
 „ est vita.

Et cap. 4. Sol. O Domine ver-
 „ bum, ô Deus verbum, qui es
 „ lux, per quem facta est lux; qui
 „ es via, veritas, & vita, in qua
 „ non sunt tenebræ, error, vani-
 „ tas, neq; mors. Lux, sine qua
 „ tenebræ: via sine qua error; ve-
 „ ritas, sine qua vanitas: vita, si-
 „ ne qua mors; dic verbum Do-
 „ mine, fiat lux, ut videam lucẽ,
 „ & vitem tenebras *infidelita-*

tu, vic
 vium, v
 tem va
 & vite
 re Do
 tio me
 minare
 in tene
 sedet, c
 viam p
 ar in lo
 rabilis u
 voce ex
 onis. V
 via, pe
 viam, p
 vno, &
 tu es vo

i. Su
 in prom

778
T. leuit.

§ 2. Actus Spei. 227

tu, videam viam, & vitem in-
vium, videam veritatem, & vi-
tem vanitatem, videam vitam,
& vitem mortem. Illumina-
re Domine lux mea, illumina-
tio mea, & salus mea -- Illu-
minare lux huic cæco tuo, qui
in tenebris & in umbra mortis
sedet, & dirige pedes ejus in
viam pacis, per quam ingredi-
ar in locum tabernaculi admi-
rabilis usq; ad domum Dei, in
voce exultationis & confessi-
onis. Vera enim confessio est
via, per quam ingrediar ad te
viam, per quam egrediar ab in-
vio, & revertar ad te viam, quia
tu es vera via vitæ.

§ 2. Actus Spei.

I. Summa Bonitas, & Fidelitas
in promissis infallibilis, Deus me-
us in

quod di-
& facta
hi, fiat
videam
ice non
r, adest
tio, ad-
brantia,
cæcitas,
rs, non
ne ver-
qui es
ux; qui
in qua
r, vani-
ne qua
or; ve-
rita, si-
m Do-
m lucē,
fidelita-
tis

us, in te, & per te spero omnia bona, quæcunq; promisisti, tam temporalia quàm æterna. Cum hac spe, in hac spe, ex hac spe vivere, operari, & mori volo.

2. Mi Deus, major est bonitas tua, quàm mea malitia: Tua misericordia superexaltat iudicium; in te igitur totam spem meam repono.

3. Tu Domine es omnipotens, qui potes mihi dare omnia bona: es omniscius, qui vides meam indigentiam: es misericors & summè bonus, qui vis mihi bonum: spero igitur propter has tuas perfectiones, remissionem peccatorum, finalem gratiam, & vitam æternam.

4. JESU benignissimè, qui factus es nobis justitia, & sanctificatio, & redemptio. 1. Cor. I. disido
omni-

omniò
sed per
infinita
gratiam

Dom
meum,
fortis m
vator m
Salvator
rabis me

Etiã
sperabo

Qui
est. Pro
hac spe

Nullu
confusu
non me

Qui
bunt fo

498
T. lecit.

§ 2 Actus spei

omnino viribus & meritis meis,
sed per bonitatem & merita tua
infinita spero veniam peccatorum,
gratiam, & gloriam.

Ex Scriptura.

Dominus petra mea, & robur
meum, & Salvator meus, Deus
fortis meus, sperabo in eum: ele-
vator meus, & refugium meum,
Salvator meus de iniquitate libe-
rabis me. 2. Reg. 22.

Etiamsi occiderit me, in ipso
sperabo. Iob. 13.

Qui sperat in Domino, beatus
est. Prov. 16. Fac Domine, ut
hæc spes me beatum faciat.

Nullus speravit in Domino, &
confusus est. Eccl. 2. Domine
non me confundat spes mea.

Qui sperant in Domino muta-
bunt fortitudinem, assumēt pen-
nas

nas sicut aquilæ, current & non laborabunt, ambulabunt, & non deficiet. *Isa. 40.* Da Domine mihi pennas spei, ut ad te perveniam.

Bonus est Dominus sperantibus in eum, animæ quærenti illū. *Thren. 3.* Experiar id Deus meus.

Scio quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum, & in carne mea videbo Deum meum: - - reposita est hæc spes mea in sinu meo. *Iob. 19.*

Iustorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. *Sap. 3.*

Domine non sis mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis. *Ier. 17.*

Spero videre bona Domini in terra viventium. *Psal. 26.*

Tu Domine fasceptor meus es,
gloria

gloria mea
um. *Psal.*

Non t
cum danti
salvum m

Sperant
men tuum
linquis q
Et factus
pauperi,
ratibus, in

Domin
tu es qu
meam m

Adim
tu tuo,
tua usq;

Provia
spectu m
dextis e

Propter
um, insu

gloria mea, & exaltans caput meum. *Psal. 3.*

Non timebo milia inferni circumdantis me: exurge Domine, saluum me fac Deus meus. *Ibid.*

Sperent in te qui noverunt nomen tuum, quoniam non derelinquis quærentes te Domine. Et factus est Dominus refugium pauperi, adiutor in opportunitatibus, in tribulatione. *Psal. 9.*

Dominus pars hereditatis mee: tu es qui restitues hereditatem meam mihi. *Psal. 15.*

Adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo, delectationes in dextera tua usq; in finem. *Ibid.*

Providebo Dominum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi, ne commovear. Propter hoc lætatum est cor meum, insuper & caro mea requiescet

scet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis servum tuum videre corruptionem. *Ibid.*

Deus meus adiutor meus, & sperabo in eum; Protector meus, & cornu salutis meæ, & susceptor meus. *Psal. 17.*

Circumdederunt me dolores mortis, & torrentes iniquitatis conturbaverunt me, dolores inferni circumdederunt me, præoccupaverunt me laquei mortis: in tribulatione mea invocabo Dominum, & exaudiet de templo sancto suo vocem meam. *Ibid.*

In te Domine eripiar à tentatione, & in Deo meo transgrediar murum. *Ibid.*

Deus Deus meus -- in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te, manavit dextera tua. *Psal. 62.*

Domini
salus mea,
nus prote
trepidabo

Quare
quare, co
Deo, quo
illi, saluta
meus. *Psa*

Adiuto
Deus me
Deus me
Psal 58,

Deduc
factus es
dinis à fa

In Deo
anima me
deducet i
59. & *Psa*

Ipse D
susceptor

798
Leuit.

Domini illuminatio mea & salus mea, quem timebo? Dominus protector vitæ meæ, à quo trepidabo? *Psal. 26.*

Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, & Deus meus. *Psal. 41.*

Adjutor meus tibi psallam, quia Deus meus susceptor meus es, Deus meus misericordia mea. *Psal. 58.*

Deduc me Domine ad te, quia factus es spes mea, turris fortitudinis à facie inimici. *Psal. 60.*

In Deo faciemus virtutem, o anima mea, & ipse ad nihilum deducet inimicos nostros. *Psal. 59. & Psal. 107.*

Ipse Deus & salutaris meus, susceptor meus; non movebor ampli-

amplius. Ipse Deus & Salvator meus non emigrabo ab eo. In Deo salutare meum, & gloria mea, Deus auxilii mei, & spes mea in Deo est. *Psal. 61.*

Deus noster Deus salvos facienti, & Domini exitus mortis. *Psal. 67.*

Domine spes mea à juventute mea, in te confirmatus sum ex utero, de ventre matris meæ tu es protector meus. *Psal. 70.*

Nunquid in æternum projiciet Deus? aut non apponet, ut complacitior sit adhuc? aut in finem misericordiam suam absindet? aut obliviscetur misereri Deus? aut continebit in ira sua misericordias suas? *Psal. 76.*

Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te. *Psal. 83.*

Miserator & misericors Dominus

minus, lo
misericors
rascetur,
nabitur:
nostra fec
iniquitate.
Psal. 102.

Quomo
orum, mis
tibus se,
figmentum
tur quonia
sicut sænu
cordia Do
in æternu
Ibidem.

Adjuto
tu, & in v
ravi. *Psal.*

Vivet
te, & lau
adjuvabu

408
Fleuit.

§ 2. Actus Spei

minus, longanimus & multum
misericors, non in perpetuum ir-
ascetur, nec in æternum commi-
nabitur: non secundum peccata
nostra fecit nobis, neq; secundum
iniquitates nostras retribuit nobis.

Psal. 102.

Quomodo miseretur Pater fili-
orum, miseretur Dominus timen-
tibus se, quoniam ipse cognovit
figmentum nostrum. Recordat-
ur quoniam pulvis sumus, homo
sicut fœnum dies ejus -- Miseri-
cordia Domini ab æterno usque
in æternum super timentes se.

Ibidem.

Adjutor & susceptor meus es
tu, & in verbum tuum superspe-
ravi. *Psal. 118.*

Vivet anima mea in aternita-
te, & laudabit te, & judicia tua
adjuvabunt me. *Ibid.*

Leva-

salvator
eo. In
gloria
& spes
os faci-
ortis.
ventute
sum ex
mea tu
70.
proji-
net, ut
aut in fi
absin-
ereri De
sua mi-
tus ho-
l. 83.
ors Do-
minus

Levavi oculos meos in montes, *in sanctos Dei*, unde veniet auxilium meum mihi. Auxiliū meum à Domino qui fecit cœlum & terram. *Psal. 120.*

Qui confidit in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in æternum. *Psal. 124.*

Dominus firmamentum meū, & refugium meum, & liberator meus. *Psal. 17.*

Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos. Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine. Bonum est sperare in Domino, quam sperare in Principibus. *Psal. 117.*

Oculi mei semper ad Dominū, quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. *Psal. 24.*

In Domino sperans non infirmabor; quoniam misericordi-

tua.

tua Domini est, & committitur promittentibus.

Domini mihi deest, me colloca-
tionis est.

Si ambrosia mortis quoniam

Tu es quod tre. Spes mea: in tero, deus meus est. *Psal. 21.*

Benep per timere sperant in *146.*

In pace & requie

mon-
veniet
Auxiliū
cit coe-
o, sicut
vebitur
n meū,
berator
& ego
s. Bo-
omino,
ne. Bo-
o, quā
sal. 117.
ominū,
laqueo
on infir-
ericordia
tua

tua Domine ante oculos meos
est, & complacui in veritate tua
promittente mihi illam. Psal. 25.

Dominus regit me, & nihil
mihi deerit, in loco pascuæ ibi
me collocabit, super aquam re-
fectionis educabit me. *Psal. 22.*

Si ambulavero in medio um-
bræ mortis, non timebo mala,
quoniam tu mecum es. *Ibid.*

Tu es qui extraxisti me de ven-
tre. Spes mea ab uberibus matris
meæ: in te projectus sum ex u-
tero, de ventre matris meæ De-
us meus es tu, ne discesseris à me.
Psal. 21.

Beneplacitum est Domino su-
per timentes eum, & in eis qui
sperant in misericordia eius. *Pf.*
146.

In pace in idipsum dormiam
& requiescam, quoniam tu Do-
mine

mine singulariter in spe constituisti me. *Psal. 4.*

In te Domine speravi, non confundar in æternum. *Psal. 30.*

Qui habitat in adiutorio altissimi, in protectione Dei coeli commorabitur. Dicit Domino, susceptor meus es tu, & refugium meum, Deus meus sperabo in eum. Ipse liberabit me de laqueo venantium, & à verbo aspero *in die iudicii*, scapulis suis *in cruce extensis* obumbrabit mihi, & sub pennis ejus sperabo. Scuto circumdabit me veritas ejus, non timebo à timore nocturno. Quoniam tu Domine spes mea altissimum posuisti refugium tuum. *Psal. 90.*

Tibi derelictus est pauper: orphanus tu eris adiutor. *Psal. 10.*

Ecce Deus Salvator meus, fiducia.

ducialiter
quia for
minus, &
tem. *Isa*

Domine
tector me
meum, &

Ego au
bo, exulta
cordia tua

Facta su
tuam o an
riet, non

Quatione
Miseren
mei, quo

ma mea,
rum spera

Si Deus
nos? Qu
suo non p
omnibus

400
T. Levit.

ducialiter agam & non timebo :
quia fortitudo mea & laus Do-
minus, & factus est mihi in salu-
tem. *Isaia 12.*

Dominus adiutor meus & pro-
tectio mea, in eo speravit cor-
neum, & adjutus sum. *Psal. 27.*

Ego autem in Domino spera-
bo, exultabo & lætabor in miseri-
cordia tua. *Psal. 30.*

Jacta super Dominum curam
tuam *ô anima mea*, & ipse te enu-
riet, non dabit in æternum flu-
tuationem justo. *Psal. 54.*

Miserere mei Deus, miserere
mei, quoniam in te confidit ani-
ma mea, & in umbra alarum tua-
rum sperabo. *Psal. 56.*

Si Deus pro nobis, quis contra
nos? Qui etiam proprio Filio
suo non pepercit, sed pro nobis
omnibus tradidit eum, quomodo

L

non

non etiam cum illo omnia donavit? *Rom. 8.*

Si mortui sumus cum Christo, credimus quia simul vivemus etiam cum Christo. *Rom. 5.*

Omnia possum in eo, qui me confortat. *Phil. 4.*

Scio cui credidi, & certus sum, quia potens est depositum meum *meritorum* servare in illum diem iustus Iudex. 2. *Tim. 1.*

Domine spem mihi facit verbum tuum, quo dixisti: Ego sum resurrectio & vita; qui credit in me etiam si mortuus fuerit, vivet, & omnis qui vivit, & credit in me non morietur in eternum. *Ioan. 11.*

Cum corpus istud meum cadi in sepulchrum: seminatur in corruptione, surget in incorruptione: seminatur in ignobilitate, surget in gloria: seminatur in infu-

mita-

imitate, su

Ecce rogo, qui

Fateor her

quæ postu

na, sed m

plia. Au

blicani, m

qui faucib

neè erut

Pastoris.

mnium D

operibus

mirabilio

in operib

te ipso di

eius supe

Null

minem a

horrescis

mitate, surget in virtute. 1. Cor. 15

Ex S. Augustino.

Ecce Plasmator mi multa
 rogo, qui nec pauca promerui.
 Fateor heu fateor, non solum
 quæ postulo non debentur do-
 na, sed multa & exquisita sup-
 plicia. Animant tamen me pu-
 blicani, meretrices & latrones,
 qui faucibus hostis momenta-
 neè eruti, sinibus excipiuntur
 Pastoris. Tu enim factor om-
 nium Deus, licet in cunctis
 operibus tuis sis mirabilis,
 mirabilior tamen crederis esse
 in operibus pietatis. Unde de
 te ipso dicitur: Miserationes
 ejus super omnia opera ejus.
 - - Nullum enim spernis, ne-
 minem abijcis, neminem per-
 dorrescis, nisi forte qui amens

L 2

te ex:

„ te exhorruerit. Ergo iratus
 „ non modo non percutis, sed ir-
 „ ritantibus ☉, dona si quieverint
 „ tribus. -- Revocas errantem,
 „ invitas repugnantem, expectas
 „ torpentem, amplexaris rede-
 „ untem. Doces ignorantem,
 „ marentem mulces, à ruina su-
 „ scitas, post lapsum reparas, pe-
 „ tenti largiris, quærenti inveni-
 „ ris, pulsanti aperis. *Med. cap. 2*
 „ *Amplectere me redeuntem Pater*
 „ *misericordiarum, & Deus toti-*
 „ *us consolationis, quærenti inve-*
 „ *nire, pulsanti aperi.*
 „ Multum est quod mea mer-
 „ tur impietas, sed longè majus,
 „ quod Redemptoris mei repo-
 „ scit pietas. Magna est mea
 „ injustitia, verum major Redē-
 „ ptoris justitia. Quanto nam-
 „ que superior est Deus hominē,
 „ tanto

„ rando me
 „ ejus boni
 „ quantitat
 „ nim delict
 „ redemerit
 „ mo, *Ibid*
 „ Est in
 „ Christo d
 „ mo, atq;
 „ cujusq; n
 „ & sangvis
 „ in celo p
 „ me regn
 „ mea glori
 „ osum esse
 „ gvis me
 „ dominar
 „ mea me
 „ munio n
 „ nim tam
 „ ut obliv
 „ ipse gest

tantò mea malitia est inferior
 ejus bonitate, & qualitate, &
 quantitate. cap. 8. Quid e-
 nim deliquit homo, quod non
 redemerit Filius Dei factus ho-
 mo, *Ibidem.*

Est in te Domino JESU
 Christo dulcissimo, benignissi-
 mo, atq; clementissimo unius-
 cùjusq; nostrum portio, caro,
 & sanguis. Ubi ergo *nempe*
in caelo portio mea regnat, ibi
 me regnare credo. Ubi caro
 mea glorificatur, ibi me glori-
 osum esse cognosco. Ubi san-
 guis meus dominatur, ibi me
 dominari sentio. Et si delicta
 mea me excludunt, naturæ cõ-
 munio non repellit. Non e-
 nim tam immitis est Dominus,
 ut obliviscatur hominis, quem
 ipse gestat, & quem mei causa

„ suscepit. Mitis verò & valdè
 „ benignus est Dominus Deus
 „ noster, & diligit carnem suam;
 „ membra sua, & viscera sua. - -
 „ Sumus autem caro ejus, &
 „ membra ejus. Ipse denique
 „ est caput nostrum, ex quo to-
 „ tum corpus; os de ossibus me-
 „ is, & caro de carne mea; & ne-
 „ mo unquam carnem suam o-
 „ dio habuit, sed diligit, & fovet
 „ eam. *Med. t. 15. & Man. t. 12.*
 „ Defecisti in te? spera in Do-
 „ mino *anima mea*. Turbaris
 „ in te? spera in Deo, qui te e-
 „ legit ante mundi constitutio-
 „ nem, qui te prædestinavit, qui
 „ te vocavit, qui te impium ju-
 „ stificavit, qui tibi glorificatio-
 „ nem promisit, qui pro te mor-
 „ tem sustinuit, qui pro te san-
 „ gvinem fudit, qui te in se trās-
 „ figuravit. *Ser. 20. Novor.*

§ 2
 Ego cr
 bra alarum
 bonitate,
 juva crea
 creavit b
 pereat in
 perata est
 pereat in
 cit summa
 Hæc te e
 meus elem
 quæ te co
 tē vincat
 nec nunc
 charitas t
 idem es.
 Confit
 pus manu
 re tuo: qu
 sperabo,
 salvabit n
 & brachi

Ego creatura tua Deus sub um-
 bra alarum tuarum sperabo in
 bonitate, quâ me creasti. Ad-
 iuva creaturam tuam, quam
 creavit benignitas tua. Non
 pereat in malitia mea, quam o-
 perata est bonitas tua. Non
 pereat in miseria mea, quam fe-
 cit summa clementia tua. - - -
 Hæc te cogat Domine Deus
 meus clementia ad salvandum,
 quæ te compulit creare. Ipsa
 te vincat ad salvandum, quia
 nec nunc minor est: quia ipsa
 charitas tu ipse es, qui semper
 idem es. *Solil. c. II.*

Confitebor tibi Domine o-
 pus manuum tuarum in timo-
 re tuo: quia non in arcu meo
 sperabo, & gladius meus non
 salvabit me, sed dextera tua,
 & brachium tuum, & illumi-

„ natio tua: alioquin desperarẽ.
 „ Quoniam spes mea tu es, qui
 „ creasti me: quoniam non de-
 „ relinquis sperantes in te. Tu
 „ quippe es Domine Deus no-
 „ ster svavis & patiens, in miseri-
 „ cordia disponens omnia. Nam
 „ si peccaverimus, tui nos sumus
 „ quoniam apud te sumus com-
 „ putati. -- Tu nosti figmentum
 „ nostrum Domine Deus no-
 „ ster. Num Deus inæstimabi-
 „ lis fortitudinis, contra folium
 „ quod à vento rapitur, ostende-
 „ re vis potentiam tuam? & sti-
 „ pulam siccã persequeris? Num
 „ damnabis Rex Israël æterne
 „ canem unum? Num damnabis
 „ pulicem unum? Audivimus
 „ Domine de misericordia tua,
 „ quoniam tu mortem non facis,
 „ nec lætatis in perditione mô-
 „ riant-

rientium
 perditione
 Domine
 semper l
 tione?
 me salvan
 & salvus
 Despe
 propter n
 vitia & c
 quotidie
 de, ore, c
 tuum De
 & habita
 sperare j
 am sube
 mortem
 tulit chir
 nostrorum
 cruci, pe
 mortem
 tus respi

728
T. A. 17.

S. 2. Actus Spei 247.

rientium. -- Si enim doles de ,,
perditione, quid te prohibet ,,
Domine, qui omnia potes, ne ,,
semper lateris de nostra salva- ,,
tione? Domine si vis, potes ,,
me salvare. Solil. c. 24. *Velis,* ,,
& salvus ero.

Desperare utiq; potuiffem ,,
propter nimia peccata mea, & ,,
vitia & culpas, quas ego, & ,,
quotidie indefinenter ago cor- ,,
de, ore, & opere, nisi Verbum ,,
tuum Deus meus, caro fieret ,,
& habitaret in nobis. Sed de- ,,
sperare jam non audeo, quoni- ,,
am subditus ille tibi usq; ad ,,
mortem, mortē autem crucis, ,,
tulit chirographum peccatorū ,,
nostrorum, & affigens illud ,,
cruci, peccatum crucifixit, & ,,
mortem. In ipso autem secu- ,,
rus respiro, qui sedet ad dexte- ,,
ram

Ls

27 ram tuam, & interpellat pro
 28 nobis. In ipso confisus ad te
 29 pervenire desidero, in quo jam
 30 resurreximus & reviximus, jam
 31 in coelum conscendimus, & in
 32 caelestibus confidemus *Ma-*
 33 *nual. c. 13. Idem fere habet*
 34 *Medit. c. 14.*

Deus amore venit ad homines,
 35 venit in homines, factus est ho-
 36 mo. Amore Deus invisibilis
 37 servus factus est visibilis. Amo-
 38 re vulneratus est propter deli-
 39 cta nostra. Tuta & firma te-
 40 quies est infirmis in vulneribus
 41 Salvatoris. Securus illic habi-
 42 to. Patent mihi viscera per
 43 vulnera. Quidquid mihi ex
 44 me deest, usurpo mihi ex visce-
 45 ribus Domini mei, quoniam
 46 misericordiam affluunt, nec de-
 47 sunt foramina per quae efflu-

ant.

ant. Pe-
 patent m-
 tent vis-
 nostri, i-
 oriens e-
 SU Chri-
 dia, plen-
 dine, &
 manus e-
 latus eius
 mihi gu-
 Domini
 revera sy-
 misericor-
 vocantib-
 mibus
 xime di-
 Tota
 Domini
 ritum m-
 um, salu-
 mea. M-

ant. Per foramina corporis
 patent mihi arcana cordis. Pa-
 tent viscera misericordiæ Dei
 nostri, in quibus visitavit nos
 oriens ex alto. Vulnera JE-
 SU Christi plena sunt misericor-
 diâ, plena pietate, plena dulce-
 dine, & charitate. Foderunt
 manus ejus, & pedes ejus, &
 latus ejus. Per has rimas licet
 mihi gustare, quàm sçavis est
 Dominus Deus meus, quoniã
 revera sçavis & mitis, & multæ
 misericordiæ est omnibus in-
 vocantibus eum in veritate, o-
 mnibus inquirentibus, & ma-
 ximè diligentibus. *Manual. 21.*

Tota spes mea est in morte
 Domini mei. Mors ejus me-
 ritum meum, & refugium me-
 um, salus, vita, & resurrectio
 mea. Meritum meum misera-
 tio

„ tio Domini. Non sum meriti
 „ inops, quamdiu ille miseratio-
 „ num Dominus non defuerit.
 „ Et si misericordiæ Domini mul-
 „ tæ, multus ego sum in meritis.
 „ Quantò ille potentior est ad
 „ salvandum, tantò ego securior.
 „ Man. c. 22.
 „ Peccavi peccatum grande, &
 „ multorum sum mihi conscius
 „ delictorum: nec sic despero:
 „ quoniam ubi abundaverunt de-
 „ licta, superabundavit & gratia.
 „ Qui de venia peccatorum su-
 „ orum desperat, negat Deum
 „ esse misericordem. Magnam
 „ injuriam Deo facit, qui de e-
 „ jus misericordia diffidit. Quã-
 „ tum in se est, negat Deum ha-
 „ bere charitatem, veritatem, &
 „ potestatem, in quibus tota spes
 „ mea consistit,

Nunc

Nunc
 quantum
 cogitati
 nim es t
 illa? qu
 tinere sp
 aliter re
 credidi, c
 adoptavi
 verax est
 tens in e
 facere, c
 sum terr
 torum n
 mini in
 rit: quo
 vincere
 & lance
 verè rec
 si enim
 aperuit
 seâ, &

700
T. A. 17.

S. 2. Actus Spei

Nunc igitur murmuret jam
 quantum voluerit insipiens
 cogitatio mea dicens: Quis enim es tu? & quanta gloria illa? quibus meritis illam obtinere speras? Et ego fiducialiter respondebo: Scio cui credidi, quia in charitate nimia adoptavit me in filium, quia verax est in promissione, potens in exhibitione, & licet ei facere, quod vult. Non possum terri multitudinem peccatorum meorum, si mors Domini in mentem meam venerit: quoniam peccata mea illi vincere non possunt. Clavi & lancea clamant mihi, quod verè reconciliatus sum Christo si enim amavero. Longinus aperuit mihi latus Christi lancea, & ego intravi, & ibi requie-

meriti
 ratio-
 fuerit.
 ni mul-
 meritis.
 est ad
 turior.
 le, &
 nscius
 ero:
 ut de-
 gratia.
 m su-
 Deum
 gnam
 de e-
 Quā-
 m ha-
 m, &
 a spes
 - - -
 Nunc

25 quiesco securus. Qui timer,
 26 amet: quoniam charitas foras
 27 mittit timorem. Redemptor
 28 meus extendit brachia sua in
 29 cruce, & expandit manus suas;
 30 paratus in amplexus peccato-
 31 rum. Inter brachia Salvato-
 32 ris mei & vivere volo, & mori
 33 cupio. Ibi securus decanta-
 34 bo: Exaltabo te Domine,
 35 quoniam suscepisti me, nec de-
 36 lectasti inimicos meos super
 37 me. Salvator noster caput in-
 38 clinavit in morte, ut oscula
 39 daret suis dilectis. Toties
 40 Deum osculamur, quoties in
 41 ejus amore compungimur.

Man. c. 23.

42 Securus sum, accepturum me
 43 vitam ipsius, qui pignus habeo
 44 mortem ipsius. - - Impius e-
 45 ram & mortuus est pro me:
 46 justifi-

47 justifico
 48 Qui iu-
 49 quet p-

1. Sum
 & omne
 meus, te
 amplexo
 ata prop
 ratem, di
 ac dulce
 hoc am
 mori vo

2. A
 summè
 tenive,
 bonus es
 plo & ti
 Hinc ma
 bonis ex

798
Leuit.
§ 3. Actus charitatis 235

6, justificatus sum & deseret me?
2, Qui iustificavit impium, relin-
2, quet pium? In Psal. 96.

§ 3. Actus charitatis erga
Deum.

1. Summum Bonum, purum
& omne Bonum meum, Deus
meus, te ego aestimo, amo, &
amplector supra omnia bona cre-
ata propter infinitam tuam boni-
tatem, dignitatem, pulchritudinē
ac dulcedinem. Cum hoc, in
hoc amore vivere, operari, &
mori volo.

2. Amo te summè obiectivè,
summè appetitivè, summè in-
tensivè, non tantum quia mihi
bonus es, sed magis quia in te i-
pso & tibi ipsi summè bonus es.
Hinc malo privari omnibus aliis
bonis externis & internis, etiam
vita

vità & esse meo, quam privari gratiâ tuâ, vel quam te mi Deus privare gustu & gloriâ tuâ.

3. O centrum cordis mei, abstraho cor meum ab omnibus creaturis, tibiq; totus adhæreo, ac me totum tibi unio & inseparabiliter adstringo in vita, in morte, & æternitate, quia dignus es omni amore.

4. Amo te quantum debeo, quantum possum, quantum vis, quantum donas, quantum dignus es. Amo te in omnibus, sine omnibus, præ omnibus, pro omnibus. Amo te Seraphice, Marianè, vellem etiam Theandricè. Amo te omnibus viribus meis, omnibus atomis totius substantiæ meæ, secundum totam vim activam meam, vellè etiam, si possem, secundum totam amabilitatem

tem tuam
vellem et
toto Te.

5. Ex
tutorq; t
de omnib
nis, quan
tibi faveo
ea augere
lem, si id

6. De
ab omnib
omnia, ma
meris &
quia vis,
rò unicè
bus mei
& omissi
luntatem
altare tu
omnia i
ones, e
si tibi p

em tuam. Amo te toto me:
vellem etiam, si possem, amare te
toto Te.

5. Ex amore tui, gaudeo gra-
tulatorq; tibi de tua divinitate, &
de omnibus bonis tuis tam inter-
nis, quàm externis, eaq; omnia
tibi faveo, ac si mea essent, atque
ea augere millies ac millies vel-
lem, si id fieri posset.

6. Desidero ardentissimè, ut
ab omnibus, in omnibus, super om-
nia, magis ac magis sine fine a-
meris & glorificeris in æternum,
quia vis, quia dignus es. Ipse ve-
rò unicè volo mi Deus in omni-
bus meis actionibus, passionibus,
& omissionibus implere tuam vo-
luntatem, atq; dare gustum & ex-
altare tuam dignitatem, per mea
omnia incommoda, per depressi-
ones, etiam per ipsam mortem,
si tibi placet.

7. De-

7. Desidero te videre, te amare, teq; frui in æternum, ô pulchritudo infinita, non tam quia id bonum meum est, sed magis quia id bonum tuum est, ut videlicet læteris de creatione & redemptione mei, utq; hoc modo crescat gloria tua.

8. Da Domine quod vis, ut amem te perfectè, in vita, morte, & æternitate.

Ex Scriptura

Ego autem in domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo. Hab. 3.

Diligam te Domine fortitudo mea: Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus. Psal. 17.

Quàm dulcis & rectus Dominus Psal. 24.

Quàm bonus Deus, his qui recto sunt corde. Psal. 72.

Quid

§ 3.
 Quid mihi
 volui super
 & pars me
 Mihi a
 ponere in
 Indica n
 mea, ubi c
 vidie. Can
 Surgam
 Cælestem,
 anima me
 quem dilig
 Ita est; ut
 inveniã
 mea. Ten
 Cant. 3.
 O Sapien
 no te regn
 nihil esse
 super salu
 Sap. 7.
 Domine

470
T. leuit.
§ 3. Actus charitatis 257

Quid mihi est in celo, & à te quid
votui super terrā Deus cordis mei
& pars mea Deus in aeternū. Ibid.

Mihi adherere Deo bonum est,
ponere in Deo spem meam. Ibid.

Indica mihi quem diligit anima
mea, ubi cubes, ubi pascas in me-
ridie. Cant. 1.

Surgam & circuibo civitatem
Caelestem, quaram quem diligit
anima mea. ô Sancti Dei: num
quem diligit anima mea videtis?
ita est; utinam & ego vobiscum
inveniam quem diligit anima
mea. Tenebo illum, nec dimittam.
Cant. 3.

O Sapientia Dei increata propo-
no te regnis & sedibus, & divitias
nihil esse duco comparatione tui:
super salutem & speciem diligo te.
Sap. 7.

Domine tu omnia nosti, tu scis
quia

quia amo te. Ioan. 21.

Quis me separabit à charitate Christi? tribulatio an angustia?

- Certus sū quia neq; mors neq; vita, neq; Angeli, neq; principatus, neq; virtutes, neq; instantia, neq; futura, neq; fortitudo, neq; altitudo, neq; profundum, neq; creatura alia poterit me separare à charitate, quæ est in Christo IESV Domino nostro. Rom. 8.

O amabilis IESV, qui dixisti Ioan: 14. Qui diligit me diligetur à Patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum: da ut te diligam super omnia.

Ex S. Augustino.

// Spes cordis mei, virtus ani-
// mæ meæ, si nondum merui,
// quantum debitor sum amare,
// utiq; saltem desidero te amare,
// quantum debeo - - da ut
// quan-

quantum i
rear ama
incepisti,
dignum p
re fecisti.
me meum
tissimum t
IESV d
me, aman
potentissi
pretiosissi
pulcherrin
lacte & ni
re svavio
pretiosior
divitius, &
rior -- Sc
tor Deus,
rà & om
tu mihi a
bilior es.
per calu

750
T. leuit.
§3. Actus charitatis 259

aritate
gustia?
neg
cipatus,
a, neg
altitu-
eatuna
harita-
7 Domi.
dixisti
dilige.
diligam
eipsum.
nia.
tus ani-
merui,
amare,
amare,
da ut
quan-
quantum iubes, tantum te me- //
ear amare: - - perfice quod //
ncepisti, & dona, quod me in //
dignum praeveniando desidera- //
re fecisti. Converte benignissi //
me meum torporem in ferven- //
tissimum tui amorem. *Med. c. 47.*

IESU dulcissime, benignissi //
me, amantissime, charissime, //
potentissime, desideratissime, //
pretiosissime, amabilissime, //
pulcherrime, tu melle dulcior, //
lacte & nive candidior, necta //
re suavior, gemmis & auro //
pretiosior, cunctisq; terrarum //
divitiis, & honoribus mihi cha //
rior - - Scis occultorum cogni- //
tor Deus, quoniam caelo, ter- //
ra & omnibus, quae in ea sunt, //
tu mihi acceptior tu mihi ama- //
bilior es. Diligo enim te su- //
per caelum & terram, & cate- //

// ra omnia, quæ in eis sunt.
 // Amo te Deus meus amore ma-
 // gno, magisq; te amare cupio;
 // da mihi, ut amem te semper
 // quantum volo, quantum de-
 // beo, ut tu solus sis tota inten-
 // tiõ mea, & omnis meditatio
 // mea. Te mediter per dies sine
 // cessatione, te sentiam per so-
 // porem in nocte, te alloquatur
 // spiritus meus, tecum fabuletur
 // mens mea - - Et quia tui va-
 // lida est ut mors dilectio, ab-
 // sorbeat quæso mentem meam
 // ignita & melliflua vis amoris
 // tui, ut tibi soli inhæream, so-
 // laq; tuæ suavitatis memoriã
 // patiar - -

Domine spes Sanctorum, &
 // turris fortitudinis eorum, De-
 // us vita animæ meæ, per quam
 // vivo sine qua morior; lumen
 // oculo-

localorum
 video, sine
 cordis mi-
 mei: dil-
 meo, &
 totis medi-
 is, quia tu
 Solil: c. 2

Amo
 semper a-
 es revera
 omni lac-
 luce clari-
 sine auru-
 lapidem
 charior.
 ardes &
 o amor
 nunquam
 me: acc-
 totus di-
 te amat

728
T. leuit.

§ 2. Actus spei 281

oculorum meorum, per quod //
video, sine quo orbor; gaudium //
cordis mei, & lætitia spiritus //
mei: diligam te toto corde //
meo, & tota anima mea, & //
totis medullis & visceribus me- //
is, quia tu prior dilexisti me. //

Solil: c. 7. //

Amo te Deus meus, magisq; //
semper amare cupio, quia tu //
es revera omni melle dulcior, //
omni lacte nutritibilior, omni //
luce clarior. Idcirco supra o- //
mne aurum, & argentum, & //
lapidem pretiosum es mihi //
charior. O ignis qui semper //
ardes & nunquam extingueris: //
o amor qui semper ferves, & //
nunquam tepescis, accende //
me: accendar à te totus, ut //
totus diligam te. Minus enim //
te amat, qui tecum aliquid a- //
mas

// mat, quod propter te non a-
 // mat *Solil. c. 19.*
 // O ignis qui semper luces, &
 // nunquam obfuscaris, illumina
 // me. O utinam arderem ex te.
 // Ignis sancte quam dulciter ar-
 // des, quam secretè luces, quam
 // desideranter aduris! væ qui
 // non illuminantur ex te. *Solil. c. 34.*
 // O anima mea insignita dei
 // imagine, redempta Christi san-
 // ctæ /gvine, desponsata fide, dotata
 // spiritu, ornata virtutibus, de-
 // putata cum Angelis, dilige il-
 // lum à quo tantum dilecta es.
 // Intende illi, qui intendit tibi.
 // Quære quærentem te. Ama a-
 // matorem tui, à quo amaris,
 // cuius amore præventa es, qui
 // est causa amoris tui. Ipse est
 // meritum, ipse præmium, ipse
 // fructus, ipse usus, ipse finis
 // Ama

Ama illu-
 cu miser
 Elige illu-
 omnibus
 omnia sub
 tibi fidem
 pulturæ ta
 ci tui rece
 derelinque
 gientibus p
 & conduc
 regionem.
 plateas sup
 locabit te
 faciè maje
 O dulce
 dulcedinis
 meus, & n
 pleantur v
 mens me
 Charitas I
 te, lac niy

Ama illum qui eduxit te de la-
 tu miseriae & de luto fecis.
 Elige illum amicum tuum, præ
 omnibus amicis tuis, qui cum
 omnia subtracta fuerint, solus
 tibi fidem servabit. In die se-
 culturae tuae, cum omnes ami-
 ci tui recedent à te, ille non
 derelinquet, sed tuebitur à ru-
 pentibus præparatis ad escam,
 & conducet te per ignotam
 regionem, atq; perducet ad
 plateas supernae Sion, & ibi col-
 locabit te cum Angelis ante
 faciem maiestatis suae. *Man. c. 24*

O dulcedo amoris, o amor
 dulcedinis, comedat te venter
 meus, & nectare tui amoris re-
 leantur viscera mea, & eructet
 os meus mea verbum bonum.
 Charitas Deus meus, mel dul-
 ce, lac nyum, cibus es grandi-

M

um

culcis Christe, bone JESU, cha-
ritas Deus meus, accende me
totum igne tuo, amore tui, dul-
cedine tuâ, dilectione tui, de-
derio tui, jucunditate & e-
ultatione tui, pietate & sva-
ritate tuâ, voluptate & concu-
iscentia tui, quæ bona & san-
ta est: ut totus dulcedine amo-
is tui plenus, totus flammâ
haritatis tuæ vaporatus, diligâ
e Dominum meum dulcissi-
num, pulcherrimum, ex toto
orde meo, ex tota anima mea,
x totis viribus meis, ex omni
ntentione mea, cum multa
ordis contritione, lachryma-
um fonte, cum multa reverē-
ia, & tremore, habens te in
orde, & in ore, & præ oculis
neis, semper & ubiq; : ita ut
nullis in me adulteris amo-
ribus

ribus pateat locus. *Man. 10. &*
Medit. c. 35.

Excita, te nunc anima mea, &
 erige totum intellectum tuum,
 & cogita quantum potes, quan-
 tum & quale sit illud bonum,
 quod est Deus; si enim singu-
 la bona delectabilia sunt; co-
 gita intentè, quàm delectabile
 sit illud bonum, quod continet
 jucunditatè omnium bonorum.
 Si est bona vita creata quàm bo-
 na est vita creatrix! Si jucunda
 est salus facta, quàm jucunda
 est salus, quæ fecit omnem sa-
 lutem - - O qui hoc bono fru-
 etur, quid illi erit? quid illi non
 erit? Certè quidquid volue-
 rit, illi erit; quidquid noluerit,
 illi non erit - - Cur ergo per-
 multa vagaris homuncio, quæ-
 rendo bona animæ tuæ, & cor-
 poris

poris tui
 num, in
 & sufficit
 bonum, &
 & satis est

§ 4. Affe

1. Deu
 eternum,
 bus, super

2. Sun
 gnissima l
 Spiritus S
 creatura,
 prostratus
 reg; laude
 & amplius

3. Appr
 actus laud
 elicitos u
 mō & elio

poris tui? Ama unum bonum, in quo sunt omnia bona, ,, & sufficit. Desidera simplex bonum, quod est omne bonum, ,, & satis est. Man. c. 33. & 34.

§ 4. Affectus laudis Dei & glorificationis.

1. Deus meus sis benedictus in eternum, ab omnibus, in omnibus, super omnia.

2. Summa & omni cultu dignissima Majestas, Pater, Fili, & Spiritus S. te ego vilissima tua creatura, in centrum nihili mei prostratus, adoro cultu patriæ, æq; laudo, & glorifico, amplius & amplius sine fine.

3. Approbo & renovo omnes actus laudis & glorificationis tui, illicitos unquam, eliciendos, imo & elicibiles, ab omnibus cre-

aturis rationalibus, præteritis, præsentibus, & futuris, imò etiam possibilibus: eosq; tibi offero mihi Deus ad gustum & gloriam tuam.

4. Cum omnibus Seraphinis, ac Sanctis omnibus tecum regnantibus, millies ac millies, imò non toties, quin pluries ingemino: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth: plena est omnis terra gloria ejus.

5. Gaudeo summe Deus, quòd tu teipsum condigne laudes & glorifices in æternum: atq; hunc affectum laudis & amoris, quo te ipsum ab æterno prosequeris, tibi offero in supplementum mei imperfecti erga te affectûs.

6. Adoro, benedico, & glorifico in æternum tuam *Assèitatem* seu Tibi se solâ sufficientiam, cui meas præsentò omnes indigentiâs

Tuam

Tuam
quæ sunt
& omni
gaudeo
plusquam

Tuam
tem con
omnia a
futura, &
& aperta

Tuam
tus ubiq;

Tuam
per es, &

Tuam
mnes in

les in te

Adoro
racitatem

cui credo

Tuam
promitte
cui conf

490
T. leucit.
§ 4. *Actus laudis Dei* 269

Tuam *Omnipotentiam*, omnia
quæ sunt creantem, conservantem,
& omnibus cooperantem, à qua
gaudeo me totaliter dependere,
plusquam radium à sole.

Tuam *Sapientiam*, cognoscentem
comprehensive teipsum, &
omnia alia præsentia, præterita,
futura, & possibilis, cui nuda sunt
& aperta omnia opera mea.

Tuam *Immensitatem*, quâ totus
ubiq; es, & in me totus es.

Tuam *Æternitatem*, quâ semper
es, & eris sine fine.

Tuam *Infinitudinem*, quâ omnes
infinitas creaturas possibilis
in te continens, & excedis.

Adoro & glorifico tuam *Veracitatem*
infallibilem revelantem,
cui credo.

Tuam infallibilem *Fidelitatem*
promittentem mihi bona æterna,
cui confido.

Tuam

Tuam infinitam *Bonitatem*,
quam summe amo, æstimo, & am-
plector.

Tuam *Pulchritudinem* beatifi-
cantem Sanctos, quam videre de-
sidero.

Tuam *Dulcedinem* suavissimã,
quam cupio gustare.

Tuam *Liberalitatem* & *Benefi-
centiam*, cui gratias ago pro o-
mnibus beneficiis.

Tuam *Iustitiam* quam timeo:
Misericordiam quam invoco.

Tuam *Voluntatem*, rectissimã
regulam morum, cui me in o-
mnibus conformare volo.

Tuam *Providentiam*, in cuius
sinum me projicio.

Tuas *Relationes ad intra*, *Noti-
ones*, *Origines*, *Processiones*, *Sub-
sistentias*, quas veneror, & admi-
TOR.

Tua

Tua L
bus dispo
bus me t
ijcio quo
ternitate

Vivat
Deus meu
luis me.e.

Deus m
tibi: Deus
te. Psal. I
in æternu

Bened
tempore,
mo: Psal

O Sanct
cate Dom
mus nome

Anima
no, & h

400
T. Decret.
§ 4. Actus laudis Dei 278

Tua Libera Decreta, de omnibus disponentia ab æterno, quibus me totum & omnia mea subijcio quoad vitam, mortem, & æternitatem.

Ex Scriptura.

Vivat Dominus, & benedictus Deus meus, & exaltetur Deus salutis mee. Psal. 17.

Deus meus es tu, & confitebor tibi. Deus meus es tu, & exaltabo te. Psal. 117. Domine Deus meus in æternum confitebor tibi. Ibid.

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Psal. 33.

O Sancti Dei omnes: magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in idipsum. Ibid.

Anima mea exultabit in Domino, & relectabitur super salutari suo.

suo. omnia ossa mea dicent: Domine quis similis tibi? Psal. 34.

Magnus Dominus & laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. Psal. 47.

Benedictus Dominus Deus, qui facit mirabilia magna solus: & benedictum nomen maiestatis eius in aeternum, & repleatur maiestate ejus omnis terra. Psal. 71.

Quis Deus magnus sicut Deus noster? tu es Deus qui facis mirabilia. Psal. 76.

Domine Deus virtutum quis similis tibi? potens es Domine, & veritas tua in circuitu tuo -- Tui sunt caeli, & tua est terra, orbem terrarum & plenitudinem ejus tu fundasti. -- Tuum brachium cum potentia. Psal. 88.

Tu Dominus altissimus super omnem terram, nimis exaltatus es super omnes Deos. Ps. 96. Mi-

84
Miser
tabor ti
Bene
li eius,
lis verb
Domino
loco dom
nima me
Domi
tus es ve
Quam
tua Dom
cisti, imp
tua. Ps
Sit gl
tetur D
Psal. 10
Exalt
super om
-- Mag
cordia t
tas tuo.

408
T. leuit.
§ 4. Actus laudis Dei 273

Misericordiam & iudicium can-
tabo tibi Domine. Psal. 100.

Benedicite Domino omnes Ange-
li eius, potentes virtute, qui faci-
lis verbum eius. - - Benedicite
Domino omnia opera eius in omni
loco dominationis eius. Benedic a-
nima mea Domino. Psal. 102.

Domine Deus meus magnifica-
tus es vehementer. Psal. 103.

Quàm magnificata sunt opera
tua Domine; omnia in sapientia fe-
cisti, impleta est terra possessione
tua. Psal. 103.

Sit gloria Domini in secula, la-
tetur Dominus in operibus suis.
Psal. 106.

Exaltare super caelos Deus, &
super omnem terram gloria tua.
- - Magna est super caelos miseri-
cordia tua, & usq; ad nubes veri-
tas tua. Psal. 107.

Exalta;

Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomini tuo in seculum, & in seculum seculi. Psal. 144.

Magnus Dominus & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis. Ibid. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi. Ibid. Fidelis Deus in omnibus verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis. Ibidem.

Iustus es Domine & rectum iudicium tuum. Psal. 118.

Lauda anima mea Dominum, laudabo Deum in vita mea, psallam Deo, quamdiu fuero. Psal. 145.

Magnus Dominus, & magna virtus eius, & sapientia eius non est numerus. Psal. 146.

Domine Deus Patrum nostrorum benedicant te caeli & terra, mare & fontes, & flumina, & omnes creaturae

atura tua.

Benedictio

erum nostro

gloriosus, &

cula, & ben

tua sanctorum

exaltatum i

Dan. 3.

Regi secu

visibili soli

Tun. 1.

Benedictio

cia, & gratia

tus, & fortitudo

la saeculorum

Dignus

est, accipere

& sapientiam

honorem, &

nem. Apoc.

Sedenti in

dictio & bon

in seculo

408
T. l. c. c. i. v.
§ 4. Actus laudis Dei 275

ature tue, qua in eis sunt. Tob. 8.

Benedictus es Domine Deus Pa-
trum nostrorum, & laudabilis, &
gloriosus, & superexaltatus in se-
cula, & benedictum nomen gloriae
tuae sanctum, & laudabile, & super-
exaltatum in omnibus saeculis.

Dan. 3.

Regi saeculorum immortalis & in-
visibili soli Deo honor & gloria. 1.

Tim. 1.

Benedictio & claritas, & sapien-
tia, & gratiarum actio, honor, vir-
tus, & fortitudo Deo nostro in saecula
saeculorum. Apoc. 7.

Dignus est Agnus, qui occisus
est, accipere virtutem & divinitatem,
& sapientiam, & fortitudinem, &
honorem, & gloriam, & benedictio-
nem. Apoc. 4.

Sedenti in throno, & Agno bene-
dictio & honor & gloria, & potestas
in saecula. Ibid.

San-

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat, & qui est, & qui venturus est. Ibid.

Ex S. Augustino.

Deus meus, vita mea, fortitudo mea, & laudatio mea, dignare me laudare te. Da mihi lumen in corde, verbum in ore, ut cor meum meditetur gloriam tuam, & lingua mea cante laudes tuas. *Med. c. 33.*

Quis sum ego Domine per me, ut laudem te? Pulvis & cinis ego sum; canis mortuus & foetens ego sum: vermis & putredo ego sum. Nunquid tenebrae laudabunt lucem, aut mors vitam? Tu lux, ego tenebrae: tu vita, ego mors. Nunquid vanitas veritatem laudabit? Tu veritas, ego homo similis factus

factus vani
ergo te D
incompreh
in circūscrip
ineffabilis b

Quid dico
Quid dico
cura? Dic
non dico, c
nam possim
lia illi hym
chori! O
in laudibus
rem! O
illa coelest
ad laudem
tui in med
bilis perora
non possun
Vae tacenti
torum ora
infantium

factus vanitati. . . . Laudet
ergo te Domine Deus meus „
incomprehensibilis potentia tua,
incomprehensibilis sapientia tua,
ineffabilis bonitas tua. Sol. c. 10.

Quid dico de te Deus meus? „
Quid dico dulcedo felix & se- „
cura? Dico quod valeo, sed „
non dico, quod debeo. Uti- „
nam possim talia dicere, qua- „
lia illi hymnidici Angelorum „
chori! O quam libenter me „
in laudibus tuis totum effunde- „
rem! O quam devotissimè „
illa coelestis melodix cantica „
ad laudem & gloriam nominis „
tui in medio Ecclesiae infatiga- „
bilis perorarem! Sed quia talia „
non possum, nunquid tacebo? „
Væ tacentibus de te, qui mu- „
torum ora resolvit, & linguas „
infantium facis esse disertas. „

Væ

us Domi-
erat, &
st. lbid.

fortitu-
nea, di-
Da mihi
in o-
etur glo-
nea can-
33.

per me,
& cinis
& foc-
& putre-
id tene-
ur mors
enebræ:
nunquid
udabit?
o similis
factus

Vae tacentibus de te, quoniam
 ipsi loquaces muti sunt; cum
 non tuas laudes dicunt. Quis
 dignè te laudare potest ô inef-
 fabilis virtus & sapientia Patris?
 Et quoniam nulla invenio ver-
 ba, quibus te sufficienter vale-
 am explicare cunctipotens, &
 omniscium Verbum, dicam
 interim quod valeo, donec ju-
 beas me venire ad te, ubi pos-
 sim dicere, quod te decet, &
 me oportet. Et ideo suppli-
 citer rogo, ut non respicias
 tantum ad id, quod modo di-
 co, sed ad id quod dicere o-
 pro. Cupio enim desiderio
 magno, de te loqui quod o-
 portet, & decet, quia te decet
 laus, te decet hymnus, tibi que
 debetur omnis honor. *Med.*
cap. 35.

Summa
 quomodo
 ingraturum
 tua?

Sis bene-
 omnibus d
 gloria, præ
 promeritis,
 rendis mihi
 tuis. Sis b
 ricordiarum
 pro conser
 Angelica,
 actus hono

Sis bene-
 pror mei,
 pro doctri
 um, pro in
 ministratio

400
T. lecit.
§ 5. *Actus gratiar. action:* 279

§ 5. *Actus Gratiarum actionis
pro beneficiis.*

Summa bonitas Deus meus,
quomodo super me indignum &
ingratum multiplicas beneficia
tua?

Sis benedictus in æternum pro
omnibus donis naturæ, gratiæ,
gloriæ, prædestinatis, per Christum
promeritis, à te collatis & confe-
rendis mihi, & omnibus electis
tuis. Sis benedictus Pater mise-
ricordiarum pro creatione mei,
pro conservazione, pro custodia
Angelica, pro concursu ad omnes
actus honestos.

Sis benedictus Fili Dei, Redem-
ptor mei, pro tua Incarnatione,
pro doctrina, pro exemplis virtu-
um, pro institutione, usu, & ad-
ministracione Sacramentorum mi-

hi con. 2

§ 5.

hi concessis, pro mei per passionem & mortem tuam redemptione.

Sis benedictus Spiritus S. Deus, pro sanctificatione mei per gratiam habitualementem, pro habitibus virtutum infusis, pro donis tuis, pro gratis actualibus excitantibus, adjuvantibus, operantibus, subsequentibus: pro vocatione ad fidem, ad Religionem, pro preservatione à peccatis gravioribus, pro externa protectione tua.

Pro his omnibus ac singulis, aliisque innumeris beneficiis confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi.

Ex Scriptura.

Benedicimus Deum cæli, & coram omnibus viventibus confitemur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Tob. 12. Do-

§ 5. Actus
Domine
memor es
quia reput
Confite
corde meo,
meum & ca
factus est D
peri, adjuto
in tribulati
Benedict
vit oratione
am suam a
Tenuisti
am ne pec
deduxisti m
sti me. Ps
Confite
mtus in tot
bo nomen t
misericordi
me, & servi
ferno infe

498
T. leuit.
§ 5. Actus gratiar. action. 281

Domine, quid est homo, quod
memor es eius, & filius hominis,
quia reputas eum? Psal. 8.

Confitebor tibi Domine in toto
corde meo, quoniam fecisti iudiciū
meum & causam meam. . . . Et
factus est Dominus refugium pau-
peri, adjutor in opportunitatibus,
in tribulatione. Psal. 9.

Benedictus Deus, qui non amo-
vit orationem meam & misericordi-
am suam à me. Psal. 65.

Tenuisti manum dexteram me-
am ne peccarē, & in voluntate tua
deduxisti me, & cum gloria suscepi-
sti me. Psal. 72.

Confitebor tibi Domine Deus
in toto corde meo, & glorifica-
bo nomen tuum in aeternum, quia
misericordia tua magna est super
me, & eruisi animam meam ex in-
ferno inferiori. Psal. 85.

M

Misericordias Domini in aeternū
cantabo. Psal. 88.

Benedic anima mea Domino, &
omnia quæ intra me sunt nomini
sancto eius. Benedic anima mea
Domino, & noli oblivisci omnes re-
tributiones eius: Qui propitiatur
omnibus iniquitatibus tuis; qui sa-
nat omnes infirmitates tuas: qui
redimit de interitu vitam tuam:
qui coronat te in misericordia &
miserationibus: qui replet in bo-
nis desiderium tuum. Psal. 105.

Quid retribuam Domino pro o-
mnibus quæ retribuit mihi? Ca-
licem salutaris, passionem Christi
& meam, accipiam, & nomen Do-
mini invocabo. Psal. 115.

Benedictus Deus, qui non dedit
nos in captivem dentibus inimi-
corum. Anima nostra erepta est
de laqueo venantium. Laqueus
contri-

§ 5. Actus
contritus est.
Adjutorium
domini, qui se
Psal. 123.

Confitemini
bonis, quoniam
cordia eius.

Confitebor
collaudabo te
meum: consti-
tiam adjutor
mibi, & libe-
perditione.
mundum mu-
die tue à
ad escam, de
in man me-

Benedictus
domini nostri
solatur nos in
stra 2. Cor.
Benedictus

§ 5. Actus gratiar. action. 283

conteritus est, & nos liberati sumus.
Adjutorium nostrum in nomine Do-
mini, qui fecit cœlum & terram.
Psal. 123.

Confitemini Domino, quoniam
bonus, quoniam in secula miseri-
cordia eius. Psal. 135.

Confitebor tibi Domine Rex, &
collaudabo te Deum Salvatorem
meum: confitebor nomini tuo, quo-
niam adjutor & protector factus es
mihi, & liberaſti corpus meum à
perditione. - - Et liberaſti me se-
cundùm multitudinem misericor-
diae tuae à rugientibus preparatis
ad escam, de manibus quærentium
animam meam. Ecclesi. 58.

Benedictus Deus & Pater Do-
mini nostri IESU Christi qui con-
solatur nos in omni tribulatione no-
stra 2. Cor. 1.

Benedictus Deus & Pater Domi-
ni no-

ni nostri IESU Christi, qui secundum misericordiam suam magnam, regeneravit nos in spem vivam, per resurrectionem IESU Christi ex mortuis, in hereditatem incorruptibilem, & immarcescibilem. I. Petr. I.

Magnificat anima mea Dominum,
- - quia respexit humilitatem servi sui. Luc. I.

Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit & fecit redemptionem plebis suae. Ibid.

Ex S. Augustino.

Gratias ago tibi clementissime & benignissime amator hominum Deus, qui per JESUM Christum Filium tuum Dominum nostrum, cum non essemus, potenter fecisti nos, & cum perditum fuisset culpa nostra
mirabi-

S. Actus g
mirabiliter lib
raffi nos. G
tua, & mult
ro ex totis pra
propter tuam
dilectionem,
& indignos, n
amare dignatu
dem unigenitu
rno, salutare no
res, filios per
as ago tibi pro
tione & nativi
riosa Genitric
pse carnem a
est propter no
stam salutem
verus de Deo
ex homine es
bi ago pro pat
jus, pro mort
ne ejus, pro a

700
Lleuit.
§ 5. Actus gratiar. action. 285

mirabiliter liberaſti, & recuperaſti nos. Gratias ego pietati tuæ, & multas tibi laudes refero ex totis præcordiis meis, qui propter tuam inenarrabilem dilectionem, quâ nos miſeros & indignos, mirabili bonitate amare dignatus es, miſiſti eundem unigenitum tuum de ſinu tuo, ſalvare nos tunc peccatores, filios perditionis. Gratias ago tibi pro ſancta incarnatione & nativitate eius, & glorioſa Genitrice ſua, de qua iuſte carnem aſſumere dignatus eſt propter nos, & propter noſtram ſalutem, ut ſicut Deus verus de Deo, ita verus homo ex homine eſſet. Gratias tibi ago pro paſſione & cruce eius, pro morte & reſurrectione eius, pro aſcenſione eius ad
coelum

qui ſecun-
m magnâ,
vivam,
Christi
tem incor-
ſibilem. I.

Dominû,
atam ſer-

Deus Iſra
redempti-

gentiſſime
tor homi-

JESUM

m Domi-
n eſſemus,

& cùm
pâ noſtrâ

mirabi-

27 coelum, & sede maiestatis ejus
 ad dexteram tuam. - - Gratias
 28 tibi ago pro sacratissima illa
 effusione pretiosi sanguinis e-
 29 ius, quo sumus redempti, si-
 mul & pro sacrosancto & vi-
 30 vifico mysterio corporis & san-
 guinis ejus, quo quotidie in
 31 Ecclesia tua pascimur, & pota-
 mur, abluimur & sanctifica-
 32 mur, & unius summæ divinita-
 tis participes efficimur. Gra-
 33 tias ago tibi pro mira & inenar-
 rabili charitate, quâ nos indi-
 34 gnos sic amasti, & salvasti per
 unicum, & dilectum Filium tu-
 35 um. Sic enim dilexisti mun-
 dum, ut unigenitum tuum da-
 36 res, ut omnis qui credit in e-
 um, non pereat, sed habeat
 37 vitam æternam. *Med. c. 14.*
 38 Gloria Patri qui creavit nos;
 gloria

§ 5. *Actus*
 gloria Filio,
 gloria Spiritu
 vit nos: glor
 viduæ Trinit
 inseparabilia
 rium sine fine

Collaudabo
 qui creasti me
 qui illuminasti
 nebris essem
 me, cum mo
 qui pavisti me
 omnibus bon
 inutilem ven
 peccatis, nu
 nis tuis. - -
 toto corde
 cordia tua ma
 & eruisi anim
 ferno inferio
 homo, quod
 aut filius hom

gloria Filio, qui redemit nos:
gloria Spiritui S, qui sanctifica-
vit nos: gloria summæ & indi-
viduæ Trinitati, cujus opera
inseparabilia sunt, cujus impe-
rium sine fine manet. *Med. c. 33.*

Collaudabo te Deus meus,
qui creasti me, cum non essem;
qui illuminasti me, cum in te-
nebris essem: qui resuscitasti
me, cum mortuus essem: qui
qui pavisti me à juventute mea
omnibus bonis tuis: & hunc
inutilem vermem fatentem
peccatis, nutris omnibus do-
nis tuis. - - Confiteor tibi in
toto corde meo, quia miseri-
cordia tua magna est super me,
& eruisti animam meam ex in-
ferno inferiori. Et quid est
homo, quod memor es eius,
aut filius hominis, quoniam vi-

N

litas

estatis ejus
- - Gratias
tissima illa
angvinis e-
tempti, si-
cto & vi-
oris & san-
notidie in
, & pota-
sanctifica-
æ divinita-
tur. Gra-
a & inenar
à nos indi-
salyasti per
Filiu tu-
xisti mun-
tuum da-
redit in e-
sed habeat
d. c. 14.
cavit nos;
gloria

fitas eum? - - - Et unde hoc
 „ mihi, ô Creator cœli & terræ,
 „ qui bonorum meorum non
 „ indiges, unde hoc mihi, quod
 „ dilexisti me? O sapientia quæ
 „ aperis os mutum, da mihi vocẽ
 „ laudis, ut enarrem omnia be-
 „ neficia tua, quæ mihi à princi-
 „ pio contulisti, *Solil. c. 7.*

„ Medice spirituum sana animã
 „ meam, ut confitear tibi salus
 „ animæ meæ super omnibus be-
 „ neficiis tuis, quibus pascis me
 „ à juventute mea, & usq; in se-
 „ nectam & senium. Tẽ depre-
 „ cor per teipsum, ne derelin-
 „ quas me. Fecisti me cum nõ
 „ essem; redemisti me cum peri-
 „ issem: perieram, mortuus fue-
 „ ram, ad mortuum descendisti,
 „ mortalitatem suscepisti; ad ser-
 „ vum Rex descendisti, ut servũ
 „ redi-

§ 5. Actus
 redimeres, t
 ut ego vive
 suscepisti, m
 instaurasti, c
 Perieram, ab
 venundatus e
 me ut redime
 me dilexisti,
 um dares in
 Dilexisti me
 te, quia mor
 Tali pacto, r
 duxisti me de
 me de serviti
 supplicio.
 ne tuo, sign
 tuo, ut me n
 per esset apu
 recederet à c
 me non rece
 xisti me olec
 unctus fuisti

unde hoc
li & terrar,
prum non
mihi, quod
piencia qua
mihi vocē
omnia be-
ni à princi-
c. 7.
ana animā
ar tibi salus
mnibus be-
s pascis me
t usq; in se-
Te depre-
ne derelin-
me cum nō
e cum peri-
ortius fue-
descendisti,
pisti; ad ser-
ti, ut servū
redi-
redimeres, te ipsum tradidisti;
ut ego viverem, tu mortem
suscepisti, mortem vicisti. Me
instaurasti, cum te humiliasti.
Perieram, abieram, in peccatis
venundatus eram; venisti pro
me ut redimeres me, & tantū
me dilexisti, ut sanguinem tu-
um dares in pretium pro me.
Dilexisti me Domine plusquam
te, quia mori voluisti pro me.
Tali pacto, tam caro pretio re-
duxisti me de exilio, redemisti
me de servitio, retraxisti me à
supplicio. Vocasti me nomi-
ne tuo, signasti me sanguine
tuo, ut memoriale tuum sem-
per esset apud me, & nunquam
recederet à corde meo, qui pro
me non recessit à cruce. Un-
xisti me oleo tuo, in quo tu
unctus fuisti, ut à te Christo
dice-

22 dicerer Christianus. En in ma-
 nibus tuis descripsisti me, ut
 23 semper sit memoria mea apud
 te, si tamen memoria tua fue-
 rit jugiter apud me. Sic igitur
 24 gratia tua semper & mise-
 ricordia prævenerunt me. De
 multis namq; & magnis peri-
 culis liberaſti me liberator me-
 25 us. Quando erravi, ad viam
 26 reduxiſti me: quando ignoravi,
 docuiſti me: quando peccavi,
 corripuiſti me: quando triſtis
 27 fui, conſolatus es me: quando
 28 deſperavi, confortaviſti me: quā-
 do cecidi, erexiſti me: quando
 29 ſtetui, tenuiſti me: quando iui,
 30 deduxiſti me: quando veni, ſu-
 ſcepuiſti me: quando dormivi,
 cuſtodiviſti me: quando clamavi,
 31 exaudiſti me. *Solil. c. 13.*

32 Conſiteor tibi Domine De-
 us pau-

§ 5. Actus
 us paupertatis
 tibi tua glori-
 rum est bo-
 Domine con-
 me, nihil ali-
 verſa vanitas
 abyſſus quæ
 terra inanis
 tua benedictio
 nat, fructum
 niſi confuſio
 mortem. S
 habui, à te re-
 ni habeo, tu
 beo. Si quæ-
 ti; ſed quan-
 cidi, & ſempe
 niſi me erexi-
 fuiſſem, niſi
 quando cecidi
 ſem niſi tu m-
 xiſſes; Poſt

§ 5. Actus gratiar. action. 291
us paupertatem meam, & sit
tibi tua gloria total, quoniam „
tuum est bonum per me gestū.
Domine confiteor, ut docuisti
me, nihil aliud sum, quàm uni- „
versa vanitas, umbra mortis, & „
abyssus quædam tenebrosa, &
terra inanis & vacua, quæ sine „
tua benedictione nihil germi- „
nat, fructum quoq; non facit,
nisi confusionem, peccatum, & „
mortem. Si quid boni unquã
habui, à te recepi; quidquid bo- „
ni habeo, tuum est, vel à te ha- „
beo. Si quãdo steteri, per te ste- „
ti; sed quando cecidi, per me ce- „
cidi, & semper in luto jacuisssem, „
nisi me erexisses, semper cæcus
fuissem, nisi me illuminasses:
quando cecidi, nunquã surrexif- „
sem nisi tu mihi manum porre- „
xisses; Postquam me etiam ere-

xisti, semper cecidissem, nisi tu
 me sustinuissem: sæpius periissem
 nisi tu me gubernassem. Sic
 semper Domine gratia tua, &
 misericordia tua præuenit me,
 liberans me ab omnibus malis,
 salvans à præteritis, suscitans à
 præsentibus, & muniens à futu-
 ris: præcidens etiam ante me
 laqueos peccatorum, tollens oc-
 casiones, & causas; quia nisi tu
 hoc mihi fecisses, ego omnia
 peccata mundi fecissem. Quo-
 niam scio Domine, quod nul-
 lum peccatum est, quod unquã
 fecerit homo, quod non possit
 facere alter homo, si Creator
 desit, à quo factus est homo.
 Sed quod non facerem, tu fe-
 cistis quod abstinerem, tu iussi-
 stis & quod tibi crederem, gra-
 tiam tu infudisti. Tu namque
 Domi-

§ 5. Actus g
 Domine rego
 peccatum in
 gratiam & in
 t. 15. Tenta
 deesset, tu fec
 pus defuit, &
 tu fecisti. Aff
 defuit locus,
 pus; sed ut n
 tu me tenuist
 tor tenebrostu
 um despiceret
 rasti. Venit
 & fortis; &
 ret, tu eum v
 borasti. Ven
 figuratus in A
 ut me non d
 increpasti, &
 scerem, tu me
 lil. cap. 16.

Gratias tibi

Domine regebas me tibi, & ut
peccatum non committerem,
gratiam & lumen donasti Sol. „
c. 15. Tentator defuit, & ut
deesset, tu fecisti: locus & tem-
pus defuit, & hæc ut deessent, „
tu fecisti. Affuit tentator, non
defuit locus, non defuit tem- „
pus; sed ut non consentirem,
tu me tenuisti. Venit tenta-
tor tenebrosus, ut est, & ut e- „
um despicerem, tu me confor-
tasti. Venit tentator armatus
& fortis; & ut me non vince- „
ret, tu eum refrenasti, & me ro-
borasti. Venit tentator trans-
figuratus in Angelum lucis; & „
ut me non deciperet, tu eum
increpasti, & ut eum cogno-
scerem, tu me illuminasti. So- „
lil. cap. 16.

Gratias tibi agam Domine,

ne sim ingratus tibi, liberator
 „ meus: quoniam liberaſti me.
 Quoties jam me absorbuerat il-
 „ le draco, & tu Domine ab ore
 eius extraxiſti me. Quoties e-
 „ go peccavi, & ipſe præparatus
 „ fuit deglutire me: ſed tu Do-
 mine Deus meus defendiſti me.
 Cùm contra te iniquè agebam,
 „ cum tua mandata frangebam,
 ſtabat ipſe paratus ut me rape-
 „ ret ad infernum: ſed tu prohi-
 „ bebas. Ego te offendebam, &
 tu me defendebas. Ego te non
 „ timebam, & tu me custodie-
 „ bas. A te recedebam, & ini-
 mico meo me exhibebam; tu
 „ ipſum, ne me acciperet, deter-
 „ rebas, & ego miſer non cogno-
 ſcebam. Sic enim multoties à
 „ faucibus diaboli me liberaſti,
 de ore leonis eripuſti, & ab in-
 „ ferno

ſerno licet no-
 „ tis vicibus re-
 enim uſq; ad
 „ ne illuc intra-
 ſti. Appropi-
 „ portas mortis
 „ rent, tu feciſti
 am corporis
 „ Salvator me
 morbi teneret
 „ periculis mult
 terras, ab igne
 „ omni pericul
 per mihi adit
 „ diter ſalvans,
 ta mihi alia
 „ ſti, & ego e
 cognovi, don
 „ En illumina
 „ gnoſco te, qu
 „ gratias ago t
 „ exiles, & imp
 N

ferno licet nescientem me mul-
tis vicibus reduxisti. Descendi „
enim usq; ad portas inferni: &
ne illuc intrarem, tu me tenui-
sti. Appropinquabam usq; ad „
portas mortis, & ne me cape-
rent, tu fecisti. De morte eti-
am corporis sæpius eruisti me „
Salvator meus, cum graves
morbi tenerent me, cum fui in
periculis multis per mare, per „
terras, ab igne, & gladio, & ab
omni periculo liberans, sem-
per mihi adstans, & misericor- „
diter salvans. - - Hæc & mul-
ta mihi alia beneficia exhibui-
sti, & ego eram cæcus, & non „
cognovi, donec illuminasti me.
- - En illuminasti me, & co-
gnosco te, quia vivo per te, & „
gratias ago tibi licet viles, &
exiles, & impares beneficiis tu-

N s

is, qua;

is, quales habet mea fragilitas
 „ offero: quoniam tu es solus
 „ Deus meus, Creator meus be-
 „ nignus, qui amas nostras ani-
 „ mas, & nihil odisti eorum, quæ
 „ fecisti. En ego primus inter
 „ peccatores, quos salvasti, ut e-
 „ xemplum aliis tribuam beni-
 „ gnissimæ pietatis tuæ, confite-
 „ ar tibi beneficia tua magna,
 „ quoniam eripuisti me de infer-
 „ inferiori, semel, & secundo, &
 „ tertio; & centies, & millies: &
 „ ego semper ad infernum ten-
 „ debam, & tu me semper redu-
 „ cebas, & justè millies damna-
 „ ses me, si voluisses. Noluisti,
 „ quia amas animas, & dissimu-
 „ las peccata hominum propter
 „ poenitentiam Domine Deus
 „ meus. *Solil. c. 18.*

1. Summa
 „ us, quam ter-
 „ timeat te, du-
 „ tremisunt, &
 „ tuum? Et e-
 „ & vilis de pal-
 „ cula, timeo t-
 „ reverentia,
 „ supra me dig-
 „ gnoscendo in-
 „ tiam, recedo,
 „ nihili mei, in-
 „ & sepelio.
 2. Timeo
 „ quam potens
 „ servus profug-
 „ us Judicem ju-
 „ er in gehenna.
 3. Timeo
 „ rii, ut pessim-

§ 6. Actus Timoris Dei.

1. Summa Majestas, Deus meus, quàm terribilis es! Quis non timeat te, dum columnæ cæli contremiscunt, & pavent ad nutum tuum? Et ego vermiculus tuus, & vilis de palude prodiens ranuncula, timeo te imprimis timore reverentiali, tuamq; admirando supra me dignitatem, & meam agnoscendo infinitam à te distantiam, recedo, & resilio in abyssum nihili mei, in eoq; me immergo & sepelio.

2. Timeo te timore servili tanquam potentissimum Dominum servus profugus, & tanquam reus Judicem justissimum, ne crucier in gehenna.

3. Timeo te timore mercenarii, ut pessimus operarius Remunerar;

neratorem, ne excludar à gloria,
quàm præparasti diligentibus te.

4. Sed maxumè timeo te timore filiali, tanquam filius Patrè amantissimum; ne deserar à gratia tua, ne tibi displiceam, ne te offendam.

Ex Scriptura

Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens manibus, & mundo corde. Ps. 23. Væ mihi quia talis non sum.

Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei, defectus quos cõtemno, circumdabit me. Psal. 48. Timeo id Domine.

Cor meum conturbatum est in me, & formido mortis cecidit super me: Timor & tremor venerunt super me, & contexerunt me tenebræ.

Quis

51.
*Quis dabit
tumba, & vo
coelo. Psal.*

*Tu terrib
quis resset t
Psal. 34.*

*Quis nov
& pra timore
merare? Psal.*

*Confige ti
à judicis en*

*Nisi Dom
mum in cœ*

*verunt, q
Dominus cu
dis, frustra
am. Psal. 12*

*Si iniqui
mine, quis s*

*Domine q
quò à facie
dero ad cœli*

Quis dabit mihi pennas sicut columba, & volabo, & requiescam in coelo. Psal. 54.

Tu terribilis es Deus meus & quis resistet tibi? ex tunc ira tua. Psal. 34.

Quis novit potestatem ira tua, & pra timore tuo iram tuam dinumerare? Psal. 89.

Confige timore tuo carnes meas, à judiciis enim tuis timui. Ps. 118.

Nisi Dominus edificaverit domum in caelis, in vanum laboraverunt, qui aedificant eam: nisi Dominus custodierit civitatem cordis, frustra vigilat, qui custodit eam. Psal. 126.

Si iniquitates observaveris Domine, quis sustinebit? Psal. 129.

Domine quò ibo à spiritu tuo, & quò à facie tua fugiam? Si ascendero ad caelum, tu illic es: si descendero

adero

Quis

dero in infernum, ades. - - Tenebra non obscurabuntur à te, & nox sicut dies illuminabitur. - - Imperfectum meum viderunt oculi tui
Psal. 138.

Domine ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripas me.
Psal. 6.

Ne projicias me à facie tua, & Spiritum S. tuum ne auferas à me.
Psal. 50.

Domine dum veneris judicare, noli me condemnare. Job. 10.
Vereor opera mea, sciens, quod nō parcas delinquenti. Job. 9.

Timenti Dominum bene erit in extremis, & in die defunctionis suæ benedicetur. Eccl. 1.

Sit mihi timor Domini gloria, & gloriatio, & lætitia, & corona exultationis. Ibid.

Luxa & recta sunt via tua Rex
saeculo-

saeculorum: quomine, & magis
Apoc. 15.

Horrendum
nus Dei viru-

Nihil mihi
in hoc iustific-

dicat me Dom
Non intres
vo tuo Domi-

bitur in cons
vens. Psal. 1

Nunquid h
one iustificab
purior erit v
ei sunt insti
reperit pravi
qui habitant
renum haben

sumuntur vel
Quid facia
iudicium Deu
quid responde

728
T. leuit.

§ 6. Actus timoris 301

saeculorum: quis non timebit te Domine, & magnificabit nomen tuum?

Apoc: 15.

Horrendum est incidere in manus Dei viventis. Heb. 10.

Nihil mihi conscius sum, sed nō in hoc justificatus sum, qui enim iudicat me Dominus est. 1. Cor. 4.

Non intres in iudicium cum seruo tuo Domine, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Psal. 142.

Nunquid homo, Dei comparatione justificabitur? aut factore suo purior erit vir? Ecce qui serviunt ei sunt instabiles. & in Angelis suis reperit pravitatem: quanto magis, qui habitant domos lutèas, qui terrenum habent fundamentum, consumentur velut à tineas? Job. 4.

Quid faciam cum surrexerit ad iudicium Deus? & cum quaesieris, quid respondebo illi? JOB 31.

Nescit homo, utrum amore an odio dignus sit, sed omnia in futurum servantur incerta. Eccl. 9.

Quis mihi hoc tribuat, ut in vulneribus Salvatoris mei abscondas me, donec pertranseat furor tuus? Job 14.

Ex S. Augustino.

Deus Deorum Domine præ-
 stabilis super malitia, novi quia
 manifestus venies, novi quia
 non semper silebis: cum in con-
 spectu tuo ignis exardescet, &
 in circuitu tuo tempestas vali-
 da ingruerit, cum advocaveris
 coelum desuper, & terram di-
 scernere populum tuum, & ec-
 ce coram tot millibus populo-
 rum nudabuntur iniquitates
 meæ, tot agminibus Angelo-
 rum patebunt universa scelera
 mea.

§ 8. A
 mea. Tot j
 stabo, quot n
 opere bono.
 confundar, q
 runt bene vi
 Tot convinc
 me monueru
 monibus. Me

Magna fun
 mine Deus, ju
 judicas æquira
 bilia facis, &
 cum consider
 omnia ossa m
 securatur ho
 terram, ut ser
 castè cunctis
 in timore, &
 cum tremore,
 tium sine tim
 um sine tremo
 etur accinctus

728
T. Levit.

§ 6. Actus timoris 303

mea. Tot iudicibus inops ad-
stabo, quot me præcesserunt in
opere bono. Tot arguentibus
confundar, quot mihi præbue-
runt bene vivendi exemplar.
Tot convincar testibus, quot
me monuerunt proficuis ser-
monibus. Med. c. 4.

Magna sunt iudicia tua Do-
mine Deus, justè & fortis, qui
iudicas æquitatem, & inscruta-
bilia facis, & profunda. Quæ
cum considero, contremiscunt
omnia ossa mea, quoniam non
securatur homo vivens super
terram, ut serviamus tibi piè &
castè cunctis diebus vitæ nostræ
in timore, & exultemus tibi
cum tremore, ut non sit servi-
tium sine timore, neq; gaudi-
um sine tremore, & non glori-
etur accinctus equè, ac discin-

ctus,

amore. an
ia in futu-
Ecc. 9.
uat, ut in
nei abscon-
at furor tu
o.
mine præ-
novi quia
novi quia
um in con-
ardescet, &
bestas vali-
advocaveris
terram di-
um, & ec-
s populon-
iniquitates
s Angelo-
sa scelera
mea.

etus, neq; gloriatur ante te o-
 mnis caro, sed paveſcat & con-
 tremiſcat à facie tua; tum igno-
 ret homo utrum amore an o-
 dio dignus ſit, ſed in futurum
 omnia reſervantur incerta. Vi-
 dimus enim multos Domine,
 & à Patribus noſtris audivi-
 mus, quod utiq; ſine magno
 tremore non recolo, ſine mul-
 to timore non confiteor, ascen-
 diſſe primitus quodammodo
 uſq; ad cœlos, & inter ſidera
 nidum ſuum collocatſe, poſt
 modum autem cecidiſſe uſque
 ad abyſſos, & animas eorum in
 malis obſtupuiſſe. Vidimus
 ſtellas de cœlo cecidiſſe, ab im-
 petu ferientis caudæ Draconis:
 & eos qui jacebant in pulvere
 terræ, à facie ſublevantis ma-
 nus tuæ Domine mirabiliter
 ascen-

cendiſſe. - -
 brenebraſſe, &
 em proceſſiſſe
 c meretrices
 as, in regno ca-
 em regni eiſci-
 ras exteriores.
 ta omnia? ni-
 em illum ascen-
 primus ascendi-
 tascendit diabo-
 Væ mihi miſ-
 it dies iudicii, &
 libri conſcienti-
 etur de me:
 opera ejus. C
 Domine Deus
 revelabunt in
 in, & adverſum
 arget? Ecce n-
 otero, ſed de
 a confuſione

708
T. Levit.

§ 8. Actus timoris 305

ante te d' ascendisse. -- Vidimus lucem ,,
 sciat & conotenebrasse, & de tenebris lu- ,,
 tum ignoem processisse; quia publicani ,,
 more an o d meretrices præcedunt inco- ,,
 in futurum is, in regno cœlorum, filii au- ,,
 incerta, Vi tem regni eijciuntur in tene- ,,
 s Domine, has exteriores. Quare autem ,,
 is audivi a omnia? nisi quia in mon- ,,
 ne magno m illum ascenderūt, in quem ,,
 , sine mul- pimus ascendit Angelus, & ,,
 teor, ascen descendit diabolus. Solil. c. 29. ,,
 dammodo Væ mihi misero cùm vene- ,,
 inter sidera: dies iudicii, & aperti fuerint ,,
 casse, post libri conscientiarum, cùm di- ,,
 disse usque ctur de me: Ecce homo, & ,,
 eorum in pera ejus. Quid faciam tunc ,,
 Vidimus Iomine Deus meus, cùm cœ- ,,
 disse, ab im brevelabunt iniquitatem me- ,,
 Draconis: an, & adversum me terra con- ,,
 in pulvere rget? Ecce nihil respondere ,,
 vantis ma ptero, sed demisso capite, ,,
 mirabiliter pæ confusione coram te stabo ,,
 ascen- trepi-

trepidus & confusus. *Med. c. 39.*

” O quàm sumus fragiles, &
 nullius virtutis homunciones,
 animalia ventris & carnis man-
 ” cipia, in quibus vix aliquod
 virtutis vestigium apparet. Et
 tamen sub Christi confessione
 ” positi, ligno crucis ferimur,
 navigantes per hoc mare ma-
 gnum & spatiosum, ubi sunt
 ” reptilia, quorum non est nu-
 merus: ubi sunt animalia pusil-
 la cum magnis: ubi est Draco
 ” savissimus semper paratus ad
 devorandum. Ubi sunt loca
 periculosa Scylla & Charibdis,
 ” & alia innumerabilia in quibus
 naufragantur incauti, & in fi-
 de dubii. *Med. c. 24.*

more dignissim

ex amore tui d

omnia & sing

de illisq; dole

pter te, quia s

malum tuum,

bono opponu

Doleo etian

aliarum virtut

qui sunt irre

tue. Doleo

ustitia & les

in omnes crea

sunt inobedien

orum. Dole

titudo pro tot b

3. Utinam

dilem o puri

7. Actus Contritionis seu Pa-
nitentia.

1. Summum bonum, omni a-
more dignissimum Deus meus,
ex amore tui detestor, & retracto
omnia & singula mea peccata,
et illisq; doleo super omnia, pro-
ter te, quia sunt offensa tua, &
malum tuum, quia tibi summo
modo opponuntur & displicent.

Doleo etiam de iis, ex motivis
liarum virtutum, doleo de iis,
qui sunt *irreverentia Majestatis*
ue. Doleo de iis, quia sunt *in-*
justitia & lesio supremi juris tui,
in omnes creaturas. Doleo, quia
sunt *inobedientia mandatorum tu-*
orum. Doleo, quia sunt *ingra-*
titudo pro tot beneficiis tuis.

3. Utinam te nunquam offen-
dissem o purum, o summum, o
infini?

infinitem, ac omne bonum meū.
Væ tempori, quo te offendi.

4. Confundor & erubescō de
mea protervia, ac insania, quod
ego vilis terræ vermiculus ausus
sum insurgere contra tuam maje-
statem, meq; opponere tuæ o-
mnipotentia, Sapientia, Bonitati.
Et quis ego sum comparatione
tui? O quam abominabilis sum
factus in conspectu tuo, totinsque
curia tuæ coelestis, propter pec-
cata mea, tanquam ulcus ex quo
tanta sanies peccatorum, tantaq;
luēs vitiorum effluxit!

5. Quando tandem erit finis
turpitudinis meæ? Ecce nunc
amōre tui Deus meus firmissimè
statuo custodire iudicia iustitiæ
tuæ. Protestor quod malo mo-
ri, malo omnia vitæ hujus præ-
sentis ac futuræ mala pati, quam

te ul-

te ullo peccato
tendere: quia
gnitatis tuæ,
voluntatis.

Ex

*Delicta quis
tis meis mund
parce seruo tu
Reminiscere
rum Domine,
tuarum, que d
sta juventutis
meas ne memin
sericordiam tu
propter bonit
Psal. 24.*

*Propter no
propitiaberis p
st enim. Uta
m & laborem
universa delict*

ne ullo peccato etiam veniali offendere: quia hæc est voluntas dignitatis tuæ, & hæc dignitas tuæ voluntatis.

Ex Scriptura.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, & ab alienis arce seruo tuo. Psal. 18.

Reminiscere miserationum tuarum Domine, & misericordiarum tuarum, quæ à seculo sunt. Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne memineris, secundum misericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam Domine Psal. 24.

Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo, multum est enim. Vide humilitatem meam & laborem meum, & dimitte universa delicta mea. Ibid.

Consi-

Confitebor adversum me inju-
stitiam meam Domino, & tu remit-
tes impietatem meam. Psal. 31.

Domine ne in furore tuo arguas
me, neq; in ira tua corripias me.

--- Quoniam iniquitates meae su-
pergressae sunt caput meum, & si-
cut onus grave gravatae sunt su-
per me. Iniquitatem meam an-
nuntiabo, & cogitabo pro peccato
meo. Psal. 37.

Miserere mei Deus secundum
magnam misericordiam tuam, &
secundum multitudinem miserati-
onum tuarum, dele iniquitatem
meam. --- Tibi soli peccavi &
malum coram te feci. Peccatū me-
um contra me est semper. -- A-
verte faciem tuam à peccatis meis,
& omnes iniquitates meas dele.
Psal. 50.

Domine ne memineris iniquita-

tuarum
v. 1. 1. 1.

tuarum mearum a
incipient me mi
pauper factus

virtutibus. A
tavis noster, &

minis sui liber
esto peccatis n
tuum. Psal. 76

Exitus aqu
mei, quia non
tuam. Psal. 118

Erravi sc
quare servum

Haccine rea
ma mea, sicut

quid non ipse
possedit te, &

Deum qui te g
oblita es Don

Deut. 32.
Peccavi, ini

& nunc rever

7. 8
T. lecit.

§ 7. Actus contritionis 351

tes mearum antiquarum, cito anticipent me misericordie tuae, quia pauper factus sum nimis, nempe in virtutibus. Adiuda me Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui libera me, & propitius esto peccatis meis propter nomen tuum. Psal. 76.

Exitus aquarum deducant oculos mei, quia non custodierunt leges tuas. Psal. 118.

Erravi sicut ovis quae perit, quaere servum tuum Domine. Ibid.

Haccine reddidisti Domino anima mea, stulta & insipiens? Nunquid non ipse est Pater tuus, qui possedit te, & fecit te, & creavit te? Deum qui te genuit dereliquisti, & oblita es Domini Creatoris tui. Deut. 32.

Peccavi, iniquè egi, impiè gessi, & nunc revertor ad te Deus in unum.

O

niver.

7.
m me inju-
& tu remis-
Psal. 31.
tuo arguas
orripias me.
tes mea su-
neum, & si-
te sunt su-
meam an-
pro peccato

secundam
m tuam, &
m miserati-
iniquitatem
li peccavi &
Peccatū me-
per. -- A-
peccatis meis
neas dele.

iniquita-
tum
Psal. 118

niverso corde meo, & tota anima mea. 3. Reg. 8.

Peccavi, injustè egi, iniquitatem feci: Tu qui pius es miserere mei. Jud. 7.

Pater peccavi in cælum & coram te, non sum dignus vocari Filius tuus. Luc. 15.

Deus propitius esto mihi peccatori. Luc. 18.

Ex S. Augustino.

Deus meus, cornu salutis mea
 & susceptor mei, ego infelix
 ego te irritavi, ego malum coram te feci, furorem tuum
 provocavi, iram promerui
 peccavi & passus es; deliqui & adhuc sustines. Si pœniteo
 parcis: si revertor, suscipis: in super dum differo, præstolaris
 Revocas errantem, invitas re
 pugnan-

§ 7. Actus
 pugnantem, e
 rem, amplex
 Fortitudo me
 mentum meu
 fugium me
 mei, suggere
 tem, quibus t
 vocem, da qu
 bi placeam.
 unum quo tu
 quod non spe
 ibi spiritus
 crificium, &
 tritum & h
 me Deus me
 his contra in
 tentionibus.
 Heu mihi,
 ad te Deus
 quam tarde
 quia curro po
 gnans præcav
 C

uagnantem, expectas torpen-
em, amplexaris redeuntem. 22
Fortitudo mea Domine, firma-
mentum meum, Deus meus, re- 22
fugium meum, & liberator
mei, suggere quid de te cogi- 22
tem, quibus te sermonibus in-
vocem, da quibus operibus ti-
bi placeam. Scio namq; scio
unum quo tu placearis, & aliud 22
quod non spernis. Est utique
ibi spiritus contribulatus sa-
crificium, & acceptas cor con- 22
tritum & humiliatum. His
me Deus meus dita muneribus: 22
his contra inimicū muni pro-
tectionibus. *Med. c. 2.*

Heu mihi, quàm serò venio 22
ad te Deus meus! heu heu
quàm tardè festino, heu me
quia curro post vulnera, dedi- 22
gnans præcavere jacula. Negle

xi prospicere tela: modo verè
 „ solitor de morte vicina. Vul-
 nera vulneribus infixi, quia Domine JE
 scelera sceleribus addere non
 „ timui. Recenti cicatrices la-
 be respersi, quia prisca flagitia
 modernis iniquitatibus recipro-
 „ cavi, & quæ divina solidave-
 rat medicina, mea resolvit pru-
 rigo phrenetica. Cutis quæ
 „ superducta vulneribus morbū
 celaverat, sanie erumpente pu-
 truit, quia iterata iniquitas cō-
 „ cessam misericordiam exinani-
 vit. - - Quoties ut canis ad
 vomitum redii, & quasi sus re-
 „ petii volutabrum? - - Sed tu
 justus Judex signans peccata
 quasi in sacco, observasti o-
 „ mnes semitas meas, & cunctos
 gressus meos dinumerasti. Ta-
 cuisti, semper siluisti, patiens
 fuisti

„ fuisti. Væ mihi
 „ nis quasi partu
 „ Domine JE
 „ ericordia tua
 „ uid irasceris n
 „ placare oblect
 „ mei, & ne avert
 „ me, qui pro me
 „ tiæ tuam non a
 „ tantibus & con
 „ pateor quia pec
 „ entia mea mer
 „ nem, & positi
 „ tit ad satisfacti
 „ tum est, quod
 „ superet omne
 „ Noli quæso p
 „ scribere adve
 „ tudines meas,
 „ iudicium cum
 „ secundum mul
 „ tationum tuar
 „ O

§ 7. Actus contritionis 319

Mitti. Væ mihi, demum loque-
ris quasi parturiens. Med. c. 3. ”
Domine JESU, ubi sunt mi-
sericordiæ tuæ antiquæ? Nun-
quid irasceris mihi in finem? ”
Placare obsecro & miserere
mei, & ne avertas faciem tuâ à
me, qui pro me redimendo fa-
ciem tuam non avertisti ab incre-
pantibus & conspuentibus in te.
Poenitentia mea meretur damnatio-
nem, & poenitentia non suffi-
cit ad satisfactionem: sed cer-
tum est, quod misericordia tua
operet omnem offensionem.
Noli quæso piissime Domine
scribere adversum me amari-
tudines meas, & non intres in
iudicium cum servo tuo, sed
secundum multitudinem mise-
rationum tuarum, dele iniqui-

O 3

tatem

KVI
modo ven
vicina. Vul
infixi, qui
addere no
ricatrices la
risca flagiti
ibus recipi
na solidave
esolvit pru
Cutis que
ibus morbo
mpente pu
iniquitas cõ
am exinani
ut canis ac
quasi sus re
Sed tu
ans peccati
bservasti o
, & cuncto
nerasti. Ta
nisti, patien
fuisse

tatem meam. - - - Ira omni
 „ potentis non irruas super me
 quia nunquam capi posses in
 me. Certum non est in totum
 „ me, quod posset tolerare te.
 Si ego commisi, unde me de-
 mnare potes: tu non amisisti
 „ unde salvare soles. Tu Do-
 mine non vis mortem peccato-
 rum, nec lætaris in perditione
 „ morientium; immò ut mori
 tui viverent, tu mortuus es, &
 mors tua peccatorum mortem
 „ occidit: & si ipsi moriente te
 vixerunt, obsecro te Domine
 ut ego te vivente non moriar.
 „ - - Ne memineris dulcissimam
 JESU tuam justitiam adversus pe-
 ccatorem tuum, sed esto memo-
 „ riam benignitatis tuam adversus crea-
 turam tuam. Ne memineris
 iram adversus reum, sed memo-
 esto

esto miseratio
 miserum.
 Ecce Domine
 supergressa
 & sicut onus
 sunt super me
 proprium est
 & parcere, de-
 stas suppon
 miserabiliter
 Ecce insultat
 micus meus,
 reliquit eum,
 prehendam
 est, qui eripi
 ne usqueque
 eripe anima
 me fac pro
 tuam. Misere
 in dolore no
 sti, & noli
 meum, ut

esto miserationis tuæ adversus
miserum.

Ecce Domine iniquitates meæ
supergressæ sunt caput meum, &
& sicut onus grave gravatæ
sunt super me; & nisi tu, cui
proprium est semper misereri
& parcere, dexteram tuæ maje-
statis supponas, mergi cogor
miserabiliter in profundum.
Ecce insultat adversum me ini-
micus meus, dicens: Deus de-
reliquit eum, persequar & cō-
prehendam eum, quia non
est, qui eripiat. Et tu Domi-
ne usquequo? Convertere &
eripe animam meam, salvum
me fac propter misericordiam
tuam. Miserere filio tuo, quē
in dolore non modico genui-
sti, & noli attendere malum
meum, ut obliviscaris bonum
tuum.

tuum. Quis Pater filium non
 „ liberet? Ergo Pater & Domi-
 „ ne, licet peccator sim, non pos-
 „ sum non esse filius tuus, quia
 tu me fecisti & refecisti. Nun-
 „ quid oblivisci potest mater in-
 „ fantem uteri sui, & certè si illa
 oblita fuerit, tu Pater promi-
 „ sisti te non oblivisci. *Med. c. 30*
 „ O Deus Verbum, per quod
 facta sunt omnia, sine quo ni-
 „ hil. Væ mihi misero toties ob-
 „ tacato, quia tu es lux, ego sine
 te. Væ mihi misero toties vul-
 „ nerato, quia tu salus, & ego si-
 „ ne te. Væ mihi toties infatua-
 „ to, quia tu es veritas, & ego si-
 „ ne te. Væ mihi misero toties
 „ aberrato, quia tu es via, & ego
 sine te. Væ mihi misero toties
 „ mortuo, quia tu es vita, & e-
 „ go sine te. Væ mihi misero
 toties

toties annih-
 Verbum, pe-
 omnia, & es

O Deus
 fui, non fui,
 deo cæcus er
 insensibilis,
 discernebam,
 ebam, nec de
 sentiebam, n
 videbam, qui
 ra luce, quæ
 hominem ve
 mundum. V
 runt me, &
 runt me, &
 hil eram, qu
 quæ est Verbu
 cta sunt om
 ne, lux mea,
 fecerunt, qua
 percusserunt

toties annihilato, quia tu es
Verbum, per quod facta sunt
omnia, & ego sine te. Sol. c. 4.

O Deus meus, cum sine te
fui, non fui, sed nihil fui, & i-
deo cæcus eram, & surdus, &
insensibilis, quia nec bonum
discernebam, nec malum fugi-
ebam, nec dolorem vulnerum
sentiebam, nec tenebras meas
videbam, quia eram sine te ve-
ra luce, quæ illuminas omnem
hominem venientem in hunc
mundum. Væ mihi: vulnerave-
runt me, & non dolui; traxe-
runt me, & non sensi, quia ni-
hil eram, quia sine vita eram,
quæ est Verbum, per quod fa-
cta sunt omnia. Ideo Domi-
ne, lux mea, inimici mei de me
fecerunt, quæcunq; voluerunt,
percusserunt, nudaverunt, pol-

O s

luerunt

luerunt, corruerunt, vulnera-
 runt, & occiderunt me; quia
 recessi a te, & factus sum nihil
 sine te. Heu Domine, vita
 mea qui fecisti me; lux mea,
 qui direxisti me; defensor vitæ
 meæ, resuscita me Domine De-
 us meus, spes mea, virtus mea,
 fortitudo mea, cōsolatio mea.
 &c. *Selil. c. 6.*

Serò te amavi Pulchritudo
 tam antiqua, & tam nova, serò
 te amavi. Tu intus eras, & e-
 go foris, & ibi te quætebam,
 & in ista formosa, quæ feci-
 sti, ego deformis irrueram.
 Mecum eras, & tecum non e-
 ram. Ea me tenebant longè
 à te, quæ esse non poterant, ni-
 si in te. Erat tempus
 quando non cognoscebam te.
 Væ tempori illi, quando non
 cogno-

cognoscebam
 illi, quando
 Væ surditati
 audiebam te
 Serò te c
 rum, serò te
 tem nubes m
 fa, ante ocul
 ita ut videre
 iustitiæ, & lu
 volvebat in t
 brarum, tene
 quia lumen
 Cæcus eram
 bam, & ad
 bras ambul
 me eduxit,
 cus, sedens
 bra mortis?
 num meam,
 ter? Quis
 meus? No

cognoscebam te. Væ cæcitati illi, quando non videbam te. Væ surditati illi, quando non audiebam te. *Solil. c. 31.*

Serò te cognovi lumen verum, serò te cognovi. Erat autem nubes magna & tenebrosa, ante oculos vanitatis meæ, ita ut videre non possem solem iustitiæ, & lumen veritatis. Involvebar in tenebris filius tenebrarum: tenebras meas amabam, quia lumen non cognoscebam. Cæcus eram, & cæcitatem amabam, & ad tenebras per tenebras ambulabam. Quis inde me eduxit, ubi eram homo cæcus, sedens in tenebris & umbra mortis? Quis accepit manum meam, ut inde me educeret? Quis est ille illuminator meus? Non enim eum quærebam

rebam, & ipse scivit me. Non
 vocabam eum, & ipse vocavit
 me. Tu es Domine Deus me-
 us, misericors & miserator, Pa-
 ter misericordiarum, & Deus
 totius consolationis. . . . Se-
 rō cognovi te veritas antiqua,
 serō te cognovi veritas æterna.
 Tu eras in lumine, & ego in te-
 nebris, & non cognoscebam te:
 quia illuminari non poteram
 sine te, & non est lux extra te.

Solil. c. 33.

Ad Christum crucifixum.

Quid commisisti dulcissime JE-
 SU, ut sic judicareris? Quod
 scelus tuum? quæ noxa tua?
 quæ causa mortis? quæ occasio
 damnationis? Ego ego sum
 tui plaga doloris, tuæ causa oc-
 cisionis. Ego tuæ mortis meri-
 tum, tuæ vindictæ flagitium.

Ego

Ego tuæ pas-
 ciatūs labo-
 sura cond-
 mysterii d-
 niqus, & p-
 quit reus, &
 offendit im-
 pius. Quo-
 descendit h-
 flagravat ch-
 sit pietas?
 gnitas? quo-
 quō perven-
 enim iniqui-
 mulctaris.
 tu ultione
 men edidi,
 ris. Ego su-
 aris. Ego t-
 Ego inobed-
 diens inobe-
 Ego gula p-

708
T. leuit.

§ 7. Actus contritionis 323

Ego tuæ passionis livor, tui cruciatûs labor. O mirabilis cœsuræ conditio! ô ineffabilis mysterii dispositio! Peccat iniquus, & punitur justus: delinquit reus, & vapulat innocens: offendit impius, & damnatur pius. Quò nare Dei, quò tua descendit humilitas? quò tua flagravit charitas? quò processit pietas? quò excrevit benignitas? quò tuus attigit amor? quò pervenit cõpassio? Ego enim iniquitatem egis tu poena mulctaris. Ego facinus admisi; tu ultione plecteris. Ego crimen edidi, tu torturæ subijceris. Ego superbivi, tu humiliaris. Ego tumui, tu attenuaris. Ego inobediens existiti, tu obediens inobedientiæ scelus luis. Ego gulæ parui, tu inediâ afficis.

7.
me. Non
ole vocavit
Deus me
erator, Pa-
, & Deus
... Se-
as antiqua,
as æterna.
ego in te
cebam te:
poteram
extra te,

sum.
issime JE-
is? Quod
noxa tua?
occalio
ego sum
causa oc-
ortis meri-
flagitium.
Ego

ceris. Me ad illicitum concu-
 „ piscentiæ rapuit ardor, te per-
 „ fecta charitas duxit ad crucem.
 „ Ego præsumpsi vetitum, tu su-
 „ bisti equuleum. Ego delector
 „ cibo, tu laboras patibulo. Ego
 „ fruor deliciis, tu laniaris clavis.
 „ *Med. c. 7.*

§ 8. *Actus Resignationis in Dei
 voluntatem.*

1. Adoranda Dei mei volun-
 tas, amore tui, meam ego peni-
 tus abnego, exuo, & tibi in sacri-
 ficium immolo voluntatem. Ni-
 hil me volo velle, scire, ac posse,
 & facere, nisi quod tu vis: & si
 quid in me esset mi Deus tuæ con-
 tradicens voluntati, vellem totum
 reduci in pulverem, ac in ventum
 proijci.

2. O Dignitas Divinæ volun-
tatis,

§ 8. *Actus*
 tatis, o volu-
 tis, meam
 voluntatem.
 amo, & an-
 bona mea,
 solubiler in
 3. Mi De-
 tum apud te
 hil discernit,
 sursum, sive
 trorsum, si-
 ratq; tam a-
 tam noctu,
 4. Deus
 vita & nec-
 cut vas figi-
 ergo altiss-
 me totum
 ta, morte,
 me, sicut si-
 solum quoa-
 tem, sed et
 gratiæ & g-

708
T. leuit.

§ 8. Actus Resignationis 325

tatis, o voluntas Divinae dignita-
tis, meam ego tibi desponso vo-
luntatem. Te proinde aestimo,
amo, & amplector supra omnia
bona mea, tibiq; me unio indis-
solubiliter in aeternum.

3. Mi Deus, volo esse ut jumē-
tum apud te, quod nihil eligit, ni-
hil discernit, sed duei se finit sive
fursum, sive deorsum; sive dex-
trorsum; sive sinistrorsum; por-
tatq; tam aurum, quam plumbū,
tam noctu, quam interdiu.

4. Deus meus, tu es Dominus
vitae & necis: ego autem sum fi-
cut vas figuli in manu tua: Tuo
ergo altissimo Juri & Dominio,
me totum subdo & subijcio in vi-
ta, morte, & aeternitate. Fac de
me, sicut scis, vis, & potes, non
solum quoad vitam meā, & mor-
tem, sed etiam quoad mensuram
gratiae & gloriae.

§. A.

5. Adoro, laudo, approbo, cum gustu accepto omnia de me, circa me, & circa omnia mea, Domine decreta tua, tam in ordine naturæ, quàm in ordine gratiæ & gloriæ. Ita Pater, quia sic placitum fuit ante te.

6. Iste est cibus meus, ut faciam Deus in omnibus tuam voluntatem. Hunc cibum unicè esurio: hoc cibo sustentari, nutriri, delectari, satiari appeto in æternum.

7. O Divina Providentia, quæ omnia disponis suaviter, quandoquidem omnia tam prospera quàm adversa à te, & de manu tua, ad me veniunt, transeuntq; per dulcissimum cor tuæ voluntatis, ego quoq; illa omnia, utpote sic condita tuâ voluntate, libens accepto, & cum gustu suscipio, tanquam

non

non in seipis
tuæ volunt
tuos legatos
Atq; ita ma
amara dulco
aurar omnia

8. Confido

Deus, atq; in
num, omnem
projicio, ibi
nim sis sapien
spositione no
optimus non
cæcus fudit c
centi: cur e
Dominus re
decrit. Gl
minum. Eco

9. Omnipo
sima, benevo
voluntas, qu
vis, quando,

§ 8 Actus resignationis 327
non in seipis, sed in altiori statu
tuæ voluntatis spectata, tanquam
tuos legatos, tanquam dona tua.
Atq; ita tua voluntas mihi omnia
amara dulcorat, omnia vilia de-
aurat omnia sanctificat.

8. Confido tuæ Providentiæ mi
Deus, atq; in tuum paternum si-
num, omnem sollicitudinem meã
projicio, ibiq; sepelio. Cùm e-
nim sis sapientissimus, in tua di-
spositione non falleris; & cùm sis
optimus non vis mihi male. Si
cæcus fidit cani, vel puero se du-
centi: cur ego non fidam tibi?
Dominus regit me, & nihil mihi
decrit. Gloria magna sequi Do-
minum. Eccl. 22.

9 Omnipotentissima, sapientis-
sima, benevolentissima Dei mei
voluntas, quidquid vis, quomodo
vis, quando, & ubi vis, ego volo
ideo

non

ideo quia tu vis. In me, de me; per me, circa me; circa omnia mea fiat voluntas tua mi Deus. Volo in omnibus amplecti, agere, & pati tuam voluntatem.

io. Domine hæc mihi sit summa consolatio tuæ voluntatis adimpletio. Dicebat S. Franciscus.

ii. S. Pater Ignati, Pater in visceribus Christi amande, omnesq; Sancti Patroni mei, impetrate mihi, Divinæ voluntatis, in omnibus & agnoscendæ, & exequendæ facultatem. Ita scribebat S. Franciscus Xaverius ad S. Ignatium.

Ex Scriptura.

Domine vita est in voluntate tua. Psal. 29.

Holocaustum martyrii mei pro peccato, Domine, non postulasti: tunc dixi: Ecce venio ad mortem.

In

S. A.
In capite lib.
scriptum est
luntatem
meus volo,
cordis mei

Nonne D.
mea? quom
meum. Psal.

Deus mei
is sortes me

Doce me
am, quia D.

Dominus
oculis suis f.

Nun De
Iunati? G

Domine
tione tua c

est qui possi
Elth. 13.

Meus cil
tatem ejus,

Deus.

§ 8. Actus resignationis 329

In capite libri decretorum tuorum scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam moriendo, Deus meus volo, & legem tuam in medio cordis mei repono. Psal. 39.

Nonne Deo subjecta erit anima mea? quoniam ab ipso salutare meum. Psal. 61.

Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meae. Psal. 30.

Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Ps. 142

Dominus est, quod bonum est in oculis suis faciat. 1. Reg. 3.

Num Dei possumus resistere voluntati? Gen. 50.

Domine Rex omnipotens, in ditione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit tua resistere voluntati. Esth. 13.

Mens cilii est ut faciam voluntatem eius, qui misit me. Joan. 4.
Pater

ne, de me
ca omnia
mi Deus.
lecti, age-
tatem.
hi sit sum-
ntatis ad-
ranciscus,
ater in vi-
, omnesq;
etrate mi-
in omni-
sequenda
bat S.Fran-
gnatium.
voluntate
i mei pro
postulasti:
d mortem.
In

Pater mi si possibile est, transe-
at à me calix iste: verumtamen
non sicut ego volo, sed sicut tu.
Matt. 26.

Non quero voluntatem meam,
sed voluntatem ejus qui misit me.
Joan. 5.

Pater si vis, transfer calicem i-
stum à me: verumtamen non mea
voluntas, sed tua fiat. Luc. 22.

O homo tu quis es, qui respon-
deas Deo? nunquid dicit figmen-
tum ei qui se finxit, quid me feci-
sti sic? An non habet potestatem
figulus luti, ex eadem massa face-
re aliud quidem vas in honorem,
aliud verò in contumeliã? Rom. 9.

Mihi vivere Christus est, & mo-
ri lucrum. Phil. 1.

Nemo sibi vivit, & nemo sibi
moritur. Sive enim vivimus, Do-
mino vivimus: sive morimur, Do-
mino

§ 9. Ad
mino morimur,
mus, sive morimur.
mus. In hoc
tuum est & regnum
orum & vi-
Rom. 14.

§ 9. A
1. Dominus
dens suscipio
tua, has omni-
lethias, dolore
mortem, tan-
te immissa, &
ta in bonum
num animæ
nera tua, ta
Crucis Domini
sti, tanquam
jus calice mihi
2. Placeo mori
tibus meis, in

400
Theat.

§ 9 Actus patientia 331

mino morimur. Sive ergo vivi-
mus, sive morimur, Domini su-
mus. In hoc enim Christus mor-
uus est & resurrexit, ut & mortu-
orum & vivorum domineetur.
Rom. 14.

§ 9. Actus Patientie.

1. Domine, amplector, & gau-
dens suscipio de paterna manu
tua, has omnes infirmitates, mo-
lestias, dolores, & tædia, ipsamq;
mortem, tanquam hæc omnia à
te immissa, & ab æterno ordina-
ta in bonum gloriæ tuæ, & in bo-
num animæ meæ; tanquam mu-
nera tua, tanquam Reliquias S.
Crucis Domini mei JESU Chri-
sti, tanquam guttas ex amaro e-
jus calice mihi propinatas.

2. Placeo mihi in his infirmita-
tibus meis, in necessitatibus. in an-
gustis

gustis. 2. Cor. 12. In his omnibus obmutesco, & non aperio os meum, quoniam tu fecisti. Psal. 38: sed potius gaudeo quod iustitia Divina exerceatur in corpus & animam meam.

3. Conjungo Domine dolores meos doloribus JESU Christi Domini mei, illosq; ejus manibus sanctificatos, sanguine asperfos, in vulneribus depositos, offero ad gustum & gloriam tuam, in satisfactionem pro peccatis meis, ad tuam voluntatem implendam.

4. JESU & MARIA amores mei dulcissimi patiar ego, moriar ego amore vestri, ut sim conformis imagini Filii Dei, pro me crucifixi.

5. Et quid sunt ista, quæ ego patior comparatione eorum, quæ pro me passus est in cruce Filius Dei?

§ 9. A
Dei? Quid
eorum quæ
Sancti ejus M
paratione po
ferni, quas p
paratione pra

Hoc momenta
tionis nostræ,
dus operatur

6. Infern
Vivo eductus
nitentiam.
ure, hic seca,
cas. August.

7. Domin
loribus sis b
Ecce me ad p
amplius, etia
tatem, si tibi
hi serva ang
IESU pro m
cebat P. Fr
Generalis,

Dei? Quid sunt comparatione
eorum quæ pro Christo passi sunt
Sancti eius Martyres? Quid com-
paratione poenarum æternarum in-
ferni, quas promerui? Quid cõ-
paratione præmii æterni in coelo?
Hoc momentaneum & leve tribula-
tionis nostræ, æternum gloriae pon-
duſ operatur in nobis. 2. Cor. 4.

6. Infernus domus mea est.
Vivo eductus ex inferno ad pœ-
nitentiam. Ergo, Domine, hîc
ure, hîc seca, ut in æternum par-
cas. August.

7. Domine pro his omnibus do-
loribus sis benedictus in æternum.
Ecce me ad paticndum ampliùs, &
ampliùs, etiam per totam æterni-
tatem, si tibi placet. Tantùm mi-
hi serua angulum in cruce tua,
IESV pro me crucifixe. Ita di-
cebat P. Fran. Piccolomini S. I.

Generalis. 8. Agno-

his omni-
perio os me
Psal. 38.
od iustitia
orpus & a-
ine dolo-
Christi
s manibus
sperfos, in
offero ad
am, in sa-
atis meis,
splendam.
A amores
ego, mori-
ut sim con-
dei, pro me
quæ ego
eorum, quæ
cruce Filius
Dei?

8. Agnosco Domine tuum in meam sanitatem, & in vitam supremum dominium; tuæ proinde dispositioni, tam ianitatem, quam vitam meam plenè subijcio, & immolo.

9 Cedant mi Deus hæ amaritudines meæ ad gustum tuæ voluntatis.

10. *Aut pati, aut mori.* S. Theresia. *Pati, non mori.* S. Magdalena de Pazzis. *Domine amplius & amplius cruciari.* S. Franciscus Xaverius.

11. Salve Crux pretiosa & desiderabilis, in corpore Christi dedicata, ô infirmitas mea. Suscipe me discipulum ejus, qui in te pependit. Dicebat S. Andreas Apostolus.

12. Compendium perfectionis est in hac vita, pati amando, & amare

amare patientudo viæ.

um. Maria legit, stando

vita non el clayos in cruc

us in ea, & Dei, ut me in

P. Vincentius ralis.

13. Domine auge patienti

14. Concede nulla tribulati

lore à te receo

15. En egrius debitor,

cem millium dens coram te

habe in me, & Mat. 8. Illam

mihi applica,

amare

700
L. 11.

§ 9. *Actus patientia* 335

amare patiēdo. Hæc est beati-
tudo viæ: hoc unum necessari-
um. Maria optimam partem e-
legit, stando juxta crucem. In hac
vita non est tempus evellendi
clavos in cruce; ergo moriar pri-
us in ea, & deinde veniet Mater
Dei, ut me inde solvat. Dicebat
P. Vincentius Carafa, S. I. Gene-
ralis.

13. *Domine auge dolorem, sed
auge patientiam.* B. Pius V.

14. *Concede mihi Domine, ut
nulla tribulatione, angustia, & do-
lore à te recedam.* S. Franciscus.

15. En ego Domine, ille ser-
vus debitor, reus plusquam de-
cem millium talentorum, proci-
dens coram te, peto: *Patientiam
habe in me, & omnia reddam tibi.*
Mat. 8. Illam inquam patientiã
mihi applica, quam habuit Chri-

P

ctus

stus in cruce: aut certè dona mihi in hoc morbo meam patientiam, quæ etiam tua est; *quoniam à te patientia mea: Psal. 61. imò, tu es patientia mea Domine. Ps. 70*

16. Andreas Oviedus Patriarcha Æthiopiæ è Soc. JESU dicebat: *Ecce me, Deus, ad omnem, ad omnem mi Deus eventum, jube mori, jube vivere, jube uti doloribus. Ecce ego mi Deus non recusabo. Ego devota tibi victima sum ad lanienam morbi mortisque omnem.*

17. Sacrificio mi Deus tuæ justitiæ istum morbum, tædia, omnesque molestias ac mortem, ad exhibendam plenam pro peccatis satisfactionem.

Ex Scriptura

Circumdederunt me dolores mor-

tis
116

§ 9. Act
tis, Et torrente
baverunt m
cum dederunt
me laquei mo
ne mea invoc
Deum meum o
de templo san
Psal. 17.

Circumdederunt
tis, Et pericula
me: Tribulatio
veni, Et nomen
ò Domine lib
Psal. 114.

Tribulatio
plicata sunt,
erue me. Vis
Et laborem m
versa delicta.

Melior est
per vitas. Pla
mine vitam

Dominus dedit, Dominus au-
fert sanitatem, viram: sicut Domi-
no placuit, ita factum est. Sit no-
men Domini benedictum. Job 1.

Beatus homo qui corripitur à
Domino: --- quia ipse vulnerat,
& medetur; percutit & manus ejus
sanabunt. Job 5.

Iustus es Domine & rectum ju-
dicium tuum. Psal. 118.

Iram Domini portabo, quia pec-
cavi ei. Mich. 7.

Si bona de manu Dei suscepimus,
mala quare non suscipiamus? Job 2

Omnia qua fecisti mihi Domine,
in vero iudicio fecisti. Dan. 3.

Domine qui dixisti: In patien-
tia vestra possidebitis animas ve-
stras: Luc. 21. da, ut in patientia
possideam animam meam.

Si te Domine oportuit pati, & ita
intrare in gloriam propriam. Luc.

24. cur

24. cur aliâ a-
lim?

Fac Domi-
mea patientia

probationem,
spes autem n-

Rom. 5.

Patientia n-

saria est, ut re-
nes. Heb. 10.

Per patienti-

postum nobis
in Authorem j-

rem IESVM,
dio, sustinuit

Patientia
Jac. 1. Fac L-

firmitatem p-

Gaudeo in
pleo ea, que d-

sti in carne m-

Repletus j-

498
T. leuit.

§ 9. Actus patientie 339

24. cur aliâ ad coelum viâ ire ve-
lim?

Fac Domine, ut hac tribulatio
mea patientiam operetur, patientia
probationem, probatio autem spem,
spes autem non me confundat.

Rom. 5.

Patientia nobis ô anima neces-
saria est, ut reportemus promissio-
nes. Heb. 10.

Per patientiam curramus ad pro-
positum nobis certamen, aspicientes
in Authorem fidei & consummato-
rem IESUM, qui proposito sibi gau-
dio, sustinuit crucem. Heb. 12

Patientia opus perfectum habet:
Jac. 1. Fac Domine, ut meam in-
firmitatem perficiat.

Gaudeo in passionibus, & adim-
pleo ea, quæ desunt passionum Chri-
sti in carne mea. Colof. 1.

Repletus sum consolatione, su-

7.
Dominus au-
scut Domi-
st. Sit no.
m. Job 1.
corripitur à
se vulnerat,
manus ejus
rectum ju-
s.
o, quia pecc-
suscepimus,
mus? Job 2
hi Domine,
Dan. 3.
In patien-
animas ve-
n patientia
am.
pati, & ita
riam. Luc.
24. GUE

perabundo gaudio in omni tribulatione nostra. 2. Cor. 7.

Communicantes Christi passionibus gaudeamus; ut in revelatione gloriae ejus gaudeamus exultantes. 1. Pet. 4.

Ex S. Augustino.

Miserere Domine, miserere
 „ pie, miserere mei peccatori
 indigna agentis, & digna patienti. Si penso malum quod feci, non est tantum quod patior: gravius est, quod commisi, levius est quod tolero. Justus es Domine, & rectum iudicium tuum. Omnia tua iudicia iusta sunt & vera. Justus & rectus tu es Domine Deus noster, & non est iniquitas in te. . . . Tu Domine qui exterius flagella irrogas, da semper in-

desi-

deficientem
 laus tua n
 meo. Med.

O anima
 porteret no
 re: si ipsam
 tempore tol
 in gloria sua
 & sanctis ej
 dignum esse
 trite est, ut
 gloriae parti
 Invidentur e
 gant corpus
 carnem vest
 vent, vigilia
 rat, caput e
 at, infletur
 vultus, infre
 in dolore vit
 in gemitibus
 do in ossib

798
T. Leuit.

§ 9. Actus patientia 341

deficientem patientiam, ita ut
laus tua non recedat de ore
meo. Med. c. 38.

O anima mea, si quotidie o-
porteret nos tormenta perfer-
re: si ipsam gebennam longo
tempore tolerare, ut Christum
in gloria sua videre possemus,
& Sanctis ejus sociari: nonné
dignum esset pati omne quod
triste est, ut tanti boni, tantæq;
gloriæ participes haberemur.
Intidientur ergo dæmones, fran-
gant corpus jejuniâ, premant
carnem vestimēta, labores gra-
vent, vigiliæ exticcant, calor u-
rat, caput doleat, pectus arde-
at, infletur stomachus, pallefcant
vultus, infirmet totus, deficiat
in dolore vita mea, & anni mei
in gemitibus, ingrediatur putre-
do in ossibus meis, ut requie-

scam in die tribulationis, & ascendam ad populum accinctū nostrum. *Manual. c. 15.*

Similia dicēdat S. Ignatius

” *Martyr:* Ignis, crux, bestię, cōfractio ossium, membrorum divitiō, & totius corporis contritiō, & tota tormenta diaboli in me veniant, tantum ut Christo fiuar,

§ 10. *Actus Oblationis sui.*

2. Deus Trinus & unus: Pater, Fili, & Spiritus S. te ego creatura tua vilissima recognosco, & recipio in primum Principium & finem ultimum rerum omnium, atq; in hanc recognitionem, & in protestationem tui in vitam & necem meam dominii supremi, ac meæ omnimodæ subiectionis, me ego totum, meamq; sanitatē,
ac vi-

§ 10. *Actus*
ac vitam tibi
sacrificium
Domine uni
tus es: amor
teq; ipsum
aliud pasco,

2. JESU
dilexisti me,
disti pro me:
sti nascens in
in edulium, m
regnans, ut sp
mihi in proe
me totum, m
as vires ac p
am tibi offer
dono. Tor
eroq; in æte
meus esse vo
exaltandum t
me.

ac vitam tibi dono, dedico, & in sacrificium immolo, Suscipe Domine universa, quæ mihi largitus es: amorem solum tui mihi, teq; ipsum dones, nec quidquam aliud posco, & dives sum satis.

2. JESU Redemptor mei, qui dilexisti me, & temetipsum tradidisti pro me: teipsum mihi donasti nascens in socium, convalescens in edulium, moriens in pretium, & regnans, ut spero, donabis teipsum mihi in præmium; ego vicissim me totum, meam sanitatem, meas vires ac potentias, vitamq; meam tibi offero, ac irrevocabiler dono. Totus sum tuus mi JESU, eroq; in æternum, sicut tu totus meus esse voluisti. Utere me ad exaltandum te, ad deprimendum me.

Ex Scriptura.

O Domine, ego servus tuus, & filius Ancilla tuae, Matristuæ. Pf. 115.

Deus meus volo ut iumentum esse apud te, & ego semper tecum, Psal. 72, ut sim victima tibi.

Domine propter te volo mortificari totâ die, & estimari sicut ovis occisionis. Psal. 43.

Hostiam & oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi, tunc dixi: Ecce venio ad mortem, ut faciam Deus voluntatem tuam. Hebr. 10.

Tuus sum ego, salvum me fac. Psal. 118.

Ex S. Augustino.

Scio Domine, quia ex hoc quod me fecisti, debeo tibi me-
ipsum

ipsum: & qui pro me hoc rem tibi plus rem, quanto pro quo de ce nec plus habeo dare tibi sed accipe me ad te, ut tuum & dilectione creatione & c. 39. fine.

Tuum fit Domine De totum me t spiritus, totu pus, tota vi vita mea dul me liberaſti, ſideres; totu totum me re jam non mil

ipsum: & quia me redemisti, &
 pro me homo factus es, debe-
 rem tibi plusquam me, si habe-
 rem, quanto te major es eo,
 pro quo dedisti teipsum. Ec-
 ce nec plus habeo, nec quod
 habeo dare tibi possum sine te:
 sed accipe me tu, & trahc me
 ad te, ut tuus sim imitatione,
 & dilectione, sicut tuus sum
 creatione & conditione. *Med.*
c. 39. sine.

Tuum sit totum quod vivo
 Domine Deus meus, & totus
 totum me tibi offero. Totus
 spiritus, totum cor, totum cor-
 pus, tota vita mea tibi vivat,
 vita mea dulcis; quoniam totū
 me liberasti, ut totum me pos-
 sideres; totum me refecisti, ut
 totum me rehaberes. Vivat
 jam non mihi, sed tibi tota vita
 mea

mea, quæ perierat in miseria
 „ mea, & resuscitata est in mise-
 „ ricordia tua. *Solil. c. 18.*

„ Sive vivimus; sive morimur,
 „ Domini sumus. Et unde fa-
 „ ctum est, ut ejus sim & mortu-
 „ us? quia pretio sui sanguinis
 „ redemit me & mortuus. Quo-
 „ modo perdet servū mortuum,
 „ cuius mors est pretium meum?
In Psal. 144

§ II. *Actus desiderii Glorie
 celestis.*

1. Summa ac infinita Pulchri-
 tudo Deus meus, ô Beata Trini-
 tas, toto cordis mei affectu desi-
 dero te videre, & amare in cœ-
 lo, tuâq; bonitate & dulcedine
 frui in æternum: non tam ideo,
 quia id meum bonum est, quàm
 potius ideo, quia id tuum bonum
 est.

§ II. A
 est. Videlicet
 voluntas digni-
 dignitas tua
 amplius nun-
 sed potius u-
 glorificem in
 es objectum
 videatur & a-
 modo gaude-
 de tua creatio-
 mei.

2. O centum
 meta cordium
 rerum, tæde-
 Ad te unice
 sitio, ad te
 scere, ardent-

3. JESU
 es via veritas
 sis ductor ad
 na, & beatitu-

498
I. lecit.

§ 11. Actus desiderii 247

est. Videlicet 1. quia hæc est voluntas dignitatis tuæ, & hæc est dignitas tuæ voluntatis. 2. ut amplius nunquam te offendam, sed potius ut magis te amem & glorificem in æternum. 3. quia es objectum dignissimum, quod videatur & ametur. 4. ut tu hoc modo gaudeas de mea salute, ac de tua creatione, & redemptione mei.

2. O centrum amoris mei, & meta cordium, ac finis omnium rerum, tædet me vivere extra te. Ad te unicè suspiro, te esurio, & fitio, ad te pervenire, in te quiescere, ardentè concupisco.

3. JESU Redemptor mei, qui es via, veritas, & vita: sis mihi via, sis ductor ad te, qui es vita æterna, & beatitudo mea.

Ex

I.
in miseria
est in mise-
18.
morimur,
t unde fa-
& mortu-
sanguinis
us. Quo-
mortuum,
n meum?

Gloria

Pulchri-
ta Trini-
ectu desi-
e in cœ-
ulcedine
m ideo,
st, quàm
h bonum
est.

Ex Scriptura.

Notas fac mihi Domine vias
vite. Adimplebis me latitiâ cum
vultu tuo quando illum videbo,
delectationes in dextra tua usq; in
finem. Psal. 15.

Apparebo in conspectu tuo: sati-
abor cum apparuerit gloria tua.
Psal. 16.

Vnam petii à Domino, hanc re-
quiram, ut inhabitem in Domo Do-
mini omnibus diebus vite mea, &
videam voluptatem Domini, & vi-
sitent templum ejus. Psal. 26.

Tibi dixit cor meum, exquisivit
te facies mea, faciem tuam Domi-
ne requiram, ut illam videam.
Ne avertas faciem tuam à me, ne
declines in ira à servo tuo. Ibid.

Quàm magna multitudo dulce-
dinis tue Domine, quam abscon-
disti

disti timentibus
eos in abscon-
eam videbun-
minum: protu-
culo tuo à con-
Psal. 30.

Qua est ex
Dominus? &
te est, nempe
isti. Psal. 38.

Quemadm-
vus ad fontes
derat anima n-
trivit anima n-
vivum; quan-
bo ante fa-
mibi lacryma-
dum dicitur
Deus tuus? I-

-Beatus que
pisti, inhabi-
Replebimur i-

§ II. Actus desiderii 349

disti timentibus te. - - Abscondes eos in abscondito faciei tuae, dum eam videbunt, à conturbatione hominum: proteges eos in tabernaculo tuo à contradictione linguarum. Psal. 30.

Qua est expectatio mea, nonne Dominus? & substantia mea apud te est, nempe in humanitate Christi. Psal. 38.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum fontem vivum; quando veniam & apparebo ante faciem Dei! Fuerunt mihi lacrymae panes die ac nocte, dum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus? Psal. 4.

Beatus quem elegisti & assumpsisti, inhabitabit in atriis tuis Replebimur in bonis domus tuae sanctum

mine vias
atitit cum
m videbo,
ua usq. in

tuo: satir
ria tua.

hanc re-
Domo Do-
e mea, &
ini, & vi-
. 26.

exquisivit
m Domi-
videam.
à me, ne

. Ibid.
do dulce
p abscon-
disti

Sanctum est templum tuum, mirabile in equitate. Psal. 64.

Qui sedes super Cherubim, manifestare: excita potentiam tuam, ut salvum me facias. Ostende faciem tuam & salvus ero. Psal. 79.

Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum! concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini. Cor meum & caro mea exultaverunt in Deum vivum. Psal. 83.

Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. - - Melior est dies una in atriis tuis super millia. Ibid.

Gloriosa dicta sunt de te Civitas Dei, ô Patria coelestis. - - sicut letantium omnium habitatio est in te. Psal. 86.

Misericordias Domini in aeternum cantabo. Psal. 88.

Beatus populus qui scit jubilationem

*tionem in illa
mine in lumine
bunt tota die,
altabuntur; q
tis eorum tu e*

*Confitebor
corde meo, in
congregatione.*

*Convertere
em tuam in ce
benefecit tibi.*

in regione viri

*Dirumpe l
carnis meae, t
laudis in aete
dam in conspu
in atriis dom
tui coelestis*

*Hei mihi
prolongatus e
it anima mea*

Psal. 119.

708
Illum.

§ II. Actus desiderii 351

tionem in illa gloria cœlesti. Domine in lumine vultus tui exultabunt tota die, & in iustitia tua exultabuntur; quoniam gloria virtutis eorum tu es. Psal. 88.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo, in consilio iustorum & congregatione. Psal. 110.

Convertere anima mea in requiem tuam in cœlis, quia Dominus benefecit tibi. -- Placebo Domino in regione vivorum. Psal. 114.

Dirumpe Domine vincula mea carnis meæ, tibi sacrificabo hostiã laudis in æternum. Vota mea redam in conspectu omnis populi eius, in atris domus Domini, in medio tui cœlestis Ierusalem. Psal. 115.

Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est: multum incolatus fuit anima mea extra patriam meã. Psal. 119.

Defe-

Defecit in salutare tuum anima mea, & in verbum tuum super speravi: defecerunt oculi mei in eloquium tuum dicentes, quando consolaberis me. Psal. 118.

Latatus sum in his qua dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. Psal. 121.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo. -- In conspectu Angelorum psallam tibi, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Psal. 137.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo, me expectant iusti, donec retribuas mihi. Psal. 141.

Domine nomen tuum & memoriale tuum in desiderio anime. Anima mea desideravit te in nocte huius vite, sed & spiritu meo in precordiis meis mane, initio diei eterni-

ternitatis, 7

Quis mihi

o bone JES

matris mea,

& deosculer t

Dilectus m

& rubicundus

• totus desia

Surgam &

coelestem, qu

nima mea, U

Indica mihi

git anima me

scas in meridi

Trabe me

rem unguen

Desideriu

se cum Chry

Salvatore:

num nostrum

qui reforma

nostrae, confis

tatis sua, P

700
T. lecit.

§ 17. Actus desiderii 355

eternitatis, vigilabo ad te. Isa, 26.

Quis mihi det te fratrem meum
o bone JESU, sugentem ubera
matris mee, ut inveniam te foris,
& deosculer te. Cant. 8.

Dilectus meus JESUS, candidus
& rubicundus, electus ex millibus
- - totus desiderabilis. Cant. 5.

Surgam & circuibo civitatem
coelestem, queram quem diligit a-
nima mea, Deum meum. Can. 5.

Indica mihi o JESU, quem dili-
git anima mea, ubi cubes, ubi pa-
scas in meridie beatitudinis. Can. 1.

Trabe me post te, curram in odo-
rem unguentorum tuorum. Ibid.

Desiderium habeo dissolvi, & ef-
se cum Christo. Phil. 1.

Salvatorem expectamus Domi-
num nostrum IESUM Christum,
qui reformabit corpus humilitatis
nostre, configuratum corpori clari-
tatis sue, Phil. 3. Veni

Veni Domine IESU. Apoc. 22.

Ex S. Augustino.

Mater Jerusalem, civitas sancta Dei, charissima sponsa Christi, te amat cor meum, pulchritudinem tuam nimium desiderat mens mea. O quam decora, quam gloriosa, quam generosa tu es! Tota pulchra es, & macula non est in te. - - Felix anima mea, semperque felix in secula, si intueri meruero gloriam tuam, beatitudinem tuam, pulchritudinem tuam, portas & muros, & plateas tuas, & mansiones tuas multas, nobilissimos cives tuos, & fortissimum Regem tuum in decore suo. Muri namque tui ex lapidibus pretiosis, portae tuae ex margaritis optimis, plateae tuae

tuae ex auro
bus iucundum
termisione
tiosa facta es
is tuis Mater
in te tale, qu
lia in hac vita
Non sunt in
nox, aut quae
porum. No
lucernae, aut s
jubar stellarum
Deo, lux de l
illuminat te.
& immaculat
cherrimum
Sol tuus, &
mane bonum
cherrimi Reg
templatio, I
in medio tui
circuitu eius,

7. leuit.

§ 11. Actus desiderii 355

Apoc. 22.
no.
civitas san-
pofa Chri-
um, pulchri-
um deside-
nam deco-
nam gene-
chra es, &
... Fe-
perq; felix
meruero
itudinem
em tuam,
plateas tu-
as multas,
os, & for-
um in de-
nq; tui ex-
portas tuas
is, plateas
tuas

tuæ ex auro purissimo, in qui-
bus jucundum Alleluia sine in-
termiffione cōcinitur. - - Spe-
tiosa facta es & svavis in delici-
is tuis Mater Jerusalem. Nihil
in te tale, quale patimut, qua-
lia in hac vitā misera cernimus.
Non sunt in te tenebræ, aut
nox, aut quælibet diversitas tē-
porum. Non lucet in te lux
lucernæ, aut splendor lunæ, aut
jubar stellarum, sed Deus de
Deo, lux de luce, Sol justitiæ
illuminat te. Agnus candidus
& immaculatus, lucidum & pul-
cherrimum est lumen tuum.
Sol tuus, & claritas tua, & o-
ne bonum tuum, hujus pul-
cherrimi Regis indeficiens con-
templatio. Ipse Rex regum in
medio tui, & pueri eius ia
circuitu eius. Ibi hymnidici

Ange

Angelorum chori, ibi societas
 supernorum civium. Ibi dulcis
 solemnitas omnium ab hac tri-
 sti peregrinatione ad tua gau-
 dia redeuntium. Ibi Prophe-
 tarum providus chorus: Ibi du-
 odennis Apostolorum nume-
 rus: Ibi innumerabilium Mar-
 tyrum victor exercitus: ibi Sā-
 ctorum Confessorum sacer cō-
 ventus &c. - Felix ego, &
 verè in perpetuum felix, si post
 resolutionem hujus corporis
 audire meruero illa cantica
 coelestis melodix, quæ cantan-
 tur ad laudem Regis æterni,
 ab illis supernæ patriæ civibus,
 beatorumq; spirituum agmini-
 bus. Fortunatus & ego, nimi-
 umq; beatus, si ipse meruero
 cantare ea, & assistere Regi
 meo, Deo meo, & Duci meo,

& ceteris

& cernere eu-
Med. c. 25.

Dulcissime
 nignissime, cl
 sissime, *deside*
 sissime, *pulche*
 videbo? quan
 te faciem tuam
 bor de pulchri
 do educes me
 tenebroso, ut
 tuo, ut deince
 gar? Quando
 admirabilem,
 domum tuam
 latitiæ & exu
 naculis *justo*
 habitant in ad
 in sæcula sæcu
 re. Beati & v
 legisti & aff
 coelestem her

et cernere eum in gloria sua. „
Med. c. 25.

Dulcissime, amantissime, be- „
nignissime, charissime, pretio- „
sissime, desideratissime, amabi- „
sissime, pulcherrime, quando te „
videbo? quando apparebo an- „
te faciem tuam? quando satia- „
bor de pulchritudine tua? Quā „
do educes me de hoc carcere „
tenebroso, ut confitear nomini „
tuo, ut deinceps non compun- „
gar? Quando transibo in illam „
admirabilem, & pulcherrimam „
domum tuam, ubi personat vox „
ætitix & exultationis in taber- „
naculis iustorum? Beati qui „
habitant in domo tua Domine, „
in sæcula sæculorum laudabunt „
te. Beati & verè beati quos e- „
legisti & assumpsisti in illam „
coelestem hereditatem. Ecce

Sancti

ibi societas
Ibi dulcis
n ab hac tri-
ad tua gau-
Ibi Prophe-
rus: Ibi du-
um nume-
lum Mar-
us: ibi Sã-
m sacer cõ-
ix ego, &
elix, si post
is corporis
la cantica
quæ cantan-
gis æterni,
riã civibus,
im agmini-
ego, nimi-
e meruero
tere Regi
Duci meo,
& ceteris

anima mea? Quando videbo
 eum in terra viventium? In i-
 sta enim terra morientium vi-
 deri non potest mortalibus o-
 culis. Quid faciam miser ego
 compedibus mortalitatis meae
 constrictus? Quid faciam? dum
 sumus in corpore peregrina-
 mur à Domino: non habemus
 hic manentem civitatem, sed
 futuram inquirimus: noster au-
 tem municipatus in caelis est.
 Quis dabit mihi pennas ut co-
 lumbæ? & volabo, & requiescã.
 Nihil mihi tam dulce, quam
 cum Domino meo esse. Mihi
 autem adherere Deo bonum
 est, *Med. c. 37.*

Deus meus Creator meus,
 tolerator meus, nutritor meus,
 te sitio, te esurio, te desidero,
 ad te suspiro & concupisco, &

Q sicut

sicut pupillus benignissimi Pa-
 tris orbatus præsentiâ, flens &
 ejulans incessanter ejus dilectâ
 faciem toto corde amplecti-
 tur; sic ego quantum quoque
 tuam faciem videre desidero.
 Et post plura: Defecit caro
 mea & cor meum, Deus cor-
 dis mei & pars mea Deus in æ-
 ternum. Renuit consolari a-
 nima mea, nisi de te dulcedo
 mea. Quid enim mihi est in
 cœlo, & à te quid volui super
 terram? Te volo, te spero, te
 quæro. Tibi dixit cor meum:
 Quæsiui vultum tuum, vul-
 tum tuum Domine requi-
 ram, ne avertas faciem tuam
 à me. Amator hominum
 benignissime, tibi derelictus
 est pauper, orphano tu eris
 adjutor. Mi advocate tutissi-
 me

me

me miserere re-
 relicti; pupill
 abiq; patre:
 mea lacrymas,
 donec redeas.
 appare mihi, &
 Revela gloriam
 perfectum gau-
 Quando venies
 us! O si quand
 um meum, quo
 si satiabor cum
 ria mea, quam
 inebriabor ab
 ruz, quam suspi-
 bis me torren-
 quam litio! Si
 Domine lacrym
 die ac nocte, do-
 hi: Ecce Deus r
 catur animæ me
 lus tuus, Med.

Q2

I. leuit.

771.
ignifisimi Pa-
ntiã, flens &
ejus dilectã
de amplecti-
antum queq;
te desidero.
Defecit caro
, Deus cor-
Deus in a-
consolari a-
te dulcedo
mihi est in
voluti super
te spero, te
cor meum:
tuum, vul-
nine requi-
faciem tuam
r hominum
derelictus
ano tu eris
ocate tutissi-
me

§ II. Actus desiderii 361

me miserere mei orphani de-
relictus; pupillus factus sum „
absq; patre: respice orbitatis „
meæ lacrymas, quas tibi offero,
donec redeas. Eja jam Domine „
appare mihi, & consolatus ero. „
Revela gloriam tuam, & erit „
perfectum gaudium meum. „
Quando venies consolator me- „
us! O si quando videbo gaudi- „
um meum, quod desidero! O „
si satiabor cum apparueris glo- „
ria mea, quam desidero! O si „
inebriabor ab ubertate domus „
tuæ, quam suspiro! O si pota- „
bis me torrenre voluptatis, „
quam sitio! Sint mihi interim „
Domine lacrymæ meæ panes „
die ac nocte, donec dicatur mi- „
hi: Ecce Deus tuus: donec di- „
catur animæ meæ; ecce spon- „
sus tuus, *Med. c. 41.*

Q 2

Osten-

1^a Ostende te mihi consolator
 2^a meus. Videam te lumen ocu-
 3^a lorū meorum. Videā te gaudiū
 4^a spiritūs mei. Videam te lætitia
 5^a cordis mei. Diligam te vita a-
 6^a nimæ meæ. Appare mihi dele-
 7^a ctatio mea magna, Solatium
 8^a meum dulce, Deus meus vita
 9^a mea, & gloria tota animæ
 10^a meæ. Inveniam te desiderium
 11^a cordis mei, teneam te amor a-
 12^a nimæ meæ. Amplectar te spō-
 13^a se cœlestis. Possideam te bea-
 14^a titudo sempiterna, possideam
 15^a te in medio cordis mei vita
 16^a beata, dulcedo summa animæ
 17^a meæ. Diligam te Domine for-
 18^a titudo mea, Domine firmamē-
 19^a tum meum, & refugium me-
 20^a um, & liberator meus. Am-
 21^a plectar te bonum, sine quo ni-
 22^a hil bonum; fruam te optimum,

sine

§ II. Actū
 sine quo nihil
 vita, cui omni-
 quæ das mihi
 es mea vita; v-
 vo, sine qua n-
 quam resuscito-
 reor: vita per q-
 ne qua tribulo-
 dulcis, & amabi-
 morialis, ubi q-
 inveniam? ut i-
 & in te subist-
 sto in animo
 corde, quia a-
 quia sine te m-
 colens suscitator
 scit & deficit
 memoria tua,
 & apparebo t-
 Quare faciem
 dium meum, p-

¶ II. Actus desiderii

sine quo nihil optimum. O
vita, cui omnia vivunt; vita,
quæ das mihi vitam; vita, quæ
es mea vita; vita per quam vi-
vo, sine qua morior: vita per
quam resuscitor; sine qua pe-
reo: vita per quam gaudeo, si-
ne qua tribulor; vita vitalis,
dulcis, & amabilis, semper me-
moralis, ubi quæso es? ubi te
inveniam? ut in me deficiam,
& in te subsistam? Prope e-
sto in animo, prope esto in
corde, quia amore langveo,
quia sine te morior, quia te re-
colens suscitator. - - Concupi-
scit & deficit anima mea de
memoria tua, quando veniam,
& apparebo tibi lætitia mea?
Quare faciem tuam avertis gau-
dium meum, per quod gaudeo?

Q3

ubi

line

ubi est absconditus pulcher,
 quem desidero? - - Cur faci-
 em tuam abscondis? Fortè di-
 cis: non videbit me homo, &
 vivet. Eja Domine moriar, ut
 te videam: videam, ut hîc mo-
 riar. Nolo vivere, volo mori:
 dissolvi cupio, & esse cum
 Christo: mori desidero, ut vi-
 deam Christum: vivere renuo,
 ut vivam cum Christo. O Do-
 mine JESU accipe spiritum
 meum. Vita mea suscipe ani-
 mam meam. Gaudium meum
 attrahe cor meum. *Solil. c. 1.*
 Si Domine pro hoc corpore i-
 gnobili, & corruptibili, tam
 magna & innumerabilia bene-
 ficia præstas; qualia, quàm ma-
 gna & innumerabilia sunt illa
 bona, quæ præparasti diligen-
 tibus te, in illa cœlesti patria,
 ubi

In Act.
 ubi te videbim
 em. Si tanta no
 cere, quanta ag
 tam innumera
 na tua, quæ nun
 ter tribuis & in
 magna & innum
 dulcia & delecta
 tus es largituru
 tanta solatia in h
 marum, quanta
 nuptiarum? Si
 lia continet carc
 tinet patria?
 dit Deus abs te
 sti diligentibus
 enim magnam
 munificentiam tu
 disti timentibus
 Tu Domine
 Israël, desiderium
 rat cor nostrum

700
T. 11. 2.

XXI.
tus pulcher,
Cur faci-
tis? Fortè di-
ne homo, &
ne moriar, ut
m, ut hîc mô
volo mori:
& esse cum
sidero, ut vi-
vivere renuo,
risto. O Do-
cipe spiritum
a suscipe ani-
udium meum
n. *Solil. c. 11.*
oc corpore i-
uptibili, tam
erabilia bene-
a, quam ma-
ilia sunt illa
arasti diligen-
celesti patria,
ubi

¶ II. Actus desiderii 365

tubi te videbimus facie ad faci-
em. Si tanta nobis facis in car-
cere, quanta ages in patria? Si
tam innumera & varia sunt do-
na tua, quæ nunc amicis pari-
ter tribuis & inimicis: quam
magna & innumerabilia, quàm
dulcia & delectabilia, quæ solis
tuis es largiturus amicis? Si
tanta solatia in hac valle lacry-
marum, quanta conferes in die
nuptiarum? Si tanta delectabi-
lia continet carcer, quanta con-
tinet patria? Oculus non vi-
dit Deus abs te, quæ præpara-
sti diligentibus te. Secundum
enim magnam multitudinem
munificentia tuæ, quàm absco-
disti timentibus te &c. *Solil. c. 21.*

Tu Domine expectatio I-
sraël, desiderium ad quod suspi-
rat cor nostrum quotidie, fe-

Quæstio, stina,

stina, ne tardaveris. Surge, pro-
 „ pera, & veni, ut educas me de
 „ isto carcere, ad confitendum
 „ nomini tuo, ut gloriemur in
 „ lumine tuo. Aperi aures tuas
 „ clamoribus lacrymarum pupil-
 „ lorum tuorum, qui clamant
 „ ad te: Pater noster da nobis
 „ hodie panem nostrum quoti-
 „ dianum, in cuius fortitudine
 „ ambulemus die ac nocte, us-
 „ quequò perveniamus ad mon-
 „ tem sanctum tuum Horeb. Et
 „ ego parvulus familiae tuae, De-
 „ us Pater & virtus mea, quando
 „ veniam & apparebo ante faci-
 „ em tuam? Beatus ero, si fue-
 „ ro admissus ad videndum cla-
 „ ritate tuam. Quis mihi hoc
 „ tribuat, ut ad hoc pervenire
 „ permittas me? Scio Domine,
 „ scio, & confiteor, me esse indi-
 „ gnum,

gnium, ut intre-
 „ thum, sed fac
 „ tuum, & non c
 „ sperantem servi
 cap. 23.

O fons vitæ v
 „ viventium, quan
 „ aquas dulcedinis
 „ deserta, in yria,
 „ ut videam virtu
 „ gloriam tuam,
 „ quis misericord
 „ am. Sitio Don
 „ fatia me. Sitio
 „ te Deum vivu
 „ Domine veniam
 „ ante faciem tu
 „ videbo diem illa
 „ jucunditatis &
 „ quam fecit Don
 „ mur & exultenu
 „ es præclara & pu

gnum, ut intrem sub tectum
tuum, sed fac propter honorem
tuum, & non confundas, in te,
sperantem servum tuum. *Solil.*
cap. 23.

O fons vitæ vena aquarum
viventium, quando veniam ad
aquas dulcedinis tuæ, de terra
deserta, in via, & in aquosa?
ut videam virtutem tuam &
gloriam tuam, & satiem ex a-
quis misericordiæ tuæ sitim me-
am. Sitio Domine, fons vitæ
fatia me. Sitio Domine, sitio
te Deum vivum. O quando
Domine veniam, & apparebo
ante faciem tuam! Putasne
videbo diem illam, diem inquā,
jucunditatis & lætitiæ, diem
quam fecit Dominus, ut læte-
mur & exultemus in ea? O di-
es præclara & pulchra, nesciens

Q vespe

vesperum, nec habens occasu,
 „ in qua audiam vocem laudis,
 „ vocem exultationis & confes-
 „ sionis: in qua audiam: Intra in
 „ gaudium Domini tui: intra in
 „ gaudium sempiternum, in do-
 „ mum Domini Dei tui. Intra
 „ in gaudium sine tristitia, quod
 „ continet æternam lætitiã: ubi
 „ erit omne bonum, & non erit
 „ aliquod malum. Ubi erit quid-
 „ quid voles, & non erit quid-
 „ quid noles: ubi erit vita vitalis,
 „ dulcis & amabilis, semperque
 „ memorialis. - - O gaudium su-
 „ per gaudium, gaudium vincens
 „ omne gaudium, extra quod nõ
 „ est gaudium, quando intrabo
 „ in te, & videbo Deum meum,
 „ qui habitat in te? Ibo illuc,
 „ & videbo visionem hanc gran-
 „ dem. Quid est, quod me de-
 „ sines

S. II. AT
 tinet? Heu in
 tus meus prolo
 me, quamdiu
 est Deus tuus
 tur mihi: Ex
 sta. Et nunc
 ratio mea, no
 Deus meus. Sa
 ctamus Domini
 SUM Christum
 corpus humilita
 figuratum cor
 suã. Expecta
 quando reverta
 inducat nos a
 Veni Domine
 Veni Domine
 nos in pace; V
 ctos de carcere,
 ram te corde
 Salvator noster
 ratus cunctis ge

tinet? Heu me, quia incolatus meus prolongatus est. Heu me, quoadiu dicitur mihi: ubi est Deus tuus? quoadiu dicitur mihi: Expecta, Reexpecta. Et nunc quæ est expectatio mea, nonne Dominus Deus meus. Salvatorem expectamus Dominum nostrum JESUM Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ. Expectamus Dominum quando revertatur à nuptiis, ut inducat nos ad suas nuptias. Veni Domine & noli tardare. Veni Domine JESU, & visita nos in pace; Veni & educ victos de carcere, ut lætemur coram te corde perfecto. Veni Salvator noster. Veni desideratus cunctis gentibus, ostende faciem

faciem tuam, & salvi erimus.
 22 Veni lux mea, Redemptor meus,
 educ de carcere animam meam
 ad confitendum nomini
 23 tuo. &c, &c. *Solil. c. 26.*

Da teipsum mihi Deus meus,
 redde te mihi. Tui amore
 22 teneor, tui desiderio flagro,
 tui dulci memoriâ delector. - -

- - Assumat spiritus meus pen-
 22 nas ut aquilæ, volet, & non de-
 ficiat, volet & perveniat ad de-
 corem domûs tuæ, & thronum
 23 gloriæ tuæ, & ibi super men-
 sam refectiois civium super-
 notum pascatur de occultis tu-
 22 is, in loco pascuæ, juxta fluen-
 ta plenissima. Tu esto exul-
 tatio nostra, qui es spes nostra,
 salus atq; redemptio. Tu esto
 23 nostrum gaudium, qui es futu-
 rus præmium. *Man. c. 3.*

Vide alia, que supra habentur 6, 22

§ 12. Petitio

Deus meus
 miserere mei, &c.
 22 Domine

largitus es, tibi
 rem tui solum c
 ho dones, & di
 ultra aliud posco

Oro te Deus
 misericordias tu
 lem in gratia tu

Ex Psalmis, &

Exurge Domine
 fac Deus meus.

Domine ne in
 me, neq; in ira
 Miserere mei D

firmus sum; san-
 ctissim conturbat

7. *S 12. petitiones morien: 371*

S 12. Petitiones morientis.

Deus meus misericordia mea,
miserere mei, sicut scis, vis, & po-
tes. Domine omnia quæ mihi
largitus es, tibi restituo; amo-
rem tui solum cum gratia tuam-
ho dones, & dives sum factis, nec
ultra aliud posco. S. Ignat.

Oro te Deus meus per omnes
misericordias tuas, da mihi fina-
lem in gratia tua perseverantiam.

*Ex Psalmis, & ex aliis Scriptura
locis.*

*Exurge Domine, salvum me
fac Deus meus. Psal. 2.*

*Domine ne in furore tuo arguas
me, neq; in ira tua corripias me.
Miserere mei Domine quoniam in-
firmus sum, sana me Domine quo-
niam conturbata sunt ossa mea.*

— Cori

Convertere Domine & eripe animam meam, saluum me fac propter misericordiam tuam. Psal. 6.

Domine deduc me in iustitia tua, dirige in conspectu tuo ad coelum, viam meam. Psal. 5.

Domine Deus meus in te speravi, saluum me fac, ex omnibus persecutibus me, & libera me à tentationibus, ne quando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat, neq; qui saluum faciat, præter te. Psal. 4.

Miserere mei Domine, vide humilitatem meam de inimicis meis. Exalta me de portis mortis, ut annuntiem laudationes tuas in portis, Sion coelestis. Psal. 9. Exurge Domine Deus, exaltetur manus tua, ne obliviscaris pauperis. -- Tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adiutor. Ibid.

Vsque-

Vsquequò Domine in finem? usquequò duciem tuam à me? tabitur inimicus meus. respice & exaudi meus. Psal. 11.

Illamina oculos meos, ne obdormiam in morte, ne dicat inimicus meus: Perdidit eum. Ibid.

Perfice Domine semitas tuas, ut non confundamur. Mirabilia tuas, qui salvos me facis. Resistenti non stodi me ut pupilla oculi. Bra alarum tuarum, ne à facie impiorum me confundam.

Tu illuminas oculos meos Domine, Deus meus. Psal. 138.

Deus precum

700
T. leuit.
S 12. petitiones morien: 373

Usquequò Domine oblivisceris
me in finem? usquequò avertis fa-
ciem tuam à me Usquequò exal-
tabitur inimicus meus super me?
respice & exaudi me Domine Deus
meus. Psal. II.

Illumina oculos meos, ne unquò
obdormiam in morte, ne quando
dicat inimicus: Prevalui adversus
eum. Ibid.

Perfice Domine gressus meos in
semitis tuis, ut non moveantur ve-
stigia mea Mirifica misericordias
tuas, qui salvos facis sperantes in
te. A resistens dextera tua cu-
stodi me ut pupillam oculi, sub um-
bra alarum tuarum protege me,
& facie impiorum. Psal. 16.

Tu illuminas lucernam meam
Domine, Deus meus illumina tene-
bras meas. Psal. 17.

Deus præcinge me virtute, &
pone

Usque-

pone viam meam ad coelum immaculatam. Perfice pedes meos tanquam cervorum, & super excelsa statue me. Doce manus meas ad praelium, & pone ut arcum aureum brachia mea. Da mihi protectionem salutis, & dextera tua suscipiat me. Ibid.

Ad te levo animam meam Deus meus, in te confido non erubescam, neque irideant me inimici mei: etenim universi qui sustinent te, non confundentur. Psal. 24. Vias tuas ad coelum Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua, & doce me, quia tu es Deus Salvator meus. Ibid.

Respice in me & miserere mei, quia unicus & pauper sum ego. -- Custodi animam meam, & erue me, a perditione, non erubescam, quoniam speravi in te. Ibid. Ne

Ne perdas curam meam, & vitam meam.

De ventre matris es tu, ne discipulam tribulationis tuam non est quod Psal. 21.

Domine ne erubescam a meam conspice. tuae vindictae Domine de manu canis meam. Ibid. bernaculo tuo, i tege me in abscondito, cordis tui.

Adjutor meus, neque deperderis me. Ibid.

Exaudi Domine, deprecationem meam, dum

700
T. Levit.
§ 12. petitiones morien. 3 7

Ne perdas cum impiis Deus animam meam, & cum viris sanguinum vitam meam. Psal. 25.

De ventre matris mee Deus meus es tu, ne discesseris à me, quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui eripiat, nisi tu. Psal. 21.

Domine ne elongaveris auxilium tuum à me, ad defensionem meam conspice. Erue à framera tuæ vindictæ Deus animam meam, & de manu canis infernalis unicam meam. Ibid. Absconde me in tabernaculo tuo, in die malorum protege me in abscondito tabernaculi tui, cordis tui. Psal. 26.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neq; despicias me Deus salutaris meus. Ibid.

Exaudi Domine vocem deprecationis mee, dum oro ad te, dum ex-

Alé

tollo manus meas ad templum sanctum tuum, ad coelum. Ne simularas me cum peccatoribus ad infernum, & cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Psal. 27.

Domine educ ab inferno animam meam, salva me à descendentibus in lacum inferni, quoniam ira indignatione tua, & vita in voluntate tua. Psal. 29.

Ad te Domine clamabo, & ad Deum meum deprecabor: Quae utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Ibid.

In te Domine speravi, non confundar in aeternum, in iustitia tua, non mea, libera me. - - Esto mihi in Deum protectorem, & in locum refugii, ut salvum me facias. Quoniam fortitudo & refugium meum es tu, & propter nomen tuum dedites me ad coelum, & enutries me,

In

§ 12. petition
In manus tuas
meum, rede
eus veritatis. Pl

Miserere mei D
tribulor, conturbat

culus meus. Quo
coloribus vita mea
emittibus. Psal. 30.

Illustra faciem tuam
lum tuum, salu
ricordia tua. D

andat, quoniam
Fiat misericor

super me, quem a
te. Psal. 32.

Domine ne disci
ne & intende judici
as, & Dominus n
meam. Psal. 34.

Cor meum cont
reliquit me virtus
salutem meorum

700
T. 1. 1. 1.

§ 12. petitiones morien. 377

In manus tuas commendo spiritum meum, redemisti me Domine Deus veritatis. Psal. 30. & 70.

Miserere mei Domine, quoniam tribulor, conturbatus est in ira tua spiritus meus. Quoniam defecit in laboribus vita mea, & anni mei in gemitibus. Psal. 30.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua. Domine non confundar, quoniam invocavi te. Ib.

Fiat misericordia tua Domine super me, quemadmodum speravi in te. Psal. 32.

Domine ne discedas à me: exurge & intende iudicio meo, Deus meus, & Dominus meus in causam meam. Psal. 34.

Cor meum conturbatum est, deliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum & ipsum non est mecum

XVII.
d templum san
un. Ne sim
atoribus ad in
antibus iniqu
Psal. 27.
inferno animo
descendentibus
uoniam ira in
vita in volun
amabo, & ad
bor: Que u
es, dum descē
Ibid.
avi, non con
injustitia tua,
- - Esto mi
m, & in locū
facias. Quo
ugium meum
en tuum dedi
caurvis me,
In

eum à facie eius. Sicut deficit fumus deficiant, sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei. Psal. 67.

Salvum me fac Deus quoniam intraverunt aqua usq; ad animam meam. Exaudi me Domine quoniam benigna est misericordia tua, secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Et ne avertas faciem tuam à puero tuo, quoniam tribulor, velociter exaudi me. Intende anima mea, & libera eam, propter inimicos tuos eripe me. Ibid.

Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina; confundantur & revereantur, qui querunt animam meam. - Ego verò egenus & pauper sū, Deus adjuva me. Adjutor & liberator meus es tu, Domine ne moreris, Psal. 69.

Ne projicias me
estutus, cum dese
derelinquas me
ne elongeris à

auxilium meum

Ne tradas besti

animam confidente

nam pauperis tu

in finem. Psal. 73.

Protectoꝝ noster

spice in faciem C

Converte me D

ter, & averte ir

Ostende mihi Dom

am tuam, & salu

bi. Psal. 84.

Inclina Domine

exaudi me, quoni

er sum ega

meam: salvum f

Deus meus speran

Domine Deus

Ne

700
T. Levit.
§ 12. petitiones morien. 381

Ne projicias me in tempore se-
tutis, cum defecerit virtus mea,
derelinquas me. Psal. 70. De-

ne elongeris à me, Deus meus in
auxilium meum respice. Ibid.

Ne tradas bestiis infernalibus,
animam confitentem tibi, & ani-
mam pauperis tui ne obliviscaris
finem. Psal. 73.

Protektor noster aspice Deus, &
aspice in faciem Christi tui. Pl. 83.

Converte me Deus salutaris no-
ster, & averte iram tuam à me.

Ascende mihi Domine misericordi-
am tuam, & salutare tuum da mi-
hi. Psal. 84.

Inclina Domine aurem tuam &
exaudi me, quoniam inops & pau-

per sum ego Custodi animam
meam: salvum fac servum tuum

Deus meus sperantem in te. Pl. 85.

Domine Deus miserator & mi-
sericors

Ne

sericors, patiens & multa misericordiae, & verax, respice in me, & miserere mei, da imperium regnū coelorum, puero tuo, & saluum fac filium Ancilla tuae, Matris tuae, & Dominae meae. Ibid.

Domine Deus salutis mea in die vitae meae, clamavi ad te, & nocte mortis meae coram te. Intret in conspectu tuo oratio mea, inclina aurem tuam ad precem meam, quia repleta est malis peccatorum anima mea, & vita mea inferno appropinquavit. Psal. 87.

Domine non intres in iudicium cum seruo tuo, quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Psal. 142. Notam fac mihi viam in qua ambulem ad te: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam, v

venti-

§ 12. petitio
ventium. Propter
mine vivificabit
in aequitate tua.

Domine fac m
men tuum, quia
ricordia tua. L

genus & pauper eg
um conturbatum

Adiurva me D
us, servum me fa

ericordiam tuam

Circumdederun
tis, & pericula in
me: -- o Domine

meam. Miseri
ustus, & Deus n
Psal. 114.

Dominus custod
protectio mea --

diat me ab omni
animam meam D
nus custodiat int

R

790
Leuit.

771.
multa miseri
spice in me, &
perium regni
uo, & saluum
tua, Matru
mez. Ibid.
uis mea in di
ad te, & nocte
te. Intret in
mea, inclin
em meam, qui
ccatorum an
mea inferno ap
87.
res in iudiciu
non iustificabo
o omnis vivens
fac mihi viam
te: doce me fa
am, quia Deu
ritus tuus bon
am rectam, v
venti-

§ 12. petitiones morien: 383
entium. Propter nomen tuū Do
mine vivificabis me vitā æternā,
& æquitate tua. Ibid.

Domine fac mecum propter no
men tuum, quia suavis est mise
ricordia tua. Libera me quia e
enus & pauper ego sum, & cor me
um conturbatum est intra me. - -

Adjuva me Domine Deus me
us, servum me fac secundum mis
ericordiam tuam. Psal. 108.

Circumdederunt me dolores mor
tis, & pericula inferni invenerunt
me: - - ô Domine libera animam
meam. Misericors Dominus &
iustus, & Deus noster miseretur.
Psal. 114.

Dominus custodiat me, Dominus
protectis mea - - Dominus custo
diat me ab omni malo: Custodiat
animam meam Dominus: Domi
nus custodiat introitum meum ad
vitam

R. vitam

vitam æternam, & exitum meum
ex hac vita mortali, ex hoc, nunc
& usq̄ in seculum. Psal. 120.

Veniat super me misericordi-
tua Domine, salutare tuum secun-
dum eloquium tuum. Psal. 118. -

-- Fiat misericordia tua secundum
eloquium tuum seruo tuo. Ibid.

-- Suscipe me secundum eloqui-
um tuum, & vivam vitã æternã, & non
confundas me ab expectatione
mea. Adjuva me & salvus ero

-- Fac cum seruo tuo secundum
misericordiam tuam. Ib. -- Aspi-
ce in me, & miserere mei secundum
iudicium diligentium nomen tuum.

-- Gressus meos dirige in vitam
æternitatis, secundum eloqui-
um tuum. Faciem tuam illumina su-
per seruum tuum. Ibi. -- Miser-

cordie tue multe Domine, secun-
dum iudicium tuum vivifica me
vitã æternã.

Ad

Ad te levo ocu-
litas in cælis.

porum in manib-

orum: ita oculi
Deum nostrum,

nostrum. Miserere
miserere nostri.

Domine miserere
culum: opera me-

desicias. Psal.

Domine Domine
mea, obumbra me

in die belli. Psal.

Pater salvificus
Joan. 12.

Domine salu-
Pater venit h-

tuum, ut Filius
-- Et nunc cla-

apud te metipsum

700
Flavit.

XVI.
exitum meum
ex hoc, nunc
Psal. 120.
pe misericordia
re tuum secun
n. Psal. 118.
tua secundum
vo tuo. Ibid.
dum eloquium
eterna, Ingra
expectatione
salvus ero
tuo secundum
v. lb. - - Aspi
e mei secundum
m nomen tuum
dirige in vitam
dum eloquium
m illumina su
bi. - - Miseri
Domine, secun
p vivifica me
Ad

§ 12. petitiones morien. 385

Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelis. Ecce sicut oculi servorum in manibus Dominorum suorum: ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri. Misereere nostri Domine, miserere nostri. Psal. 122.

Domine misericordia tua in saeculum: opera manuum tuarum ne desicias. Psal. 137.

Domine Domine virtus salutis meae, umbra super caput meum in die belli. Psal. 139.

Pater salvifica me ex hac hora. Joan. 12.

Domine salva me, pereo. Mat. 8.

Pater venit hora, clarifica filium tuum, ut Filius tuus clarificet te.

- - Et nunc clarifica me tu Pater apud te ipsum. Joan. 17.

R 2

Varia

Varia petitiones ex S. Augu-
stino.

Domine Deus^o meus da cordi
meo te desiderare, desideran-
do quærere, quærendo inveni-
re, inveniēdo amare. *Med. c. 1.*

Totis medullis cordis, toto
usu mentis te rogo Omnipoten-
s Pater cum dilectissimo Fi-
lio tuo. req; dulcissima proles
cum serenissimo invoco Para-
cleto, trahe me, quatenus post
te curram in odorem unguen-
torum tuorum dulciter. *Med.
cap. 4.*

Delinquentes servuli evadunt
supplicia, dum pro eis interce-
dit dulcedo filiorum: Sic te
Omnipotens Pater, per omni-
potentis Filii charitatem postu-
lo, edue è carcere ad confiten-
dum

§ 12. petitione
dum nomini tu
am: libera me
carorum per c
cum tibi natum,
pria merita lethali
sententiam, pre
dexteram tuam co
lis interpellation
vitam. *Med. c. 5.*

Deus immense
tua extra circum
ples, supra tegis
custodi me quæso
nunc & semper,
supra & infra, ci
at in me nullus pa
fidis inimicorum
s omnipotens, c
ector in te spera
tuo nemo est tut
ericulis liberatus

Christe Domine

lum nomini tuo animam me-
am: libera me a vinculis pec-
atorum per coæternum uni-
um tibi natum, meq; , cui pro-
pria merita lethalem minantur
sententiam, pretiosissimæ ad
exteram tuam confidentis pro-
s interpellatione, restaura ad
itam. *Med. c. 5.*

Deus immense, qui opera
ia extra circumdas, intra re-
les, supra tegis, & infra fers,
custodi me quæso hîc & ubiq; ,
unc & semper, foris & intus,
upra & infra, circumcirca, ita
t in me nullus pateat locus in-
diis inimicorum. Tu es De-
omnipotens, custos & pro-
ctor in te sperantium, sine
io nemo est tutus, nemo de-
riculis liberatus. *Med. c. 33.*

Christe Domine verbum Pa-

R 3

tris

tris, rogo te per indulgentissi
 „ ma misericordiae tuae viscera
 tolle de me, quod mihi nocet
 „ & tibi displicet, & da quod no
 sti tibi placere & mihi prodesse
 „ - - Infunde obsecro multitudi
 nem dulcedinis pectori meo
 ut nihil terrenum, nihil carna
 „ le desiderem, vel cogitem, se
 solum te amem, te solum ha
 beam in corde & in ore meo
 „ Scribe in pectore meo dulcem
 memoriam tui. Scribe in t
 bulis cordis mei voluntate
 „ tuam, & justificationes tuas, &
 te, & praecepta tua semper
 ubiq; habeam prae oculis meis
 „ Succende mentem meam igne
 illo tuo, quem misisti in terra
 „ & voluisti vehementer accen
 di. *Med. c. 36.*

Fons vitae reple mentem meam

torren

torrente volupt
 bria cor meum
 amoris tui, ut
 vana sunt & ter
 habeam te jugite
 mea. - - Animi
 us & amicus me
 via langvet, jace
 tit valde; & no
 ponam ante illu
 per sum & me
 mine Deus meus
 bonorum, & da
 satietatis opule
 tor, da lasso cib
 spersum, reint
 En stat ad ostium
 secro per viscera
 tuae, quibus visit
 ex alto, aperi p
 manum pietatis
 propitiabili dign

R 4

indulgentiss
tuæ viscera
od mihi nocet
& da quod no
& mihi prodes
ecro multitud
pectori meo
n, nihil carna
l cogitem, se
te solum ha
& in ore meo
e meo dulcer
Scribe in ta
mei voluntate
tationes tuas, u
tua semper d
præ oculis meis
tem meam ign
misisti in terr
ementer accer
mentem mea
torren-

torrente voluptatis tuæ: ine-
bria cor meum sobria ebrietate
amoris tui, ut obliviscar quæ
vana sunt & terrena, & solum
habeam te jugiter in memoria
mea. - - Animus meus, soci-
us & amicus meus, fatigatus de-
via langvet, jacet, esurit, & si-
cit valdè; & non habeo quod
ponam ante illum, quia pau-
per sum & mendicus. Tu Do-
mine Deus meus dives omniū
honorum, & dapum supernæ
cariatatis opulentissime largi-
tor, da lassio cibum, collige di-
persum, reintegra scissum.
En stat ad ostium & pulsat: ob-
secro per viscera misericordiæ
tuæ, quibus visitasti nos oriens
ex alto, aperi pulsanti misero
manum pietatis tuæ, & jube
propitiabili dignatione, ut in-
gredi-

grediatur ad te, requiescat in
 te, reficiatur de te vivo cœle-
 sti; pane. *Med. c. 38.*
 Exurge Domine Deus, fortis
 meus, & dissipentur inimici
 tui, & fugiant qui oderunt te
 à facie tua; & ego abscondar
 in abscondito faciei tuæ, & gau-
 deam cum filiis tuis, satiatus
 omnibus bonis tuis. *Sol. c. 12.*
 Respice Domine & exaudi, &
 illumina me, & ostende mihi
 teipsum. Restitue te mihi, ut
 bene sit mihi, sine quo tam
 male est mihi. Adjuva me ob-
 secro Domine. Amaricatum
 est cor meum tui desolatione;
 indulcora illud tuâ consolatio-
 ne. Esuriens cœpi querere te,
 ne desinam impastus à te. Fa-
 melicus accessi, ne recedam
 impastus. Pauper veni ad di-
 vitem

§ 12. petiti-
 vitem, miser a-
 ne recedam va-
 ptus. Domin-
 & non possum
 spicere erige
 sursum videre
 meæ supergre-
 meum, obvolv-
 cut onus grave
 volve me, & e-
 urgeat super in-
 um. Doce me
 ostende te qua-
 querere te po-
 ceas, nec inver-
 das. *Man. c. 3.*
 O immensa
 mnium interio-
 veniat super n-
 illa, quæ de t-
 procedit. Infi-
 profluit de te.
 R,

398
T. leuit.

XVI.
requiescat in
te vivo ctele.
c. 38.
Detis, fortis
entur inimici
ui oderunt te
go abscondat
ei tua, & gau
tuis, satiatus
is. Sol. c. 12.
e & exaudi, &
ne te mihi, ut
sine quo tam
Adyva me ob
Amaricarum
i desolatione
na consolatio
epi quære te,
stus à te. Fa
ne recedam
er veni ad di
vitem

6 12. petitiones morien. 391
vitem, miser ad misericordem,
ne recedam vacuus & contemp-
ptus. Domine incurvatus sū,
& non possum nisi deorsum a-
spicere erige me, ut possum
sursum videre. Iniquitates
meæ supergressæ sunt caput
meum, obvolverunt me, & si-
cut onus grave gravant me: e-
volve me, & exonera me, ne
urgeat super me puteus os su-
um. Doce me quære te, &
ostende te quærenti te; quia nec
quære te possum, nisi tu do-
ceas, nec invenire, nisi te ostē-
das. Man. c. 31.

O immensa bonitas, quæ om-
nium intellectum excedis,
veniat super me misericordia
illa, quæ de tanta opulencia
procedit. Influat in me, quæ
profluit de te. Parce per cle-

R; menti

mentiam, ne ulciscaris per justitiam. *Man. c. 33.*

CAPUT XVII.

Mors inter Brachia Christi Crucifixi.

Sicut Moyses dicitur esse mortuus in osculo Domini; ita justus qui ex fide Christi vivit, moritur in osculo Domini, quia & ipse moriens defert oscula Christo crucifixo in ejus imagine, & Christus crucifixus illum morientem, velut Pater Filium ad se redeuntem, amplectitur & osculatur, assumitq; & portat ad illam beatam patriam, juxta suam promissionem, *Joan. 14: Iterum venio, & accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum ego, & vos sitis.* Ergo optare debemus ut inter brachia hujus Patris amantissimi moriamur. *Quæ*
sors

Devotion. ad
sors contigit
S. I. Hic eni
dum moribun
fixi oscularetur
refixis manibus
trò ita moribun
um amplecti vi
le expiravit.

in Domino, ide
 Quod ut cur
 ne fiat, propo
 xercitia, quæ n
 re potest, tenet
 præ oculis h
 Crucifixi.

S. I. Exerciti
ejaculatorias
sto crucifi
 JESU pro
 ro, te amo,
 num, miserere
 & potes.

VII.
s per iusti.

XVII.
Christi Cru-

ur esse mor-
ti; ita iustus
rit, moritur
quia & ipse
la Christo
ine, & Chri
morientem,
ed se redeun-
sculatur, af-
illam beatam
promissione,
io, & accipi-
ut ubi sum
o optare de-
nia huius Pa-
amur. Quæ
loris

Devotion. ad Chr. crucif. 395
fors contigit P. Joanni Cardini
S. I. Hic enim teste P. Nadasi,
dum moribundus vulnere Cruci-
fixi oscularetur, sacra illa effigies
refixis manibus ac pedibus, se ul-
trò ita moribundo iniecit, ut e-
um amplecti videretur; atq; ita il-
le expiravit. Id verò est *mori*
in Domino, ideoq; beatè mori.

Quod ut cum majori devotio-
ne fiat, proponam hîc aliqua e-
xercitia, quæ moribundus usurpa-
re potest, tenendo manibus, vel
præ oculis habendo, imaginem
Crucifixi.

§ I. *Exercitium 1. per orationes*
ejaculatorias colloqui cum Chri-
sto crucifixo, quales sunt:

JESU pro me crucifixe te ado-
ro, te amo, sis benedictus in æter-
num, miserere mei sicut icis, vis,
& potes.

JESU pro me moriens in cruce, per mortem tuam crudelissimam & ignominiosissimam, da mihi felicem mortem. Morti tuæ mortem meam unio, conficis morte tuâ. Mors tua, sit vita animæ meæ. Mortem meam tuæ morti conforma.

Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Psal. 43.

Dominus meus & Deus meus. Io. 20. Tu splendor gloria Patris, & figura substantiæ ejus. Heb. 1. Tu candor lucis æternæ, & imago divine bonitatis. Sap. 7. Tu primogenitus mortuorū, & Princeps regum terræ. Apoc. 1. Tu primogenitus omnis creaturæ, Tu es ante omnes, & omnia in te constant. Tu es caput corporis Ecclesiæ. In te complacuit omnem plenitudinem Divinitatis inhabitare, & per te re-

conci-

Devotion. a
conciliare omni
redemptionem
remissionem p

In te Deus
omni benedictio
vestibus. In te
di constitutione
& immaculati
Per te prædestin
tionem filiorum
voluntatis sua
lio suo gratifi
stauravit omni
terra sunt. Ex
omnes thesauri
Dei absconditi
Deus meus
Deus Patris
Ex. 15. Hic est
cipatus & pa
confidenter pa
in semetipso.

720
Fleuit.

XVII.
oriens in cru-
am crudelissi-
simam, da-
em. Morti
unio, confe-
Mors tua, sit
mortem me-
ma.
us, & Deus
us meus. Io.
tris, & ff.
Heb. 1. Tu
imago divi
Tu primoge-
nceps regum
primogenitus
es ante o-
nstant. Tu
fia. In te
lenitudinem
& per te re-
conci-

Devotion: ad Chr. crucif. 395
conciliare omnia. In te habemus
redemptionem per sanguinem tuum,
remissionem peccatorum. Colos. 1.
In te Deus Pater benedixit nos
omni benedictione spirituali in cae-
lestibus. In te elegit nos ante mil-
di constitutionem, & essemus sancti
& immaculati in conspectu ejus.
Per te praedestinavit nos in adop-
tionem filiorum, secundum propositum
voluntatis sua. In te dilectio Fi-
lio suo gratificavit nos. In te in-
stauravit omnia, quae in caelis & in
terra sunt. Eph. 1. In te sunt o-
mnes thesauri sapientiae, & scientiae
Dei absconditi. Colos. 2. Hic est
Deus meus, & glorificabo eum,
Deus Patris mei, & exaltabo eum
Ex. 15. Hic est qui expolians prin-
cipatus & potestates, traduxit
confidenter, palam triumphans eas
in semetipso. Col. 2. Hic Advo-
catus

catus noster apud Patrem, qui interpellat pro nobis. 1. Joan. I. Hic pro omnibus mortuus est, ut qui vivunt, non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est. 2. Cor. 5. Hic dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Gal. 2. Ergo vicissim illum diligo, & animam meam pro ipso trado. Hic factus est nobis à Deo iustitia, sanctificatio & redemptio. 1. Cor. I. Ergo in illo tota ratio spei meæ.

Memento mei Domine, quia iam venisti in regnum tuum. Luc. 23.

JESU esto mihi JESUS & Salvator.

O bone JESU exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te in æternum.

JESU pro me crucifixe, serva mihi angulum in cruce tua.

Inter

Devotion: ad

Inter brachia
mei, mori volu

Latus Domini
pertum, esto i

ram. Ita enim
Tract. 120. in lo

porta Domini, s
eam ad coelum

meo moriar, in v
Phoenix multipli

Hæc requies m
culi, hinc habit

eam. Ita de
Bonav. stim. p

Domine in
etere vulnera

ge hanc scriptu
August.

Crux tua sic
lum: clavi tui

culo crucis tua
danem, termin

430
Devotion: ad Chr. crucif. 307

Inter brachia Dei mei, mei,
mei, mori volo.

Latus Domini mei lanceâ apertum, esto mihi ostium ad vitam. Ita enim te vocat August. Tract. 120. in Ioan. Psal. 117. *Hæc porta Domini, iusti intrabunt per eam ad coelum. In hoc nidulo meo moriar, in vulnere tuo, & sicut Phoenix multiplicabo dies. Job 29 Hæc requies mea in saculum seculi, hic habitabo, quoniam elegi eam.* Ita de vulneribus Christi Bonav. stum. p. I. c. I.

Domine in manibus tuis characterere vulnerum descripsisti me, lege hanc scripturam, & salva me, August.

Cruz tua sit mihi scala ad coelum: clavi tui sint claves. In baculo crucis tuæ volo transire Jordanem, terminum huius vitæ.

Domine

Inter

Caput XVII.

Domine tu dixisti: Ego veni, ut oves mee vitam habeant, & abundantius habeant; fac, ut in hæc tua voluntas impleatur.

Quarens me sedisti lassus, redemisti crucem passus; tantus labor non sit cassus.

S. Gerttrudis moriens dicebat: Deus meus misericordia mea, absconde me in tuis manibus, in tuis pedibus, in hoc amantissimo corde. In te desigo mea desideria, mei gemitus ad te sunt, ad te mea suspiria, & omnis fiducia. Quando tecum ero gloria mea? quando dissolvetur hic laqueus mortis? Dilata misericordiam tuam ergo magna hanc peccatricem.

S. Hieronymus. O misericordissime IESU, spes mea, & fortitudo mea, assiste nunc mihi manu potenti, ut feliciter hunc passum mortis pertranseam. Aperi mihi

Domini-

Devotioni: ad
Domine portas v
cap. 20.

Orationes ad C
ex S.

Domine IESU
Dei vivi, qui in
manibus, prop
omnium redem
sti calicem pass
die præbere dig
- Domine mi
quem in dolo
peperisti, & no
lum meum, u
nam tuum.
licet peccator
non esse filius
fecisti, & refi
re obsecro &
non avertas fa
qui pro me r

730
T. leucit.
Devotion: ad Chr. crucif. 395

Domine portas vite &c. vide infra
cap. 20.

Orationes ad Christum crucifixum
ex S. Augustino.

Domine JESU Christe, Fili „
Dei vivi, qui in cruce expansis „
manibus, propter mortalium „
omnium redemptionem hausi- „
sti calicem passionis, mihi ho- „
die præbere digneris auxilium. „
- - Domine miserere Filio tuo, „
quem in dolore non modico „
peperisti, & noli attendere ma- „
lum meum, ut obliviscaris bo- „
num tuum. Pater & Domine „
licet peccator sum, non possum „
non esse filius tuus, quia tu me „
fecisti, & refecisti. - - Placa- „
re obsecro & miserere mei, & „
non avertas faciem tuam à me, „
qui pro me redimendo faciem „
tuam

EVII.
ti: Ego veni,
pabeant, & a-
fac, ut in me
pleatur.
ti lassus, rede-
tantus labor
ens dicebat:
dia mea, ab-
nibus, in tuis
ssimo corde.
ria, mei ge-
me a suspiria,
ando feci ero
ssolvetur hic
ta misericor-
ng peccatricem.
O miseri-
mea, & forti-
mibi manu
bunc passum
Aperi mihi
Domi-

tuam non avertisti ab increpan-
 ,, tibus & conspuentibus in te. - -
 - - Ecce iam morior, & JE-
 SUS non est mecum. Certè
 ,, melius est mihi non esse, quàm
 sine JESU esse: melius est non
 vivere, quàm vivere sine vita.
 ,, - - Quid est JESUS, nisi Salva-
 tor? Ergo JESU per temet-
 ipsum exurge in adjutorium mi-
 ,, hi, dic animæ meæ: salus tua e-
 go sum. *Med. c. 39.*

Mi JESU rogo te, per illa
 ,, salutifera vulnera tua, quæ pas-
 sus es in cruce pro salute no-
 ,, stra, è quibus emanavit ille pre-
 tiosus sanguis, quo sumus re-
 dempti; vulnera hanc animam
 ,, meam peccatricem, pro qua e-
 tiam mori dignatus es, vulnera
 ,, eam igneo & potentissimo te-
 lo tuæ nimie charitatis. Tu
 sagitta

Devotien: ad
 sagitta electa, &
 tiffimus, qui
 humani cordi
 potentia vales
 um jaculo tui
 tibi anima me
 vulnerata su

Alia devota
 gustini, de vul
 bentur supra c
 est illa:

Tuta & firm
 neribus Salva
 vide supra pa

Item illa:
 morte Domini
 vide pag. 240

Item illa:
 ex Man. c. 23

O JESU m
 us, vivus & v

400
Fleuit.
Devotion: ad Chr. crucif. 401

lagitta electa, & gladius potentissimus, qui durum scutum humani cordis penetrare tuâ potentia vales; confige cor meum jaculo tui amoris, ut dicat tibi anima mea: & charitate tua vulnerata sum. *Med. c. 37.*

Aliæ devotæ orationes S. Augustini, de vulneribus Christi, habentur supra cap. 16. § 2. Qualis est illa:

Tuta & firma requies est in vulneribus Salvatoris, ex Man. c. 12 vide supra pag. 248.

Item illa: *Tota spes mea in morte Domini mei, ex Man. c. 22 vide pag. 249.*

Item illa: *Non possum terreri, ex Man. c. 23. vide pag. 251.*

O JESU mi, tu es Deus meus, vivus & verus, Pater meus

San-

lagitta

Sanctus, Dominus meus pius,
 Rex meus magnus, Pastor me-
 us bonus, Magister meus unus,
 adiutor meus optimus, dile-
 ctus meus pulcherrimus, panis
 meus vivus, Sacerdos meus in-
 æternum, dux meus ad patriã,
 lux mea vera, dulcedo mea san-
 cta, via mea recta, sapientia
 mea præclara, misericordia
 mea magna, salus mea sempi-
 terna, vita mea æterna. Te
 deprecor, supplico & rogo, ut
 per te ambulem, ad te perve-
 niam, in te requiescam, qui es
 via, veritas, & vita, sine quo ne-
 mo venit ad Patrem -- dami-
 hi Deus meus te, reddẽ mihi te
 in amore, ut currat vita mea
 in amplexus tuos, nec averta-
 tur, donec abscondatur in ab-
 sccondito vultus tui. *Med. c. 18.*

Audi

Devotion: ad

Audi ô Cre-

sum, jam mori
 sum, jam ad n
 Plasma tuum
 fecerunt me,
 me: manus inq
 affixæ sunt pro
 nuum tuarum D
 spicias, vulnera
 precor ut aspice
 manibus tuis D
 plisti me, lege
 ram & salva me
 spiro creatura t
 recrea me. I
 factura tua: v
 me. En ad te
 plasma: plama
 ra me. *Solil. c. 2*

Devotion: ad Chr. crucif. 403

Audi ô Creator, creatura tua
sum, jam morior. Factura tua
sum, jam ad nihilum redigor,
Plasma tuum sum: manus tuæ
fecerunt me, & plasmaverunt
me: manus inquam, quæ clavis
affixæ sunt pro me: opus ma-
nuum tuarum Domine non de-
spicias, vulnera manuum tuarum
precor ut aspicias. Ecce in
manibus tuis Domine descri-
psisti me, lege ipsam scriptu-
ram & salva me. En ad te su-
spiro creatura tua, Creator es,
recrea me. En ad te clamo
factura tua: vita es, vivifica
me. En ad te respiro tuum
plasma: plasmator est, restau-
ra me. *Solil. c. 2.*

5 21

771
s meus pius,
s, Pastor me-
us meus unus,
timus, dile-
rimus, panis
dos meus in
us ad patriam,
do mea san-
a, sapientia
misericordia
mea sempi-
terna. Te
& rogo, ut
ad te perve-
scam, qui es
sine quo ne-
m -- dami
dde mihi te
at vita mea
nec averta-
batur in ab-
Med. c. 13.

Audi

§ 2. Considerationes officiorum
Christi crucifixi.

1. JESU Redemptor mei, tu in hac cruce es Pater benignissimus, expansis ad amplexum brachiis, filium redeuntem expectans. Ego sum ille prodigus filius, qui à te recessi in regionem longinquâ dissimilitudinis, ibique dissipavi substantiam tuam, vivendo luxuriosè. Ad me reversus, ad te venio. Pater peccavi in cœlum, & coram te, non sum dignus vocari filius tuus, fac me sicut unum de mercenariis tuis. Amplectere redeuntem filium his brachiis tuis. Jube proferri stolam gloriæ, quâ indutus, cœlesti convivio tuo accumbam.

2. Tu es Pastor bonus, qui dimissis 99 ovibus in deserto, venisti

*Devotion: ad
sti' ut ovem a
Ecce me ovem
vi enim sicut
quare servum
humeros tuos
hanc ovem am
duc ad cœlum.*

Tu es Dom
servus ille debet
plus quam dece
qui scilicet tot
in ordine natura
gratiz abusus su
non habeam un
procido coram
tientiam habe
dam sibi. Pa
habe in me, in
tribuens mihi p
morbi doloribu
est patientia n
multo magis

700
F. leu. 2

Devotion: ad Chr: crucif. 408

sti' ut ovem amissam quæreret.
Ecce me ovem perditam. Erravi enim sicut ovis, quæ periit: quære servum tuum, impone in humeros tuos in cruce extensos, hanc ovem amissam, eamq; re-duc ad cœlum.

Tu es Dominus meus: ego servus ille debitor, qui tibi debeo plus quam decem millia talenta; qui scilicet tot talentis tuis, tam in ordine naturæ, quàm in ordine gratiæ abusus sum. Cùm autem non habeam unde reddam debitum: procido coram te, & rogo: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Patientiam inquam habe in me, non solum meam, tribuens mihi patientiam in his morbi doloribus: *quoniam à te est patientia mea* Psal. 216: sed multo magis habe in me tuam patientiam.

patientiam, applicando mihi me-
rita infinita passionis tuæ, ad ob-
tinendam remissionem peccato-
rum meorum; *Et omnia reddam
tibi:* major enim est dignitas me-
ritorum tuorum, quam meorum
peccatorum malitia.

4. Tu es constitutus à Deo
Judex vivorum & mortuorum,
nunc es in hac cruce misericors
tanquam in throno gratiæ: acce-
do igitur reus tot delictorum,
*cum fiducia ad hunc thronum, ut
misericordiam consequar in tempo-
re opportuno,* Herbr. 4. Justæ Ju-
dex ultionis, donum fac remissi-
onis, ante diem rationis.

5. Tu in hac cruce es Sacerdos
simul, & victima, qui teipsum Deo
Patri, pro nostris peccatis, in hac
ara, sacrificium reconciliationis
obtulisti: offer hoc idem pro me
propitiatorium sacrificium. Tu

6. Tu per ha-
er ostium ad co-
stium, si quis in-
tur, & egredietur
muet. Joan. 10.
ingrediar ad vita-
scua inveniam an-

7. Tu es Via,
da ergo ut ad te
Via, te duce ò ve-
veniam. Ita di-
60. Salvator no-
Dux, & in se de-
viam, & ad se
patriam.

8. Tu Media-
num; reconcilia-

9. Tu Advoc-
Patrem potentis
pro me, ostendis
quæ tibi amor g-
fluxit; & exaudie-
centia.

6. Tu per hæc vulnera aperta, & ostium ad cœlum, per quod quicumque introierit, ingredietur, & egredietur, & pascua inveniet. Joan. 10. O utinam per te ingrediar ad vitam beatam, & pascua inveniam animæ meæ.

7. Tu es Via, Veritas, & Vita: da ergo ut ad te o vita, per te o via, te duce o veritas securus perveniam. Ita dicit August. in Ps. 50. *Salvator nos deduxit tanquam Dux, & in se ducit tanquam per viam, & ad se ducit tanquam ad patriam.*

8. Tu Mediator Dei & hominum: reconcilia me Deo offenso.

9. Tu Advocatus noster apud Patrem potentissimus: interpella pro me, ostensis hisce vulneribus quæ tibi amor generis humani infixit, & exaudieris pro tua reverentia.

S 10. Tu

10. Tu es omnium bonorum Dei Thesaurarius, & Dispensator, quia *omnia dedit tibi Pater in manus.* Joan. 13. Ergo de his manibus perforatis, in me indignum, divitias misericordiae tuae, benignus effunde.

11. Tu es Clavis David, qui habes claves vitae & mortis, qui *aperis & nemo claudit, claudis, & nemo aperit.* Apoc. 3. Aperi mihi januam vitae aeternae, ut per eam ingressus, misericordias tuas cantem in aeternum.

12. Tu es Deut. 32. *Aquila provocans pullos tuos ad volandum, & super eos volitans, & expandens alas tuas, ut assumas eos, portesq; in humeris tuis: sub umbra alarum tuarum protege me, assutne, & porta humeris tuis ad caelum.*

Devotion: ad C

§ 3. Horolog
Do

Hora sexta
dicta sit hora, in
SU Christe, pe
lavisti, & in ulti
mentum Corpo
tui instituisti, no
Pro hac dignatio
ago, per eamq;
ctuosam in mort
ti pro viatico su

Hora septima
in qua Domine
de charitate fe
laudo & benedi
to, ut in charit
mi expirem.

Hora octava.
in qua Domine
ratione prostrat

§ 34

Devotion: ad Chr. crucif. 409

§ 3. Horologium Passionis
Domini.

Hora sexta vespertina. Benedic-
ta sit hora, in qua Domine JESU
Christe, pedes discipulorum
lavasti, & in ultima coena, Sacra-
mentum Corporis ac sanguinis
tui instituisti, nobisq; reliquisti,
Pro hac dignatione, tibi gratias
ago, per eamq; supplex rogo fru-
ctuosam in morte hujus Sacramē-
ti pro viatico sumptionem.

Hora septima. Benedicta hora,
in qua Domine JESU sermonem
de charitate fecisti. Pro eo te
laudo & benedico, & supplex pe-
to, ut in charitate Dei & proxi-
mi expirem.

Hora octava. Benedicta hora,
in qua Domine JESU fuisti in o-
ratione prostratus, & in volunta-

tem

§ 2

§ 3

te in Patris resignatus. Te laudo & benedico, miserere mei, & da mihi in morte perfectam resignationem in Dei Voluntatem.

Hora nona. Hæc est hora, in qua Domine JESU Christe in agonia positus, coepisti tædere, parere, & mæstus esse, sudoremq; sanguineum effudisti. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & conforta me gratiâ tuâ in meis lethalibus tristitiis, tædis, ac sudoribus.

Hora decima. Hæc est hora, in qua Domine JESU fusti osculo Proditoris traditus, a Judæis ligatus, a Discipulis derelictus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo, & benedico. Per has miserere mei, & da gratiam, ne te in morte deseram, nec ab hostibus animæ meæ capiar.

Devotion: a
Hora undecima

in qua Domine
ctus ad Annam
examinatus,
Has dignationes
his te laudo &
rogo miserere
mitte omnia o

Hora 12. H
Domine JESU
ductus, ibiq;
culatus. Ha
offero. Pro h
dico. Per ha
condona mea
tiones.

Hora 1. H
Domine JESU
consputus, oc
phis & alapis
cutientibus, &
expositus. H
S.

Devotion: ad Chr. crucif. 411

Hora undecima. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti ductus ad Annam, ibiq; de doctrina examinatus, & alapâ percussus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has rogo miserere mei, & mihi dimitte omnia oris mei peccata.

Hora 12. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti ad Caipham ductus, ibiq; à falsis testibus accusatus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & condona meas proximi obtreccionis.

Hora 1. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti in faciem consputus, oculis velatus, colaphis & alapis cæsus, corpus percutientibus, & genas velientibus expositus. Has dignationes tibi

S 3

offerò i

offero. Pro his te laudo & benedico. Per has te rogo miserere mei, & condona meas, quas proximo intuli, injurias.

Hora 2. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti à Petro negatus, eumq; respiciens ad lacrymas contritionis movisti. Te laudo & benedico, petoque per hanc tuam afflictionem, ut me in fide vera conserves, veramq; dones mihi contritionem.

Hora 3. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti in carcere multis contumeliis & blasphemis affectus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has rogo miserere mei, & da gratiam te cum Sanctis tuis glorificandi in æternum.

Hora 4 matutina. Hæc est hora, in qua Domine JESU mane
coacto

Devotion: a
coacto concilio
mus fuisti pro
cilio reus m
Has dignation
his te laudo &
te rogo, dim
mea judicia pro

Hora 5. Hæc
Domine JESU
lato traditus, a
criminibus accu
tio usus. Has
offero. Pro his
dico. Per has
hora mortis da
at, in quo me

Hora 6. Hæc
Domine JESU
fuisti spretus &
alba indutus.
tibi offero. Pr
benedico. Per

Devotion: ad Chr. crucif. 413

coacto concilio, à Caipha blasphemus fuisti pronuntiatas, & à concilio reus mortis acclamatus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has te rogo, dimitte mihi omnia mea judicia proximi temeraria.

Hora 5. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti vinctus Pilato traditus, à Judæis in falsis criminibus accusatus, miro silentio usus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has te rogo, fac ut in hora mortis dæmon non inveniat, in quo me justè accuset.

Hora 6. Hæc est hora, in qua Domine JESU apud Herodem fuisti spretus & illusus, vesteque alba indutus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei,

& da, ut nunc tuis iniquibus, ob
lim stolâ gloriæ indui merear.

Hora 7. Hæc est hora, in qua
Domine JESU fuisti ad columnâ
alligatus, vestibus spoliatus, fla-
gellis durissimè cæsus, toto cor-
pore sanguine perfusus. Has tibi
dignationes offero. Pro his te
laudo & benedico. Per has te ro-
go miserere mei, & dimitte mihi
carnis immortificatâ peccata.

Hora 8. Hæc est hora, in qua
Domine JESU fuisti iterum ve-
stibus spoliatus, chlamyde cocci-
neâ indutus, spinis coronatus, a-
rundinè tanquam sceptro insigni-
tus, Rex Judæorum amaro ludi-
brio salutatus, in faciem conspu-
tus, alapis cæsus, arundine percus-
sus. Has omnes dignationes tibi
offero. Pro his te adoro & be-
nedico. Per has miserere mei, &
da mi-

Prævision. ad

da mihi coronam

Hora 9. Ha-

Domine JESU

moribus popul-

latus, Barabbæ

aus, ad cruce-

Has omnes digni-

ro. Pro his te la-

Per has miserere

judicio noli me

Hora 10. Ha-

Domine JESU

dere gravatus, &

occisionem du-

tionem tibi offe-

do & benedico

mei, & da, ut v-

& crucem patie-

ad te perveniat

Hora 11. Ha-

Domine JESU

Calvaria: vino

Ss

da mihi coronam perieverantiae.

Hora 9. Hæc est hora, in qua Domine JESU, fuisti magnis clamoribus populi ad crucem postulatus, Barabbæ latroni postpositus, ad crucem condemnatus. Has omnes dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & in tuo iudicio noli me condemnare.

Hora 10. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti crucis pondere gravatus, & tanquam ovis ad occisionem ductus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & da, ut vestigiis tuis insistam, & crucem patienter ferendo, ad ad te perveniam.

Hora 11. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti in monte Calvarie vino myrrhato potatus,

tertio vestibus spoliatus, & clavis per manus & pedes cruci affixus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & da ut tibi crucifixo conformis vivam, & moriar.

Hora 12. Hæc est hora, in qua Domine JESU fuisti in cruce elevatus, inter duos latrones positus, à prætereuntibus blasphematus & derisus, doloribus acerbissimis cruciatus. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico, Per has miserere mei, & sicut promisisti, sic exaltatus à terra trahe cor meum ad te.

Hora 1. pomeridiana. Hæc est hora, in qua Domine JESU pro inimicis tuis Patrem in cruce orasti, & Latroni paradysum donasti. Pro hac dignatione te laudo, & benedico; per hanc te rogo
miserere-

Devotion: ad
miserere mei, &
me crucifixo
ti Latrone, qui
am tuam, da pa-

Hora 2. Hæc
Domine JESU
in filium tradidit
licium à Patre at
felle & aceto po
gnationes tibi o
laudo & benedico
go, ut moriar su
tris protectione
dulcedinis tuæ.

Hora 3. Hæc
Domine JESU
pra consummat
in manus Patris
inclinato capite
dignationes tibi
te laudo & be
miserere mei, &

420
Devot.

Devotion: ad Chr. crucif. 417

miserere mei, & ora Patrem pro me crucifixo tuo, mihiq; peiori Latrone, qui furatus sum gloriam tuam, da paradisum morienti.

Hora 2. Hæc est hora, in qua Domine JESU Joannem Matrem in filium tradidisti, in qua te derelictum à Patre attestatus, & in siti felle & aceto potatus es. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has te rogo, ut moriar sub tua, & tuæ Matris protectione, ac in siti Divinæ dulcedinis tuæ.

Hora 3. Hæc est hora, in qua Domine JESU omnia de te scripta consummata testatus, spiritum in manus Patris commedans, eum inclinato capite tradidisti. Has dignationes tibi offero. Pro his te laudo & benedico. Per has miserere mei, & da, ut ad te perfectè

VII
tus, & clavis
cruci affixus.
offerro. Pro
nico. Per has
tibi crucifi-
& moriar.
hora, in qua
in cruce ele-
ones positus,
phematus &
ribusimis cru-
ones tibi of-
o & benedi-
mei, & sicut
atus à terra
e.
na. Hæc est
e JESU pro
in cruce o-
disum dona-
ne te laudo,
anc te rogo
miserere-

secte conversus spiritum meum
tradam in manus tuas.

Hora 4. Hæc est hora, in qua
Domine JESU lancea in corde es
vulneratus. Pro hac dignatione
te laudo & benedico. Per eam te
rogo, ut anima mea toto corde
te amans, per latus tuum apertum,
coelum ingrediatur.

Hora 5. Hæc est hora, in qua
Domine JESU fuisti de cruce de-
positus, & sepultus. Has digna-
tiones tibi offero. Pro his te
laudo & benedico. Per has mise-
rere mei, & da animæ meæ requi-
em æternam post mortem meam.

§ 4. *Memoria vite & passionis
Christi, per modum peregrina-
tionis spiritualis.*

Cum juxta S. Augustinum, ani-
ma non ambulet pedibus, sed af-
fectu-

*Devotion: ad
sectibus, isto m
Nazarethana,
divinum, de g
scendens, pro
in utero Virgi-
bus existens, sa
eu latræ. Pro
benedico. Mi
ne sicut tu Fili
scendisti de coe-
lus hominis: it
adoptionis vi
Dei, & de terr
dam.*

*Adsum in s
tico, ibiq; te
Virgine natu
& in præsep
Angelis, pasto
saluto; adoro
nedico: miser
de, ut sicut*

Devotion: ad Chr. crucif. 419

fectibus, iusto me affectu in domo Nazarethana, ibiq; te Verbum divinum, de coelo in terram descendens, pro me incarnatum, & in utero Virginis novem mensibus existens, saluto & adoro cultu patriæ. Pro hac dignatione te benedico. Miserere mei, & fac ut sicut tu Fili Dei in terram descendisti de coelis, & factus es filius hominis: ita ego per gratiam adoptionis vivam & moriar filius Dei, & de terra ad coelum ascendam.

Adsum in stabulo Bethlehemitico, ibiq; te Domine JESU de Virgine natum, fasciis involutum, & in præsepio reclinatum, cum Angelis, pastoribus, & Regibus saluto, adoro, complector & benedico: miserere mei, & concede, ut sicut tu natus es ad hanc

vitam

vitam miseram & mortalem: ita ego renascar moriendo ad vitam beatam & immortalem.

Adoro te & benedico in tua infantia, in circumcissione crucentatum, ac in templo per manus matris tuæ Deo præsentatum. Misere mei, & concede, ut vitiis circumcissus, sanguine tuo ablutus, per manus pretiosissimæ Matris tuæ in templo gloriæ tuæ merear post mortem præsentari.

Sisto me in Domo Nazarethana, ibiq; te JESU humillimè veneror, gloriâ apud homines privatum, viliusq; intentum laboribus, ac Mariæ & Joseph subditum. Pro his dignationibus sis benedictus, has tibi offero pro peccatis meæ superbiæ, & inobedientiæ.

Colloco me in deserto Iordanis,
ibiq;

Devotion: a
ibiq; te Domini
jejunio 40 die
tentationibus
phantem, ve
Misere mei
jejunium igno
tius meis: per
tentatoris, præ
tationibus dæ

Sisto me in o
lilæ, ibiq; te
dicantem Eva
mea salute lab
benedico, t
gratias ago: d
do, & observa
tam æternam.

Sisto me in
ultima cœna
poris & sangui
SU, & sacerdot
Patri obtulisti

Devotion: ad Chr. crucif. 420

Ibiq; te Domine JESU baptisatū,
jejunio 40 dierum confectum, de
tentationibus Dæmonis trium-
phantem, veneror & benedico.
Misere mei, & per hoc tuum
jejunium ignosce intemperan-
tius meis: per tuam verò victoriā
tentatoris, præsta ne in morte tan-
tationibus dæmonis succumbam.

Sisto me in oppidis & pagis Gal-
ilææ, ibiq; te Domine JESU præ-
dicantem Evangelium, & pro
mea salute laborantem, adoro &
benedico, tūq; pro tua doctrina
gratias ago: da ut eam fide credē-
do, & observando, consequar vi-
tam æternam.

Sisto me in coenaculo, ubi in
ultima cœna Sacramentum Cor-
poris & sangyinis tui Domine JE-
SU, & sacerdotes instituisti, te Deo
Patri obtulisti, ac nobis fruendum
& offe-

71.
ralem: ita
do ad vitam
m.
lico in tua
one cruen-
per manus
ratum. Mi
e, ut vitiis
tuo ablu-
sissimæ Ma-
æ tuæ me-
lentari.
Nazaretha-
millimè ve-
omines pri-
ntum labo-
seph subdi-
tionibus sis
offero pro
, & inobe-
to Jordanis,
ibiq;

& offerendum reliquisti. Pro hac dignatione sis benedictus in æternum, & concede mihi fructuosam huius Sacramenti, præsertim in morte, susceptionem.

Adsum in horto Gethsemani, ibiq; te bone JESU in agonia positum, tristem, paventem, sudore sanguineo manantem, in oratione prostratum, & ab Angelo confortatum adoro, & benedico pro his dignationibus tuis; per has rogo, esto solatium mihi in mea agonia, conjunge meas tunc tristitias, tædia, pavores, sudoremque tuo sudori, & tristitiis ac tædiis, atq; in illis me per Angelos sanctos confortare velis.

Ibidem te proditum, comprehensum, ligatum, & conculcatum veneror & complector, oroq; per has dignationes tuas, ut me à vinculis

Devotion: ad
 culis peccatorum
 amore tui con
 mittas me ligati
 bus proijci in te

Præsertim me
 Caipha, Pilati
 quos JESU inno
 centiissimè accu
 satus, illusus, &
 his dignationibu
 æternum; per
 veneris judicare
 mnare.

Consisto in
 no ad columna
 gloria alligatu
 crudelissimè fl
 amo, & bened
 gnationem te
 gella æterna tu

Colloco me
 ibiq; te Dom

Devotion: ad Chr: crucif. 423

culis peccatorū meorū absolvas, amore tui constringas, & ne permittas me ligatis manibus ac pedibus proijci in tenebras inferiores.

Præsento me in domo Annæ, Caiphæ, Pilati & Herodis, apud quos JESU innocentissime fuisti iniquissimè accusatus, traductus, spretus, illusus, condemnatus. Pro his dignationibus sis benedictus in æternum; per has te rogo, dum veneris judicare, noli me condemnare.

Consisto in foro Jerosolymitano ad columnam; ibiq; te Regem gloriæ alligatum, denudatum, & crudelissimè flagellatum, adoro, amo, & benedico. Per hanc dignationem te rogo, ut à me flagella æterna tuæ iracundiæ avertas.

Colloco me in atrio prætorii, ibiq; te Dominum meum spinis crude-

culis

crudelissimè coronatum, illusum,
adoro & benedico. Per has di-
gnationes da mihi coronam justi-
tiæ.

Sisto me in monte Calvariæ,
ibiq; te Domine JESU sub cruce
fatiscentem, eidem cruci affixum,
inter atrocissimos trium horarum
dolores, & ludibria hostium in-
sultantium, morientem, adoro, a-
mo, & benedico. Per has digna-
tiones Domine miserere mei, &
da finalem perseverantiam, mor-
temq; felicem.

Colloco me ad sepulchrum tu-
um, ibiq; Redemptor mi te tertia
die à morte redivivum, adoro &
benedico in æternum: præsta ut
ego quoq; post mortem inter e-
lectos tuos resuscitatus respirem.

Sisto me in monte Oliveti, ibi-
que te Rex gloriæ ad coelum cum
capti-

Devotion: ad
captiva captivi
& in dextera
adoro, amo, &
ut animam mea
te trahas in coel

§ 5. Praxis app
Ch

Dupliciter id
induendo digna
tientis, juxta co
Rom. 13: Indui
strum Iesum Ch
luendo animã i
pro nobis in p
lo, Qui dilexit
peccatis nostris in
dicitur Apoc. 7

Primus modus
fco Domine, &
meam, quia sum
bilis, & pauper
nihilq; mihi sum

425
Devotion: ad Chr. crucif. 425

captiva captivitate ascendentem,
& in dextera Patris collocatum
adoro, amo, & benedico, oroque,
ut animam meam post mortem ad
te trahas in coelum captivam.

§ 5. Praxis applicandi sibi merita
Christi.

Dupliciter id fieri potest. 1mo
induendo dignationes Christi pa-
tientis, juxta consilium Apostoli
Rom. 13: *Induimini Dominum no-
strum Iesum Christum.* 2do. ab-
luendo animam in balneo sanguinis
pro nobis in passione effusi ab il-
lo, *Qui dilexit nos & lavit nos à
peccatis nostris in sanguine suo,* ut
dicitur Apoc. 1.

Primus modus est talis. Agno-
sco Domine, & video paupertatē
meam, quia *sum miser, & miserabi-
lis, & pauper & nudus.* Apoc. 3,
nihilq; mihi sum nisi *regio egesta-*

tis, ut dicit August. 3. Confess.
 10. Ad te proinde recurro, qui
dives es in omnes qui invocant no-
men tuum Rom. 10, & quod mi-
 hi deest usurpo ex vulneribus tu-
 is, tanquam ex meo thesauro.
 Atq; ita tuas dignationes & meri-
 ta vitæ, passionis, & mortis tuæ,
 mihi unio & approprio, iisq; me
 induo, & orno, ut gratus in con-
 spectu tuo compaream. Ita spe-
 ro fore, ut Deus Pater, *ubi sense-*
rit in me indigno vestimentorum
Filii sui fragrantiam, me pro filio
 suo recipiat, & amplectatur, & o-
 mni bonorum genere locuple-
 ret, sicut olim Isaac benedixit fi-
 lium suum Jacob, vestibus Esau
 primogeniti indutum. Gen. 27.
 De illo enim dicit Apostolus
 Eph. 1. *Gratificavit nos in dilecto*
Filio suo.

Alter

Devotion. ad

Alter modus
 pro nobis vulne-
 ribus nobis Fons pater
 peccatoris, Zacha-
 rio, ut vulnera tu
 carricis animæ
 mundetur ab om-
 ni carnis & spiritus

Immergo igitur
 me in sanguinem
 sanguineo effusu
 me ab iniquitate
 me ab omnibus
 da salute propri-
 negligentis, pe-
 sudorem usq; t-
 rasti.

Immergo me
 flagellatione tua
 lava me ab ini-
 munda me ab
 carnis meæ del-

Devotion. ad Chr. crucif. 427

Alter modus est talis. JESU
oro nobis vulnerate, qui factus es
nobis *Fons patens in ablutionem*
peccatoris, Zachar 13, dignare quæ-
ro, ut vulnera tua sint balnea pec-
catrix animæ meæ, in quibus
mundetur ab omnibus inquinamē-
is carnis & spiritus. 2. Cor. 7.

Immergo igitur animam me-
am in sanguinem in sudore tuo
sanguineo effusum. In eo lava
me ab iniquitate mea, & munda
me ab omnibus meis in procuran-
da salute propria ac proximorum
negligentiis, pro qua salute tu ad
sudorem usq; sanguineum labo-
rasti.

Immergo me in sanguinem, in
flagellatione tua effusum. In eo
lava me ab iniquitate mea, &
munda me ab omnibus illicitis
carnis meæ delectationibus, pro
quibus

Alter

quibus ex amore tui super omnia doleo.

Immergo animam meam in sanguinem, in tua spinea coronatione effusum. In eo lava me ab iniquitate mea, & munda me ab omnibus ambitionibus & vanitatibus meis; pro quibus doleo super omnia ex amore tui.

Immergo me in sanguinem, in tua crucifixione effusum. In eo lava me ab iniquitate mea, & munda me ab omnibus peccatis iræ, vindictæ, & impatientiæ, pro quibus doleo super omnia propter te.

Immergo me in sanguinem, in lateris tui apertione effusum. In eo lava me ab iniquitate mea, & munda me ab omnibus peccatis odii, ac invidiæ, in corde meo inventis, pro quibus supra omnia doleo ex amore tui.

Devotion: ad

§ 6. Oblatio
si Parr

Protector no

& respice in fa

Hic est Filius tuus

tibi bene compla

Hic est qui factus

stius, sanctificatus

I. Cor. I. Hic e

peccatis nostris.

ergo qui dilexit nos

ipsum pro nobis h

rem suavitatis.

tibi Pater ætern

meis. Offero Ca

punctum cum eis

sanctissimis, pro

bus impuris, blas

olis, superbis &

ceâ transfixum o

mis affectibus, p

Devotion: ad Chr. crucif. 429

§ 6. Oblatio meritorum Christi
Patri aeterno.

Protector noster aspice Deus,
& respice in faciem Christi tui.
*Hic est Filius tuus dilectus, in quo
tibi bene complacuiisti. Matt. 17.
Hic est qui factus est à te nobis ju-
sticia, sanctificatio, & redemptio.*
Cor. I. *Hic est propitiatio pro
peccatis nostris. I. Joan. 2. Hunc
ergo qui dilexit nos, & tradidit se-
ipsum pro nobis hostiam tibi in odo-
rem suavitatis, Eph. 5, offero
tibi Pater aeternæ pro peccatis
nostris. Offero Caput eius spinis cõ-
iunctum cum ejus cogitationibus
sanctissimis, pro meis cogitatio-
nibus impuris, blasphemis, suspici-
osis, superbis &c. Cor ejus lan-
eâ transfixum cum ejus purissi-
mis affectibus, pro cordis mei de-*

hede

sideriis ambitiosis, impuris, pro o-
 diis, invidiis, &c. *Manus* clavis
 perforatas cum operibus ejus The-
 andricis, pro meis vindictis, rapi-
 nis, &c. *Oculos* ejus modestissi-
 mos, livore & sanguine suffusos,
 pro meis aspectibus curiosis, in-
 verecundis. *Aures* spinis vulne-
 ratas, pro meis auditionibus detra-
 ctionum, assentionum curiosi-
 ratum. *Vultum* ejus consputum
 & alapis caelum cum verbis ejus
 sapientissimis, pro meis detra-
 ctionibus, jactantiis, contumeliis,
 &c. *Os* felle & aceto imbutum,
 pro meis intemperantiis, & in yi-
 ctu indulgentiis.

Offero tibi benignissime Pater,
 ejus obedientiam usq; ad mortē
 crucis, pro mea inobedientia. E-
 jus humilitatem pro mea super-
 bia. Ejus mansuetudinem pro
 mea

mea

Devotion: ad
 mea iracundia.
 pro mea impu-
 jus flagella, cru-
 pro meis volup-
 temptus, postpe-
 nes pro meis
 nuditatem, sitim
 pro meis superflu-
 bus. Placare D-
 tis Filii tui infini-
 bonitatem tuam
 te mea peccata
 pam, quam quo

Ex S.

Omnipotens
 Num dirigam in
 bi, nisi hunc,
 tio pro peccatis
 et ad dexteram
 lans pro nobis.
 tus meus apud

T

200
Devotio. ad Chr. crucif. 431

mea iracundia. Ejus patientiam
oro mea impatientia. Offero e-
jus flagella, cruciatus, & vulnera
pro meis voluptatibus. Ejus con-
temptus, postpositiones, derisio-
nes pro meis vanitatibus. Ejus
audacitatem, sitim, crucis duritiam,
oro meis superfluis commoditati-
bus. Placare Domine his meri-
tis Filii tui infinitis, mihiq; per
bonitatem tuam infinitam dimitte
mea peccata, tam quoad cul-
pam, quam quoad poenam.

Ex S. Augustino.

Omnipotens Pater, quem a-
lium dirigam intercessorem ti-
bi, nisi hunc, qui est propitia-
tio pro peccatis nostris, qui se-
det ad dexteram tuam, interpel-
lans pro nobis. Ecce Advocat-
us meus apud te Deum Patrē.

T

Ecce

Ecce Pontifex summus, qui ali-
 „ euo non eget expiari sangvi-
 ne, quia proprio refulget per-
 fusus cruore. Ecce hostia san-
 „ cta, beneplacens & perfecta, in
 odorem suavitatis oblata & ac-
 cepta. Ecce Agnus sine macu-
 „ la, qui coram se tondentibus
 obmutuit, qui alapis caesus, spu-
 tis illitus, opprobriis affectus
 „ os suum non aperuit. En qui
 peccatum non fecit, & peccata
 nostra pertulit, & laeviores no-
 stros suo livore sanavit. *Med.*

„ *cap. 5.*

Aspice pie Pater piissimum Fi-
 lium, pro me tam impia passum.
 „ Respice clementissime Rex,
 quis patitur, & reminiscere be-
 nignus pro quo patitur. Non-
 „ ne hic est Domine innocens il-
 le, quem ut servum redimeres,
 filium

Devotion: ad
 filium tradidisti
 auctor vitae h
 ovis ad occisio
 tibi; usq; ad
 factus, atrocissi
 necis genus sub
 Domine Deus
 tuae majestatis su
 fabilis pietatis.
 natum, toto cor
 Cerne manus in
 nantes sanguine
 catus scelera,
 manus mea.
 me latus, crude
 spide, & renova
 te, quem inde
 Vide immacula
 non steterunt in
 sed semper ambu
 ge tua, diris co
 perface gressus

XVII.
mus, qui ali-
piati sangvi-
refulget per
ce hostia san-
& perfecta, in
oblata & ac-
us sine macu-
tendentibus
is cæsus, spu-
briis affectus
uit. En qui
it, & peccata
agvores no-
navit. Med.
piissimum Fi-
i impia passu.
tissime Rex,
miniscere be-
titur. Non-
e innocens il-
n redimeres,

filium tradidisti? Nunquid non
author vitæ hic est, qui ut
ovis ad occisionem ductus est,
tibiq; usq; ad mortem obediens
factus, atrocissimæ non timuit
necis genus subire? -- Reduc
Domine Deus meus oculos
tuæ majestatis super opus inef-
fabilis pietatis. Intuere dulcē
natum, toto corpore extensum.
Cerne manus innoxias pio ma-
nantes sangvine, & remitte pla-
catus scelera, quæ patrarunt
manus meæ. Considera iner-
me latus, crudeli perfossum cu-
spide, & renova me sacro fon-
te, quem inde credo fluxisse.
Vide immaculata vestigia, quæ
non steterunt in via peccatorū,
sed semper ambulaverunt in le-
ge tua, diris confixa clavis, &
perface gressus meos in semitis

filium

2

tuis

tuis, & fac me odio habere benignus vias iniquitatis. - - Aspice mitissime conditor dilectæ sobolis humanitatem, & miserere super infirmi plasmatæ debilitatem. - - Specta gloriose genitor gratissimæ prolis lacerata membra, & memorare benignus, quæ mea est substantia. Conspicere Dei Hominis poenam, & relaxa conditi hominis miseriam. Vide Redemptoris supplicium, & redempti dimitte delictum. *Med. c. 6.*

Deus Pater Domini mei: artēde pius, quem genueris Filium, & quem redemeris servum. Aspice Factorem, & ne despicias facturam. Amplexere serenus Pastorem, & respice misericors allatam propriis humeris ovem.

Ecce Domine mi Rex De-

us omni-

Devotion: an
 us omnipotens
 nus refert tibi
 misisti. Ecce
 firmus natus pla
 vit, quod à te
 Reddit tuis con
 quem sua fece
 fugitivum. - -
 ecce tota fiduci
 pro mea, ut dig
 cis iniquitate, r
 ticors pro tua
 charitate. A
 quo propitieri
 beata prolis tibi
 ra, delitescant
 mea. Quoties
 pio de latere la
 obsecro labes n
 Et quia caro te
 ram, caro te f
 ad misericordia

no habere be-
nitatis. - A-
nditor dile-
nitatem, &
firmi plasma-
Specta glo-
sissimæ prolis
& memorare
a est substan-
Dei Hominis
conditi ho-
Vide Redē-
& redempti
Med. c. 6.
mi me: attē-
ueris Filium,
s servum. A-
t ne despicias
tere serenus
ce misericors
meris ovem.
mi Rex De-
us omni-

tus omnipotens, ecce Pastor bo-
nus refert tibi, quod ei com-
misisti. Ecce tuum tibi charis-
simus natus plasma reconcilia-
vit, quod à te procul deviavit.
Reddit tuis conspectibus servū,
quem sua fecerat conscientia
fugitivum. - Ecce spes mea,
ecce tota fiducia mea. Si me,
pro mea, ut dignum est, despi-
cis iniquitate, respice me mise-
ricors pro tuæ dilectæ sobolis
charitate. Attende in filio,
quo propitius seruo. Quoties
beatæ prolis tibi patent vulne-
ra, delitescant obsecro scelera
mea. Quoties rubet pretiosus
pio de latere sanguis, diluatur
obsecro labes meæ pollutionis.
Et quia caro te lacessivit ad i-
ram, caro te flectat, imploro,
ad misericordiam; ut sicut caro

- me seduxit ad culpam, caro me
 „ reducat ad veniam. - - - Jam
 lucis optime Creator, jam cul-
 pis ignosce meis, pro dilecti
 „ Filii tui laboribus immensis.
 Jam ejus quæso pietati mea im-
 pietas, ejus molestiæ mea per-
 „ versitas, ejus mansuetudini mea
 donetur ferocitas. Jam ejus
 humilitas meam superbiam, pa-
 „ tientia impatientiam, benigni-
 tas duritiam, obedientia ino-
 bedientiam, suavitas iram, cha-
 „ ritas lucrifaciat crudelitatem.
 Med. c. 8.

*Videri possunt ea quæ supra
 dicta sunt de Imagine Crucifixi in-
 firmo exhibenda. cap. II. § 1. p. 119*

Pretiosissima
 ter, sicut Cl
 lio suo in cruce
 ter assistebat, et
 positum sinu su
 os suos adoptiv
 deserit, sed sinu
 rientes comple
 lo S. Brigittæ fi
 adfuit, dæmon
 riantis expulsi
 tui inter brach
 judiciumq; Des
 ex purgatorio
 ut habetur in R
 Illa S. Arnulphu
 Episcopum mo
 gmine SS. Virg

708
T. 1. 1. 1.

C A P U T XVIII.

Mors in sinu Dei Matris.

Pretiosissima Dei-Hominis Ma-
ter, sicut Christo naturali Fi-
lio suo in cruce morienti, fide-
liter assistebat, eumq; de cruce de-
positum sinu suo exceptit: ita fili-
os suos adoptivos in morte non
deserit, sed sinu suo materno mo-
rientes complectitur. Illa Caro-
lo S. Brigittæ filio animam agentî
adfuit, dæmonem è cubiculo mo-
rientis expulit, & animam mor-
tui inter brachia sua recepit, ad
judiciûmq; Dei primûm, deinde
ex purgatorio ad cœlum detulit,
ut habetur in Revel. S. Brigittæ.
Illa S. Arnulphum Sveffionensem
Episcopum moribundum, cum a-
gmine SS. Virginum invisit, cer-

T 4

tioreta;

XVII.
Ipam, caro me
m. . . . Jam
ator, jam cul-
s, pro dilecti
us immensis.
ietati mea im
tia mea per-
etudini mea
Jam ejus
perbiam, pa-
n, benigni-
dientia ino-
as iram, cha-
udelitatem.

quâ supra
Crucifixi in-
II. § 1. p. 119

CA-

tioremq; fecit de vitæ futuræ felicitate. Illa Adulpho Franciscano morienti multorum Angelorum comitatu stipata adfuit, eumque trepidantem promissione gloriæ cælestis confirmavit. Illa Marinum, fratrem S. Damiani in extremis constitutum invisit, qui proinde moriens dicebat: *Venit Regina mundi, hilaritatem vultus mihi ostendit, benedixit, & abiit.* Idem ergo sibi polliceri debet fidelis cultor Deiparæ & amator, ac proinde in sinum, ulnasq; ejus morte instante, animam suam debet deponere. Nam de illa dicitur Eccl. 10. *In omni animo tuo accede ad illam; in novissimo enim habebis requiem in ea.* Ad quod juvare possunt sequentes devotiones.

§ 1.

Devotiones

§ 1. Affectus

1. Mater Domini
mundi Dominæ
cum mancipium
perdultæ profur
tuam Maternita
eximiam sancti
tuum in omnes
nium, tibi à Deo

2. In te sp
Deum, de om
temporalibus d
quia es sapient
ma: quia es M
& nostra Advoc

3. Te æstim
tor summè po
summam post
tatem & pulch
turalem, quàm

T

§ I. *Affectus pii erga B. Vir-*
ginem.

1. Mater Dei dignissima, ac mundi Domina, te ego vilissimū tuum mancipium adoro cultu hyperdulæ profundissimo, propter tuam Matērnitatem Dei, propter eximiā sanctitatem, & propter tuum in omnes creaturas Dominiū, tibi à Deo communicatum.

2. In te spem omnem post Deum, de omnibus meis bonis temporalibus & æternis repono: quia es sapientissima, benignissima: quia es Mater misericordiæ & nostra Advocata efficacissima.

3. Te æstimo, amo, & amplector summè post Deum, propter summam post Deum tuam bonitatem & pulchritudinem tam naturalem, quàm supernaturalem;

¶

& quia

& quia te summè inter creaturas amat SSS. Trinitas, vultq; à nobis amari. Si mille corda haberem, mille cordibus te amarem.

4. Gaudeo gratulorq; tibi de tua Immaculata conceptione, de tua Maternitate, de tua gratia & gloria pœne infinita, deq; omnibus tuis prærogativis, quibus omnes creaturas excedis.

5. Desidero ardentissimè, ut à me, & ab omnibus creaturis rationalibus, glorificeris, & ameris summè post Deum, juxta tuam dignitatem, & juxta nostram obligationem.

6. Millies agnosco te & recipio in meam Matrem, Dominam, & heredem, meq; tibi trado & dedico in filium, in mancipium, & hereditatem, in vita, morte & æternitate.

7. Ma-

7. Mater, peccatorum coram te: non filius tuus: quia vi, & gladium infixi, dum fui mortis Filio tuo

8. Sed quia tu cordis benignitas seras nunc & in Monstra te esse

ego non monstrum filium tuum.

enti, sicut assististi in cruce moriens tuas committam. Mater I. MARIAI sis propitulari.

§ 2. Invocatione
ejus

1. Pretiosissimè

708
Devot.

7. Mater, peccavi in cœlum, & coram te: non sum dignus vocari filius tuus: quia te toties cōtristavi, & gladium doloris cordi tuo infixi, dum fui causa passionis & mortis Filio tuo.

8. Sed quia tu es Mater misericordix benignissima, non me deras nunc & in hora mortis meæ. Monstra te esse Matrem, quamvis ego non monstraverim me esse filium tuum. Assiste mihi morienti, sicut assististi Christo Filio tuo in cruce morienti. Mater in manus tuas commendo spiritum meum. Mater Dei memento mei. MARIA: sis propitia. Domina opitulare.

§ 2. *Invocationes B. Virginis ex eius officiis.*

1. *Pretiosissima Dei Mater & Virgo*

7. Ma.

Virgo, tu es Dispensatrix sanguinis & meritorum Christi: per bonitatem cordis tui, te oro, obtestorq;, applica mihi hunc sanguinem, ad quem habes jus maternū, eoq; me ablue, & sanctifica. Indue me dignationibus & meritis Filii tui, sicut Rebecca induit Jacob vestibus fratris sui, quas apud se habebat, ut in oculis Dei Patris gratus appaream, ab eoq; obtineam benedictionem paternam & hereditatem.

2. Es generis humani Advocata: ergo repræsenta causam salutis meæ Christo Filio tuo, & impetra mihi remissionem peccatorum, ac finalem in gratia Dei perseverantiam. Eia Advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad me converte, & Jesum benedictum fructum ventris tui mihi ostende.

3. Mater

Devotione
3. Mater
mihi fidem fac
Te sper, impe
ram. Mater
impetra mihi
sectam, ut m
Dei, cum char
4. Es Med
me peccator e
concilia. Na
abhorte, in
fores tanti Ma
5. Es omni
sa de cōgruo
tur pro me t
obtinendam
& gloriam.
rem pro me
humilitatem
tuam obediē
bedientia, tu
pro mea fer

3. Mater cognitionis, impetra mihi fidem firmam. Mater sanctae spei, impetra mihi spem securam. Mater pulchrae dilectionis, impetra mihi charitatem Dei perfectam, ut moriar in charitate Dei, cum charitate, ex charitate.

4. Es Mediatrix nostra: ergo me peccatorem Deo offenso reconcilia. Nam peccatores non abhorres, sine quibus nunquam fores tanti Mater Filii.

5. Es omnium gratiarum causa de congruo meritoria: offer igitur pro me tua merita Deo, ad obtinendam mihi veniam, gratiam & gloriam. Offer tuam puritatem pro mea impuritate, tuam humilitatem pro mea superbia, tuam obedientiam pro mea inobedientia, tuam mansuetudinem, pro mea ferocia &c.

6. Es omnium Dei donorum
Thesauraria, quia cum sis Sponsa
Spiritus S, habes jus ad omnia e-
jus dona, & totum nos Deus vo-
luit habere per te: aperi thesau-
ros Divinae bonitatis, & divitiis
ejus dita pauperem animam mea.
7. Es Civitas refugii; ad te co-
fugio reus mortis aeternae, prote-
ge me ab ira Dei Judicis ventura.
8. Es Heres mea, ego tua he-
reditas. Ad te igitur spectat de-
fendere ab hostibus tuam heredi-
tatem, conservare, ditare, guber-
nare.
9. Es Janua caeli: per tua me-
rita & intercessionem, fac ut in-
trem in gaudium Domini mei.
En isto ad hanc januam, & pulso:
Domina, Domina aperi mihi. Tu
enim dicis Prov. 8: *Beatus qui vi-
gilat & observat ad postes ostii
mei:*

mei: qui me
vitam, & ha
no. Fiat mihi
tuum.

10. O Dux
lum, iter para
Jesum semper

11. O Turri
um praesidium
stantibus peric
go gloriosa &
nim dicis Ece
omnis via & v
spes vita & v

Circumfer
S. Mechtildis
ci morte.

1. Post 1. A
na mea S. Ma
ter per omnipo
mam effecit: i
mortis expelle
potestatem.

Devotiones ad B. V. 445
*mei: qui me invenerit, inveniet
vitam, & hauriet salutem à Domi-
no. Fiat mihi secundum verbum
tuum.*

10. O Duxtrix nostra ad cœ-
lum, iter para tutum, ut videntes
Jesum semper collætetur.

11. O Turris fortissima, sub tu-
um præsidium confugio, ab in-
stantibus periculis libera me Vir-
go gloriosa & benedicta: Tu e-
nim dicis Eccl. 24. *In me gratia
omnis via & veritatis, in me omnis
spes vita & virtutis.*

Circumferuntur tres orationes
S. Mechtildis pro impetranda feli-
ci morte.

1. Post 1. Ave Maria, O Domi-
na mea S. Maria, sicut Deus Pa-
ter per omnipotentiam te potentissi-
mam effecit: ita mihi adsis in hora
mortis expellendo à me contrariam
potestatem.

2. Post

2. Post 2. Ave Maria. O Domina mea S. Maria, sicut Filius Dei tanta te cognitione & claritate dignatus est, ut totum cælum illuminaret: ita in hora mortis animam meam cognitione fidei sic illustres, & corroboret, ut nullo errore, aut ignorantia pervertatur.

3. Post 3. Ave Maria. O Domina mea S. Maria, sicut Spiritus S. suum amorem plenè tibi infudit: ita in morte dulcedinem amoris Divini mihi instilla, ex quo omnis amaritudo mihi reddatur suavissima.

Oratio

quam P. Vincentius Carafa S. J. Generalis, quotidie 7 recitabat flexis genibus.

O Domina mea S. Maria, me in tuam benedictam fidem, ac singularem custodiam, & in sinum misericordie tue commendo.

Misericordia tua,
& in hora exitus
meam & corpus
do: omnem spem
meam, omnes a
as meas, vitam
tibi committo: u
ctissimam interte
merita, omnia m
disponantur oper
am, tuig. Filij vo

3. Alia Invocatio
nis in morte,
ta

Virgo & Ma
lata, sine labe
concepta, per h
conceptionem,
in sanguine Agni
tus, intrem re
quò nihil coin
potest.

700
Fleuit.

VIII.
Maria. O Do-
mine sicut Filius
ne & clarita-
tum caelum il-
mortis animā
i sic illustres,
errore, aut
r.

ria. O Domi-
t Spiritus S.
tibi infudit:
in amoris Di-
quo omnis a-
tur suavissi-

Carafa S. J.
e 7 reci-
tibus.

Maria, me
idem, ac sin-
in sinum mi-
sericor-

Devotiones ad B. V. 447

ricordia tua, hodie, & quotidie,
& in hora exitus mei, animam
neam & corpus meum tibi commē-
lo: omnem spem & consolationem
neam, omnes angustias & miseri-
is meas, vitam & finem vita mea
tibi committo: ut per tuam san-
tissimam intercessionem, & per tua
merita, omnia mea dirigantur &
disponantur opera, secundum tu-
am, tuiq; Filij voluntatem. Amen.

§ 3. Alia Invocationes B. Virgi-
nis in morte, per mysteria vi-
ta ipsius.

Virgo & Mater Dei Immacu-
lata, sine labe originalis peccati
concepta, per hanc tuam sanctam
conceptionem, impetra mihi, ut
in sanguine Agni Filii tui dealba-
tus, intrem regnum caelorum,
quod nihil coinquinatum intrare
potest.

Virgo

Virgo & Mater Dei in primo instanti tuæ conceptionis confirmata in gratia, & credita moraliter impeccabilis; per hanc tuam prærogativam impetra mihi, ne in morte gratiam Dei amittam per peccatum.

Virgo & Mater Dei gratiosissima, quæ in tua nativitate gaudiū attulisti universo mundo, affer mihi gaudium in his extremis meis tœdiis & tristitiis.

Virgo & Mater Dei, trimula in templo præsentata: post obitū meum præsentata me SSS. Trinitati in templo gloriæ Divinæ.

Purissima Virgo & Mater Dei, S. Joseph desponsata, impetra mihi, ut anima mea usq; ad mortem sit fidelis sponsa Spiritūs S.

Excellentissima Virgo & Mater Dei, ab Angelo Gabriele salutata,

lutata, per hunc
fac ut post mortem
Angelorum communi

Virgo & Mater Dei
tiā plena Filium
impetra mihi, ut
morte mea in a
Filii tui veniam.

Virgo & Mater Dei
semper Dominum
mihi, ut mecum
in æternum.

Virgo & Mater Dei
in mulieribus, in
in die iudicii a
merear cum electis
benedicti.

Èminentissima
Dei, in quam, in
natione, Spiritus
nè immensis super
altissimi obumb

440
F. leuit.

XVIII.
Dei in primis
tionis confite
reddita morali
per hanc tuam
tra mihi, ne in
amittam per
ei gratiosissi
itate gaudiū
pundo, affer
extremis me
Dei, trimula
a: post obitū
SSS. Trinitati
vina.
& Mater Dei,
impetra mi
ad mortem
tū S.
Virgo & Ma
Gabriele sa
lutata,

Devotiones ad B. V. 445

atata, per hunc tuum honorem,
ac ut post mortem consortium
Angelorum consequi merear.

Virgo & Mater Dei, quæ gra
tiâ plena Filium Dei concepisti,
impetra mihi, ut gratiâ plenus in
morte mea in amplexum Christi
filii tui veniam.

Virgo & Mater Dei, cum qua
semper Dominus fuit, impetra
mihi, ut mecum sit inseparabiliter
in æternum.

Virgo & Mater Dei benedicta
in mulieribus, impetra mihi, ut
in die iudicii à Filio tuo audire
merear cum electis suis: Venite
benedicti.

Eminentissima Virgo & Mater
Dei, in quam, in Filii Dei incar
natione, Spiritus S. cum donis pæ
re immensus supervenit, & virtus
altissimi obumbravit tibi; per hanc
excel-

excellentiã tuã, impetra mihi à Spiritu S. Sponso tuo, ut in me cum dono perseverantiæ finalis superveniat, mihiq; sua protectione obumbret, & ab hostibus meis me defendat.

Virgo & Mater Dei obedientissima, quæ Angelo nuntianti dixisti: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*; impetra mihi, ut in morte mea, in Dei voluntatem, tanquam ejus mancipium, sim plenè resignatus.

Clementissima Virgo & Mater Dei, quæ Elisabetham visitasti, & Joanni existenti in utero, tuis de congruo meritis sanctitatem obtinisti: visita me in salutari tuo, in & cum Christo tuo, tuisq; meritis impetra mihi sanctam mortem.

Virgo & Mater Dei dulcissima, Deum tuo cantico magnificans,
impe-

Impetra mihi, ut anima mea magis & exultet spiritu salutari meo.

Virgo & Mater Dei, quæ Filium tuum genuisti, pannis in utero reclinasti:

esse Matrem in utero, ut in vulnas tuas materiam, eumq; reponerem.

Virgo & Mater Dei, quæ Christum natum Pastoribus tradidisti, & amplectens eundem Jesum in utero matris, & cum ventris rui-

laxium ostendens, & in utero matris, & cum ventris rui-

laxium ostendens, & in utero matris, & cum ventris rui-

Purissima Virgo, in templo purissimè Deo presentans.

200
Fleuit.

XVIII.
impetra mihi
tuo, ut in me
erantiae finalis
sua protectio
hostibus me
Dei obedienter
nuntianti di
Domini, fiat
um tuum; im
orte mea, in
tanquam ejus
ne resignatus.
Virgo & Mater
am visitasti, &
utero, tuis de
ncitatem obri
salutari tuo, in
tuisq; meri
ntam mortē.
Dei dulcissima,
magnificans,
impe-

Devotiones ad B. V. 451

impetra mihi, ut in hora mortis anima mea magnificet Dominum, & exultet et spiritus meus in Deo salutari meo.

Virgo & Mater Dei admirabilis, quae Filium Dei in carne genuisti, pannis inuolvisti, & in praecipio reclinasti: monstra te mihi esse Matrem in morte, suscipe in alnas tuas maternas spiritum meum, eumq; repone in paradiso.

Virgo & Mater Dei benignissima, quae Christum Filium tuum natum Pastoribus & Magis ostendisti, & amplectendum porrexisti: eundem Jesum benedictum fructum ventris tui, mihi post hoc oculum ostende, & trade complectendum in aeternum.

Purissima Virgo & Mater Dei in templo purificata, Filium tuum Deo presentans, & Simeonis in
alnas

720
F. 121.

Devotiones ad B. V. 453

VIII.
fac ut per te
ente in hora
erear, ut que
amento sufici
eonis dicam
um tuum Dom
um tuum in pace
Dei providen
tuum amissu
tuplo gaudens
a solitudine,
oties perditu
coelestis gau
Dei misericor
ptiis, precibus
quæ in vinum
noq; impetra
s lacrymarum
tatitæ peren
tibus commu

Virgo & Mater Dei, quæ ver-
ba Christi prædicantis audivisti, &
conservasti, conferens in corde
meo; impetra mihi, ut verba ipsius
per fidem firmam in corde meo
usq; ad mortem conservem fide-
liter.

Virgo & Mater Dei dolentissi-
ma, cujus animam in passione Fi-
lii tui, secundum Simeonis pro-
phetiam, gladius doloris pertran-
sit: per hos dolores tuos impe-
tra mihi in hora mortis ut cor me-
um gladius doloris pro peccatis
meis, veræq; contritionis transfi-
gat.

Fidelissima Virgo & Mater Dei,
quæ stabas juxta crucem Filii tui
morientis: assiste mihi quoq; mo-
rienti indigno filio tuo, fac me
hunc cruce custodiri, morte Chri-
sti præmuniri, confoveri gratiâ,

Virgo

Virgo

Virgo & Mater Dei benignissima, Joannem in filium tuum sub cruce acceptans: agnosce me in morte filium tuum, qui te accipio in mea omnia post Deum bona, affectu Joannis.

Afflictiſſima Virgo & Mater Dei, quæ Christum mortuum deposuisti in monumēto: mihi quoque quando corpus morietur, fac, ut animæ donetur paradisi gloria.

Virgo & Mater Dei, prima Christum redivivum salutans & amplectens, fac ut sim dignus post mortem materno tuo amplexu.

Virgo & Mater Dei, de Christi Filii tui in coelum ascensione exultans; fac ut de mea in coelum ascensione gaudeas.

Dignissima Virgo & Mater Dei, die Pentecostes cum Apostolis Spiritu S. repleta: impetra mi-

hi, ut

Devotiones
hi, ut in me S.
morte, & xte
maneat.

Virgo & Ma
Apostolorum,
Christi Filii tui,
moris Divini e
mibi similem tu

Virgo & Ma
ma, inter plausi
coelos assumpta,
nitate supra om
nitata, & coro
nis, ut te in c
Sanctis videam,
in æternum.

Potentissima
na mundi mei
ad regnum tuum
si tempore morti
propitia. Ita ac
cebat Mardoche

U

455
F. 11. 11.

VIII
Dei benigniffi-
lium tuum sub
agnosce me in
qui te accipio
Deum bona
Virgo & Mater
mortuum de-
to: mihi quo-
morietur, fac
paradisi gloria
Dei, prima
salutans &
im dignus pos-
uo amplexu.
Dei, de Christi
scensione exul-
a in caelum a-
Virgo & Mater
s cum Apосто-
a: impetra mi-
hi, ut

hi, ut in me Spiritus S. in vita,
morte, & æternitate per gratiam
maneat.

Virgo & Mater Dei, in corona
Apostolorum, & in complexu
Christi Filii tui, sine dolore, vi a-
moris Divini expirans: impetra
mihi similem tuæ mortem.

Virgo & Mater Dei gloriosissi-
ma, inter plausus Angelorum ad
caelos assumpta, ibiq; à SSS. Tri-
nitate supra omnes Angelos ex-
altata, & coronata, fac precibus
tuis, ut te in caelo cum omnibus
Sanctis videam, laudem, amemq;
in æternum.

Potentissima Regina & Domi-
na mundi memento, quod *ideo*
ad regnum tuum veneris, ut in ta-
li tempore mortis, nobis parareris
propitia. Ita ad Esther cap. 4. di-
cebat Mardocheus. *Recordare,*

U quod

quod stes in conspectu Dei, ut lo-
quaris pro nobis bonum, & avertas
indignationem ejus à nobis. Ita
dicebat de se Jeremias cap. 18.

§ 4. Orationes ad B. Virgi-
nem SS. PP.

O Genitrix vita, tu es unica
spes peccatorum, per te exspecta-
mus veniam delictorum, in te no-
strorum est exspectatio premiorum.
August. ser. 8. de Assump.

Sancta & immaculata Virgo,
Dei genitrix Maria, intervenire
pro me digneris apud illum, cujus
meruisti effici templum. Idem Med.
cap. 40.

Tantummodo velis ô Maria, &
nequaquam salvi esse non poterim-
us. Greg. l. 2. Dial. 3.

Scio Domina quia benignissima
es, & amas nos amore invincibili,
quos

Devotiones
quos in te, & p
Deus. Summa
Petr. Damian.

Ideo tu Mater
terno, ut quem L
vare non potest
tiam: tu ô Virgo
res pietatem &
Chrylost. hom.

O Virgo Sancta
respice, esto prop
ludicis adductos,
colloca, qua est a
S. Basil. orat. 39

Omnipotens L
exaltavit, ut om
sibilia dona verit
V. c. 12. Inter
ssima, ut nobis a
uiat, propter quo
tuo castissimo ut
inter homines ve

quos in te, & per te, Filius tuus &
Deus summâ dilectione dilexit.
Petr. Damian. Ser. 1. de Nat. V.

Ideo tu Mater præelecta es ab æ-
terno, ut quem Deus per suam sal-
vare non potest meritissimam justi-
tiam: tu ô Virgo per tuam salva-
res pietatem & misericordiam.

Chrylost. hom. de prærog. B. V.

O Virgo Sanctissima superne nos
respice, esto propitia, & ad thronû
iudicis adductos, in ea statione nos
colloca, quæ est ad Filii tui dexterâ
Basil. orat. 39. de Annunt.

Omnipotens Deus sic te ô Virgo
exaltavit, ut omnia tibi secum pos-
sibilia dona verit. Ansel. de excel.
T. c. 12. Intende ô Domina pi-
ssima, ut nobis ad effectum prove-
iat, propter quod Deus noster, ex
uo castissimo utero factus homo,
nter homines venit. Ibid.

Maria obsecro te per gratiam
quâ Dominus voluit esse tecum
fac misericordiam tuam mecum.
Fac ut amor tui semper sit mecum.
Et cura mei semper sit tecum. Id.
in medit.

In exitu anima mea de hoc mun-
do occurre illi Domina, Et suscipe
illam; consolare eam vultu sancto
tuo, ne aspectu demonum conturbet
eam. S. Bonav. psal. 113.

O Domina, Princeps, atq; Regi-
na præstantissima sub tuum præsi-
dium confugimus, sub alis pietatis
tue protege Et custodi nos. S. E-
phr. de laud. V.

In manibus tuis o benedicta, re-
posita est nostra salus. Recordare
o piissima miserie nostra. Quem
vis ipsa, saluus erit, Et à quo aver-
tis vultum tuum, vadit in interitum
S. Bonav. in psalt.

O Ma-

O Maria o
secro quod sis
pter te bene no
gratiam tui vi
in Deo. Idem 6

Custodi nos D
rum laqueo capi
ut neq; dormitet
ut sic semper cuj
Idem ser. 120.

S. Anselmus
rabat: Prostrat
os jacet rebelli
men confidit in
materna. Onu
compedibus vit
genua coram in
tate. Peccata
ram te, ut reme
abscondo prop

708
F. 100

XVII

e per gratiam
uit esse tecum
uam mecum
per sit mecum
sit tecum. Id

ea de hoc mun
na, & suscipe
vultu sancto
num conturbet
II3.

us, atq; Regi-
b tuum presi-
b alis pietati
dat nos. S. E.

benedicta, re-
s. Recordare
stra. Quem
a quo aver-
in interitum

O Ma-

Devotiones ad B. V. 459

O Maria o Sara nostra, dic ob-
secro quod sis soror nostra, ut pro-
pter te bene nōhis sit à Deo, & ob
gratiam tui vivant animæ nostræ
in Deo. Idem 6. spec.

Custodi nos Domina, ne peccato-
rum laqueo capiamur: non dormi-
at neq; dormitet pupilla oculi tui,
ut sic semper custodiâ protegamur.
Idem fer. 120.

Alie Orationes ex SS. Patribus.

S. Anselmus moriens ita o-
rabat: Prostratus ad pedes tu-
os jacet rebellis filius, qui ta-
men confidit in clementia tua
materna. Onustus vinculis &
compedibus vitæ prioris flecto
genua coram immensa tua pie-
tate. Peccata mea detego co-
ram te, ut remedium afferas; &
abscondo propter fæditatem,

U 3

116 Of.

ne offendam mundissimos oculos tuos. Exurunt me dolore, & terrent pavore. Sana me Domina, ne feces corruptorum scelerum meorum causent in te, aut in Filio tuo nauseam. Mater sanctæ spei, venit Filius tuus salvare quod perierat; & tu Domina obliviscere peccatoris se humiliantis, & ad te cum maximo doloris sensu clamantis? Quæsiuit JESUS tuus errantem oviculam, quæ poenitentiam abjecerat: & tu poteris despiciere eum, qui cum amaritudine cordis deflet sua errata? O Fili! ô Mater! Si ambo injuria affecti estis, attamen in pectore vestro superest aliquid clementiæ pro eo, qui confunditur propter scelera sua præterita. Misericordissime

JESU

JESU, parce se
 Misericordissime
 ce mancipio
 cio me in n
 tantarum mise
 non incidam
 rigidissimas.
 bona Mater, no
 confessio mea,
 fundat spes in v
 S. Ephrem ap
 mo 2. sic orabat
 osa & Domina
 hi in hac hora
 quem ut Mater
 gladium doloris
 vit viscera pie
 conspexisti man
 lum Agnum in
 manus. Per ex
 rem, quem passi
 pleni misericor
 u

108
F. 101

XVIII
ndissimos occu-
unt me dolo-
avore. Sana
feces corrupto
eorum causet
tuo nauseam.
venit Filius
perierat; &
ficere pecca-
tis, & ad te
oris sensu cla-
r JESUS tu-
lam, quæ poe-
at: & tu pote-
n, qui cum a-
is deflet sua
ô Mater! Si
cti estis, arta-
stro superest
pro eo, qui
er scelera tua
ericordissime

JESU, parce servo Matris tuæ.
Misericordissima MARIA, parce
ce mancipio Filii tui. Projic-
cio me in medium duarum
tantarum misericordiarum, ut
non incidam in duas justitias
rigidissimas. O bone Fili, ô
bona Mater, non sit irrita hæc
confessio mea, non me con-
fundat spes in vobis reposita.

S. Ephrem apud Lipom. To-
mo 2. sic orabat: Virgo glori-
osa & Domina mea, assiste mi-
hi in hac hora, per honorem,
quem ut Mater habes, & per
gladium doloris, qui pertransi-
vit viscera pietatis tuæ, cum
conspexisti mansuetissimum il-
lum Agnûm inter carnificum
manus. Per excessivum dolo-
rem, quem passi sunt oculi isti,
pleni misericordiâ, cum vide-

JESU

U +

res

res tunicam JESU, plenam den-
 „ satis segmentis carnis & san-
 „ gvinis; per solitudinem, jeju-
 „ nia, peregrinationes, persecuti-
 „ ones & dolores, quos cor tu-
 „ um sustinuit per 33 annos, qui-
 „ bus vixit Filius viscerum tuo-
 „ rum: per lætitiã quam sensit
 „ anima tua, cum illum ad pe-
 „ ctus lactabas, supplico Virgo
 „ benedicta non dedignare sub-
 „ venire huic indigno peccatori.
 „ Es Mater mansuetissimi & cle-
 „ mentissimi Dei, ideo recipe me
 „ clementissima & mitissima Do-
 „ mina, præsentando meas pre-
 „ ces cum tuis, coram Filio tuo,
 „ Domino meo, & observando,
 „ ne occludat mihi viscera pieta-
 „ tis suæ. Protege me nunc &
 „ semper ô dulcis Mater, obstru-
 „ endo inimicis meis omnem a-
 „ ditum

Invocationes
 ditum, & dese-
 tis transitu an-
 videant oculi
 terribilem vul-
 In tremendo di-
 salis, audiam q-
 vocata mea, &
 factus sum heres

CAPITULUM

Mors in manibus

Patris

Sicut in periculis
 „ vabat oculos
 „ de sp. vabat ven-
 „ bi: Psal. 122: in-
 „ ximus, Angelum
 „ que Sanctos Tur-
 „ lo loco Psalmi,
 „ mōtes intelligit
 „ ab iisq; auxiliu
 „ certè illi deer

U

ditum, & defendendo in mor-
tis transitu animam meam. Nō „
videant oculi mei in illa hora
terribilem vultum demonum. „
In tremendo die iudicii univer-
salis, audiam quod fueris Ad- „
vocata mea, & per preces tuas
factus sum heres.

C A P U T XIX.

*Mors in manibus Angelorum & SS.
Patronorum.*

Sicut in periculis Rex David le-
vabat oculos suos ad montes, un-
de sperabat venturum auxilium si-
bi: Psal. 122: ita æger morti pro-
ximus, Angelum custodem, alios-
que Sanctos Tutelares, (quos in il-
lo loco Psalmi, S. Augustinus per
mōtes intelligit,) invocare debet
ab iisq; auxilium sperare. Nec
certè illi deerunt; cūm & erga

us

nos

nos nimiam charitate flagrent, & ex charitate erga Deum magna desiderant plurimos ad suam celestem societatem perducere, ut ita à pluribus secum Deus in aeternam glorificetur. Ideo Ecclesia eos in morte fidelium, Litaniis & illis verbis invitat: *Subvenite Sancti Dei, occurrere Angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.* Quare quemadmodum in vita, ita & in morte, Dei jussu, in manibus suis portant nos Angeli, ne offendamus ad lapidem, utq; conculcemus Draconem infernalem, ut dicitur Psal. 90. In has ergo manus Angelorum & SS. Tutelarium moribundus animam suam deponat, ut iis post mortem deferatur ad caelum.

Ad hoc autem obtinendum
duo

Invo
duo ju
re delec
tronos
ciali cu
ri. P.
is prap
svadet
Magdale
ram con
S. Barba
aticum
gelum
dæmonu
invocan
RIÆ. s
finale
lum ape
di pro c
Alter
preces,
res tum
mortem

400
T. l. c. v. t.
Invocationes SS. Patron. 465

duo juvare possunt: im est, habere delectos ex Sanctis aliquos Patronos mortis, eosq; in vita speciali cultu ad hunc finem venerari. P. Recupitus in suis Industriis præparandi se ad mortem, hos svadet eligendos. 1. S. Mariam Magdalenam ad impetrandam veram contritionem in morte. 2. S. Barbaram ad impetrandum viaticum. 3. S. Michæem Archangelum ad impediendos assultus dæmonum. 4. S. Josephum, ad invocandum nomen JESU & MARIE. 5. S. Petrum ad impetrandam finalem perseverantiam, & ad cœlum aperiendum. Possunt alii ad di pro cujusq; devotione.

Alterum est, habere paratas preces, quibus iidem SS. Tutelares tum certis temporibus ante mortem, tum in ipso mortis articulo,

culo, invocentur, Invocationes
hujusmodi esse possunt.

Sancti Dei omnes assumite me
ad vos. Estote Tutores & Pro-
ctores animæ meæ de corpore ex-
euntis. Estote custodes cordis
mei, nunc & in hora mortis meæ.

Adeste mihi propitii in his me-
is angustiis Sancti Patroni mei.
Ornate animam meam vestris me-
ritis ac virtutibus, ut decora in
conspectu Dei compareat. Or-
nate me vestrâ erga Deum chari-
tate SS. Apostoli; vestrâ patientiâ
Martyres; vestrâ humilitate Con-
fessores; vestrâ SS. Virgines pu-
ritate.

*Princeps militiæ cælestis S. Mi-
chael Archangele*, esto memor
mei, nunc & semper precare pro
me Filium Dei. Defende me in
hoc prælio, ut non peream in tre-
mendo Dei iudicio. Tu

Invo
Tu
in ima
a me.
Tu
quem
super o
suicide
eam ad
Tu
surrog
ce pon
tera R
hac pr
Ang
milla
fodi,
Pra
terni
quem
O
lam d
atori

467
Fleuit.
Invocationes SS. Patron. 467

Tu Draconis qui dirum caput
in ima pellis tartaras repelle illum
a me.

Tu qui es *Præpositus paradisi,*
quem *Deus constituit Principem*
super omnes animas suscipiendas:
Suscipe animam meam, & deduc
eam ad paradysum exultationis.

Tu qui es *Judex pro Christo*
surrogatus, quando in una bilan-
ce pones peccata mea, pone in al-
tera *Redemptoris mei merita,* ut
hæc præponderent.

Angele custos mei, me tibi com-
missam pietate superna, nunc cu-
stodi, rege, & gubernâ.

Præcede me, & *custodi in via æ-*
ternitatis, & *introduc in locum,*
quem Deus mihi paravit. Exodi 23

O Tutor animæ meæ offer il-
lam de corpore egredientem Cre-
atori & Redemptori suo.

S. Io-

S. Ioseph Sponse Virginis Matris integerrime, & Christi nutritie, cuius extremam vigiles ad horam Christus & Virgo simul assistiterunt; impetra mihi eandem gratiam.

Gesta animam meam in ulnis tuis, qui olim gestasti Christum Dei Filium.

S. Petre Apostole, coeli Janitor, aperi mihi vitæ januam.

S. Ioannes dilecte Christi discipule, qui supra ejus pectus recubuisti; impetra mihi, ut supra cor JESU, id est supra ejus voluntatem, requiescam.

S. Andrea Apostole, quem crux à te dilecta, tuo Magistro reddidit; fac ut per hanc dolorum meorum crucem, ad Christum perveniam.

S. Thoma Apostole, effice tuis precibus, ut tuâ fide & amore
Chri-

Invo
Christu
catnq; h
S. Sa
moriei
& Iesun
petra' n
mih ap
um vid
S. L
deate c
januas
precibu
gatorii,
gredi.
S. A
bas: M
Domi
timore
S.
Pfalmo
impetr
tentia e

480
Fleuit.
Invocationes SS. Patron. 480

Christum meum complectar, dicamq; Dominus meus & Deus meus.

S. Stephane, Protomartyr, qui moriens vidisti cælum apertum, & Iesum stantem à dextris Dei, impetra mihi, ut in morte cœlum mihi apertum, & Iesum propitium videam.

S. Laurenti, qui vivus in candente craticula assatus, per ignem januas cœli ingredi meruisti: tuis precibus libera me ab ignibus purgatorii, & fac me januas cœli ingredi.

S. Ambrosi, qui moriturus dicebas: Mori non timeo, quia bonum Dominum habemus; minue in me timorem mortis.

S. Augustine, qui moriturus Psalmos pœnitentiales recitabas: impetra mihi, ut cum vera pœnitentia ex hac vita decedam.

S. Mar:

S. Martine, qui moriens dæmonem adstantem, tanquam cruentam bestiam strenuè repulisti: mihi impetra ut assultus dæmonum vincam.

S. Nicolae, qui salvasi naufragantes: iuva me, ne in portu æternitatis naufragium animæ subeam.

S. Casimire, Deiparæ amator & Encomiastes, impetra mihi, ut in amore pretiosissimæ Dei Matris expirem.

S. Ignati gloriæ Divinæ zelator, & amator Dei, fac ut in actu amoris Dei moriar, Deumq; morte mea glorificem.

S. Franciscæ Xaveri, deduc-me ad vitam æternam, qui multa centena millia hominum ad coelum deduxisti.

B. Aloysi, qui teste de visu S. Magdalena de Pazzis, *magnam glori-*

Invoc
gloriam
us opera
ut ad ea
internos

B. St.

ranti Di
lum in t
cum S.
stiam at
in JESU
sacro vi

S. A

Christi
morte
res.

S. B.

tra mihi
Sacram

S. Ca

Angelis
ests fac
sanctum
tur.

400
F. leuc. 5
Invocaciones SS. Patron: 471

gloriam habes in caelo, quia interius operaberis: fac tuis precibus, ut ad eandem gloriam, per actus internos virtutum perveniam.

B. Stanislae Kostka, cui egrotanti Divina Mater, Jesum parvulum in sinum dedit & cui Angeli cum S. Barbara Sacram Eucharistiam attulerunt; impetra mihi, ut in JESU & MARIAE praesentia, sacro viatico inunitus, decedam.

S. Anna Deiparae Mater, & Christi Avia, impetra mihi in morte tuae Filiae, nepotisque favores.

S. Barbara V. & Martyr, impetra mihi in morte fructuosam SS. Sacramenti sumptionem.

S. Catharina, cujus corpus ab Angelis in monte Sinai collocatum est; fac ut anima mea ad montem sanctum Dei ab Angelis deportetur.

Postre-

Postremò addam hîc S. Victo-
 ris Episcopi Uticensis orationē,
 qua sic invocat Sanctos in *Li-
 bris de persec. Vandal.* Mi-
 seremini mei Angeli Dei, ac-
 currite: nam vestri officii est
 assistere, & subvenire iis, qui
 cupiunt heredes fieri æternæ
 gloriæ. En ad ruinam vergit
 castrum, cujus vos castellanos
 & protectores constituit Deus.
 Succurrite, adjuvate, date vires
 pro transitu tam periculoso.
 Præsentate Domino gemitus
 meos & dolores; efficite ut ac-
 ceptentur in satisfactionem pro
 peccatis angustia & timores
 præsentis. Orate pro me SS.
 Patriarchæ, quorū vita & mors
 fuit plena molestiis. Subvenite
 SS. Apostoli: nam cujuscunq;
 animæ interitus vobis erat acu-
 leus.

Ieus grat
 filebis ô
 dens un
 ungvibu
 quas mo
 demnaba
 reretur?
 ginis, qu
 que Pare
 hunc eju
 adverlis

Alia invo

Med. c
 briel, S,
 Angelor
 Patriarch
 Apostolo
 Martyru
 cerdotum
 chorum,
 iustorum

Deus gravissimus. Quomodo
silebis o gloriose S. Petre vi-
dens unam tuarum ovium sub
ungvibus leonis? O S. Paule
quas moras nectis, si nemo con-
demnabatur, quin cor tuum u-
reretur? O S. Joannes fili Vir-
ginis, quis dolor erit tuæ meæ-
que Parentis, si audierit, à te,
hunc ejus filium derelictum in
adversis?

Alia invocationes ex S. Augustino.

Med. c. 140. S. Michael, S. Ga-
briel, S. Raphael, sancti chori
Angelorum, Archangelorum,
Patriarcharum, Prophetarum,
Apostolorum, Evangelistarum,
Martyrum, Confessorum, Sa-
cerdotum, Levitarum, Mona-
chorum, Virginum, omniumq;
justorum, per illum qui vos e-
legit

legit, & de cuius contemplatione gaudetis, vos rogare praesumo, ut pro me culpabili supplicare dignemini, quatenus de faucibus diaboli, & de morte perpetua merear liberari.

Et Med. c. 24. Felices Sancti Dei omnes, qui iam transiistis huius mortalitatis pelagus, & pervenire meruistis ad portum perpetuae quietis, saturitatis, & pacis: securi & tranquilli, semperque gaudentes estis. Obsecro vos per vestram charitatem, qui securi estis de vobis, solliciti estote de nobis: securi estis de vestra immarcescibili gloria, solliciti estote de nostra multiplici miseria. Per ipsum vos rogo, qui vos elegit, qui vos tales fecit, de cuius pulchritudine iam satiamini, de cuius im-

MOR-

Invo
mortalit
sti estis,
sione se
jugiter
nite no
salo hui
agitam
pulcherr
surrexist
te nos v
inferius
& erigit
ut conv
te forte
Interced
atque ind
feris m
peccator
rationes
conting
minum,
omnia ag

700
Theat.
Invocaciones SS. Patron. 475

mortalitate jam immortales facti estis, de cuius beatissima visione semper gaudetis, estote jugiter memores nostri, subvenite nobis miseris, qui adhuc in salo huius vitæ circumstantibus agitamur procellis, Vos portæ pulcherrimæ, quæ in magnam surrexistis altitudinem, adiuva te nos vile pavimentum, longè inferius iacentes, Date manū, & erigite iacentes super pedes ut convalescentes de infirmitate fortes efficiamur in bello. Intercedite & orate constanter atq; indeficienter pro nobis miseris multumq; negligentibus peccatoribus, ut per vestras orationes vestro sancto confortio coniungamur. - - Orate Dominum, orate piissimi, orate omnia agmina Sanctorum, & univ^{er}s^{er}si

niversi cætus beatorū, ut vestris
 precibus meritisque adiuti, salva
 nave, & integris mercibus per-
 venire mereamur ad portum
 perpetuæ salutis, & quietis &
 continuæ pacis, & nunquam
 finiendæ securitatis.

CAPUT XX.

*Mors exemplis quorundam San-
 ctorum pie morientium illu-
 strata.*

*Prima Idea morientium Chri-
 stus moriens.*

Sicut enim vita ipsius est no-
 stræ vitæ exemplar perfectissimum:
 ita mortis nostræ Idea est mors ip-
 sius, quam ideo suscepit ut mor-
 tem nostram suâ morte sanctifica-
 ret, nobisque suam redderet, ut-
 que in morte nostra eius morti
 nos studeremus conformare. Vi-
 den-

dendum
 stus mor

pro nob

1. Mo

tem in

Hinc dic

12. Bap

quomodo

ciatur.

mo, non

ne, loque

Moyse &

scipulis, c

ascendim

hominis t

Mat. 20-

exemplo

habere no

2. An

est Eucha

biq; fecit

atum, dun

...

dendum ergo est, quomodo Chri-
stus mortem subire dignatus est
pro nobis.

1. Mortis suæ futuræ frequen-
tem in vita memoriam habebat.
Hinc dicebat de sua morte. Luc.
12. *Baptismo habeo baptizari, &*
quomodo coarctor, usq; dum persi-
tiatur. Hinc de ea frequens ser-
mo, non solum in transfiguratio-
ne, loquendo de suo excessu cum
Moysæ & Elia, sed etiam cum di-
scipulis, quibus prædicebat: *Ecce*
ascendimus Ierosolymam, & filius
hominis tradetur, crucifigetur, &c.
Mat. 20. Mar. 10. Luc. 18. Quo
exemplo docemur frequentem
habere nostræ mortis memoriam.

2. Ante mortem sacrâ te refe-
cit Eucharistiâ in ultima coena, in
dîq; fecit liberalissimum testamē-
tum, dum Ecclesiæ suæ amplissimè

man legavit hereditatem, nempe corpus & sanguinem suum animatum & deificatum, sub speciebus panis & vini, hoc modo nos filios suos stabiliens frumento & vino. In cruce autem moriens addidit codicillum, in quo Latroni paradisum, Matrem Joanni, Matri corpus, spiritum Patri, Christianis crucem legavit.

3. In horto Gethsemani, positus in agonia, inter summa tedia pavorem, tristitiam, ac sudorem sanguineum, contulit se ad longam orationem, & nuntium mortis ab Angelo accepit cum resignatione ad voluntatem Patris omnimoda. Talem resignationem nos quoque habere, morte instante, debemus.

4. Moritur in durissimo cruci lecto, in aestu solis, in siti maxima

nudus,

nudus, a
ctus, in l
cti, totiu
loribus.

morbo

5. Ma

cis suis, d

quoque; an

tanquam

reconcili

6. Mo

supplicati

more val

ai recita

re me o

mori in

7. Mo

giné Ma

stolo; un

Virginem

habere i

8. Mo

nudus, ab omnibus fere dereli-
ctus, in summis capitis compun-
cti, totiusq; corporis vulnerati do-
loribus. Ut dicamus in supremo
morbo patientiam.

5. Moritur ignoscendo inimi-
cis suis, & pro iis orando; ut nos
quoq; antequam Deo animam
tanquam munus offeramus, prius
reconciliemur fratribus nostris.

6. Moritur offerens Deo preces
supplicationesq; cum lacrymis & cla-
more valido. Hebr. 5. & Psalmum
21 recitans: *Deus Deus meus, qua-*
re me dereliquisti: ut discamus
mori inter preces ac orationes.

7. Moritur assistente sibi B. Vir-
gine Matre sua, & S. Joanne Apo-
stolo: ut procuremus, eandem B.
Virginem, Sanctosq; Patronos
habere in morte Protectores.

8. Moriens clamat, *sic*, nem-
pe im-

X

pe im-

pe implere omnem Patris voluntatem in scripturis expressam: ut nos quoq; in morte sitiamus videre Deum, sitiamus Deum morte nostra glorificare, sitiamus dare gustum maximum Divinae voluntati.

9. Moriens dicit: *Consummatum est*, quasi diceret Patri: *Opus quod dedisti mihi consummaui.*

Joan. 17. id est tuam quoad omnia perfectissime implevi voluntatem. In nostra morte verificabitur quidem: consummatum est tempus merendi, tempus utendi Sacramentis, indulgentiis; consummatum est numerus à Deo praefixus gratiarum, ac etiam peccatorum: sed eritne consummata virtus & sanctitas? eritne consummata Divinae voluntatis adimpletio? eruntne consummata me-

rita

c. 10. b.

rita (e
quàm D
luntati
tunc De
consum
tem, off
hæc om
tionibus
10. C
nus Patri
cumq; tr
verentia
clinato.
ceat.

2da La

Primò
suam vic
sa reple
phoro; q
continuo
Excita in

rita secundum eam mensuram,
quam Deus volebat, nisi ejus vo-
luntati resistissem? Ergo offerā
tunc Deo quomodocunque jam
consummatam vitam meam, sta-
tem, officia & actiones, uniendo
hæc omnia consummatissimis a-
ctionibus Christi Theandricis.

10. Christus moriens, in ma-
nus Patris commendat spiritum,
eumq; tradit, capite in signum re-
verentiæ filialis, & obedientiæ in-
clinato. Utinam sic expirare li-
ceat.

*2da Idea morientium B. Vir-
go moriens.*

Primò, Ut ex Angelo mortem
suam vicinam intellexit, immen-
sâ repleta est lætitiâ, teste Nice-
phoro; quia ad visionem Filii sui
continuo flagrantissime aspirabat.
Excita in te frequens Dei viden-

di desiderium, ut cum lætitia ad eum transeas per mortem.

2. Teste Alberto M. sine dolore corporis, sed præ amore mortua est. Primum non spera; alterum pete à Deo, ut nempe moriaris, si non præ magnitudine amoris, saltem ex intentione charitatis.

3. Teste S. Vincentio Ferrerio, obtinuit gratiam, ne dæmones videret in sua morte. Hoc ipsum pete à Deo, vel saltem victoriam de tentationibus dæmonum.

4. Cum fuisset paupertatis observantissima, nihilq; habuisset nisi duas vestes, proxima morti eas testamento legavit duabus virginibus pauperibus, & per S. Joannem usdem tradi curavit. Disce in pauperes misericordiam.

5. Teste S. Damasceno aderant

eidem

Ex
eidem
losè tū
gati.
enti SS
6. I
sacro v
sti, ut q
bus S. P
tat Suan
susceper
unction
quias p
buit, se
De qu
Admir
extrem
Sacram
7. C
rum ca
præsent
ba dice
commen

eidem morienti Apostoli, miraculose tunc ex toto mundo congregati. Utinam adsint mihi morienti SS. Tutelares mei.

6. Proxima morti refecta est sacro viatico, vel manibus Christi, ut quidam putant; vel manibus S. Petri juxta alios. Imò putat Suarez, Canisius & alii, quod susceperit Sacramentum extremæ unctionis, non ad tollendas reliquias peccatorum, quæ nulla habuit, sed ad augmentum gratiæ. De quo dictum est in Q. Q. de Admirab. Matæ V. Desidera, in extremis, affectu B. Virginis hæc Sacramenta suscipere.

7. Obiit deniq; inter Angelorum cantantium agmina, & in præsentia Christi Filii sui, hæc verba dicendo: *In manus tuas Fili commendo spiritum meum:* vel ut

alii volunt: *Fiat mihi secundum
verbum tuum. O si fors similis
mihi contingat!*

3. *S. Andreas Apostolus in
cruce moriens.*

Docet 1. optimam præparati-
onem ad mortem esse frequentem
communione. Nam de seipso
Aegæ Proconsuli dixit: Ego, u-
nico, omnipotenti, veroq; Deo,
omni die sacrifico, non thuris fu-
mum, nec taurorum mugientium
carnes, nec hircorum sanguinem,
sed Agnum immaculatum.

Docet 2. patientiam in mor-
te subeunda. Nam crucifigendus,
ita crucem salutabat: Salve crux,
quæ in corpore Christi dedicata
es, & membrorum ejus marga-
ritis ornata: Securus & gaudens
venio ad te, ut & tu exultas susci-
pias

Ex
pias me
pendit
siderat
mission
jam co
rata: a
redde n
me reci
mit,
Docet
di prop
Nam n
pulum t
geam,
nemi s
timend
fisset ill
obtinui
lictore
cruce d
illorum
voce sic

pias me, discipulum eius, qui pependit in te. O bona crux, diu desiderata, sollicitè amata, sine intermissione quaerita, & aliquando jam concupiscenti animo praeparata: accipe me ab hominibus, & redde me Magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te me redemit,

Docet 3 desiderium moriendi propter Christum videndum. Nam non solum prohibebat populum tumultuantem contra Aegaeam, ne impediret suam passionem; sed etiam cum Proconsul, timendo populi seditionem, iussisset illum de cruce deponi, id obtinuit S. Apostolus à Deo, ut lictores non potuerint illum de cruce deponere, exarescentibus illorum brachiis. Nam sublatà voce sic Dominum orabat: Ne

me permittas Domine JESU Christe famulum tuum de cruce solui, sed suscipe me tu mi Magister Christe, quem dilexi, quem cognovi, quem confiteor, quem videre desidero. Suscipe Domine JESU spiritum meum in pace, quia jam tempus est, ut veniam ad te, desiderans te videre. Sic effatum, ingens caelo splendor instar radiorum defluens circumfulsit, eumq; ab adstantium oculis abscondit: quæ lux mediâ circiter horâ durans, simul ac evanuit, Apostolus spiritum exhalavit. *Vi-
de Authores apud Ribaden.*

4. S. Ioannes Apostolus &
Evangelista.

Mortem ejus sic describit Pater
Petrus Ribadeneira. Cum jam
esset omninò senex nempe anno

rum

B
rum p
Ascend
vixerit
ac mer
fias, c
sui Ma
census,
pauid p
que de
nuisset,
ceptis i
tem, in
ces effu
justitq;
os aru
crucis
tu me
tes ver
Pax vo
sam pri
demisit
circum

rum plusquam 90, utpote qui post
Ascensionem Domini annos 68
vixerit, multis annis & laboribus
ac meritis, fundando Asiae Eccle-
sias, cumulatus, ardentissimoque
sui Magistri videndi desiderio ac-
census, ipso revelante didicit, se
paulo post hinc evocandum; cum-
que de hoc suos discipulos admo-
nuisset, & congruis temporibus
præceptis imbuisset, cum iisdem mō-
tem, in quo suas ad Deum pre-
ces effundere solebat, inscendit,
iussitque ibi fossam cavari, in qua su-
os artus componeret. Itaque ligno
crucis armatus cum dixisset: *Et*
tu mecum esto Christe, circumstan-
tes vero his verbis affatus esset:
Pax vobis fratres, pallium in fos-
sam primum, dein & semetipsum
demisit; mox ingenti splendore
circumsusus, spiritum suo reddi-

dit Creatori. Non dubium, quoniam
 Christus in hac morte illustri, suo
 adfuerit dilecto discipulo, qui illi
 morienti in cruce adstitit. Ad-
 fuit & B. Virgo ipsi à Christo in
 Matrem data, quam ille ut filius
 usq; ad obitum ejus tantis affecti-
 bus & obsequiis, viginti & tribus
 post mortem Christi annis, colu-
 it, secum etiam Ephesum ductam.
 Sunt qui putent hunc S. Aposto-
 lum, adhuc vivere in paradiso,
 nec moriturum, donec Christus
 ad judicium universale veniat, &
 eo tempore cum Elia & Enoch
 venturum contra Antichristum,
 idq; colligunt ex illis Domini ver-
 bis: *Sic eum volo manere donec ve-
 niam.* Sed hæc verba significant
 S. Joannem non subiturum fuisse,
 crucis supplicium, sed victurum
 donec Christus veniret puniturus
 Judæos

Ex
 Judæos
 quod f
 etiam a
 & S. T
 annem
 coelo re
 nis est
 modo e
 mortem
 tris præ
 habebis
 constan
 ginem t
 lueris,
 Deum

s. S
 Imp
 rarent J
 & lesun
 tis Dei,
 corrobo

488
Fleuit
Exempla morientium 489

Judæos, excidio Hierosolythæ, quod factum est. Non desunt etiam aliqui, inter quos est Beda & S. Thomas, qui dicant S. Joannem quoad corpus & animam coelo receptum. Verum communis est sententia mortuum esse modo explicato. Tam illustrem mortem, Christi & Virginis Matris præsentiam ornatam tu quoque habebis, si cruci Christi fideliter constanterq; adstiteris, & B. Virginem tanquam Matrem filius colueris, eamq; in omnia tua post Deum bona acceperis. *Ribaden.*

s. Stephanus Protomartyr.

Imprimis dum necem illi pararent Judæi, vidit cælos apertos, & Iesum stantem à dextris virtutis Dei, ut hac coelesti visione corroboratus mortem crudelem
pro

pro Christo fortiter & cum gaudio subiret. In extremis morbi doloribus aspice caelum, & Jesum, qui tibi parat coronam patientiae, ut laetus moriaris.

Deinde cum lapidaretur, morte instante ad orationem se contulit, dicendo: *Domine IESU suscipe spiritum meum.* Utinam ejus affectu idem dicam in morte.

Insuper positus genibus pro suis hostibus oravit: *Domine ne statuas illis hoc peccatum.* Pro se stando oravit, pro inimicis, etiam genibus flexis, quasi magis de illorum salute sollicitus; ut doceret nos sinceram injuriarum in morte condonationem.

Tandem cum hoc dixisset, obdormivit in Domino. Obdormivit, quia mors ejus adinstar suavis somni fuit. *Obdormivit in Domino,*
quia

E
quia se
Deo, q
recipit
anima
molan
morie
& non
mortis
unt. E

6. S. I.

Hic
scopus
lista
tur, c
Imper
Christi
circum
ingent
Christi
à Trai
theatr

Exempla morientium 498

quia seipsum obtulit in sacrificium Deo, qui sacrificia sibi dicata, suis recipit manibus. Sic Deo iusti animam suam per mortem immolant, & ideo animæ illorum morientium in manibus Dei sunt, & non tangit illos tormentum mortis, sed in Domino obdormiunt. *Ex Actis Apost.*

6. *S. Ignatius Episcopus Martyr.*

Hic Sanctus Antiochenus Episcopus tertius, S. Joannis Evangelistæ discipulus, Deifer vocabatur, qualem se esse ipse Traiano Imperatori professus est, eò quòd Christum menti suæ insculptum circumferret, exhibet imprimis ingentem mortis & patiendi pro Christo amorem: nam Antiochiæ à Traiano damnatus, ut in amphitheatro Romano discerperetur à
Leoni.

Leonibus, cum Romam duceretur, scripsit Epistolam ad Romanos, obnixè & sollicitè petendo, ne mortem suam impedirent. Ubi inter alia hæc habet: *Metuo charitatem vestram ne ipsa me ledat - - potius operam date, ut immoler Deo. Sinite me ferarum escã fieri, per quas licebit Deum adipisci. Immo blanditijs potiùs demulcete feras, ut mihi sepulchrum fiant, ut nihil de corpore meo relinquunt etc. Quodsi venire noluerint, ego vim faciam ut devorer. Meliùs est mihi mori propter Iesum, quàm imperare finibus terræ.*

Elucet item magnum desiderium videndi Christum, ejusq; amor erga illum. Ita enim loquitur in præfata Epistola: *Dominum desidero, Filium veri Dei, qui pro nobis mortuus est. Meus amor crucifixus*

Ex
cifixus
sum.
ego, qui
Christum
confractum
visum, &
tormentum
tantum
tum sum
molar, &
verba in
fidei arcu
biles Le
cheatro
nymo.
discerpi
relique
jus cor
SU liter
S. Anto

400
T. 1. 1. 1.
Exempla morientium **468**

cifixus est. Cum Christo crucifixus sum. Vivo autem non amplius ego, quandoquidem vivit in me Christus &c. Ignis, crux, bestia, confractio ossium, membrorum divisio, & totius corporis contritio, & tormenta diaboli in me veniant, tantum ut Christo fruatur. Frumentum sum Dei, dentibus ferarum molar, ut panis Dei efficiar. Quae verba ultima repetit incredibili fidei ardore succensus, cum terribiles Leonum rugitus in amphitheatro audisset, teste S. Hieronymo. Et haec elocutum Leones discerpere, ossa tantum intacta reliquerunt. Post mortem in eius corde repertum est nomen JESU literis aureis exaratum, teste S. Antonino.

7. *S. Augustinus Hipponensis Episcopus & Ecclesie Doctor.*

Cum esset annorum 72, senio & laboribus ac studiis fatigatus, abdicatis Episcopalibus curis, reliquos 4 vitæ annos precibus ac meditationibus impendit, ardentissime aspirando ad visionem Dei, quod testatus est in suis Meditationibus & Soliloquiis, locis supra citatis cap. 16. § II.

Interim Vandalis Hipponem, toto trimestri obsidentibus, Vir sanctus febris acutissima correptus, mortem sibi sentiens adesse, septem Psalmos poenitentiales describi, & ad proximum lecto parietem affigi curavit, vetuitq; quæquam se convenire præter medicos, & alios obsequio suo necessarios; quod duodecim extremis diebus

Ex
diebus
cum m
rtim co
ptis Sac
suis filii
mam su
re solitu
sum, e
& Sacer
petenti
pore no

8. S.

Toto
nua eiu
elucer
medo,
facio, se
ribilis f
gite mo
laborib

400
T. 1. 1. 1.
Exempla morientium 495

diebus observatum est. Ipse vero cum magna pietate & lacrymarum copia Psalmos legens, susceptis Sacramentis, ac benedictione suis filiis lacrymantibus, datâ, animam suo Creatori reddidit, dicere solitus: post perceptum baptismum, etiam laudatos Christianos & Sacerdotes, absq; digna & cōpetenti pœnitentia exire de corpore non debere. *Possidon.*

8. *S. Hieronymus Confessor, & Ecclesie Doctor.*

Toto vitæ suæ tempore, continua eius ad mortem præparatio, elucet ex illo ipsius dicto: *sive comedo, sive bibo, sive aliud aliquid facio, semper videtur tuba illa terribilis sonare in auribus meis: surgite mortui ad iudicium.* Fractus laboribus, pœnitentiæ operibus, & stu-

& studiis, jam nonagenario major, cum præ debilitate, neq; selecto commovere posset, nisi pen-
 silis funiculi adminiculo, in febrim incidit, jamq; morti proximus, voluit sacco indui, & humi prostratus, lacrymasque fundens, ac
 pectus tundens, cum summa poenitentia, ac demissione, viaticum sumpsit, ita Christum in Sacramento affatus, ut refert Eusebius, testis de visu: *Domine quis ego sum, ut intres sub tectum meum? Quomodo sic nunc te demittis, ut visites pauperem, publicanum, & peccatorem? Satis tibi non est mecum cibum sumere, sed insuper præcipis, ut te comedam? Quam benè prospectum est errabunda ovi, cum teneat intra se Pastorem suū. Non timeo inferni ministros, neq; monstra abyssi; nunquam me meus,*
dulcis

Ex
 dulcis
 scera m
 mecum,
 es Deus
 timebo
 tiamst
 am. U
 in Medi
 tu Dives
 or fame
 es, pasce
 qui necta
 Libera
 meis, C
 Rex, &
 nus com
 redemist
 quem d
 cordias
 quod h
 nens, sic
 tur: O

490
Fleuit.

Exempla morientium 497

dulcis Pastor deseret, postquam viscera mea subivit. Retinebo eum mecum, nec elongabit se à me. Tu es Deus meus & Pastor meus. Non timebo mala, dum tu mecum es, etiam si mors stet contra faciem meam. Vide ô IESV, ego sum ager, tu Medicus, sana me. Ego nudus, tu Dives, contege me. Ego morior fame in solitudine, tu qui cibus es, pasce me. Ego patior sitim, tu qui nectar es cœlicum, refrigera me. Libera me de tot laqueis defensor meus, Gubernator, Custos, Dux, Rex, & Deus meus, in cuius manus commendo spiritum meum, quæ redemisti in ligno crucis, & propter quem distendis, & dilatas misericordias. Idem Euseb. refert, quod horâ mortis crucifixum tenens, sic eum sanctus vir precabatur: O misericordissime IESV, spes mea,

mea, & fortitudo mea, in quem credo, quem spero, amo, & amabo semper. Aperi mihi Domine portas vite. Aspice me ut latronem, cui ex ligno redemptionis bene fecisti. Admitte me ut Mattheum, Magdalenam, & facinorosissimos admisti. Quid lucrabere Domine, si in ignem aeternum conijcias hanc paleam ardoribus & infirmitatibus exsiccata? Tuus est honor remittere peccata, & eripere ex luto jacentes. Fieri non potest, ut Deus meus me à te repellas, sum caro de carne tua, & os de ossibus tuis, & filius eiusdem Patris, & me fratrem tuum in Evangelio nominas. Eia surge frater mi, nam suscepisti meam humanitatem, ut mihi dares Divinitatem. Adest hora quam quesisti, libera à Leonibus hanc animam meam, quam
 tanto

tanto
 Spice
 chuntino
 divinos
 SV, san
 xit, ut
 oppono,
 tam pen
 Ego sum
 empta.
 ta, redu
 pone in

9. S. Io
 stan
 Co
 Pulfu
 & Eudo
 tis, ob i
 moditat
 incidit,
 tormina

tanto cum amore quaesisti. Hic aspice vulneratum ex itinere Ieribuntino, cura cum, & pone super divinos tuos humeros. Bone IB-SV, sanguis ex his venis profluxit, ut ego me illo redimerem: illi oppono, ut mihi non inferas meritam pœnam aeternae damnationis. Ego sum illa merces, tanto pretio empta. Ego sum illa ovis perdita, reduc eam ô dulcis Pastor, & pone in ovili tuo.

9. S. Ioannes Chrysostomus, Constantinopol. Patriarcha, & Confessor, Eccl. Doctor.

Pulsus in exilium ab Arcadio, & Eudoxia Imperatoribus orientis, ob incredibiles itineris incommoditates & ærumnas, in febrim incidit, quam dolores summi ac tormina consecuta, sanctum virum

mortu

morti proximè admoventur. In hoc morbo cum medici, & alimenta deficerent, Sancti Apostoli Petrus & Joannes cum inviserunt, coelestemq; annonam detulerunt, quâ refectus, nullo deinceps corporis alimento indiguit. Profecutus iter, ad sepulchrum S. Basilisci Episcopi & Martyris pervenit, qui se visibilem Chryso-stomo obtulit, dicendo: *Mucete animo, Frater Ioannes; crassina lux nos loco sociabit:* quibus is verbis consolatus, perceptoq; Euchari-stiæ Sacramento, cruce seipsum signans, & quidquid vestium & tenuis ærarii sibi relictum fuit, pauperibus cum donasset, ad beatam migravit æternitatem. *Metaph. Niceph. Salii.*

10. *S. Thomas de Aquino Confessor & Eccles. Doctor.*

Mortem suam brevi futuram divinitus præscivit, & Fr. Reginaldo prædixit. Immo cum ad Concilium Lugdunense evocatus à Gregorio X pergens, propter recrudescentem morbum, ad monasterium Fossæ novæ divertisset, in ipso limine monasterii intellexit horam sibi mortis imminere, dixitque: *Hec requies mea in sæculum sæculi.* Ibi æger, ad Fratrum instantiam, cantica canticorum exponens, cum mortem proximam sibi persentisceret, SS. Eucharistiæ Sacramentum sibi adferri petiit. Quod ille humi prostratus adoravit, dicendo: *Ego sincero corde credo, & certum habeo, quod in Sacramento sit IESVS*
Chris

Christus verus Deus & homo. In ipso invenio, & ab ipso recipio pretium meæ redemptionis, ab ipso vitaticum & auxilium superabundans pro itinere tam longo. Atq; ita fixis in cœlum oculis, sublatisque manibus, sereno vultu, ex hac vita decessit, annos natus 30. Ante ejus mortem tribus noctibus stella inusitati splendoris supra monasterium fulsit, quæ post mortem ipsius evanuit. Ribaden.

II. S. Bonaventura Cardinalis & Episcopus Albanensis, Eccles. Doctor.

Præparatio ejus ad mortem fuit, habitare in vulneribus Salvatoris. Ita enim de se narrat sicut. p. I. c. 1. O quàm beata lancea, quæ aperturam lateris facere meruit. Hac requies mea in seculum

Exc
lum sac
elegi ean
ra Dom
in illa q
rem ap
sunt rep
capi ing
pervenir
ritatis Il
plexum r
inhabito
vescor, e
tantâ ab
valeam
cum æg
tem Sac
refici n
Wading
pyxide p
ubi factu
tus infra
hostia e

508
Fleuit.
Exempla morientium 508

lum seculi, hic habitabo quoniam
elegi eam. O amantissima vulne-
ra Domini mei IESV Christi: cum
in illa quodam die oculis subintra-
rem apertis, ipsi oculi sanguine
sunt repleti, sicq; nihil aliud vidēs,
cœpi ingredi manu palpans, donec
pervenirem ad interna viscera cha-
ritatis IESV, quibus undiq; circū-
plexus redire nescivi, ideoq; inibi
inhabito, & quibus vescitur cibus,
vescor, & potu illius inebrior. Ibi
tantâ abundo dulcedine, ut tibi nō
valeam enarrare. Ad mortem
cum æger ob stomachi debilita-
tem Sacramento corporis Christi
refici non posset, refert Lucas
Wadingus, quod petiit illud in
pyxide pectori suo apponi; quod
ubi factum, ecce moribundo la-
tus instar rosæ aperitur, & sacra
hostia è pyxide egressa illud intra-

Y

vit,

vir, ut Dominus cordi ejus jungeretur, cujus cor in vita cum Christo semper unitum fuit. Mortuus est anno ætatis 50, in Concilio Lugdunensi, ubi ejus exequias Gregorius X suâ præsentia honestavit.

12. *S. Dominicus Fundator
Ordinis Prædicatorum.*

Prænuntiato Fratribus mortis suæ, ante festum Assumptæ in cœlum Virginis, tempore, cum Bononiam, itinere ac æstu solis fatigatus venisset, locum tamen quieti non permittens, in templo de more noctem orationi, & matutinis precibus impendit. Inde in morbum lethalem incidit, & confessione totius vitæ generali factâ, Fratribus suis charitatem, humilitatem, ac paupertatem testamento

E.
mento
nem a
illis ve
spiritu
13.

In su
si volu
Portiu
ex am
Christi
se vel
que p
ejus, a
torru
tulit
paupe
as, o
Tum
Dei,
Rom

700
Theodori

Exempla morientium 505
mento relinquens, commendatio-
nem animæ cantari iussit, ac in
illis verbis: *Subvenite Sancti Dei,*
Spiritum Deo reddidit. Theodori-
515.

13. *S. Franciscus Fundator*
Ord. Minorum.

In suprema ægritudine defer-
ri voluit ad templum S. Mariæ de
Portiuncula, ibiq; jam moriturus,
ex amore paupertatis, ad instar
Christi nudi in cruce morientis,
se vestibus planè exuit, humi-
que prostravit: superior autem
ejus, arreptam veterem lacernulã,
tortumq; funem, viro sancto ob-
tulit, dicendo: *Hac tibi tanquam*
pauperi commodo, tu illa suscipi-
as, obedientia sancta mandato.
Tum suos hortatus ad amorem
Dei, sanctamq; paupertatem, ac
Romanæ Ecclesiæ fidem, positus
deus-

decussatim brachiis benedixit tam presentibus quam absentibus, ac valedixit his verbis: *Valete filii omnes in timore Domini, & permanete in eo semper. Ego ad Deum propero, cujus gratia vos omnes commendo.* Deinde prælegi sibi voluit historiam Christi patientis ab illis verbis S. Joannis: *Ante diem Paschæ. Quâ perlectâ, Psalmum illum Voce mea ad Dominum clamavi, recitans, in illis verbis: Me exspectant justi, donec retribuas mihi, exspiravit, anno ætatis suæ 45. S. Bonavent.*

14. S. Ignatius Lojola Fundator Societatis IESV.

Tanta cupiditate Dei videndi flagrabat, ut nunquam de morte sine lacrymis præ gaudio fluentibus, cogitaret. Diebus fere 20

ante

E
ante
firmio
brevis
bus hu
straxit
nistrat
vinear
rit; ub
dum d
bentib
tidera
det ter
isthic
Dom
cùm
certo
ne ex
cit, q
quoti
rat.
vespe
Pont

ante mortem, cum jam solito infirmio- rem se esse, mortemq; sibi brevi imminere sentiret, ab omni- bus hujus vitæ negotiis ita se ab- straxit, ut etiam Societatis admi- nistratione Vicario commissâ, ad vineam Collegii Romani secesserit; ubi Deo ac sibi vacans, interdum defixis in cœlum oculis ac la- bentibus per genas lacrymis, iden- tidem exclamabat: *Heu quàm sor- det terra, dum cælum aspicio.* Sed isthic ingravescente morbo, ad Domum Professorum relatus, cùm diem sibi extremum instare certò haberet, animam confes- sione expiavit, & cœlesti epulo refe- cit, quod ipsi consuetum fuit, quoties sacris operari non pote- rat. Deinde pridie mortis sub vesperam, Vicarium suum ire ad Pontificem iussit, ut ab eo sibi be-

nedictionem in morte ac & indulgentiam impetraret. Ipse cum tota nocte, solus sibi relictus, (quod periculum mortis non appareret,) amoris actus & ignita in Deum suspiria, quæ à proximè cubantibus identidem exaudiebatur, vibrasset, mane à sociis inventus est animam agere, & primâ ab ortu solis horâ, sublatis manibus, sereno vultu, oculis in cœlum defixis, sanctissimum JESU nomen ingeminans, placidissimè expiravit 31 Julii, feria 2, annum ætatis agendo 65. *Orland. & Ribaden.*

15. *S. Franciscus Xaverius, Indiarum Apostolus. S. I.*

Postquam fidem Japoniæ, & sex aliis regionibus invexisset Xaverius, multaq; hominum centena millia ad Christum in Indis

CONVER-

Ex
conver
compli
gloriæ
dæ cup
Sinarum
in ejus
ta infu
pro mo
corrupt
cens, a
tus, &
borum
ac imb
situs es
ter te
ctam:
cho i
gdala
Lulita
cus, p
qui i
majo

Exempla morientium 509

convertisset, ac Reges Principesq;
complures sacro fonte expiasset,
gloriæ divinæ amplius promovē-
dæ cupidissimus, expeditionem ad
Sinarum imperiū inchoabat. Sed
in ejus vestibulo, nempe in deser-
ta insula Sanciano, post sacrum
pro mortuo factum, lethali febri
corruptus est. Ibi in publico ja-
cens, à quodam Lusitano inven-
tus, & in tugurio ex sarmentis ar-
borumq; ramis contexto, ventis
ac imbris, undiq; pervio, depo-
situs est. Nullum stratum erat præ-
ter terram modico stramine te-
ctam: non cibus fastidienti stoma-
cho idoneus, præter paucas amy-
gdalas tunc primum à nauclero
Lusitano dono missas: non medi-
cus, præter imperitum chirurgum,
qui iteratâ malâ venæ incisione,
majorem molestiâ intulit: nullus

ad solatia morbi & obsequia: im-
mo nec ullus qui ultima sacramē-
ta ministraret Sacerdos. Ita ab
omnibus in extremo vitæ dereli-
ctus Xaverius, per 15 morbi dies,
tamen sedato animo, grataq; er-
ga Dei providentiam mentis tran-
quillitate, ferebat omnia, nihil
conquerendo, nullius requirendo
opem, soli tantò magis nixus ac
unitus Deo. Unde sæpè aut coe-
lum intuens, aut Crucifixi imagi-
nem, quam è collo gestabat sem-
per, suaviter deosculans, dicebat:
IESU Fili David miserere mei.
Tu autem propitius esto peccatis
meis. Et ad Deiparam Virginem
Mater Dei memento mei. Monstra
te esse matrem. Quæ hisq; similia
suspiria ac gestus prodebat etiam
tunc, dnm triduo sine voce jace-
ret, & dum vehementiâ morbi
mens

Ex
mens e
proxim
nem te
svaves
dicebat
pronun
Domine
aterrun
integris
cibus in
stolicis
nimam
post me
ss. Ho

16.

Quar
in supr
docum
tis, mo
scribit
us, Hi

708
T. leuit.

Exempla morientium SII
mens exerraret. Tandem morti
proximus, Christi crucifixi imagi-
nem tenens, crebrosq; gemitus, ac
svaves lacrymas miscens subinde
dicebat: *IESV Deus cordis mei:*
pronuntiatisq; illis verbis: *In te*
Domine speravi, non confundar in
eternum, Iesum & Mariam primo
integris, deinde intermortuis vo-
cibus ingeminans, laboribus Apo-
stolicis fractus, magnam celo a-
nimam transmisit, feria 6, altera
post meridiem hora, anno ætatis
55. *Horat. Turfelin.*

16. *B. Aloysius Gonzaga S. I.*

Quanta hic Angelicus Juvenis
in supremo suo morbo dederit,
documenta patientiæ, paupertatis,
mortificationis, charitatis, de-
scribit in vita ipsius Virgil. Ceparis-
us. Hic tantum pietatis erga De-

ys

um

um exempla propono. Nuntio
 mortis accepto, petiit à socio, ut
 secum Hymnum *T. Deum lauda-*
mus recitaret. Et mox alteri di-
 xit: *Pater mi letantes imus, letan-*
tes imus. Tantum erat moriendi,
 & videndi Deum desiderium. Ab
 hinc totum reliquæ vitæ tempus
 in sola divinarum rerum tractati-
 one expendere volebat. Unde
 nullum sermonem admittebat, ni-
 si de pietate; dicebat enim, ægro
 convenire, ut non tantum forma-
 le, sed etiam materiale suorum
 sermonum sacrum sit. Ingens fu-
 it orationis studium. Quando per
 vires licebat, nullo arbitro, surge-
 bat è lecto, & pedetentim ad ima-
 ginem crucifixi, aliorumq; Sacto-
 rum adrepebat, ut eos osculo ve-
 neraretur; aut in angulo aliquo
 cubiculi genibus flexis orabat: di-
 cendo

Ex
 cendo
 festo C
 octo di
 tiones l
 set, obt
 ante oc
 Psalmos
 cum tan
 peccato
 fendisse
 festariu
 Cardina
 tebat fil
 loquius
 Ad pere
 mum:
 cervus
 um cru
 pectori
 it, inter
 dicend
 Christo.

400
Recit.
Exempla morientium SIS

endo, has esse suas stationes. A
festo Corporis Christi postremis
octo diebus, cum per se ipse ora-
tiones longiores recitare non pos-
set, obtinuit a socio, ut quotidie
ante occasum solis coram se seprē
Psalms pœnitentiales recitaret,
cum tamen innocentissimus nullo
peccato gravi Deum totā vita of-
fendisset, ut testatus est eius Con-
fessarius Robertus Bellarminus,
Cardinalis. Aliis verò horis pe-
tebat sibi prælegi aliquid ex Soli-
loquiis S. Augustini, aut Jubilum,
Ad perennis vite fontem, aut Psalm-
um: *Quemadmodum desiderat*
cervus &c. Extremo triduo ane-
um crucifixum usq; ad mortem
pectori appressum perpetuo tenu-
it, inter actus fidei, spei, charitatis
dicendo: *Cupio dissolvi & esse cum*
Christo. Pridie mortis circa me-
ridiem

ridiem, petiit ut iterum in eodem morbo, sacro viatico reficeretur; quo sumpto, fratres qui aderant, quasi alio profecturus complexus, percepta benedictione & indulgentiâ, quam ipsi Gregorius XIV tunc miserat, inter alteram & tertiam horam noctis, quæ fuit post octavam Corporis Christi, (cui fuit devotissimus,) cereum ardentem tenens, & in manus Dei suum spiritum commendans, aliasq; è Sacra Scriptura voces usurpans, inter crucifixi oscula, JESU nomine invocato, transit ad choros Angelorum, quos vitâ exprimebat, affectuq; singulari colebat, anno ætatis 25. Post mortem in quadam extasi visus in cœlo à S. Maria Magdalena de Pazzis exclamante: *O quantam gloriam habet Aloysius, quia interitus operabatur.*

Tirocin
Stanisla
tii, (qu
Patron
na, & p
tione h
briculâ
P. Red
dit, sup
gnum
citq; h
hinc n
volunt
na, nec
men a
cut eve
accessu
que pr
vitiorn

Exempla morientium

51

17. B. Stanislaus Kostka S. I.

Mensem agebat decimum in Tirocinio Soc. JESU Romano, Stanislaus, cum in festo S. Laurentii, (quem tanquam mensis suum Patronum eo die obsequiis culinæ, & pridie publicâ sui flagellatione honoraverat,) à prandiis febriculâ correptus est. Atq; ita à P. Rectore jussus, lectulum inscendit, supra quem prius crucis signum manu ipse formavit, adjecitq; hilariter: si Deo placet, ut hinc nunquam exurgam, fiat ejus voluntas. Febris erat levis tertiana, nec putabatur lethalis; ille tamen affirmabat se decessurum, sicut eventus probavit, tertio febris accessu, & quinto morbi die. Itaque pridie mortis à P. Facio Novitiorum Rectore petiit, impetravitq;

virg; ut humi deponeretur, & ita
 humi jacens divina mysteria cum
 magna pietate, & vultu virgineo
 solito plus renidente, suscepit.
 Sub hæc ad Patrem Rectorem cõ-
 versus: *Tempus*, inquit, *breve est*, &
 Patre prosequente illud Apostoli:
Reliquum est, ipse subjecit: *Præpa-
 remus nos*. Tum bis repurgato
 confessione innocentissimo ani-
 mo, veniãq; à fratribus religiosis
 circumstantibus rogatã, quod mi-
 nus recta eis præbuisset exempla,
 multis precationibus intētus, cru-
 cifixi imaginem petiit; quam te-
 nens & amano oculo intuens,
 pleno pietatis sensu gratias egit
 pro beneficio creationis, redem-
 ptionis, & ad Religionem vocati-
 onis; simul rogans peccatorum
 veniam, ac spiritum suum in ma-
 nus illius commendans. Exorsus
 autem

Ex
 autem
 vulnera
 Imagin
 leutus,
 norum
 in Soci
 nomina
 Interrog
 esset pa
 sequi, ju
 ratum
 cor meu
 inunctu
 B. Virg
 cereum
 JESU
 sancta,
 no suæ
 Assump
 cedente
 celebra
 Matrem

450
Fleuit.

Exempla morientium

517

autem à plantis, singula Christi
vulnera osculatus est, quo affectu
imaginem quæq; Deiparæ profe-
rentus, opem invocabat SS. Patro-
norum, qui illi singulis mensibus
in Societate obtigerant, & quorū
nomina in libellum retulerat.
Interrogatus à P. Rectore num
esset paratus Deum evocantem
sequi, jucundissime respondit: *Pa-
ratum cor meum Deus, paratum
cor meum*. Atq; ita sacro oleo
inunctus, alterâ manu Coronam
B. Virginis precatôriam, alterâ
cereum accensum tenens, inter
JESU & MARLÆ nomina sacro-
sancta, Angelus hic terrestris, an-
no suæ ætatis 18, ipsa nocte festū
Assumptæ Virginis Deiparæ præ-
cedente, abiit ad ejus triumphum
celebrandum in coelo, quàm suam
Matrem vocare solebat; vultu
tam

ram vivido, oculisq; tam nitidis relictis, ut adstantes migratio fefellerit. Corpus ibidem in templo Domus probationis S. J. ad S. Andreæ tumulatum; quod tum ab aliis Pontificibus, tum nuper anno 1696, in festo ipsius, à moderno Innocentio XII, suâ præsentia honoratum est. Inde verò patet quam sit ridicula, sed Beato injuriosa fabula, in hoc solo regno Poloniæ, à quibusdam malevolis conficta, & in vulgus sparsa, hunc Beatum è Societate dimissum, in Xenodochio Romano obiisse. In aliis certè omnibus Provinciis, etiam Romæ, nullum est dubium, quod in Domo probationis Soc. JESU Romæ ille decesserit. Et omnes Historici, quicumq; vitam Beati scripserunt, id asserunt, Imprimis P. Stanislaus

Var;

Varsevic
Item P.
Romana
novition
vitiis.
nus in vi
morrem
approbat
latii edit
bus hic q
excerpta
Gaulteri
mihi pag
Barry in
gusti, &
fidem ce
bet: no
Petrico v
& appro
Stanisla
Societate
eidem C

758
Fleuit.

Exempla morientium 519

Varsevicius, ejus Connovitiis.
Item P. Petrus Skarga, in eadem
Romana Domo probationis Con-
novitiorum B. Stanislai Conno-
vitiis. Idem asserit Fran: Sach-
nus in vita hujus Beati, brevi post
mortem ejus, ibidem Romæ, cum
approbatione utiq; Magistri S. Pa-
latii editâ. Ex quibus Authori-
bus hîc quæ scripsi de morte Beati,
excerpta sunt. Idem testatur P.
Gaulterius in sua Chronographia,
mihi pag. 748. Idem, P. Paulus
Barry in Anno Mariano ad 14 Au-
gusti, & omnes alii. Sed quod
fidem certam hujns rei facere de-
bet: nostra Provincialis Synodus
Petricoviana, celebrata anno 1628
& approbata ab Urbano VIII, B.
Stanislao dat Titulum expressè
Societatis IESV, quem titulum dat
eidem Clemens X in Brevi, quo
Missam

Missam de illo concessit; & iterum
 in alio Brevi, 10 Januar. 1674,
 quo eum inter Patronos Poloniae
 principaliores refulit. Eundem
 insuper titulum eidem tribuit In-
 nocentius XI in suo Brevi 24 Sept.
 1680, quo S. Hyacinthum inter
 principaliores Regni nostri Patro-
 nos decernit. Nemo autem post
 mortem vocatur Religiosus Soci-
 etatis JESU, qui ab ea dimissus
 obiit: & ex altera parte errasse
 Pontifices, nefas est dicere.

18. *S. Ludovicus Rex Galliae.*

In expeditione contra Sarace-
 nos Tunetana, peste in exercitu
 exorta correptus, ad visionemq;
 Dei aspirans precabatur: *Fac nos
 Domine prospera mundi despiciere,
 & nulla eius adversa formidare.*
 Allato sacro viatico, dum à Sa-
 cerdo-

cerdote cu
 rilia cre
 Dei Filium
 apud se ha
 deret Chr
 coelum co
 moriendo,
 culis dixit
 tuam Dom
 sanctum tu
 tuo. Auth

19. *S. Casp*

Virginis
 bulis serva
 mo vitae to
 it, dum gr
 mori potit
 sturam, e
 subire, con
 dicendo:
 ri. Itaq; c

cerdote quæreretur, an in Eucharistia crederet contineri verum Dei Filium? respondit: minus id apud se habere dubii, quam si videret Christum in ea janua, quâ coelum conscendit. Tandem moriendo, sublatis in coelum oculis dixit: *Introibo in Domum tuam Domine, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.* Authores apud Ribaden.

19. S. Casimirus Princeps Poloniae.

Virginitatem, quam ab incunabulis servavit illasam, sub extremo vitæ termino, fortiter asseruit, dum gravi pressus infirmitate, mori potiùs, quàm castitatis jacturam, ex Medicorum consilio subire, constanter decrevit, illud dicendo: *Malo mori quàm sædari.* Itaq; consummatus in brevi
virtu-

virtutibus & meritis plenus, præ
nuntiato mortis suæ die, inter Sa-
cerdotum & Religiosorum cho-
ros, Crucifixi imagine armatus
spiritum Deo reddidit, anno æta-
tis 25. *Ex officio Ecclesiæ.* Addit
Paulus de Barry in Anno Mariæ
ad 4 Martii, quod nullo die inter-
miserit recitare Rythmos latinos
quos ipse de laudibus B. Virginis
composuerat, eosdemq; morien-
tibus voluerit pectori suo impositos tu-
mulo secum inferri.

20. *S. Agnes Virgo & Martyr.*

Hæc Sancta Virgo anno deci-
mo tertio suæ ætatis, pro defensi-
one fidei & virginitatis vitam sa-
gvinemq; suam profudit, pudori
& religionis victima, mori adhu-
nescia, sed parata, nondum idone-
pæna, & jam matura victoria, u-

ait

ait S. An-
rosè mor-
idem S. I-
lamum n-
supplicii
du festina-
omnes, ip-
tem carn-
ensem lib-
periculo,
suo, ad ex-
rem: Quo-
raris? per-
poteest ocul-
verò affect-
stimaverit
cum Sem-
mani filius
re succensu-
ret, illa, in-
ma preces
nera, resp-

ait S. Ambrosius. Quam generose mortem appetierit, testatur idem S. Doctor. *Non sic ad thalamum nupta properaret, ut ad supplicii locum, lata successu, gradu festina, Virgo processit. Flere omnes, ipsa sine fletu.* Cum autem carnifex in cervicem puellas ensem librans, alieno trepidaret periculo, cum ipsa non timeret suo, ad exangnem conversa licetorem. Quid inquit, percussor moriaris? *pereat corpus quod amari potest oculis, quibus nolo.* Quo vero affectu Christum sponsum aestimaverit, ipsa audiatur. Nam cum Sempronius Prætoris Romani filius, insano Virginis amore succensus eius nuptias expeteret, illa, integritate constantissima preces & omnia respuens munera, respondit: *Discede à me pabu.*

pabulum mortis, quia jam ab alio
 amatore praeventa sum. Ipsi
 sum desponsata, cui Angeli serviunt.
 Ille induit me cyclade auro texta,
 immensis monilibus ornavit me,
 circumdedit me vernantibus & co-
 ruscantibus gemmis: annulo suo
 subarravit me: praecepit auribus
 meis inestimabiles margaritas, &
 tanquam sponsam decoravit me
 coronâ. Cum verò in rogam
 conjecta, exinde divinitus libe-
 ra evasisset, ita Dominum pre-
 cata est: Omnipotens, adoranda,
 de, tremende, benedico te
 quia per Filium tuum unigeni-
 tum evasi minas hominum, &
 spurcitas diaboli impolluta
 calle transivi. Te confiteor
 labiis, te corde, te totis viri-
 bus concupisco. Ecce quod
 concupiivi jam video, quod spe-

ray.

L. v. 8.

ravi jam
 in coelis,
 tota devo

Ex S.
 Ecclesie.

21. S. Do.

Pro Cl

leo ad cr

vifa est ga

Cumq; n

ses, causa

dit: Nun

incessi ga

cumfluo,

Aygi man

tum quod

ctelo vid

meo fruit

ergo acce

stea equi

causa alapi

ravi jam teneo; ipsi sum juncta
in caelis, quem in terris posita, ,,
totâ devorione dilexi.

*Ex S. Ambrosio, & ex officio
Ecclesie.*

21. *S. Dorothea Virgo & Martyr.*

Pro Christo suspensa in equi-
leo ad cruciatus, tantis gestire
visa est gaudiis, acsi ad epulas iret.
Cumq; miratus id Apricius Præ-
ses, causam quæreret, illa respon-
dit: Nunquam dum vivo, tantis
incessi gaudiis, quantis nunc cir-
cumfluo, tum quod animas à te
stygi mancipatas, Deo vindicari-
tum quod me jam propius abesse
caelo videam, meq; brevi Deo
meo fruituram sperem. Tædis
ergo accensis dire ustulata, ac po-
stea equuleo deposita, multisque
caesa alapis, quod liberius locuta
esset,

esset, crescentibus tormentis, tanto majori lætitiâ exultabat, Tandem ad ense[m] damnata, Deo egit gratias, quod se ad Agni immaculati nuptias evocaret; cumque ad arenam educeretur, Theophilo cuidam caustidico, per ludibrium ab illa petenti pomia è paradiso Sponsi sui, illa jam colum ferro subijciens, precibus suis impetravit, ut adfuerit celestis ephebus, qui calathum cum tribus pomis, totidemque rosas ei exhibuit, quem illa cum his donis ad Theophilum misit. *Ribadeneira.*

22. *S. Clara Virgo, prima sororum S. Francisci.*

Devotione erga Deiparam meruit, ut cum ingenti Virginum agmine, candidis vestibus & coronis

Ex
ronis au
Clarata
gines, ve
ronata d
cente, e
gor, solis
bat. Ho
ter ad C
ter bland
xum, pa
mo ejus
ac coele
Virgines
tata, cir
aurea teg
Sponsum
Paulus B
23. S. Te
rum E
Hac

ronis aureis visendo, morientem
Claram adyerit media inter Vir-
gines, veluti harum Regina, co-
ronata diademate geminis collu-
cente, e cujus vultu coelestis ful-
gor, solis luce nitidior, promica-
bat. Hoc igitur incessu Dei Ma-
ter ad Claram venit, eiq; aman-
ter blandita, post datum ample-
xum, pacis osculum obtulit, ani-
mo ejus interim novum robur,
ac coeleste solatium capiente.
Virgines autem Deiparam comi-
tatae, circa lectum stantes, eam
aurea tegete obtexerunt, & sic ad
Sponsum divinum deducta est.

Paulus Barry ex Chron. Ordin.

23. S. Tereſia Virgo, Carmelita-
rum Excalceatorum Moniali-
umq; Fundatrix.

Hæc Virgo Seraphica, coelesti

Z

sapientia-

208
T. leuit.

is, tan-
Tan.
eo e-
ni im-
cum.
The-
per lu-
pna e-
m col-
bus su-
coele-
m cuni
rosis ei
his do-
Riba-
a sero-
iparam
Virginu
& co-
ronis

sapientiâ dives, spiritualis doctrinæ Magistra singularis, sublimis contemplationis & extaticæ orationis dono ditata, omni heroicarum virtutum genere clarissima, pro tot laboribus ad divinum honorem & Ecclesiæ utilitatem exhaustis, coronam gloriæ de manu sponsi acceptura, è fluxu sanguinis langvida, decumbere coepit; quo tempore filias suas prudentissimis, ac saluberrimis consiliis instruebat. - Ingravescente verò morbo, cum se jam lecto movere non posset; tamen allato sacro viatico, repente sine ullius ope se erexit, & Sanctissimum Sacramentum cum summa reverentia, & miro splendore perfusa, suscepit, ac in præsentia dilecti sui, junctis manibus, amore langvens dicebat: O Domine, ô Sponse
mi,

mi accessum; æ
Tempus
vita disc
ra placit
hora, ut
fruar. T
eam in E
& quod
efflaret,
Sum cer
Petens a
ac salute
ptoris n
frequente
rarer, ut
facie tua
liatū D
reverēte
onis Sa
it & C
um obi
1772, 1773

mi accessit tandem tempus optatum: æquum est, ut te videam. Tempus est mi Domine, ut ex hac vita discedam. Fiat obsecro juxta placitum tuum. Venit demùm hora, ut hoc exilio eripiar, teque fruam. Tum gratias agebar, quod eam in Ecclesiæ filiam adoprasset, & quod in sinu tantæ Matris animã efflaret, magno sensu repetendo: *Sum certè Domine, Ecclesiæ filia.* Petens autè veniam peccatorum, ac salutem se per Christi Redemptoris merita sperare asseverans, frequenter illos versus donec exspiraret, usurpabat: *Ne projicias me à facie tua Sc. Cor contritū & humiliatū Deus non despicies.* Tandè reverèter sumpto extremæ uncti-
onis Sacramento, in latus incubuit & Christi effigiem usq; ad suum obitum tenens, vultuq; flagrã-

ti orans, & quasi in exstasim raptā, sub columbæ specie purissimam animam Deo reddidit, annos nata 67. Ei morienti adesse visus est inter Angelorum agmina Christus JESUS, & arbor arida cellæ proxima statim effloruit.

Ex Actis Canoniz. & ex Breviario

23. *S. Maria Magdalena de Pazzi
Carmelitana.*

Hæc admirabilis Christi Virgo, insigni dono castitatis decorata, cujus votum in anno decimo fecit, atq; ita perfectè observavit, ut quidquid eam læderet, ignoraverit: magnâ carnis mortificatione insignis; frequenti exstasi clara: eximia Verbi incarnati amatrix, cujus cordi, in exstasi, S. Augustinus inscripsit aureis literis *Verbum*, jam verò sanguineis, *Ca-*

ro sa;

Ex
ro factu
Christum
ctus eju
opus fue
cta Virg
nis, long
& dolor
desolatio
nihil de
remisit.
morbo c
sacram
dem in p
tetat, n
surgebat
roribus,
mentum
pè ob d
bus duce
aliter no
rii, in le
mentum

Exempla morientium 337

40 factum est; ipsa verò eo erga Christum amore flagrabat, ut pe-ctus ejus aquâ frigida refrigerari opus fuerit. Hæc inquam Sancta Virgo, tribus ante mortem annis, longum gravemq; morbum, & dolores intolerabiles, insuper desolationes spiritûs, tolerando, nihil de exemplis virtutum suarû remisit. Nam imprimis in hoc morbo diuturno, singulis diebus sacram sumebat synaxim: & quidem in principio morbi, cum potetate, non sine gravi violentia, surgebat è lecto, & cum aliis sororibus, quotidie ad hoc Sacramentum accedebat, quamvis sæpè ob debilitatem, alienis manibus duceretur: postea verò, cum aliter non posset, jussu Confessarii, in lecto idem sumebat Sacramentum, totâ idcirco nocte, ni-

hil gustans, quamvis præ debilitate deficeret. Cùm jam horas canonicas recitare non posset, petit ut coram ea ab aliqua sorore dicerentur, quod usq; ad mortem observatum. In eodem gravi morbo non indulgendo carni, nec admittendo commoditates, etiam à Medicis præscriptas, dicebat: *IESVS meus nulla habuit in Cruce solatia.* Atq; ita per multos menses soli stramineo sacco incubebat in veste, laneo stragulo tecta, non utendo indusio aut sindone lineâ, quoadusq; obedientia contrariû non præcepit. Cùm aliquis cibus illi melior ad vires reficiendas offerretur, eum illico infirmis sororibus mittebat. Tri-duò ante mortem, sacro oleo un-genda, convocatis sororibus, exactam regularum observantiam,

pau-

paupertatem
tem coram
hac Sac
cerdoti
tanas re
li intuit
quam te
rim eju
lum Ap
fir, ac p
tate can
ante di
sumptu
bili amo
ca meri
& alias
busq; s
mnos ca
lacryma
cessu e
mè obi
tis 41,

Exempla morientium 33

paupertatem, mutuamq; charitatem commendavit. Ipsa verò in hac Sacramentali cerimonia Sa- cerdoti ad versus singulos & Li- taniae respondebat, oculis amabi- li intuitu in Crucifixi imaginem quam tenebat, defixis; cum inte- rim ejus rogatu, sorores symbolum Apostolorum, & S. Athana- sii, ac præfationem de SS. Trinitate cantarent. Ipso die mortis ante diluculum, sacrum petiit, sumpsitq; viaticum, cum indici- bili amore ac jucunditate; & cir- ca meridiem, Confessario Psalmos & alias orationes recitante, omni- busq; sororibus circa lectum hy- mnos cantantibus, & non magis lacrymantibus, quam de felici de- cessu ejus gaudentibus, quietissi- mè obiit, 25 Maii 1607, anno ata- tis 41, *Ex Vita.*

Z A

25. 6.

25. *S. Hedvigis Vidua, Ducissa
Poloniae.*

Annis meritisq; cumulata, mortem vicinam divinitus intellexit. Quamobrem se tempeſtively Sacramentis, etiam ſacro oleo, muniri curavit, ut hoc Sacramentum majori pietatis affectu ſuſciperet. Noluit corpus ſuum tumulari in templo, nec eodem maſoleo cum Duce Henrico Conjuge condi, quod ab hoc jam dudum, dum viveret, eſſet caſtitatis amore ſeperata; ſed potius voluit ſepeliri in communi montalium cæmeterio. In ſuprema ægritudine, die Natalis Deiparæ, tempore veſperarum, fuit viſitata à S. Maria Magdalena, Catharina, Thecla, Urfula, ſimiliq; viſu recreata fuit iterum in feſto S. Matthæi Apoſtoli

Ex
toli, a
ctobris
Post mo
ejus asp
gulo ſe
valde y
vultu, q
junius, a
ita exh
ut dum
tum,
ſimulac
is Avel
quod e
ginis, q
bat, ev
cum ea
bus illa
corrupt

Fluor.

Exempla morientium 535

Atoli, atq; ita brevi post idibus Octobris coronam gloriae recepit. Post mortem repertum est corpus ejus aspero vestitum cilicio, & cingulo setis equinis intexto: sed valde venustum ac splendidum in vultu, quod alias fuit vigiliis, jejuniis, aliisque poenitentiae operibus ita exhaustum & consumptum, ut dum viveret, videretur emortuum, luridum, ac vivum mortis simulachrum. *Ribaden. ex variis Authoribus.* Addit Surius quod ei morienti imago B. Virginis, quam vivens e collo gestabat, evelli non potuerit, sicque cum ea est tumulata, & digiti quibus illam tenebat, manserunt incorrupti.

26. S. Elisabeth Vidua, filia Regis Vngariae.

Ante supremum morbum Christus ei apparuit, monuitq; tempus esse, quo vellet ei coronam gloriæ conferre. Mox ardenti feбри correpta, Sacramenta pœnitentiæ, Eucharistiæ, & extremæ unctionis magnâ pietate percepit. Proxima morti, visum humani generis hostem terribili specie adstantem, non expavit, sed generosè fugavit, exclamando: *Discede miser, fuge maledicte.* Atq; ira in piis de Christi vita colloquiis, spiritum Deo, cui illum magno affectu commendabat, reddidit. In eius obitu auditi sunt svayissimi cœlitum concentus, & sensu percepta ab adstantibus è corpore expirans mira oratorum

Oratorum
dorum
thoribus

Haec
rum, qu
optare
mea mor
vissima

A P
Psalmi,
recita

PRO
dispos
addere
rationes,
Pono au
rationes,
gratiores
sz à Ch
tur, qua
torum A

Orationes pro infirmis 537
dorum fragrantia. *Idem ex Au-*
thoribus.

Hæ sunt preciosæ mortes Justo-
rum, quibus similem unusquisq;
optare debet. *Moriatur anima*
mea morte justorum, & fiant no-
vissima mea horû similia. Num. 23.

A P P E N D I X.

Psalmi, & Orationes Ecclesie, qua
recitari possunt supra mori-
bundos.

PRO commoditate eorum, qui
disponunt moribundos, placet
addere hujusmodi Psalmos & O-
rationes, ut in promptu habeantur.
Pono autem hîc solas Ecclesie o-
rationes, quia hæ sunt longè Deo
gratiores, siquidem nomine Spõ-
sæ à Christo dilectæ, ei offerun-
tur, quam aliz quæcunq; priya-
torum Authorum preces. Ex

Ex Psalmis, 1. ad excitandam contritionē recitari possunt Psalmi poenitentiales, exemplo S. Augustini, & B. Aloysii. Habentur ad finem Breviarii. Præsertim ad hunc finem servit Psalmus 30, *Miserere mei Deus*, qui habetur primus in Laudibus feria 2da.

2. Ad excitandam memoriam passionis Christi, Psalmus 21: *Deus Deus meus respice in me*, qui habetur feria 6ta, ad Primam; fuitq; à Christo moriente recitatus in cruce.

3. Item ad spem excitandam Psalmus 30. *In te Domine speravi*. Habetur in Completorio 2dus, eumq; recitavit moriens S. Hyacinthus. Similiter Psalmus 90. *Qui habitat*. Habetur ibidē 3tius.

4. Ad excitandum desiderium videndi

videndi
ce mea
betur i
tus. R
Franci
5. I
lecta t
atus in
citatus
& à P.
6. I
modum
atus in
7. C
Domini
primus
8.
recitan
Dilige
Habet
Domini
2

758
T. 1. 1.

Orationes pro infirmis 535

videndi Deum Psalmus 141. *Vocce mea ad Dominum clamavi. Habetur in vesperis feria 6ta quintus. Recitavit illum in morte S. Franciscus.*

5. Item Psalmus 83. *Quam dilecta tabernacula tua.* Habetur 4tus in matutino feria 6ta, & recitatus fuit à S. Paula moriente, & à P. Francisco Suarez S. J.

6. Item Psalmus 41. *Quemadmodum desiderat cervus: qui est* 4tus in matutino feria 3ta.

7. Contra timores; Psalmus 26 *Dominus illuminatio mea: qui est* primus in matutino feria 2da.

8. Ad excitandam charitatem recitari potest initium Psalmi 17. *Diligam te Domine fortitudo mea.* Habetur tertius in 2do Necturno Dominicæ.

2. Ad laudandum Deum Psal;

mus

mus 144. *Exaltabo te Deus meus,
qui est adus in vesperis Sabbati.*

ORATIONES ECCLESIE.

Præter commendationem animæ, pro impetranda felici morte, recitari possunt Litaniæ de Nomine JESU. Item Litaniæ Lauretanæ de B. Virgine. Item sequentes. *Pater noster, &c.*

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

v. Salvum fac servum tuum,

R. Deus meus sperantem in te,

v. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

v. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponet nocere ei.

v. Mitte ei Domine auxilium

Sancto.

R. Et

Orationes pro infirmis 54

R. Et de Sion tuere eum.

*V. Domine exaudi orationem
meam.*

*R. Et clamor meus ad te ve-
niat.*

Oratio pro Infirmis.

Omnipotens sempiterne De-
us, salus æterna credentium: exau-
di nos pro famulo tuo infirmo,
pro quo misericordiam tuam implo-
ramus auxilium, ut redditam sibi
sanitate, gratiarum tibi in Eccle-
sia tua referat actiones. Per Do-
minum nostrum, &c.

Alia.

Deus infirmitatis humanæ sin-
gulare præsidium: auxilium tui su-
per infirmum famulum tuum o-
stende virtutem, ut ope miseri-
cordiam tuam adjutus, Ecclesiam tuam
sanctam incolumis repræsentari me-
reatur. Per Dominum &c.

Pro

Pro infirmo proximo morti.

Omnipotens & misericors
Deus, qui humano generi & sa-
lutis remedia, & vitæ æternæ mu-
nera contulisti; respice propitius
famulum tuum infirmitate cor-
poris laborantem, & animam re-
fove, quam creasti, ut in hora e-
xitus illius, absq; peccati macula,
tibi Creatori suo, per manus San-
ctorum Angelorum representari
mereatur. Per Dominum &c.

Alia.

Suscipe quæsumus *Omnipotens
Deus merita IESU Christi Filii tui
Domini nostri*, quæ tibi offerimus
pro famulo tuo, in extremo vitæ
constituto, & concede, ut per ea,
universa illius purgentur delicta;
ut qui tuæ dispositionis flagellis
in hac vita atteritur, in futura re-
quiem consequatur æternam.
Per eundem Dominum &c.

Quæsumus

omnipoten-
tum gratia-
ris: ut in
prævaleat
us, sed et
habere n
Dominum

Pro

Deus
reri sem-
deprecat
famulos
catena co-
tatis tua

Ineffa-

am tuam
menter o-
catis om-
quas pro-

Alia.

Quæsumus clementiam tuam omnipotens Deus, ut famulum tuum gratiâ tuâ confirmare digneris: ut in hora mortis ejus non prævaleat contra eum adversarius, sed cum Angelis tuis transitû habere mereatur ad vitam. Per Dominum nostrum &c.

Pro remissione peccatorum.

Deus cui proprium est misereri semper & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio pietatis tuæ clementer absolvat.

Alia.

Ineffabilem nobis misericordiam tuam quæsumus Domine clementer ostende, ut nos & à peccatis omnibus exuas, & à poenis, quas pro his meremur eripias.

Alia

Deus qui culpâ offenderis, poenitentiam placaris; preces famuli tui supplicantis propitius respice, atq; ab eo flagella tuæ iracundiæ clementer averte.

Contra tentationes.

Deus qui justificas impium, & non vis mortem peccatoris: maiestatem tuam suppliciter deprecamur, ut famulum tuum de tua misericordia confidentem, cœlesti protegas benignus auxilio, & assiduâ protectione conserves, ut tibi jugiter famuletur, & nullis tentationibus à te separetur. Per Dominum nostrum &c.

Alia.

Omnipotens & mitissime Deus, respice propitius ad preces nostras, & libera corda nostra de malarum tentationibus cogitati-

onum

num:

fieri habet

Dominu

Ad p

Deus

tiâ anti

perbiam

idem piâ

lere, sicq

versantia

Per Do

Ora

Omn

qui dedi

one ven

gloriam

majestat

sumus

hic fam

niatur a

nostrum

Orationes pro infirmis 545

onum: ut Sancti Spiritus dignum fieri habitaculum mereamur. Per Dominum nostrum &c.

Ad postulandam patientiam.

Deus qui Unigeniti tui patientiâ antiqui hostis contrivisti superbiam: da nobis quâsumus, quâ idem piè pro nobis pertulit, recollere, sicq; exemplo ejus, nobis adversantia æquanimiter tolerare. Per Dominum nostrum.

Oratio de SS. Trinitate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, & in potentia majestatis adorare unitatem: quâsumus ut ejusdem fidei firmitate hic famulus tuus ab omnibus muniatur adversis. Per Dominum nostrum &c.

Oratio

Oratio de Spiritu S.

Adsit nobis quæsumus Domine virtus Spiritûs Sancti, quæ & corda nostra clementer expurget, & ab omnibus tueatur adversis.
Per Dominum nostrum &c.

Alia.

Deus cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet secretum: purifica per infusionem Spiritûs S. cogitationes cordis nostri, ut te perfectè diligere, & dignè laudare mereamur. Per Dominum nostrum &c.

Oratio ad Christum crucifixum

Domine JESU Christe, qui de cælis ad terram de sinu Patris descendisti, & sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti: te humiliter pro hoc famulo tuo deprecamur, ut in die iudicii, ad dexteram

tuum

tuam au
benedic
um De

Domin
vivi, qui
one mur
scendisti,
tiosum in
rum nostr
liter depr
tuo, ut p
diti janua
ire conce
gum Deo

Conce
sumus Do
mentis &
dere, & g
Virginis
liberari tr
letitia. P

Orationes pro infirmis 54

tuam audire mereatur, Venite
benedicti: Qui vivis & regnas
cum Deo Patre &c.

Alia.

Domine JESU Christe, Fili Dei
vivi, qui horâ sexta pro redempti-
one mundi crucis patibulum a-
scendisti, & sanguinem tuum pre-
tiosum in remissionem peccato-
rum nostrorum fudisti; te humi-
liter deprecamur pro hoc famulo
tuo, ut post obitum suum, para-
disi januas, eum gaudenter intro-
ire concedas. Qui vivis & regnas
cum Deo Patre.

De B. Virgine

Concede famulum tuum qua-
sumus Domine Deus, perpetuâ
mentis & corporis sanitate gau-
dere, & gloriosâ B. Mariae semper
Virginis intercessione à præsenti
liberari tristitia, & æternâ perfrui
lætitia. Per Dominum &c.

Defende quæsumus Domine,
 Beatâ Maria semper Virgine in-
 tercedete, hunc tuum ab omni ad-
 versitate famulum, & toto corde
 tibi prostratum, ab hostium pro-
 pitius tuere clementer insidiis.

Alia de B. Virgine.

Interveniat pro nobis quæsu-
 mus Domine JESU Christe, nunc
 & in hora mortis nostræ, apud tu-
 am clementiam, Beata Virgo Ma-
 ter tua, cujus sanctissimam animâ
 in hora mortis tuæ & passionis, do-
 loris gladius pertransivit: per te
 JESU Christe Salvator mundi,
 qui cum Patre & Spiritu S. vivis
 & regnas in sæcula sæculorum.

De SS. Angelis.

Deus qui miro ordine Angelo-
 rum ministeria hominumq; dispē-
 sas, concede propitius. ut à qui-
 bus

Orat
 bus tibi
 semper ad
 ta famuli

Deus q
 Sanctos A
 custodiam
 re huic su
 nunc prot
 nâ societa

De SS.

Deus cu
 ambulante
 geretur e
 ejus Paul
 de profun
 xaudi nos
 amboru
 tuus ater
 quatur: Pe

Sanctissima

Orationes pro infirmis 549

bus tibi ministrantibus in coelo
semper assistitur, ab his in terra vi-
ta famuli tui muniatur.

Alia.

Deus qui ineffabili providentia
Sanctos Angelos tuos ad nostram
custodiam mittere dignaris: largi-
re huic supplici tuo, & eorum
nunc protectione defendi, & ater-
na societate gaudere.

De SS. Apostolis Petro & Paulo.

Deus cujus dextera B. Petrum
ambulantem in fluctibus, ne mer-
geretur erexit, & Coapostolum
ejus Paulum tertio naufragantem
de profundo pelagi liberavit: e-
caudi nos propitius, & concede,
amborum meritis, hic famulus
tuus aeternitatis gloriam conse-
quatur: Per Dominum &c.

De S. Ioseph.

sanctissimæ Genitricis tuæ Sponsi,
quæ

Appendix pro infirmis
 quæsumus Domine meritis adiu-
 vemur, ut quod possibilitas nostra
 non obtinet, ejus nobis intercessi-
 one donetur.

De S. Ignatio Confessore.

Deus qui ad majorem tui no-
 minis gloriam propagandum, no-
 vo per B. Ignatium subsidio mili-
 tantem Ecclesiam roborasti: con-
 cede propitius, ut ejus auxilio &
 imitatione, hic famulus tuus cer-
 tando in terris, coronari cum is-
 pso mereatur in coelis.

De S. Francisco Xaverio.

Deus qui glorificantes te glori-
 ficas, & in Sanctorum tuorum ho-
 noribus honoraris: concede pro-
 pitius, ut hic, qui S. Francisci gl-
 riosa merita veneratur, ejus pia
 nunc sentiat patrocinia: Per
 Dominum nostrum &c.

400
Ileuit.

adju.
nostra
recessi.

ui no-
n, no-
mili-
con-
ilio &
s cer-
cum i-

io.
glori-
m ho-
de pro-
ci gl-
jus pia
Per
tc.

Ellis

109

400
Llucit.

iotheca 1000,-
ensium in Bielany

Bibliotece Jagiellońskiej

06057

G.III.6

